

УПРАВНИ СУД

БИЛТЕН

СУДСКЕ ПРАКСЕ

бр. 5

intermex

Software & Communication

Београд, 2015

БИЛТЕН СУДСКЕ ПРАКСЕ УПРАВНОГ СУДА

ПРИРЕЂИВАЧ: За приређивача:	Управни суд Јелена Ивановић, председник Управног суда
ИЗДАВАЧ: За издавача:	Intermex , Београд, Булевар војводе Мишића 37/II Љиљана Миланковић-Васовић, директор
ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:	Стево Ђурановић, судија Управног суда
ЗАМЕНИК ГЛАВНОГ И ОДГОВОРНОГ УРЕДНИКА:	Ружа Урошевић, судија Управног суда
РЕДАКЦИЈСКИ ОДБОР:	Живана Ђукановић, Томислав Медвед, Љиљана Петровић, Др Јадранка Ињац, Мирјана Тафра Мирков, судије Управног суда
ТЕХНИЧКИ СЕКРЕТАР:	Зорана Брајовић, судски саветник
ПРЕЛОМ, КОРЕКТУРА И ДИЗАЈН:	Intermex , Београд
ШТАМПАРИЈА:	"DIS Public", Београд

Београд, 2015

Свако копирање, умножавање, објављивање и дистрибуирање целине или делова текста из ове публикације представља повреду ауторског права и кривично дело (сходно одредбама чл. 215.-217. Закона о ауторском и сродним правима, и чл. 198.-202. Кривичног законика).

Коришћење делова текста из овог Билтена дозвољено је сходно ауторском праву и уз сагласност издавача.

САДРЖАЈ

УВОДНА РЕЧ

Јелена Ивановић, председник Управног суда.....	5
--	---

СЕДНИЦА СВИХ СУДИЈА

Извештај о раду Управног суда за 2014. годину	9
Шестомесечни извештај о раду Управног суда по материјама за период од 01. јануара 2015. до 30. јуна 2015. године	41
Годишњи распоред послова Управног суда за 2015. годину	67

ПРАВНИ СТАВОВИ И ЗАКЉУЧЦИ

Правни ставови	79
Закључци усвојени на 51. Седници свих судија Управног суда одржаној 10.12.1014. године	97
Закључци усвојени на 53. Седници свих судија Управног суда одржаној 20.04.1015. године	106

СЕНТЕНЦЕ - ПРОЦЕСНО ПРАВО

Овлашћење за изрицање дисциплинске мере	141
Изрицање дисциплинске мере запосленом у Министарству унутрашњих послова.....	143
Дозвољеност тужбе против закључка о изузећу службеног лица	145
Активна легитимација стечајног управника у управном спору	147
Надлежност и организација пореске управе	150
Одлучивање скупштине јединице локалне самоуправе о престанку мандата одборника пре истека времена на које је изабран.....	153
Надлежност министра одбране за одлучивање о жалби	156
Активна легитимација послодавца у управном спору	159

Укидање и мењање правноснажног решења по захтеву странке	161
Престанак службе цивилног лица у Војсци, односно престанак радног односа војног службеника	164
Поништај правноснажног решења о изузимању национализованог грађевинског земљишта	168

СЕНТЕНЦЕ - МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО

Накнада трошкова по захтеву за извршење судске одлуке	171
Престанак службе у Војсци Србије.....	173
Накнада трошкова по захтеву за извршење судске одлуке	175
Право на додаток на плату за додатно оптерећење на раду	178
Запошљавање особа са инвалидитетом и плаћање пенала	180
Накнада зараде и усвојење.....	184
Достављавање рачуна сопственим корисницима услуга	186
Поништај правноснажног решења о изузимању национализованог грађевинског земљишта	187
Ванбрачна заједница и остваривање права на породичну пензију	190
Право на отпремнину официра, подофицира и професионалих војника примљених у служби у Војсци на одређено време.....	192
Правна природа захтева за заштиту права у поступку јавне набавке, са аспекта Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.....	195

РЕФЕРАТИ

<i>Ружа Урошевић, судија Управног суда</i> Поступак за враћање имовине и обештећење у Републици Србији.....	207
<i>Весна Даниловић, судија Управног суда</i> Покретање управног спора тужбом у облику електронског документа	225

Поштовани читаоци,

Пред Вама се налази нови број Билтена судске праксе Управног суда 5/15, који садржи утврђене правне ставове и сентенце суда, као и личне ставове аутора реферата о спорним правним питањима из управно-судске заштите.

Утврђеним и објављеним правним ставовима и сентенцама, Управни суд не изражава само потребу да поједине спорне управне ситуације правно дефинише, већ и да отклони евентуални ризик неједнаке примене прописа у пракси суда и органа управе, чиме ће омогућити правну сигурност грађана, једнак положај у остваривању права пред државним органима и лакши приступ правди пред надлежним судом.

Упознавањем стручне и шире читалачке јавности са новим издањем Билтена судске праксе, Управни суд наставља са публикавањем актуелне праксе суда у циљу јачања квалитета остваривања права у управном поступку и управно-судској заштити у управном спору.

**ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ СУДА
Судија Јелена Ивановић**

СЕДНИЦА СВИХ СУДИЈА

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Су III 20 1/15
Дана: 09.01.2015. године
Београд

На основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС" бр. 116/08, 104/09, 101/10, 101/2011 и 101/2013) и члана 6., 7. и члана 44. Судског пословника ("Сл. гласник РС" бр. 110/09, 70/2011, 19/12 и 89/2013) председник суда сачинио: је

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УПРАВНОГ СУДА
ПО МАТЕРИЈАМА ЗА ПЕРИОД
од 01. јануара 2014. године до 31. децембра 2014. године**

Статистички подаци о укупним резултатима рада суда су следећи:

- укупан број предмета у раду суда је 44.411 предмета;
- укупан број нерешених предмета на почетку извештајног периода био је 24.988;
- број примљених предмета је 19.423;
- укупан број решених предмета је 20.149 предмета;
- укупан број решених старих предмета према датуму иницијалног акта је 5.000, што чини 24,82% од укупног броја решених предмета;
- мериторно је решено 19.859 предмета, што чини 98,56% од укупног броја решених предмета;
- укупан број нерешених предмета на крају извештајног периода 24.262;

- број нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта 1.236;
- савладавање је прилива 103,74 %;
- проценат решених предмета у односу на укупан број предмета 45,37 %;
- укупан квалитет у односу на укупан број решених 99,91%;
- просечан прилив предмета по судији је 50,45 предмета;
- просечан број решених предмета по судији је 52,34 предмета;
- просечан број предмета у раду по судији на крају извештајног периода је 693,2 предмета;
- просечан број старих предмета према датуму пријема у суду по судији је 35,31;

Статистички подаци о резултатима рада суда по материјама

"У" материја - суд је на почетку 2014. године имао 24.401 нерешен предмет, у току године је примио 17.095 предмета, од чега нових 15.982 предмета, те је у овом периоду имао укупно у раду 41.496 предмета. Током извештајног периода укупно је решено 18.909 предмета, од чега мериторно 18.732, а на други начин 177 предмета. У овој материји суд је на почетку извештајног периода имао 1.785 нерешених старих предмета. У току извештајног периода решено је 4.911 старих предмета према датуму иницијалног акта, на крају остало је 1.226 нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 35 судија.

"Ур" материја - суд је на почетку 2014. године имао 155 нерешених предмета, у извештајном периоду примио је 188 предмета, те је укупно у раду имао 343 предмета. Укупно је решено 264 предмета, од чега мериторно 186, а на други начин 78 предмета. Почетком 2014. године суд је имао 11 нерешених старих предмета. У току посматраног периода решено је 18 старих предмета према датуму иницијалног акта, на крају остао је нерешен 1 стари предмет према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 35 судија.

"Уи" материја - суд је на почетку 2014. године имао 136 нерешених предмета, примљено је 1.147 предмета, те је укупно у раду имао 1.283

предмета. Током посматраног периода укупно је решено 257 предмета, од чега мериторно 247, а на други начин 10. У овој материји суд је имао нерешено на почетку 2014. године 17 старих предмета према датуму иницијалног акта. У току извештајног периода решено је 26 старих предмета, а на крају остала су нерешена 4 стара предмета према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 35 судија.

"Уо" материја - суд је на почетку 2014. године имао 7 нерешених предмета, примио је 124 предмета, те је укупно у раду било 131 предмет. Укупно је решено 125 предмета мериторно, остало је нерешено 6 предмета. У овој материји је поступало 11 судија. Није остао ниједан нерешен стари предмет.

"Ув" материја - суд је на почетку 2014. године имао 98 нерешених предмета, током посматраног периода је примљено 619 предмета, те је укупно у раду било 717 предмета. Током посматраног периода, укупно је решено 327 предмета, од чега мериторно 319, на други начин 8 предмета, а на крају је остао нерешен 1 стари предмет према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 6 судија.

"Уп" материја - суд је на почетку 2014. године имао 171 нерешени предмет, примљено је 174 предмета, те је укупно у раду имао 345 предмета. Током посматраног периода укупно је решено 183 предмета, од чега мериторно 175, а на други начин 8. У овој материји суд је имао нерешено на почетку 2014. године 16 старих предмета. У току извештајног периода решено је 40 старих предмета, а на крају је остало нерешено 4 старих предмета. У овој материји поступало је 35 судија.

**Просечан месечни прилив предмета по судији
у периоду од 01.01. до 31.12.2014. године**

"У" – 44,40 предмета;

"Ур" – 0,49 предмета;

"Уи" – 2,98 предмета;

"Уо" – 0,56 предмета;

"Ув" - 9,38 предмета;

"Уп" – 0,45 предмета;

**Просечан месечни број предмета у раду по судији
на крају извештајног периода**

"У" – 645,34 предмета;
"Ур" – 2,26 предмета;
"Уи" – 29,31 предмета;
"Уо" – 0,3 предмета;
"Ув" – 65 предмета;
"Уп" – 4,63 предмета;

**Просечан број месечно решених предмета по судији
у периоду од 01.01. до 31.12.2014. године**

"У" – 49,11 предмета;
"Ур" – 0,69 предмета;
"Уи" – 0,67 предмета;
"Уо" – 0,57 предмета;
"Ув" – 4,95 предмета;
"Уп" – 0,48 предмета;

У 2014. години у Управном суду је било 134 предмета разматраних по захтеву за преиспитивање судске одлуке, од чега је 115 одлука Управног суда потврђено од стране Врховног касационог суда, 3 одлуке су преиначене, а 16 одлука је укинута и предмети враћени на поновни поступак, чиме је остварен укупан квалитет од 99,91%.

По захтеву за заштиту права за суђење у разумном року пред Врховним касационим судом преиспитивано је 46 предмета, од тога је у 10 предмета утврђена повреда права на суђење у разумном року, док је 27 захтева одбијено и 9 одбачено.

АНАЛИЗА

I

У 2014. години у Управном суду поступало је укупно 35 судија у материјама "У", "Ув", "Увп 1", "Увп 2", "Уж", "Уи", "Уо", "Уп", "Ур" и "Уип".

У извештајном периоду Управни суд је поступао са 5 судија мање од укупног броја судија (председник суда и 40 судија) који је утврђен Одлуком Високог савета судства ("Службени гласник РС" број 106/2013, 115/2013, 5/2014, 12/2014, 52/2014). Одлуком Високог савета судства о избору судија од 05.09.2014. године изабране су судије Мира Василијевић, Никола Китаровић и Нада Балешевић, које су ступиле на функцију 29.09.2014. године, и задужене предметима закључно са 10.11.2014. године. Разлог за доделу предмета новим судијама тек почетком новембра 2014. године је квар у електронском систему за завођење и праћење кретања предмета у суду (САПС), који је отклоњен 27.10.2014. године. Одлуком Народне скупштине Републике Србије о избору судија који се први пут бирају на судијску функцију од 25.11.2014. године изабрана је из реда судијских помоћника Управног суда, судија Весна Чогурић, која је ступила на функцију 10.12.2014. године и задужена предметима закључно са 31.12.2014. године. У Управном суду постоји још једно непопуњено судијско место. Након избора судије Олге Ђуричић за судију Врховног касационог суда, председник суда се обратила Високом савету судства за попуњу једног упражњеног судијског места. Оглашавање конкурса за попуњу очекује се у току 2015. године.

Имајући у виду да се постојећа Систематизација радних места у Управном суду није мењала од 2010. године, као и да се и тада постојећи број запослених показао као недовољан за ефикасну организацију рада суда, председник суда се обратила Министарству правде захтевом за измену Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управном суду ради повећања броја извршилаца на систематизованим радним местима, посебно имајући у виду да се од 2010. године перманентно увећавала надлежност суда као и број предмета у раду суда, који је у 2014. години износио 44.411 предмета. Недовољан број судског особља посебно је изражен у погледу судијских помоћника имајући у виду да је Закључком у Глави 6. тачка 1. подтачка 6. Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018 година ("Сл. гласник РС" бр. 57/13), изражен став да је потребно обезбедити да сваки судија има судијског помоћника, као и то да је у току израда Закона о заштити права на суђење у разумном року, у чијем је нацрту предвиђено да странке у судском поступку ради заштите свог права на суђење у разумном року могу да истакну приговор ради убрзања поступка о којем одлучује председник суда. Због тога је нужно проширити број извршилаца на радном месту судијски помоћник како би сваки судија имао судијског помоћника.

Како је Управни суд и у 2014. години започео рад са бројем судија мањим од броја утврђеног Одлуком Високог савета судства и недовољним бројем судијских помоћника и осталих запослених, ради обезбеђења ефикасног и законитог рада суда, председник суда је предузела следеће мере:

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2014. годину Су I-2 225/13 од 04.12.2013. године извршена је релокација судија које су поступале у седишту и одељењима Управног суда тако да је у седишту суда поступало 16 судија, у Одељењу Управног суда у Новом Саду 10 судија, у Одељењу Управног суда у Крагујевцу 5 судија и Одељењу Управног суда у Нишу 4 судије. Одлуком о расподели предмета Су I-2 232/13 од 05.12.2013. године, извршена је прерасподела предмета у периоду од средине децембра 2013. до почетка јануара 2014. године, на који начин је уједначен број предмета у раду по судији у седишту и одељењима суда, тако да су судије Управног суда у јануару 2014. године имале у раду по 700 предмета.

Имајући у виду да је на дан 31.12.2013. године број старих предмета у Управном суду био 1.829 (са иницијалним актом из 2010. године 6 предмета, иницијалним актом из 2011. године 1.823 предмета), као и да је на дан 21.01.2014. године било у раду 7.689 предмета са иницијалним актом из 2012. године, који би до краја 2014. године постали "стари" што је укупно потенцијално чинило 9.518 старих предмета, председник суда је у циљу благовременог обављања послова у суду у складу са Јединственим програмом решавања старих предмета у Републици Србији Врховног касационог суда, Законом о уређењу судова, Законом о судијама и Судским пословником, као и у циљу поштовања рокова прописаних законима, донео **Програм решавања старих предмета за 2014. годину Су I-2 11/14 од 21.01.2014. године.**

Кроз реализацију Програма решавања старих предмета за 2014. годину предузете су мере и технике које су имале за циљ решавање старих предмета и спречавање њиховог настанка и то: стари предмети добили су приоритетни значај и решавали су се по хронолошком реду завођења; идентификоване су групе царинских предмета са иницијалним актом из 2011. и 2012. године, по тужиоцу и туженом, и задужена судска већа за израду одлука у најстаријим предметима сваке групе ради ефикаснијег решавања осталих предмета у групи; формиран је Тим за смањење броја старих предмета који је пратио спровођење овог Програма и предузимао мере за његово благовремено извршавање и справљао о проблемима у

решавању старих предмета према утврђеној динамици решавања старих предмета; статистичар суда водио је посебну евиденцију о кретању најстаријих и старих предмета и председнику суда достављао извештаје почетком сваке радне недеље, док је члановима тима једном месечно, на крају тромесечја, достављао извештај о старим предметима суда и по судији, уз списак старих предмета. Такође, Писарница суда је сваком судији појединачно, путем службене електронске поште, према извештајним кварталима, који су предвиђени Јединственим програмом решавања старих предмета, достављала списак старих предмета по хронолошком реду, укључујући број предмета, тужиоца, туженог, основ спора, датум када је предмет заведен у суду и датум иницијалног акта.

Председник суда је са председницима већа одржавала колегијуме сваког другог понедељка у месецу ради анализе резултата спровођења Програма решавања старих предмета за 2014. годину и о томе је састављан записник, сем у случају када је одржавана седница свих судија на којој је та анализа вршена.

Спроведене мере и технике у оквиру Програма решавања старих предмета дале су значајне резултате у решавању старих предмета према редоследу пријема и убрзању судског поступка у циљу спречавања настанка старих предмета, имајући у виду да је у извештајном периоду решено **20.149 предмета, од чега 26 предмета из 2010, 1.836 предмета из 2011. године и 6.584 предмета из 2012. године, што је укупно 8.446 предмета, односно 41,92% од укупног броја решених предмета.**

У Управном суду је на дан 31.12.2014. године, остало нерешено на крају **1.236** старих предмета према датуму иницијалног акта и то: 11 предмета са иницијалним актом до 2010. године, 9 предмета са иницијалним актом из 2011. године и 1.216 предмета са иницијалним актом из 2012. године, што чини 5,10 % у односу на укупан број нерешених предмета на крају године.

II

Специфичност у раду Управног суда представља чињеница да скоро половина предмета захтева поступање у врло кратким роковима.

Предмети у управном спору који се сматрају **нарочито хитним** су предмети у којима су законом прописани рокови за поступање или је природа управне ствари таква да захтева нарочито хитно поступање, док су

хитни предмети они који су посебним законом одређени као хитни. У зависности од наведеног, Управни суд на предмете ставља ознаку "нарочито хитно", "радни спор" (врста нарочито хитног спора) или "хитно". Нарочито хитни и хитни предмети су: заштита изборног права; измена у бирачком списку; захтев за одлагање извршења управног акта; престанак и потврђивање мандата одборника; радни спор; предмети у којима се одлучује о остваривању права ради отклањања последица поплава, односно активирања клизишта на подручју погођеном поплавама у Републици Србији које су наступиле у мају 2014. године (Закон о отклањању последица поплава у Републици Србији, представља специјални закон у неколико посебних управних области - заштити права у поступцима јавних набавки; заштити здравља људи и животне средине; изградњи, реконструкцији, адаптацији и санацији, додели подстицајних средстава и одлучивању о врсти и висини помоћи); заштита права осуђених током издржавања казне затвора (до 01.09.2014. године, када је престала надлежност Управног суда у овим предметима); заштита конкуренције; информације од јавног значаја и заштиту података о личности; враћање одузете имовине и обештећење; пензијски; инвалидски; социјалне новчане накнаде и старатељство. Предмети који носе ознаку "нарочито хитно" износе се у рад, након завођења, судији известиоцу ради давања налога за хитно спровођење претходног поступка и предузимања свих мера за доношење одлуке у прописаном року. Остали предмети са ознаком "хитно" се након завођења износе Припремном одељењу, које је дужно да спроведе претходни поступак без одлагања. У извештајном периоду од 01.01.2014. до 31.12.2014. године примљено је укупно 9.494 предмета са ознакама "нарочито хитно", "радни спор" и "хитно", **што чини 48,88% од укупног броја примљених предмета у 2014. години.**

III

Сваке године надлежност Управног суда се проширује посебним законима из различитих управних области, па је и у току 2014. године постојећа надлежност Управног суда (преко 80 основа спора), увећана доношењем више закона и правилника којима је прописана надлежност Управног суда у поступању, и то:

1. Законом о јавном бележништву;
2. Законом о посредовању у решавању спорова;
3. Законом о заштити потрошача;

4. Законом о отклањању последица поплава у Републици Србији;
5. Законом о заштити узбуњивача;
6. Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда;
7. Законом о запошљавању странаца;
8. Законом о спречавању допинга у спорту;
9. Законом о платним услугама;
10. Правилником о критеријумима, мерилима, поступку и органима за вредновање рада судија и председника судова;
11. Правилником о критеријумима и мерилима рада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца.

По становишту Врховног касационог суда исказаном у одлукама Ус 30/2013 од 30.09.2013. године и Ус 13/2014 од 04.06.2014. године, за испитивање законитости решења изборне комисије у вези избора и престанка мандата одборника месне заједнице надлежан је Управни суд.

IV

Највећи број предмета у раду Управног суда чине предмети из "У" материје, којих је на почетку 2014. године било укупно 24.401, у периоду од 01.01.2014. до 31.12.2014. године примљено је 17.095, од чега нових 15.982 предмета, тако да је укупно у раду у "У" материји 41.496 предмета.

У "У" материји у 2014. години укупно је решено 18.909 предмета, од чега мериторно 18.732, а на други начин 177 предмета. У овој материји суд је на почетку године имао 1.785 нерешених старих предмета. У току године решено је 4.911 старих предмета, а на крају је остало 1.226 нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта.

V

Управни суд поступа и у предметима заштите изборног права који се воде у оквиру "Уж" уписника и у овој години уведеност "Уип" уписника. На почетку 2014. године било је нерешених 19 предмета, примљено је 72 предмета, тако да је укупно у раду било 91 предмет. Решено је 79 предмета, од чега 70 мериторно и 9 на други начин. У току 2014. године одржани су парламентарни избори за народне посланике Народне Скупштине

Републике Србије, избори за одборнике Скупштине Града Београда, избори за одборнике Скупштине општине Пећинци, избори за одборнике Скупштине општине Неготин, избори за одборнике Скупштине општине Аранђеловац, избори за одборнике Скупштине општине Бор, избори за одборнике Скупштине општине Мајданпек, избори за чланове Националних савета Националних мањина, избори за одборнике Скупштине општине Мионица и избори за одборнике Скупштине општине Лучани.

У предметима заштите изборног права, а поводом наведених одржаних избора у 2014. години, суд је у складу са Законом о избору народних посланика и Законом о локалним изборима поступао по жалбама које се подносе у року од 24 часа, по којима је одлучивао у законском року од 48 часова (у ком року је ценио процесне претпоставке, припремао предмет за суђење, пресуђивао, израђивао одлуке и експедовао). Такође, суд је у складу са Законом о Националним саветима националних мањина поступао по тужбама, за које су прописани рокови за подношење од 3 часа (електорски избори), односно 24 часа (непоредни избори), а по којима је одлучивао у року од 12 часова (електорски избори), односно 48 часова (непосредни избори). Поступање суда у наведеним предметима заштите изборног права изискивало је посебну 24-часовну организацију рада суда сваког радног дана, суботом, недељом и празницима.

За време одржавања парламентарних избора за народне посланике Народне Скупштине Републике Србије и избора за чланове Националних савета националних мањина, због кратких рокова за поступање и чињенице да су у складу са одредбама Судског пословника пријем, експедиција, Припремно одељење и Одељење судске праксе Управног суда формирани у седишту суда у Београду, извршено је измештање судија из Одељења у Крагујевцу, Нишу и Новом Саду у седиште суда у Београду где је организован њихов рад.

У циљу благовременог и потпуног информисања јавности анонимизирани одлуке суда у предметима заштите изборног права, објављиване су на званичној интернет презентацији Управног суда.

VI

Имајући у виду да је одредбом чл. 23. Закона о управним споровима прописано да суд може одложити извршење коначног управног акта до доношења судске одлуке или изузетно и пре подношења тужбе, захтеви за

одлагање извршења коначног управног акта завођени су у уписник "У" или "Уо" и решавани у року од 5 дана. У извештајном периоду од 01.01.2014. до 31.12.2014. године у Управном суду је примљено укупно 982 захтева за одлагање и то:

- "У" уписник 858 захтева;
- "Уо" уписник 124 захтева.

VII

У 2014. години у седишту и одељењима Управног суда заказано је укупно 1.367 усмених јавних расправа, одржано 1.176 усмених јавних расправа, одложено 177 и отказано 14 усмених јавних расправа.

У извештајном периоду одржано је укупно 19.793 нејавне седнице већа у седишту и одељењима Управног суда.

VIII

Управни суд је од 01.01.2014. до 31.12.2014. године одржао 2 Свечане седнице свих судија ради увођења у функцију нових судија и 13 Седница свих судија на којима је разматрао извештаје о раду, проблеме у функционисању рада суда, разматрао спорна правна питања и заузимао правне ставове и закључке. На Седницама свих судија, утврђено је више правних ставова и закључка. Такође, у наведеном периоду усвојено је више правних схватања изражених у пресудама овога суда (сентенце).

Сви правни ставови, закључци, сентенце и реферати у 2014. години објављени су у Билтену судске праксе Управног суда број 4 и на званичној интернет презентацији суда, на који начин су учињени доступним широј и стручној јавности.

IX

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2014. годину Су I-2 225/13 од 04.12.2013. године, одређено је да се Одељење судске праксе организује у седишту Управног суда. За судије Одељења судске праксе одређени су судија Душанка Марјановић, председник Одељења, судија Гордана Џакула, заменик председника Одељења, судија Живана Ђукановић, судија Деса Симић и судија Љиљана Петровић и шест судијских помоћника.

У Одељењу судске праксе воде се општи и посебан регистар судске праксе. У општем регистру судске праксе евидентирају се одлуке Уставног суда и Европског суда за људска права које се односе на управну материју и одлуке Врховног касационог суда донете по ванредним правним средствима против одлука Управног суда. У посебном регистру судске праксе евидентирају се утврђени правни ставови, усвојена правна схватања изражена у пресудама овога суда (сентенце) и закључци.

Судијама и судијским помоћницима достављају се путем службеног e-maila:

- прописи од значаја за рад Управног суда који се објављују у Службеном гласнику;
- одлуке Врховног касационог суда које се односе на управну материју;
- одлуке Уставног суда које се односе на управну и грађанску материју;
- одлуке Европског суда за људска права које се односе на управну материју;
- сентенце, приговори на сентенце, обавештења да на сентенце није било приговора, као и обавештења о повлачењу сентенце или приговора;
- верификовани правни ставови.

Одлуке овога суда изабране од стране Одељења судске праксе, а нарочито оне са којима стручна и шири јавност има посебан интерес да се упозна, као и правни ставови и сентенце, објављују се анонимизирани на званичној интернет презентацији суда у оквиру наслова "Судска пракса", што је посебно битно за уједначавање судске праксе и за предвидивост успеха у евентуалном управном спору.

Седнице Одељења судске праксе одржавале су се сваког другог понедељка у месецу или по потреби, на којима се водио записник, док су се састанци председника Одељења, заменика председника Одељења са судијским помоћницима који су распоређени у Одељењу судске праксе, одржавали сваког понедељка.

На седници и састанцима Одељења судске праксе расправљала су се спорна питања, утврђивали се и припремали предлози о питањима из судске праксе који су се износили на Седницу свих судија ради заузимања одређеног става у циљу уједначавања судске праксе.

Председник суда је преко Припремног одељења и Одељења судске праксе вршио идентификацију групе предмета према тужиоцу и туженом органу и задуживао судска већа за израду "пилот" одлука ради ефикаснијег решавања осталих предмета у групи. На тај начин идентификовано је и решено 255 царинских предмета из 2011. и 2012. године.

У Одељењу судске праксе Управног суда, у извештајном периоду поступало је 6 судијских помоћника који су у току 2014. године прегледали 23.357 предмета, док је остало непрегледано укупно 3 предмета.

X

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2014. годину Су I-2 225/13 од 04.12.2013. године, одређено је да се Припремно одељење организује у седишту Управног суда. За судије Припремног одељења одређени су судија Стево Ђурановић, надзорни судија, судија Ружа Урошевић, заменик надзорног судије и шест судијских помоћника.

Крајем 2013. и почетком 2014. године, извршена је анализа функционисања Припремног одељења Суда. Ова анализа се односила на преглед дотадашњег функционисања овог одељења и из ње су произашле конкретне мере, које су се односиле на стварање процесних услова за доношење мериторне одлуке. Стога је рад у Припремном одељењу претпоставио свеобухватну контролу предмета и у оквиру тога отклањање свих процесних недостатака тужбе, контролу приспелих списка предмета достављених уз одговор на тужбу туженог органа, обезбеђивање услова за учешће трећих, заинтересованих лица у управном спору, израду аката – налога за доставу списка, налога за уређење тужбе и праћење поступања по овим налозима.

Упоредо са овим поступањем уочено је да се рад у Припремном одељењу може побољшати и учинити ефикаснијим, реорганизацијом поступања кретања предмета у оквиру суда, тако да су два административна радника директно везана за поступање у Припремном одељењу, чиме се избегло непотребно задржавање предмета у писарници.

У циљу ефикасне организације рада Припремног одељења, председник суда донео је **Упутство "Евидентирање кретања предмета у суду кроз САПС програм"** у складу са којим је извршена измена и допуна програма САПС, како би се кретање предмета у Управном суду могло

евидентирати на бржи и ефикаснији начин и омогућити аутоматизовану израду аката који су типског карактера.

На тај начин извршен је унос формулара у САПС, и то: обрасци – достава тужбе на одговор туженом и заинтересованом лицу; заказивање расправа; наплате судске таксе и сл., као и типска решења – налог за уређење тужбе и решења о одбачају тужбе. Затим, омогућена је функција групних (масовних) операција за групни пријем односно групне операције кретања. Саветницима у припремном одељењу омогућена је функција уноса заинтересованог лица. У току јуна и јула месеца организована је и едукација свих запослених у суду у складу са наведеним Упутством.

У Припремном одељењу Управног суда, у извештајном периоду поступало је 7 судијских помоћника, који су са уписника примили укупно 18.931 предмет, урадили укупно 19.232 предмета, примили из већа 16.757 предмета и урадили 15.523 предмета.

XI

У 2014. години у Управном суду поступала су укупно 32 судијска помоћника распоређена у 14 већа у седишту и одељењима Управног суда, који су израдили 16.518 нацрта судских одлука.

XII

У периоду од 01.01.2014. до 31.12.2014. године примљено је укупно 448 притужби на рад суда, које су заведене у уписник Су VI, и 2.373 ургенција, које су заведене у Су VIII. На све притужбе и ургенције у законском року је одговорено надлежним органима и странкама.

XIII

У овом извештајном периоду примљено је и одговорено на укупно 126 захтева за приступ информацијама од јавног значаја и 1 захтев за заштиту података о личности. На све захтеве одговорено је у законском року.

XIV

Специјализовано веће за управну материју Грађанског одељења Врховног Касационог суда извршило је редовну контролу рада Управног суда и одржало састанак са судијама овог суда дана 02.07.2014. године.

XV

У складу са Упутством председника Врховног касационог суда о успостављању система поступака и мера заштите тајних података у судовима и о функционисању судова у ванредним околностима, као и помоћ при организовању рада суда са тајним подацима и организовању рада суда у ванредним околностима, председник Управног суда донела је **Упутство за успостављање система поступака и мера заштите тајних података у Управном суду** и предузела мере у даљем организовању рада суда са тајним подацима и у ванредним околностима.

XVI

Председник Управног суда је на основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08, 104/09, 101/10, 101/11 и 101/2013), члана 57.-61. Судског пословника ("Службени гласник РС", бр. 110/09, 70/11, 19/12 и 89/2013) и одредби Комуникационе стратегије Високог савета судства 2013. године, донео **План за повећање поверења јавности у рад суда Су I - 1 19/14-2 од 21.03.2014. године**.

У оквиру реализације Плана за повећање поверења јавности у рад суда, председник Управног суда је у циљу омогућавања подношења тужбе и других поднесака путем електронске поште донео **Упутство "Поступање запослених у Управном суду са електронском поштом и електронским документом"**, одредио лица за поступање са електронским документом и електронским потписом, и путем брошура и плаката, које се налазе на пријемном шалтеру суда и званичној интернет презентацији суда информисао јавност о могућности предаје тужбе и других поднесака Управном суду у облику електронског документа. Израду брошура и плаката подржао је УСАИД "Пројекат за реформу правосуђа и одговорну власт".

У сарадњи са УСАИД-ом "Пројекат за реформу правосуђа и одговорну власт" због великог интересовања јавности, Управни суд је додатно израдио бесплатни штампани примерак Публикације "Заштита права грађана пред Управним судом - Водич за грађане " у тиражу од 1000 примерака, који су грађанима доступни на пријемном шалтеру суда и у електронском облику на званичној интернет презентацији суда.

ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА ЗА УЧЕНИКЕ
ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКЕ ШКОЛЕ ИЗ ШАПЦА, ОБРАЗОВНИ
ПРОФИЛ ПРАВНИ ТЕХНИЧАР

Управни суд је 10.06.2014. године, у складу са Планом за повећање поверења јавности у рад суда, организовао "Дан отворених врата" за ученике Економско-трговинске школе, образовни профил правни техничар из Шапца.

Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, је у уводном обраћању изразила задовољство поводом наведене посете и захвалила ученицима на израженом интересовању да се непосредно упознају са начином рада Управног суда, организацијом, надлежношћу, предметом управног спора, правилима поступка и одлукама које суд доноси. Нагласила је важност организовања оваквог вида сарадње са образовним установама и грађанима у циљу разумевања природе управног спора, унапређења информисаности, приближавања правде грађанима и јачању поверења шире јавности у рад суда, што ће истовремено допринети и развоју кључних начела Националне стратегије реформе правосуђа 2013-2018 и реализацији Комуникационе стратегије Високог савета судства.

Након уводног обраћања, судија Зорица Китановић је једночасовним предавањем упознала ученике са радом суда, предметом управног спора, странкама, покретањем управног спора, претходним поступком, руковођењем на усменој јавној расправи, утврђивањем чињеница на расправи, судским одлукама и ванредним правним средствима и одговарала на питања ученика, након чега је позвала све присутне да присуствују расправама које су тога дана биле заказане. На крају планиране посете, Слободан Шолајић, систем администратор суда, упознао је ученике са коришћењем софтвера за управљање предметима и садржајима у судовима (САПС), базом судске праксе и званичном интернет презентацијом Управног суда.

Сви посетиоци добили су по један примерак публикације "Заштита права грађана пред Управним судом - Водич за грађане", брошуре "Сазнајте више о поступку пред Управним судом" као и по један примерак одабраних анонимизираних одлука овога суда.

ТАКМИЧЕЊЕ У СИМУЛАЦИЈИ СУЂЕЊА ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

У судницама Управног суда у Београду одржано је такмичење у симулацији суђења 11. и 12. децембра 2014. године, у организацији Пове- реника за заштиту равноправности, уз подршку Правосудне академије, Фондације за отворено друштво и УСАИД "Пројекта за реформу правосу- ђа и одговорну власт".

Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, поздравила је учеснике осам тимова студената и студенткиња са основних, мастер и докторских студија, који су учествовали на националном такмичењу сту- дената правних факултета у Србији у симулацији суђења из области за- штите од дискриминације.

XVII

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И ОБУКА СУДИЈА И СУДИЈСКИХ ПОМОЋНИКА

Председник Управног суда је донео **Програм стручног усаврша- вања и обуке судија и судског особља Су I-8 8/14 од 03.02.2014. године**, у циљу остваривања права на стручно усавршавање и обуку судија и суд- ског особља на основу извршене анализе потреба и предлога судија и су- дијских помоћника. У програму су садржане актуелне теме (области) и интересовања судија и судијских помоћника које су значајне за њихов рад и правилно поступање, а које би кроз програм едукације у значајној мери унапредиле ефикасност рада суда.

1. У оквиру Пројекта "Подршка судству у Србији у примени Европске конвенције о људским правима", Савет Европе организовао је у току априла и маја 2014. године, у Београду дводневни семинар, који се састојао из две сесије за судије и судијске помоћнике Управног суда на тему "Право на поштовање приватног и породичног живота" (чл. 6. и 8. Европске конвенције о људским правима). Предавачи на семинару су би- ли консултанти Савета Европе г-ђа Lorena Bachmaier, г-дин Timothee Paris и г-дин Танасије Маринковић.

2. Судије и судијски помоћници Управног суда присуствовали су програму обуке на тему: "Закон о заштити података о личности", који је организован у априлу 2014. године, у оквиру УСАИД "Пројекта за рефор-

му правосуђа и одговорну власт". Судија Управног суда, Биљана Тамбурковски Баковић, у свом излагању дала је приказ Закона о заштити података о личности и судске праксе Управног суда и Уставног суда у поступању по предметима у вези са заштитом података о личности. Предавачи Блажо Недић и Урош Мишљеновић из организације "Партнери за демократске промене Србија" дали приказ судске праксе прекршајних судова у нашој земљи и праксе Европског суда за људска права у овој области. У оквиру програма обуке израђена је публикација за све учеснике под називом: "Приручник за судије Управног суда за примену Закона о заштити података о личности".

3. Судије и судијски помоћници Управног суда присуствовали су дводневном семинару на тему: "Заштита изборног права", који је одржан у периоду од 25-30. маја 2014. године у Београду, у хотелу "Парк", у организацији ОЕБС – Мисија у Србији и Правосудне академије. Предавачи на семинару били су проф. др Маријана Пајванчић Универзитета у Новом Саду и др Дејан Миленковић, професор на Факултету политичких наука Универзитета у Београду.

4. У оквиру Програма стручног усавршавања судија и судијских помоћника за 2014. годину, Правосудна академија и УСАИД-ов "Пројекат за реформу правосуђа и одговорну власт" организовали су семинар под називом: "Положај, улога и значај националних савета националних мањина у Републици Србији". Предавачи др Владимир Ђурић, научни сарадник у Институту за упоредно право у Београду, др Дејан Миленковић, професор Факултета политичких наука у Београду и адвокат Душан Игњатовић, изложили су положај и улогу националних савета националних мањина у Републици Србији, затим улогу државе и њен однос са националним саветима националних мањина и преглед досадашњих избора, изборе чланова националних савета и улогу Управног суда у решавању изборних спорова.

XVIII

ДОГАЂАЈИ И САСТАНЦИ НА КОЈИМА СУ ПРИСУСТВОВАЛИ ПРЕДСЕДНИК СУДА, СУДИЈЕ И ЗАПОСЛЕНИ

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић састала се са г-ђом Карин Вагнер, шефицом Одсека за демократску владавину у оквиру Организације за Европску безбедност и сарадњу - Мисија у Срби-

ји (ОЕБС), дана 17. јануара 2014. године у седишту Управног суда, у Београду. Представници мисије ОЕБС-а су изразили задовољство поводом наведене посете и интересовање за сарадњу и подршку у стручном усавршавању судија и судијских помоћника Управног суда.

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић и заменик председника Одељења судске праксе, судија Гордана Џакула присуствова-ле су првом састанку управног одбора Пројекта Савета Европе под називом: "Подршка судству у Србији у примени Европске Конвенције о људским правима", који је одржан дана 21. јануара 2014. у Београду, у Аеро-клубу. Председник суда, судија Ивановић, том приликом обратила се учесницима и истакла да учешће у Пројекту пружа оквир за размену мишљења и искуства стручњака из региона, ради бољег суштинског разматрања и тражења решења у погледу јачања правног система државе и враћања поверења грађана да ће њихова Уставом и законом зајемчена људска и мањинска права бити на адекватан начин заштићена. На крају обраћања, судија Ивановић је нагласила да је уверена да се заједничким напорима, ангажовањем свих расположивих капацитета, нарочито усклађивањем судске праксе домаћих судова са праксом Европског суда за људска права могу поставити стандарди и смернице, које ће омогућити квалитетнији и ефикаснији рад правосуђа. На састанку је такође представљен експертски извештај и нацрт Упитника за све судије и судијске помоћнике судова партнера пројекта, као и радни План пројекта за период јануар-јун 2014. године.

- Судија Стево Ђурановић присуствовао је радионици под називом: "Презентација хоризонталног скрининга антикорупцијског законодавства", која је одржана 30. јануара 2014. године у Палати Србија, у Београду, у организацији Министарства правде и државне управе и ПЛИАК пројекта у сарадњи са Делегацијом Европске Уније у Србији. Задатак пројекта је да унапреди систем хармонизације националног законодавства са правом ЕУ, пружи подршку и спровођење за припрему закона који се усклађују са правним тековинама ЕУ путем адекватних механизма за примену закона и подзаконских аката.

- Судије Управног суда, Зорица Китановић, Љиљана Јевтић и Љиљана Максимовић, састале су се 11. фебруара 2014. године у Београду, у Палати Србија са представницима Експертске мисије Европске Уније у области азила. Тема састанка је била процена стања у Републици Србији

након састанка билатералног скрининга у Бриселу за поглавља 23. "Правосуђе и основна права" и 24. "Правда, слобода и безбедност".

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић и заменици председника Управног суда, судија Душица Маринковић и судија Жељко Шкорић састали су се 13. фебруара 2014. године, у просторијама Управног суда са представницима експертске Мисије Европске комисије за област владавине права, г-дином Маурицијом Салустром и г-дином Френком Рихтером. Општи циљеви Мисије су процена развоја кључних аспеката владавине права у Србији након претходне експертске мисије спроведене у марту 2013. године, са посебним освртом на прикупљање додатних информација, које ће помоћи у припремању скрининг извештаја Европске комисије везано за поглавља 23. "Правосуђе и основна права" и 24. "Правда, слобода и безбедност".

- Саветник за међународну сарадњу, Драгана Васић, присуствовала је Годишњем састанку поводом представљања резултата спроведених у оквиру УСАИД "Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт (ЈРГА)", одржаном 26. фебруара 2014. године, у Београду, у просторијама Канцеларије за европске интеграције.

- Судија Биљана Тамбурковски Баковић и портпарол Управног суда Милка Бабић присуствовале су IX Европском правном политичком форуму под називом: "Слободан приступ информацијама од јавног значаја и Закон о заштити података о личности: како осигурати транспарентност правосуђа и других институција?", који је одржан у 28. фебруара 2014. године у Хотелу "Метропол", у Београду. Форум је организован уз подршку ГИЗ Пројекта за правну реформу у Србији у сарадњи са Канцеларијом Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Независним удружењем новинара Србије. Тема форума била су питања о унапређењу постојећег законодавног оквира у области заштите података о личности, као и остваривање права на слободан приступ информацијама од јавног значаја.

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, састала се 06. марта 2014. године са амбасадором Борисом Фрлецом, шефом Ограничене посматрачке мисије ОЕБС/ОДИХР и правним аналитичарима мисије, који су задужени за праћење предстојећих изборних радњи, састанак је одржан у седишту Управног суда, у Београду.

Тема састанка биле су активности везане за поступање Управног суда у заштити изборног права а поводом ванредних парламентарних избора и избора за одборнике Скупштине града Београда, као и редовних избора за одборнике у четири општине у Србији, расписаних за 16. март 2014. године. Том приликом председник суда, судија Јелена Ивановић, је истакла да је Управни суд у току целог изборног процеса увео дежурства у свим организационим јединицама укључујући и пријемни шалтер који је приправан 24 часа сваког радног дана, суботом и недељом и предузео све неопходне мере, које имају за циљ благовремено поступање по жалбама поднетим овом суду у току изборних радњи.

Након избора, одржаних 16. марта 2014. године, председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, састала се са правним аналитичарима Посматрачке мисије ОЕБС/ОДИХР, који су истакли да су задовољни поступком спровођења избора и навели неколико општих препорука, које се односе на поступак спровођења изборних радњи и поступак заштите изборног права. Представници мисије захвалили су се председнику суда на релевантним подацима, док је г-ђа Ивановић изразила задовољство поводом наведене посете.

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић и заменик председника судске праксе, судија Гордана Џакула, присуствовале су састанку на тему: "Обавезе и одговорности Врховног касационог суда у поступку уједначавања судске праксе и припремама за примену одредаба чланова 8а-8в Закона о уређењу судова, о заштити права на суђење у разумном року", који је одржан 27. марта 2014. године у Београду, у хотелу "Метропол". Циљ састанка је успостављање механизма за уједначавање судске праксе, као и упознавање са применом одредаба о заштити права на суђење у разумном року. Састанак је организован у сарадњи Врховног касационог суда и УСАИД "Програма поделе власти".

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, учествовала је на Конференцији поводом "Дана конкуренције", на којој је обележено осам година постојања и рада Комисије за заштиту конкуренције, а која је одржана дана 07. априла 2014. године у Београду, у Палати Србија.

- Заменик председника Управног суда, судија Душица Маринковић и заменик председника Одељења судске праксе, судија Гордана Џакула присуствовале су састанку на тему: "Припреме за примену одредаба

Закона о уређењу судова, о заштити права на суђење у разумном року" који је одржан дана 24. априла 2014. године у Београду, у хотелу "Метропол". Састанку су, између осталих, присуствовали представници Врховног касационог суда, Привредног апелационог суда, Прекршајног апелационог суда, апелационих и виших судова. Састанак је организован у оквиру УСАИД "Програма поделе власти".

- Заменик надзорног судије Припремног одељења, судија Ружа Урошевић и судија Радојка Маринковић учествовале су на округлом столу на тему "Заштита конкуренције у Републици Србији" који је одржан у периоду од 30. маја до 01. јуна 2014. године, у хотелу "Оморика" на Тари. Догађај је организован у сарадњи Топличког центра за демократију и људска права, Удружења тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије и Ужичког центра за људска права и демократију.

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, заменик председника Управног суда, судија Душица Маринковић и заменик председника Одељења судске праксе, судија Гордана Џакула, присуствовале су састанку, у просторијама Аеро-клуба, са експертима Савета Европе дана 06. јуна 2014. године. Разговарали су на тему везану за право на суђење у разумном року. Састанак је организован у оквиру пројекта Савета Европе "Подршка судству у Србији у примени Европске Конвенције о људским правима".

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, присуствовала је представљању "Приручника за практичну примену Закона о прекршајима, са обрасцима судских одлука" које је одржано дана 11. јуна 2014. године у Београду, у Аероклубу. Скупу су се, између осталих, обратили в.д. директора УСАИД-а, г-дин Питер Виблер, директор ЈРГА Пројекта, г-дин Лоренс Ветер, председник Врховног касационог суда, судија Драгомир Милојевић, председник Прекршајног апелационог суда, судија Зоран Пашалић и други, а догађај је организован уз подршку УСАИД "Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт" (ЈРГА).

- Судија Весна Даниловић присуствовала је конференцији под називом: "Дан медијације", која је одржана 11. јуна у Београду, у хотелу "Зира" у сарадњи организације "Партнери за демократске промене Србија" и Singrid Rausing Trust. Циљ конференције је пружање подршке свим медијаторима у промовисању поступка медијације, јачања нових капацита-

тета у решавању спорова, као и ојачавање мреже појединаца и институција које се баве медијацијом ради унапређења примене метода мирног решавања сукоба.

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић и Председник одељења судске праксе, судија Душанка Марјановић учествовале су у раду другог састанка Управног одбора Пројекта Савета Европе под називом: "Подршка судству у Србији у примени Европске конвенције о људским правима", који је одржан 24. јуна 2014. године у Београду, у Хотелу "IN".

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, председник Одељења судске праксе, судија Душанка Марјановић и заменик председника Одељења судске праксе боравиле су дводневном посети Стразбуру, у периоду од 08 - 09.07.2014. године. Студијска посета делегације судија из Републике Србије и судија Уставног суда Републике Црне Горе Савету Европе, укључујући и Европски суд за људска права организована је у оквиру Пројекта Савета Европе под називом " Подршка судству у Србији у примени Европске конвенције о људским правима", у циљу упознавања судија са радом Европског суда за људска права, као и стицање и размена искуства са судијама из региона.

- Заменик председника Управног суда, судија Жељко Шкорић присуствовао је 10. Европском форуму за праћење владавине права, који је одржан 11. јула 2014. године у хотелу "Хајат", у Београду. Тема форума била је реформа система извршења у Србији у оквиру Пројекта "Владавина права и извршење". Форум је организован уз подршку организације ГИЗ и Европске Уније.

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, присуствовала је полагању заклетве јавних бележника дана 04. августа 2014. године, у Малој сали Дома Народне скупштине Републике Србије.

- Судија Јелена Ивановић, председник Управног суда, учествовала је у Годишњем саветовању судија, које је одржано у периоду од 05. до 07. октобра 2014. године у Врњачкој Бањи. Теме саветовања биле су: "Правосуђе данас", "Закони и њихова примена" и "Актуелна спорна питања у судској пракси". У оквиру Управне секције, којом је председавала судија Олга Ђуричић, председник специјализованог већа за управну материју Грађанског одељења Врховног касационог суда, своје реферате о

спорним питањима судске праксе изложиле су судије и судијски помоћници Управног суда.

1. Судија Радојка Маринковић - "Странке у поступку враћања имовине (реституције)";

2. Судија Стево Ђурановић - "Анализа управних спорова који за предмет

имају поништење решења Агенције за лиценцирање стечајних управника",

3. Судија Весна Даниловић - "Трошкови управног спора";

4. Саветник Весна Чогурић - "Понављање поступка у управном спору";

5. Саветник Елена Петровић - "Услови за одступање од несуспензивног дејства тужбе у управном спору са освртом на актуелну судску праксу";

6. Саветник Мирјана Савић - "Одбацивање неуредног захтева странке у управном поступку" .

У раду саветовања учествовале су судије и судијски помоћници Управног суда.

21. Судија др Јадранка Ињац присуствовала је XXII традиционалном Саветовању привредних судова Републике Србије, које је одржано у периоду од 02. до 05. септембра 2014. године на Златибору.

22. Портпарол Управног суда, виши саветник Милка Бабић, учествовала је на семинару под називом: "Кризно комуницирање и извештавање о кризним ситуацијама", које је одржано 31. октобра 2014. године у хотелу "Falkensteiner" у Београду, у оквиру "Програма за правне и правосудне реформе" у Србији немачке организације за међународну сарадњу (ГИЗ) и уз подршку Министарства правде. Циљ семинара био је унапређење вештине комуницирања службеника за односе са јавношћу, нарочито у погледу кризних ситуација и унапређење квалитета медијског истраживања и извештавања о кризним ситуацијама.

23. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић и председник Одељења судске праксе, судија Душанка Марјановић, учествовале су на Округлом столу на тему уједначавања судске праксе, који је одржан 04. новембра 2014. године у Београду, у организацији Врховног касационог суда уз подршку УСАИД "Програма поделе власти".

24. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, учествовала је на једнодневној обуци о медијима и односима суда са јавношћу, која је одржана 05. новембра 2014. године у Хотелу "Бах" у Београду. Предавач је био амерички стручњак за комуникацију у судству др Mark West, који је учесницима представио практична знања и вештине специфичне за судове и њихов рад са медијима и јавношћу.

25. Судија Јелена Ивановић, председник Управног суда, боравила је тродневној посети Државном Савету у Паризу, у периоду од 17. до 19. новембра 2014. године, која је организована по позиву Министарства спољних послова Републике Француске уз подршку Мисије ОЕБС-а у Републици Србији. Поред судије Ивановић, делегацију су чинили господин Вук Цуцић, консултант и саветник у Министарству правде и државне управе, господин Charles Tellier, француски судија упућен као саветник Министра правде и државне управе Републике Србије и госпођа Дина Стевановић, преводилац. Основни циљ студијске посете био је упознавање са радом Државног Савета Француске као Врховног Управног суда и са системом двостепеног управног судства Француске.

Студијска посета Државном Савету у потпуности остварила циљеве и испунила очекивања и омогућила је свим учесницима да се ближе упознају са системом двостепеног управног судства и функционисањем Државног савета. Имајући у виду да су Акционим планом за спровођење Националне Стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. година дефинисане смернице, мере и активности за спровођење Стратегије и то стратешка смерница 5.1.3. која се односи на увођење двостепеног управног судства и да је потребно формирати нормативни оквир за увођење двостепеног управног судства кроз измену Закона о уређењу судова и измену Закона о управним споровима, упознавање са системом рада и начином функционисања управног судства у Републици Француској у циљу формирања првостепених управних судова и жалбеног управног суда је било веома значајно.

26. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, као члан Програмског савета Правосудне академије за Управно право, дана 24. новембра 2014. године, учествовала је на Седници Радне групе за управно право Програмског савета Правосудне академије на којој је утврђен Предлог Програма едукације са терминима и роковима едукације за судије до три године стажа и судијске помоћнике.

27. Судија Стево Ђурановић и судија др Јадранка Ињац, дана 01.12.2014. године у хотелу "Метропол", присуствовали су свечаној церемонији којом је обележен завршетак УСАИД Пројекта "Програм поделе власти". Том приликом представљени су резултати Пројекта и будуће активности у области владавине права у Републици Србији.

28. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, боравила је на Копаонику у периоду од 12-17. децембра 2014. године у оквиру XXVII сусрета Копаоничке школе природног права. Програм рада био је организован према катедрама. У оквиру друге катедре под називом "Право на слободу и управно-правна заштита слободе", судија Ивановић је имала излагање на тему: "Управни суд - функционисање и правци развоја", у оквиру кога је учесницима представила кратак историјски осврт управног судства у Србији, оснивање и почетак рада Управног суда као и правце развоја управног судства у Републици Србији.

29. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић и судије Управног суда др Јадранка Ињац и Гордана Богдановић, учествовале су у "Панел дискусији о унапређењу законодавног процеса у области управног поступања органа јавне управе у Републици Србији", која је одржана 23. децембра 2014. године у Палати Србија, у организацији Министарства за државну управу и локалну самоуправу. На дискусији су, поред представника Управног суда, учествовали и представници органа државне управе и локалне самоуправе, независних тела, као и представници међународних организација и цивилног друштва у Србији. Циљ панел дискусије је формулисање препорука за унапређење законодавног оквира и праксе у поступању управних органа у Републици Србији.

30. Судија Јелена Ивановић, председник Управног суда, као члан Програмског савета Правосудне академије за Управно право, дана 22. децембра 2014. године, учествовала је на 4. Седници Програмског савета Правосудне академије на којој је усвојен Предлог Програма рада за 2015. годину.

XIX

УЧЕШЋЕ СУДИЈА УПРАВНОГ СУДА У РАДНИМ ГРУПАМА

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, заменик председника Управног суда, судија Душица Маринковић, председник Одељења судске праксе, судија Душанка Марјановић и заменик председ-

ника Одељења судске праксе, судија Гордана Џакула, чланови су радне групе за израду Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о управним споровима.

- Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић члан је радне групе за израду Нацрта Закона о суђењу у разумном року. У изради мишљења Управног суда о Предлогу Нацрта Закона, учествовале су заменик председника Управног суда, судија Душица Маринковић, судија Радојка Маринковић и судија Ружа Урошевић.

- Судија Биљана Шундерић члан је радне групе за израду Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о експропријацији.

- Судија др Јадранка Ињац члан је радне групе за израду Нацрта Закона о општем управном поступку и члан радне групе Врховног касационог суда за праћење Јединственог Програма за решавање старих предмета у судовима у Републици Србији.

- Судија Гордана Богдановић члан је радне групе за израду Нацрта Закона о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица и заменик члана радне групе за израду Нацрта Закона о општем управном поступку.

- Судија Зорица Китановић члан је радне групе за израду Нацрта Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за оцењивање рада судијских помоћника.

XX

ФИНАНСИЈСКО И МАТЕРИЈАЛНО ПОСЛОВАЊЕ

Председник Управног суда је на основу члана 55. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", број 116/08... 101/13), члана 22. став 1. Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", број 124/12), у складу са Правилником о садржини акта којим се ближе уређује поступак јавне набавке унутар наручиоца ("Службени гласник РС", број 106/13) и Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управном суду Су I-9 6/10 од 28.12.2010. године и Правилником о измени и допуни Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управном суду Су I-9 4/13 од 23.05.2013. године председник Управног суда, донео **Правилник о ближем уређењу поступка јавних**

**набавки и набавки на које се не примењује Закон о јавним набавкама
Су IV-22 48/14 од 05.03.2014. године.**

На основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС", бр. 116/08... 101/13), члана 51. став 5. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 124/12) и члана 6. и 7. Судског пословника ("Сл. гласник РС", бр. 110/09... 89/13), председник Управног суда донео је План набавки за 2014. годину Су I-1 10/14 од 31.01.2014. године и Одлуку о измени Плана набавки за 2014. годину Су I-1 10/14-1 од 17.04. 2014. године.

Управни суд закључио је уговоре о јавној набавци тонера и то:

- уговор о јавној набавци тонера 1/14, Су IV 28 55/14 од 03.07.2014. године, са понуђачем **AIGO BUSINESS SYSTEM**, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера Lexmark E260/E260dn/E460/E460dn и E260A11E, 80 комада;

- уговор о јавној набавци тонера 2/14, Су IV 28 56/14 од 02.07.2014. године, са понуђачем **STYLOS DOO**, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера :

- HP LaserJet 2200/2100/2200 dn	C4096A	5 комада
- HP LaserJet 1000/1000W/1005W/ 1006/1200/1220/3330	C7115A	5 комада
- HP LaserJet 1010/1015/1020/1022/ 3030/3055/3052/M139f MFP	Q2612A	40 комада
- HP LaserJet M4555/M4556/enterprise 600M602dn	CE390A	45 комада;

- уговор о јавној набавци тонера 3/14, Су IV 28 57/14 од 03.07.2014. године, са понуђачем **ИНФОРМАТИКА АД**, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера:

- Lexmark E460/460DN	E460X21	30 комада
- Lexmark MS410dn	50F5H00	60 комада;

- уговор о јавној набавци горива 4/14, Су IV 28 62/14 од 14.07.2014. године, са понуђачем **НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ АД.**, којим је извршена набавка горива за Партију 1, EVRO BMB 98 - 1.376 литара;

- уговор о јавној набавци горива 5/14, Су IV 28 63/14 од 14.07.2014. године, са понуђачем **НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ АД.**, којим је извршена набавка горива, EVRO DIZEL 5.200 литара.

Ради усклађивања Закона о судским таксама и таксених тарифа ("Сл. гласник РС" бр. 28/94.... 93/12) са Законом о Управним споровима ("Сл. гласник РС" бр. 111/09) у погледу поднесака и одлука, председник Управног суда сачинила је **Предлог измене Закона о судским таксама и таксених тарифа Главе VII, поступак у управним споровима и поступак за судску заштиту, тарифни број 28 и тарифни број 29**, с обзиром да је неопходно извршити усклађивање Закона о судским таксама са Законом о управним споровима у погледу поднесака и одлука за које је прописана такса таксеном тарифом тар. бр. 28 и тар. број 29 са поднесцима и одлукама по којима Управни суд поступа и које доноси, тако што ће се прописати такса за поднеске и одлуке који нису обухваћени важећим одредбама Закона о судским таксама и то: жалбу којом се покреће управни спор; захтев за одлагање; приговор на одлуку судије појединца; тужба за понављање поступка; захтев за преиспитивање судске одлуке; решење о одбацивању тужбе; решење по захтеву за одлагање; решење по приговору на одлуку судије појединца; одлука по тужби за понављање поступка и одлука по захтеву за преиспитивање судске одлуке.

Исто тако, у материјама у којима овај суд поступа потребно је разликовати предмете процениве и непроцениве вредности, не само у погледу одлука, како је то предвиђено важећим тар. бр. 29, већ и у погледу поднесака по којима Управни суд поступа. Ово посебно имајући у виду да је од 2010. године знатно повећан број предмета процениве вредности који су нарочито сложени по својој природи и материји (конкуренција, јавне набавке, царине, енергетски итд). Због чега је потребно извршити измене тар. бр. 28 и тар. бр. 29 таксених тарифа важећег Закона о судским таксама у погледу поднесака и одлука процениве и непроцениве вредности као и висине таксе, у циљу усаглашавања Закона о судским таксама и Закона о управним споровима ради успешног спровођења планираних реформских активности Националне стратегије реформе правосуђа 2013-2018.

Председник суда је у сарадњи за представницима УСАИД "Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт" спровела опремање Одељења Управног суда у Новом Саду и Одељења Управног суда у Крагујевцу, имајући у виду да су ова одељења суда била неадекватно и недовољно

опремљена за спровођење процеса рада, као и да Законом о буџету Републике Србије за 2014. годину, нису предвиђена потребна средства за ову намену.

У Одељењу Управног суда у Новом Саду извршено је комплетно опремање: суднице; шест судијских кабинета; два саветничка кабинета; кабинета за састанке; дактилобироа; писарнице; на улазу су постављена роло врата и извршена је замена телефонске централе у Одељењу.

У Одељењу Управног суда у Крагујевцу извршено је комплетно опремање: четири судијска кабинета; два саветничка кабинета; дактилобироа и писарнице. Опремање суднице у Одељењу извршено је од стране УСАИД "Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт" у току 2011. године.

XI

ЗАКЉУЧАК

Упоредном анализом Годишњег извештаја о раду Управног суда за 2013. годину и 2014. годину утврђено је да су значајно бољи резултати рада суда у 2014. години.

Наиме, у 2014. години у Управном суду решено је укупно 20.149 предмета, док је у 2013. години решено укупно 18.277 предмета, из чега произлази да је **Управни суд у 2014. години решио 2.381 предмет више у односу на 2013. годину, и тиме смањио укупан број нерешених предмета на крају извештајног периода.**

Изузетни резултати рада Управног суда у 2014. години, посебно су изражени у погледу решавања старих предмета према датуму иницијалног акта, с обзиром да је у 2013. години укупно решено 2.619 старих предмета према датуму иницијалног акта, док је у 2014. години укупно решено 5.000 старих предмета, **што је за 52,38% више у односу на Годишњи извештај из 2013. године,** и тиме је смањен укупан број нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта на крају извештајног периода, тако да на дан 31.12.2014. године у Управном суду има **1.236 старих предмета.**

На овакву динамику решавања предмета у великој мери је утицао Јединствени програм решавања старих предмета у Републици Србији Врховног касационог суда и у складу са њим спроведене мере и технике у

оквиру Програма решавања старих предмета за 2014. годину Су I-2 11/14 од 21.01.2014. године и измене Програма решавања старих предмета за 2014. годину Су I-2 11/14-2 од 21.05.2014. године, хоризонтални трансфер и релокација судија Управног суда које су поступале у седишту и одељењима суда у складу са Годишњим распоредом послова Управног суда за 2014. годину Су I-2 225/13 од 04.12.2013. године, прерасподела предмета у периоду од средине децембра 2013. до почетка јануара 2014. године, на који начин је уједначен број предмета у раду по судији у седишту и одељењима суда, као и велико залагање судија и судијских помоћника у остваривању програмских циљева.

Анализом испуњености планираних резултата који су предвиђени Програмом решавања старих предмета уочен је значајан напредак у успешнијем решавању старих предмета и убрзању судског поступка и поред чињенице да је у већини предмета било неопходно одржавање усмених јавних расправа за чију припрему предмета, пресуђење и израду одлуке је потребно више времена, као и чињенице да је у току извештајног периода одржано 7 локалних избора, избори за одборнике Града Београда, парламентарни избори и избори за чланове Националних савета националних мањина. Поступање по предметима заштите изборног права по својој природи и сложености захтева одлучивање у врло кратким роковима, што подразумева не само приправност и прековремени рад судија и запослених у суду, већ и потпуни приоритет решавања ових предмета. На ефикасно поступање суда допринела је и идентификација група предмета (према тужиоцу и туженом) и израда "пилот" одлука што је омогућило брже решавање осталих предмета у групи.

Повећање броја старих предмета са иницијалним актом из 2010. године, настало је по доношењу одлука Уставног суда којима се усваја уставна жалба, поништава пресуда Управног суда и налаже доношење нове одлуке, као и доношења пресуда Врховног касационог суда којима се захтев за преиспитивање судске одлуке уважава, укида одлука Управног суда и предмет враћа на поновно одлучивање. Међутим, и поред тога Управни суд је у овом извештајном периоду успешно спровео Програм решавања старих предмета, тако да у овом суду на дан 31.12.2014. године, има **1.216** предмета старијих од 2 године и **20** предмета старијих од 3 године.

Иако је, као и у претходним годинама и у 2014. години изражен велики број примљених предмета (19.423), Управни суд је успешно савла-

дао прилив са 103,74%, и остварио укупан квалитет рада са 99,91%, као резултат изузетног залагања судија и запослених у суду и ефикасније организације рада суда. Поред остварених резултата рада суда у решавању предмета, судије Управног суда су у току 2014. године, уложили изузетан напор кроз учешће у радним групама за израду Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о управним споровима, Нацрта Закона о суђењу у разумном року, Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о експропријацији, Нацрта Закона о општем управном поступку, Нацрта Закона о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица и Нацрта Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за оцењивање рада судијских помоћника.

Имајући у виду постигнуте резултате рада овог суда, повећан прилив предмета, разноврсност материје у којој суд поступа (преко 80 основа спора), проширење надлежности суда у 2014. години, као и евидентни уложени рад судија и судијских помоћника у решавању предмета, за ефикаснији и делотворнији рад овог суда, успешно спровођење реформских мера и кључних начела Националне стратегије правосуђа у периоду 2013. - 2018. године, обезбеђивање права грађана на суђење у разумном року, приступ суду под једнаким условима, праћење предвиђене динамике Програма решавања предмета, **неопходно је повећање како броја судија тако и повећање броја судијских помоћника и осталог судског особља Управног суда.**

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ СУДА
Судија Јелена Ивановић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВНИ СУД

Су III 20 11/15

Дана: 10.07.2015. године

Београд

На основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС" бр. 116/08, 104/09, 101/10, 101/2011 и 101/2013) и члана 6., 7. и члана 44. Судског пословника ("Сл. гласник РС" бр. 110/09, 70/2011, 19/12 и 89/2013) председник суда сачинио: је

**ШЕСТОМЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УПРАВНОГ СУДА
ПО МАТЕРИЈАМА ЗА ПЕРИОД
од 01. јануара 2015. године до 30. јуна 2015. године**

Статистички подаци о укупним резултатима рада суда су следећи:

- укупан број предмета у раду суда је 35.195 предмета;
- укупан број нерешених предмета на почетку извештајног периода био је 24.262;
- број примљених предмета је 10.933;
- укупан број решених предмета је 9.536 предмета;
- укупан број решених старих предмета према датуму иницијалног акта је 2.309, што чини 24,21% од укупног броја решених предмета;
- мериторно је решено 9.191 предмета, што чини 96,38% од укупног броја решених предмета;

- укупан број нерешених предмета на крају извештајног периода 25.659;
- број нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта 2.109;
- савладавање је прилива 87,22 %;
- проценат решених предмета у односу на укупан број предмета 27,09%;
- укупан квалитет у односу на укупан број решених 99,93%;
- просечан прилив предмета по судији је 46,72 предмета;
- просечан број решених предмета по судији је 40,75 предмета;
- просечан број предмета у раду по судији на крају извештајног периода је 657,92 предмета;
- просечан број старих предмета према датуму иницијалног акта по судији је 54,08;

**Статистички подаци о резултатима рада суда
по материјама**

"У" материја - суд је на почетку 2015. године имао 22.587 нерешен предмет, у току године је примио 9.804 предмета, од чега нових 9.715 предмета, те је у овом периоду имао укупно у раду 32.391 предмет. Током извештајног периода укупно је решено 8.348 предмета, од чега мериторно 8.042, а на други начин 306 предмета. У овој материји суд је на почетку извештајног периода имао 1.226 нерешених старих предмета. У току извештајног периода решено је 2.291 стари предмет према датуму иницијалног акта, на крају остало је 2.084 нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 39 судија.

"Ур" материја - суд је на почетку 2015. године имао 79 нерешених предмета, у извештајном периоду примио је 84 предмета, те је укупно у раду имао 163 предмета. Укупно је решено 74 предмета, од чега мериторно 52, а на други начин 22 предмета. Почетком 2015. године суд је имао 1 нерешени стари предмет. На крају остало је нерешено 9 старих предмета према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 36 судија.

"Уи" материја - суд је на почетку 2015. године имао 1026 нерешених предмета, примљено је 547 предмета, те је укупно у раду имао 1.573 предмета. Током посматраног периода укупно је решено 497 предмета, од чега мериторно 493, а на други начин 4. У овој материји суд је имао нерешено на почетку 2015. године 4 старија предмета према датуму иницијалног акта. У току извештајног периода решено је 3 старих предмета, а на крају остало су нерешено 5 старих предмета према датуму иницијалног акта. У овој материји поступало је 38 судија.

"Уо" материја - суд је на почетку 2015. године имао 6 нерешених предмета, примио је 85 предмета, те је укупно у раду било 91 предмет. Укупно је решено 89 предмета мериторно, остало је нерешено 2 предмета. У овој материји је поступало 29 судија. Није остао ниједан нерешен стари предмет.

"Ув" материја - суд је на почетку 2015. године имао 390 нерешених предмета, током посматраног периода је примљено 286 предмета, те је укупно у раду било 676 предмета. Током посматраног периода, укупно је решено 388 предмета, од чега мериторно 381, на други начин 7 предмета, а на крају је остало нерешених 288 предмета. У овој материји суд је имао нерешено на почетку 2015. године 1 стари предмет према датуму иницијалног акта, решено је 2 стара предмета, остало је нерешено 2 стара предмета. У овој материји поступало је 14 судија.

"Уп" материја - суд је на почетку 2015. године имао 162 нерешених предмета, примљено је 81 предмета, те је укупно у раду имао 243 предмета. Током посматраног периода укупно је решено 94 предмета, од чега мериторно 90, а на други начин 4, остало је нерешено 149 предмета. У овој материји суд је имао нерешено на почетку 2015. године 4 стара предмета. У току извештајног периода решено је 13 старих предмета, а на крају је остало нерешено 9 старих предмета. У овој материји поступало је 38 судија.

У складу са дописом Врховног касационог суда VIII Су 310/05 од 25.05.2015. године, у Управном суду је формиран нови уписник **"У-уз"** у који се заводе тужбе и захтеви за привремене мере који су поднети суду по Закону о заштити узбуњивача.

**Просечан месечни прилив предмета по судији
у периоду од 01.01. до 30.06.2015. године**

"У" – 41,90 предмета;
"Ур" – 0,39 предмета;
"Уи" – 2,40 предмета;
"Уо" – 0,49 предмета;
"Ув" – 3,40 предмета;
"Уп" – 0,36 предмета;
"Уип" – 0,17 предмета.

**Просечан месечни број предмета у раду по судији
на крају извештајног периода**

"У" – 616,49 предмета;
"Ур" – 2,47 предмета;
"Уи" – 28,32 предмета;
"Уо" – 0,07 предмета;
"Ув" – 20,57 предмета;
"Уп" – 3,92 предмета;
"Уип" – 0 предмета.

**Просечан број месечно решених предмета по судији
у периоду од 01.01. до 30.06.2015. године**

"У" – 35,68 предмета;
"Ур" – 0,34 предмета;
"Уи" – 2,18 предмета;
"Уо" – 0,51 предмет;
"Ув" – 4,62 предмета;
"Уп" – 0,41 предмет;
"Уип" – 0,17 предмета.

У 2015. години у Управном суду је било 80 одлука разматраних по захтеву за преиспитивање судске одлуке, од чега је 73 одлуке Управног суда потврђено од стране Врховног касационог суда што је 91,25% разматраних одлука, 1 одлука је преиначена што је 1,25% разматраних одлука,

а 6 одлука је укинута и предмети враћени на поновни поступак што је 7,50% разматраних одлука, чиме је остварен укупан квалитет рада суда од 99,93% у односу на укупан број урађених одлука.

По захтеву за заштиту права за суђење у разумном року пред Врховним касационим судом преиспитивано је 27 предмета, од тога је у 8 предмета утврђена повреда права на суђење у разумном року, док је 9 захтева одбијено и 10 одбачено.

АНАЛИЗА

I

У 2015. години у Управном суду поступало је укупно 39 судија у материјама "У", "Ув", "Уж", "Уи", "Уо", "Уп", "Ур", "Уип" и "У-уз"

У извештајном периоду Управни суд је поступао са 1 судијом мање од укупног броја судија (председник суда и 40 судија) који је утврђен Одлуком Високог савета судства ("Службени гласник РС" број 106/2013, 115/2013, 5/2014, 12/2014, 52/2014). Након избора судије Олге Ђуричић за судију Врховног касационог суда, председник суда се обратила Високом савету судства за попуну једног упражњеног судијског места. Оглашавање конкурса за попуну очекује се у току 2015. године.

Имајући у виду да се постојећа Систематизација радних места у Управном суду није мењала од 2010. године, као и да се и тада постојећи број запослених показао као недовољан за ефикасну организацију рада суда, председник суда се обратила Министарству правде захтевом за измену Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управном суду ради повећања броја извршилаца на систематизованим радним местима, посебно имајући у виду да се од 2010. године перманентно увећавала надлежност суда као и број предмета у раду суда, који је у 2014. години износио 44.411 предмета, а на дан 30.06.2015. године 35.195 предмета. Недовољан број судског особља посебно је изражен у погледу судијских помоћника имајући у виду да је Закључком у Глави 6. тачка 1. подтачка 6. Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018 година ("Сл. гласник РС" бр. 57/13), изражен став да је потребно обезбедити да сваки судија има судијског помоћника, као и то да је донет Закон о заштити права на суђење у разумном року, којим је прописано да странке у судском поступку ради заштите свог права на суђење у ра-

зумном року могу да истакну приговор ради убрзања поступка о којем одлучује председник суда. Због тога је нужно проширити број извршилаца на радном месту судијски помоћник како би сваки судија имао судијског помоћника.

Како је Управни суд и у 2015. години започео рад са бројем судија мањим од броја утврђеног Одлуком Високог савета судства и недовољним бројем судијских помоћника и осталих запослених, ради обезбеђења ефикасног и законитог рада суда, председник суда је предузела следеће мере:

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2015. годину Су I-2 183/14 од 10.12.2014. године извршена је релокација судија које су поступале у седишту и одељењима Управног суда тако да је у седишту суда поступао 21 судија, у Одељењу Управног суда у Новом Саду 8 судија, у Одељењу Управног суда у Крагујевцу 5 судија и Одељењу Управног суда у Нишу 5 судија. Одлуком о расподели предмета Су I-2 184/14 од 11.12.2014. године, извршена је прерасподела предмета у периоду од средине децембра 2014. до почетка јануара 2015. године, на који начин је уједначен број предмета у раду по судији у седишту и одељењима суда, тако да су судије Управног суда у јануару 2015. године имале у раду просечно по 650 предмета.

Имајући у виду да је на дан 31.12.2014. године број старих предмета у Управном суду био 1.236, као и да је на дан 12.01.2015. године било у раду 8.594 предмета са иницијалним актом из 2013. године, који би до краја 2015. године постали "стари" што је укупно потенцијално чинило 9.830 старих предмета, председник суда је у циљу благовременог обављања послова у суду у складу са Јединственим програмом решавања старих предмета у Републици Србији Врховног касационог суда, Законом о уређењу судова, Законом о судијама и Судским пословником, као и у циљу поштовања рокова прописаних законима, донео **Програм решавања старих предмета за 2015. годину Су I-2 3/15 од 20.01.2015. године.**

Кроз реализацију Програма решавања старих предмета за 2015. годину предузете су мере и технике које су имале за циљ решавање старих предмета и спречавање њиховог настанка и то: стари предмети добили су приоритетни значај и решавали су се по хронолошком реду завођења; идентификоване су групе предмета у којима су основ спора царине, порези, подстицајна средства и игре на срећу са иницијалним актом из

2012. и 2013. године, по тужиоцу и туженом, и задужена судска већа за израду одлука у најстаријим предметима сваке групе ради ефикаснијег решавања осталих предмета у групи; формиран је Тим за смањење броја старих предмета који је пратио спровођење овог Програма и предузимао мере за његово благовремено извршавање и расправљао о проблемима у решавању старих предмета према утврђеној динамици решавања старих предмета; статистичар суда водио је посебну евиденцију о кретању најстаријих и старих предмета и председнику суда достављао извештаје почетком сваке радне недеље, док је члановима тима једном месечно, на крају тромесечја, достављао извештај о старим предметима суда и по судији, уз списак старих предмета. Такође, Писарница суда је сваком судији појединачно, путем службене електронске поште, према извештајним кварталима, који су предвиђени Јединственим програмом решавања старих предмета, достављала списак старих предмета по хронолошком реду, укључујући број предмета, тужиоца, туженог, основ спора, датум када је предмет заведен у суду и датум иницијалног акта.

Председник суда је са председницима већа одржавала колегијуме сваког другог понедељка у месецу ради анализе резултата спровођења Програма решавања старих предмета за 2015. годину и о томе је састављан записник, сем у случају када је одржавана седница свих судија на којој је та анализа вршена.

Спроведене мере и технике у оквиру Програма решавања старих предмета дале су значајне резултате у решавању старих предмета према редоследу пријема и убрзању судског поступка у циљу спречавања настанка старих предмета, имајући у виду да је у извештајном периоду укупно решено **9.536 предмета, од чега 3 предмета из 2009. године, 9 предмета из 2010. године, 14 предмета из 2011. године, 983 предмета из 2012. године и 3.748 предмета из 2013, што је укупно 4.757 предмета, односно 49,88% од укупног броја решених предмета.**

У Управном суду је на дан 30.06.2015. године, остало нерешено на крају 2.109 старих предмета према датуму иницијалног акта и то: 2 предмета са иницијалним актом из 2008. године, 3 предмета са иницијалним актом из 2009. године, 10 предмета са иницијалним актом из 2010. године, 8 предмета са иницијалним актом из 2011. године и 237 предмета са иницијалним актом из 2012. године и 1.849 предмета са иницијалним актом

из 2013. године, што чини 8,22 % у односу на укупан број нерешених предмета на крају извештајног периода.

II

Специфичност у раду Управног суда представља чињеница да скоро половина предмета захтева поступање у врло кратким роковима.

Предмети у управном спору који се сматрају **нарочито хитним** су предмети у којима су законом прописани рокови за поступање или је природа управне ствари таква да захтева нарочито хитно поступање, док су **хитни** предмети они који су посебним законом одређени као хитни. У зависности од наведеног, Управни суд на предмете ставља ознаку "нарочито хитно", "радни спор" (врста нарочито хитног спора) или "хитно". Нарочито хитни и хитни предмети су: заштита изборног права; измена у бирачком списку; захтев за одлагање извршења управног акта; престанак и потврђивање мандата одборника; радни спор; предмети у којима се одлучује о остваривању права ради отклањања последица поплава, односно активирања клизишта на подручју погођеном поплавама у Републици Србији које су наступиле у мају 2014. године (Закон о отклањању последица поплава у Републици Србији, представља специјални закон у неколико посебних управних области - заштити права у поступцима јавних набавки; заштити здравља људи и животне средине; изградњи, реконструкцији, адаптацији и санацији, додели подстицајних средстава и одлучивању о врсти и висини помоћи); заштита конкуренције; информације од јавног значаја и заштиту података о личности; враћање одузете имовине и обештећење; пензијски; инвалидски; социјалне новчане накнаде и старатељство. Предмети који носе ознаку "нарочито хитно" износе се у рад, након завођења, судији известиоцу ради давања налога за хитно спровођење претходног поступка и предузимања свих мера за доношење одлуке у прописаном року. Остали предмети са ознаком "хитно" се након завођења износе Припремном одељењу, које је дужно да спроведе претходни поступак без одлагања. У извештајном периоду од 01.01.2015. до 30.06.2015. године примљено је укупно 2.049 предмета са ознакама "нарочито хитно", "радни спор" и "хитно", **што чини 18,74% од укупног броја примљених предмета у извештајном периоду.**

III

Сваке године надлежност Управног суда се проширује посебним законима из различитих управних области, па је и у току првих шест месеци 2015. године постојећа надлежност Управног суда (преко 80 основа спора), увећана доношењем више закона и правилника којима је прописана надлежност Управног суда у поступању, и то:

1. Закон о заштити права на суђење у разумном року;
2. Закон о жичарама за транспорт лица;
3. Закон о употреби знаковног језика;
4. Закон о инспекцијском надзору;
5. Закон о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и издавања грађевинске дозволе ради реализације пројекта "Београд на води";
6. Закон о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма;
7. Закон о кретању уз помоћ пса водича;
8. Закон о оружју и муницији;
9. Закон осигурању депозита;
10. Закон о стечају и ликвидацији банака и друштва за осигурање;
11. Закон о Агенцији за осигурање депозита;
12. Закон о енергетици.

IV

Највећи број предмета у раду Управног суда чине предмети из "У" материје, којих је на почетку 2015. године било укупно 22.587, у периоду од 01.01.2015. до 30.06.2015. године примљено је 9.804, од чега нових 9.715 предмета, тако да је укупно у раду у "У" материји 32.391 предмет.

У "У" материји у 2015. години укупно је решено 8.348 предмета, од чега мериторно 8.042, а на други начин 306 предмета. У овој материји суд је на почетку године имао 1.226 нерешених старих предмета. У току године решено је 2.291 стари предмет, а на крају је остало 2.084 нерешених старих предмета према датуму иницијалног акта.

V

Управни суд поступа и у предметима заштите изборног права који се воде у уписницима "Уж" и "Уип". На почетку 2015. године у уписнику "Уж" било је нерешених 12 предмета, примљено је 45 предмета, тако да је укупно у раду било 57 предмет. Решено је 45 предмета, од чега 45 мериторно. У току 2015. године окончани су избори за одборнике Скупштине општине Мионица и избори за одборнике Скупштине општине Лучани, и одржани избори за чланове Савета Месне заједнице Ривица, избори за чланове Савета Месне заједнице Ириг, избори за чланове Савета Месне заједнице Шатринци, избори за чланове Савета Месне заједнице Врдник, избори за чланове Савета месних заједница Општине Пријепоље, избори за чланове Савета Месне заједнице Карбулово, избори за чланове Савета Месне заједнице Дупљане, избори за чланове Савета Месне заједнице Самариновац, избори за чланове Савета Месне заједнице Речка (Општина Неготин), избори за чланове Савета Месне заједнице Буковче, избори за чланове Савета Месне заједнице Велико Орашје и избори за чланове Савета Месне заједнице Босут. У уписнику "Уип" на почетку 2015. године није било нерешених предмета. Током извештајног периода примљен је 1 предмет који је решен мериторно.

У циљу благовременог и потпуног информисања јавности анонимизираних одлука суда у предметима заштите изборног права, објављиване су на званичној интернет презентацији Управног суда.

VI

Имајући у виду да је одредбом чл. 23. Закона о управним споровима прописано да суд може одложити извршење коначног управног акта до доношења судске одлуке поступајући по захтеву који је поднет уз тужбу и у току поступка или изузетно и пре подношења тужбе, захтеви за одлагање извршења коначног управног акта завођени су у уписник "У" или "Уо" и решавани у року од 5 дана. У извештајном периоду од 01.01.2015. до 30.06.2015. године у Управном суду је примљено **укупно 580** захтева за одлагање и то:

- "У" уписник 495 захтева;
- "Уо" уписник 85 захтева.

VII

У 2015. години у седишту и одељењима Управног суда заказано је укупно 1.027 усмених јавних расправа, одржано 885 усмених јавних расправа, одложено 128 и отказано 14 усмених јавних расправа.

У извештајном периоду одржано је укупно 9.502 нејавне седнице већа у седишту и одељењима Управног суда.

VIII

Управни суд је од 01.01.2015. до 30.06.2015. године одржао 2 Седница свих судија на којима је разматрао извештаје о раду, проблеме у функционисању рада суда, разматрао спорна правна питања и заузимао правне ставове и закључке. На Седницама свих судија, утврђено је више правних ставова и закључка. Такође, у наведеном периоду усвојено је више правних схватања изражених у пресудама овога суда (сентенце).

IX

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2015. годину Су I-2 183/14 од 10.12.2014. године, одређено је да се Одељење судске праксе организује у седишту Управног суда. За судије Одељења судске праксе одређени су судија Душанка Марјановић, председник Одељења, судија Гордана Џакула, заменик председника Одељења, судија Љиљана Максимовић, судија Деса Симић и судија Љиљана Петровић, судија Радојка Маринковић, судија Гордана Богдановић и шест судијских помоћника.

У Одељењу судске праксе воде се општи и посебан регистар судске праксе. У општем регистру судске праксе евидентирају се одлуке Уставног суда и Европског суда за људска права које се односе на управну материју и одлуке Врховног касационог суда донете по ванредним правним средствима против одлука Управног суда. У посебном регистру судске праксе евидентирају се утврђени правни ставови, усвојена правна схватања изражена у пресудама овога суда (сентенце) и закључци.

Судијама и судијским помоћницима достављају се путем службеног e-maila :

- прописи од значаја за рад Управног суда који се објављују у Службеном гласнику;

- одлуке Врховног касационог суда које се односе на управну материју;
- одлуке Уставног суда које се односе на управну и грађанску материју;
- одлуке Европског суда за људска права које се односе на управну материју;
- сентенце, приговори на сентенце, обавештења да на сентенце није било приговора, као и обавештења о повлачењу сентенце или приговора;
- верификовани правни ставови.

Одлуке овога суда изабране од стране Одељења судске праксе, а нарочито оне са којима стручна и шира јавност има посебан интерес да се упозна, као и правни ставови и сентенце, објављују се анонимизирани на званичној интернет презентацији суда у оквиру наслова "Судска пракса", што је посебно битно за уједначавање судске праксе и за предвидивост успеха у евентуалном управном спору.

Седнице Одељења судске праксе одржавале су се сваког другог понедељка у месецу или по потреби, на којима се водио записник, док су се састанци председника Одељења, заменика председника Одељења са судијским помоћницима који су распоређени у Одељењу судске праксе, одржавали сваког понедељка.

На седници и састанцима Одељења судске праксе расправљала су се спорна питања, утврђивали се и припремали предлози о питањима из судске праксе који су се износили на Седницу свих судија ради заузимања одређеног става у циљу уједначавања судске праксе.

Председник суда је преко Припремног одељења и Одељења судске праксе вршио идентификацију групе предмета према тужиоцу и туженом органу и задуживао судска већа за израду "пилот" одлука ради ефикаснијег решавања осталих предмета у групи. На тај начин идентификовано је и решено 548 предмета из 2012. и 2013. године.

У Одељењу судске праксе Управног суда, у извештајном периоду поступало је 6 судијских помоћника који су у извештајном периоду прегледали 11.558 предмета, док је остало непрегледано укупно 55 предмета.

X

Годишњим распоредом послова Управног суда за 2015. годину Су I-2 183/14 од 10.12.2014. године, одређено је да се Припремно одељење

организује у седишту Управног суда. За судије Припремног одељења одређени су судија Стево Ђурановић, надзорни судија, судија Ружа Урошевић, заменик надзорног судије и шест судијских помоћника.

Због недовољног броја судијских помоћника у Управном суду, у Припремном одељењу у извештајном периоду поступало је само 3 судијска помоћника, који су са уписника примили укупно 9.341 предмет, урадили укупно 8.344 предмета, примили из већа 9.471 предмета и урадили 9.376 предмета.

XI

У периоду од 01.01. до 30.06.2015. године у Управном суду поступала су укупно 32 судијска помоћника распоређена у 14 већа у седишту и одељењима Управног суда, који су израдили 9.026 нацрта судских одлука. Један судијски помоћник који је распоређен у веће налази се на дужем боловању.

XII

У периоду од 01.01.2015. до 30.06.2015. године примљено је укупно 198 притужби на рад суда, које су заведене у уписник Су VI и 1.171 ургенција, које су заведене у Су VIII. На све притужбе и ургенције у законском року је одговорено надлежним органима и странкама.

XIII

У овом извештајном периоду примљено је и одговорено на укупно 45 захтева за приступ информацијама од јавног значаја. На све захтеве одговорено је у законском року.

XIV

На основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/2008, 104/2009, 101/2010, 31/2011, 78/2011, 101/2011, 101/2013), члана 38. Закона о културним добрима ("Службени гласник РС" бр. 71/94) члана 240. и 241. Судског пословника ("Службени гласник РС", бр. 110/2009, 70/2011, 19/2012, 89/2013) и Предлога листе категорија регистратурског материјала са роковима чувања, Комисије за израду Предлога Архивске књиге и Предлога Листе категорија регистратурског материјала са роком чувања Су

I-1 35/15-1 од 23.03.2015. године, председник Управног суда, донела је Листе категорија регистратурског материјала са роковима чувања у којима су садржане све категорије архивске грађе, регистратурског материјала са роковима чувања, а који су настали у раду Управног суда, као и архивску грађу и регистратурски материјал коју је Управни суд преузео 2010. и 2011. године од Врховног суда Србије и Окружних судова Републике Србије.

XV

На основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" бр. 116/2008, 104/2009, 101/2010, 31/2011, 78/2011, 101/2011 и 101/2013), члана 3. ст. 1., члана 7. ст. 1. и члана 8. ст. 2 Судског пословника ("Службени гласник РС" бр. 110/2009, 70/2011, 19/2012 и 89/2013), у складу са чланом 30. Закона о тајности података ("Службени гласник РС" бр. 104/2009), председник Управног суда донео је **Упутство о успостављању система поступака руковања, коришћења и архивирања тајних података у поступку пред Управним судом** којим се уређују поступци руковања подацима (документима) који су означени степеном тајности и налазе се у списима предмета управног поступка туженог органа, а који се користе у обављању послова из законима утврђене надлежности Управног суда.

XVI

Председник Управног суда је на основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08, 104/09, 101/10, 101/11 и 101/2013), члана 57.-61. Судског пословника ("Службени гласник РС", бр. 110/09, 70/11, 19/12 и 89/2013) и одредби Комуникационе стратегије Високог савета судства 2013. године, донео **План за повећање поверења јавности у рад суда Су I-1 10/15 од 26.01.2015. године.**

У оквиру реализације Плана за повећање поверења јавности у рад суда организовани су:

ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА ЗА УЧЕНИКЕ ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКЕ ШКОЛЕ ИЗ ШАПЦА, ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ ПРАВНИ ТЕХНИЧАР

Управни суд је 19.05.2015. године, у складу са Планом за повећање поверења јавности у рад суда, организовао "Дан отворених врата" за ученике Економско-трговинске школе, образовни профил правни техни-

чар из Шапца. У уводном обраћању, заменик председника Управног суда, судија Душица Маринковић захвалила се ученицима на израженом интересовању да се непосредно упознају са начином рада Управног суда, организацијом, надлежношћу, предметом управног спора, унапређења информисаности, приближавања правде грађанима и јачању поверења шире јавности у рад суда, што ће истовремено допринети и развоју кључних начела Националне стратегије реформе правосуђа 2013-2018. и реализације Комуникационе стратегије Високог савета судства. Судија Зорица Китановић је упознала учеснике са радом суда, предметом управног спора, странкама, покретањем управног спора, претходним поступком, руковођењем на усменој јавној расправи, утврђивањем чињеница на расправи, судским одлукама и ванредним правним средствима и одговарала на постављена питања, након чега су учесници имали прилику да присуствују расправама, које су тога дана биле заказане. Поред тога, Миле Доброта, систем администратор суда, упознао је учеснике са коришћењем софтвера за управљање предметима и садржајима у судовима (САПС), базом судске праксе и званичном интернет презентацијом Управног суда.

ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА ЗА СТУДЕНТЕ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Управни суд је 27. маја 2015. године, у складу са Планом за повећање поверења јавности у рад суда, организовао "Дан отворених врата" за студенте Правног факултета Универзитета у Београду. У уводном обраћању, заменик председника Управног суда, судија Душица Маринковић захвалила се ученицима на израженом интересовању да се непосредно упознају са начином рада Управног суда, организацијом, надлежношћу, предметом управног спора, унапређења информисаности, приближавања правде грађанима и јачању поверења шире јавности у рад суда, што ће истовремено допринети и развоју кључних начела Националне стратегије реформе правосуђа 2013-2018. и реализације Комуникационе стратегије Високог савета судства. Судија Стево Ђурановић је упознао студенте са организацијом, начином рада и надлежношћу Управног суда и одговарао на постављена питања, након чега су студенти имали прилику да присуствују расправама, које су тога дана биле заказане. Поред тога, Миле Доброта, систем администратор суда, упознао је студенте са коришћењем софтвера за управљање предметима и садржајима у судовима (САПС), базом судске праксе и званичном интернет презентацијом Управног суда.

ДАН ОТВОРЕНИХ ВРАТА ЗА СТУДЕНТЕ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА УНИОН У БЕОГРАДУ

Управни суд је 02. јуна 2015. године, у складу са Планом за повећање поверења јавности у рад суда, организовао "Дан отворених врата" за студенте Правног факултета Универзитета Унион у Београду. У уводном обраћању, заменик председника Управног суда, судија Душица Маринковић захвалила се студентима на израженом интересовању да се непосредно упознају са начином рада Управног суда, организацијом, надлежношћу, предметом управног спора, унапређења информисаности, приближавања правде грађанима и јачању поверења шире јавности у рад суда, што ће истовремено допринети и развоју кључних начела Националне стратегије реформе правосуђа 2013-2018. Судија Зорица Китановић је упознала студенте са организацијом, начином рада и надлежношћу Управног суда и одговарала на постављена питања, након чега су учесници имали прилику да присуствују расправама, које су тога дана биле заказане. Поред тога, портпарол Управног суда Милка Бабић упознала је студенте са базом судске праксе и званичном интернет презентацијом Управног суда.

XVII

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И ОБУКА СУДИЈА И СУДСКОГ ОСОБЉА

Председник Управног суда је донео **Програм стручног усавршавања и обуке судија и судског особља за 2015. годину Су I-8 1/15 од 12.01.2015. године**, у циљу остваривања права на стручно усавршавање и обуку судија и судског особља на основу извршене анализе потреба и предлога судија и судијских помоћника. У програму су садржане актуелне теме (области) и интересовања судија и судијских помоћника које су значајне за њихов рад и правилно поступање, а које би кроз програм едукације у значајној мери унапредиле ефикасност рада суда.

У оквиру спровођења Програма стручног усавршавања и обуке судија и судског особља за 2015. годину, у периоду од 01.01.2015. до 30.06.2015. године одржани су:

1. Правосудна академија организовала је Семинар на тему Закона о општем управном поступку и Закона о управним споровима, коме су присуствовале судије и судијски помоћници Управног суда. Семинар је

одржан у две групе, у периоду од 02-06. фебруара 2015. године и у периоду од 02-06. марта 2015. године. Предавачи на семинару били су председник Управног суда судија Јелена Ивановић, судија управног Одељења Врховног суда Србије у пензији, Љубодраг Пљакић, професор Правног факултета у Београду др Марко Давинић и председник Одељења судске праксе Управног суда, судија Душанка Марјановић.

2. Судија Биљана Тамбурковски Баковић, судија Маријана Тафра Мирков и портпарол суда Милка Бабић присуствовале су једнодневном семинару под називом: "Семинар о примени хармонизованих медијских прописа од стране судства", који је одржан дана 06. марта 2015. године у "Прес центру", у Београду, у организацији Министарства културе и информисања и Пројекта Европске Уније.

3. Судије и судијски помоћници Управног суда присуствовали су једнодневном семинару под називом: "Закон о заштити узбуњивача", који је одржан 01. априла 2015. године у просторијама Управног суда, уз подршку Правосудне академије и USAID Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт. Предавачи на семинару били су Снежана Андрејевић, судија Врховног касационог суда, Мирјана Мартић, судија Прекршајног суда и члан радне групе за израду Закона о заштити узбуњивача и Том Дивајн, експерт за заштиту узбуњивача.

4. Правосудна академија у сарадњи са Мисијом ОЕБС у Србији организовала је семинар на тему: "Устројство државне управе", који је одржан 04. и 11. маја 2015. године за све судије и судијске помоћнике Управног суда. Предавач на наведеном семинару био је Бата Миловановић, професор Правног факултета.

5. Судије Управног суда присуствовале су Семинару о члану 1 Протокола 1 и члану 6, који је одржан 16. априла 2015. године у хотелу "Палас", у Београду у организацији Правосудне академије и AIRE центра. Предавачи на наведеном семинару били су г-ђа Ана Вилфан-Восперник из Секретаријата Европског суда за људска права, судија Управног суда, Ружа Урошевић, која је говорила о реституцији у управном спору, затим Берт Ман, судија Апелационог суда у Амстердаму и професор др Танасије Маринковић са Правног факултета Универзитета у Београду.

XVIII**ДОГАЂАЈИ И САСТАНЦИ НА КОЈИМА СУ ПРИСУСТВОВАЛИ
ПРЕДСЕДНИК СУДА, СУДИЈЕ И ЗАПОСЛЕНИ**

1. Председник Управног суда судија Јелена Ивановић присуствовала је конференцији поводом представљања Годишњих резултата USAID "Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт", која је одржана дана 17. марта 2015. године, у просторијама Канцеларије за европске интеграције. Тим поводом судија Ивановић се захвалила представницима USAID "Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт" на сарадњи приликом организације семинара у 2014. години и на опремању и адаптацији просторија у Одељењу Управног суда у Крагујевцу, Новом Саду и у Седишту Управног суда у Београду.

2. Секретар суда Данијела Дупор и портпарол суда Милка Бабић, су као представници Управног суда, 24. фебруара 2015. године разговарале са представницима мисије СИГМА, која представља заједничку иницијативу Организације за економску сарадњу и развој (ОЕЦД) и Европске комисије (ЕК), чија је основна улога пружање подршке јачању јавних управа и спровођењу реформи управљања у државама кандидатима за приступање ЕУ како би се дефинисали основни захтеви које би државе требало да следе током процеса приступања ЕУ, а који ће представљати основу за анализу напретка држава кандидата за чланство у ЕУ у областима реформе јавне управе.

3. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић присуствовала је скупу на коме је представљен Експертски извештај на тему: "Стручно усавршавање и обука судија у Србији" из области људских права. Скуп је одржан 15. априла 2015. године у хотелу "Radison Blu" у оквиру Пројекта Савета Европе: "Подршка судству у Србији у примени Европске конвенције о људским правима".

4. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић састала се са експертима Савета Европе, госпођом Lorenom Bachmaier и госпођом Athanasiom Sykiotou, дана 24. априла 2015. године, у просторијама Управног суда. Циљ посете експерата Савета Европе био је процена стања правосуђа у Србији.

5. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић боравила је од 17-19. маја 2015, године у студијској посети у Брну, у Републици Чешкој.

шкој, у организацији Врховног управног суда Чешке и Удружења државних савета и врховних управних судова Европске уније (АСА-Europe).

Током првог дана студијске посете судија Ивановић присуствовала је Семинару на тему: "Врховни управни судови и еволуција права на приватност, публицитет и информације". Након уводних обраћања председника Врховног управног суда Републике Чешке, судије Јосефа Баксе (Josef Baха) и Повереника за информације и родну равноправност, госпође Вере Јурове (Vera Jourova), представници земаља чланица Удружења АСА-Europe са рефератима из Шведске, Шпаније, Француске, Литваније и Финске разменили су искуства по питањима права на приступ информацијама и заштите података о личности. У наставку првог радног дана студијске посете председник Управног суда, судија Јелена Ивановић састала се са господином Гертм Деберсакуесом (Geert Debersaques), Генералним секретаром АСА-Europe и господином Ериком Тибоом (Eric Thibaut) замеником Генералног секретара, који су представили структуру Удружења, оквира и циљеве сарадње који, између осталог, обухватају могућност приступа: бази података JuriFast, у којој се налази више од 1700 одлука Врховних управних судова, који примењују право Европске уније, библиотеци Европског управног права, форуму и другим корисним информацијама и документима који могу бити релевантни за чланице Удружења. Удружење је основано 1998. године, а статут Удружења је усвојен две године касније током Колоквија у Бечу. Чланове Удружења чине Суд правде Европске Уније и државни савети и врховни управни судови сваке од 28 чланица Европске уније. Поред наведеног, Државни савет Турске и Врховни суд Црне Горе добили су статус чланице у својству посматрача, док су Врховни суд Норвешке и Федерални управни суд Швајцарске примљени у статусу трајно гостујућих судова. На тај начин пружа се могућност државама чланицама као и државама које су добиле статус кандидата за чланство у Европској Унији да се придруже Удружењу у својству посматрача. Циљ удружења је да омогући, у оквиру својих финансијских ограничења, размену мишљења и искустава по питањима судске праксе. Поштујући независност сваког члана, Удружење настоји да унапреди комуникацију и размену информација између својих чланова или посматрача са институцијама Европске уније, што се остварује путем учешћа на стручним семинарима и скуповима и кроз приступ бази података JuriFast, која садржи најважније одлуке националних судова у Европи, а у којима врховни управни судови примењују право Европске уније. Удружење има

своју базу података, која се састоји од одлука, извештаја, закључака, мишљења и студија релевантних за чланице Удружења и других корисних информација.

Другог дана студијске посете, одржана је годишња Генерална скупштина Удружења АСА-Еуроге, којом је председавао председник Врховног управног суда Републике Чешке, судија Јосеф Бакса. Одлуком Генералне скупштине Врховни касациони суд Републике Србије примљен је у чланство Удружења АСА-Еуроге, у својству посматрача. Том приликом председник Управног суда, судија Јелена Ивановић обратила се председавајућем и члановима Удружења и нагласила да пријем у чланство значајно доприноси афирмацији управног судства у Републици Србији, коме предстоје значајне реформе у складу са Националном стратегијом реформе правосуђа за период 2013-2018. године. Поред тога, судија Ивановић је истакла да је успостављање и јачање сарадње са државним саветима и врховним управним судовима земаља Европске уније од изузетног значаја у погледу размене искустава по питањима из области правосуђа и укључивања у систем размене информација, која има за циљ правилну примену права Европске уније у управном спору.

6. Судија Јадранка Ињац, као члан радне групе за израду Нацрта Закона о општем управном поступку (ЗУП) и судија Гордана Богдановић учествовале су у раду Међународне конференције, на којој је представљена Радна верзија текста Нацрта закона о општем управном поступку (ЗУП) и на којој су размењена искуства из области поступања јавне управе у Србији и региону. Конференција је одржана 26. и 27. маја 2015. године, у сарадњи Министарства државне управе и локалне самоуправе и Регионалне школе јавне управе (ReSPA).

7. Заменик председника Управног суда, судија Душица Маринковић, судија Љиљана Петровић, судија Ружа Урошевић, судија Гордана Сукновић-Бојација и судија Деса Симић боравиле су у студијској посети Стразбуру, у периоду од 19-21. маја 2015. године. Студијска посета делегације судија из Републике Србије Савету Европе и Европском суду за људска права организована је у оквиру Пројекта "Подршка судству у Србији у примени Европске конвенције о људским правима". Студијска посета за судије Управног суда финансирана је од стране Мисије ОЕБС у Републици Србија, као резултат сарадње наведене Мисије и Савета Европе. Циљ студијске посете био је упознавање са радом Европског суда за

људска права и размена искустава са судијама из Стразбура. Делегација судија присуствовала је седници већа у случају *Gouarte Patte v. Andorra*, која је одржана у Европском суду за људска права у Стразбуру, дана 19. маја 2015. године. У наставку посете г-ђа Катарина Недељковић, шеф Секције Одељења за извршење пресуда Европског суда за људска права, Директората за мониторинг говорила је о извршењу пресуда Европског суда за људска права са посебним освртом на Републику Србију.

8. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић боравила је са делегацијом председника судова и судија Врховног касационог суда и Уставног суда Републике Србије у студијској посети у Љубљани, у Републици Словенији од 27-30. маја 2015. године, у оквиру Пројекта Савета Европе "Подршка судству у Србији у примени Европске конвенције о људским правима". Основни циљ студијске посете био је упознавање учесника са функционисањем правосудног система у Републици Словенији, посебно у погледу разумног рока, усклађивања праксе националних судова са праксом Европског суда за људска права и цитирања судске праксе Европског суда за људска права у националним одлукама. Поред наведеног, председник Управног суда разговарала је са председницом Управног суда Словеније, судијом Јасном Шеган на тему уређења управног судства у Републици Словенији. Имајући у виду да су Акционим планом за спровођење Националне Стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. година дефинисане смернице, мере и активности за спровођење Стратегије и то стратешка смерница 5.1.3. која се односи на увођење двостепеног управног судства и да је потребно формирати нормативни оквир за увођење двостепеног управног судства кроз измену Закона о уређењу судова и измену Закона о управним споровима, било је веома корисно упознати се са правосудним системом Републике Словеније, а нарочито са системом рада и начином функционисања управног судства у Републици Словенији.

9. Саветници Управног суда, Вера Маринковић и Зорана Брајовић присуствовали су Радном састанку судијских саветника и помоћника Врховног касационог суда, апелационих судова, Привредног апелационог суда, Прекршајног апелационог суда и Управног суда посвећеном уједначавању судске праксе "Одлучивање по захтеву за суђење у разумном року". Наведени догађај је одржан у периоду од 18. до 19. јуна 2015. године, у хотелу "Фалкенштајнер" на Старој планини, уз подршку Канцеларије Савета Европе у Београду.

10. Судија Гордана Богдановић и судија Јасминка Вукашиновић присуствовале су Радном састанку о усклађивању националне судске праксе са јуриспруденцијом Европског суда за људска права, који је одржан у периоду од 22-24. јуна у хотелу Мона на Златибору, у оквиру сарадње између Пројекта Савета Европе "Подршка судству у Србији у примени Европске конвенције о људским правима" и Пројекта "Даља изградња капацитета правосуђа у примени европских стандарда о људским правима на нивоу Босне и Херцеговине".

11. Делегација судија Управног суда, коју су чиниле заменик председника Управног суда, судија Жељко Шкорић, судија Стево Ђурановић, судија Олга Петровић и судија Биљана Тамбурковски-Баковић, боравила је у дводневној посети Европском суду за људска права у Стразбуру и Савету Европе, заједно са делегацијом судија Врховног касационог суда, Уставног суда и апелационих судова Републике Србије, у периоду од 30. јуна до 01. јула 2015. године. Студијска посета организована је у оквиру Пројекта Савета Европе "Подршка судству у Србији у примени Европске конвенције о људским правима".

12. Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић присуствовала је скупу под називом: "Правосудна академија – правци развоја и обавезе Академије у Акционом плану за Поглавље 23", који је одржан 30. јуна 2015. године, у Скупштини града Београда. На скупу је, између осталог, представљена студија развојних потреба Правосудне академије, праћена презентацијом аутора студије и предлога измене Закона који се односе на Правосудну академију, измене Закона о судијама и тужиоцима, који се односе на питање првог избора и утврђивање стручности кандидата и обавезе у Акционом плану за Поглавље 23.

XIX

УЧЕШЋЕ СУДИЈА УПРАВНОГ СУДА У РАДНИМ ГРУПАМА

– Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, заменик председника Управног суда, судија Душица Маринковић, председник Одељења судске праксе, судија Душанка Марјановић и заменик председника Одељења судске праксе, судија Гордана Џакула, чланови су радне групе за израду Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о управним споровима.

– Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић члан је Програмског савета Правосудне академије.

– Председник Управног суда, судија Јелена Ивановић, као члан радне групе, учествовала је у изради Нацрта Закона о заштити права на суђење у разумном року. У изради мишљења Управног суда о Предлогу Нацрта Закона, учествовале су заменик председника Управног суда, судија Душица Маринковић, судија Радојка Маринковић и судија Ружа Урошевић.

– Судија Биљана Шундерић члан је радне групе за израду Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о експропријацији.

– Судија др Јадранка Ињац, као члан радне групе, учествовала је у изради Нацрта Закона о општем управном поступку и више јавних расправа поводом Закона о општем управном поступку и члан је радне групе Врховног касационог суда за праћење Јединственог Програма за решавање старих предмета у судовима у Републици Србији.

– Судија Гордана Богдановић члан је радне групе за израду Нацрта Закона о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица и заменик члана радне групе за израду Нацрта Закона о општем управном поступку.

– Судија Зорица Китановић члан је радне групе за израду Нацрта Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за оцењивање рада судијских помоћника.

– Судија Јасминка Вукашиновић члан је посебне радне групе за израду Нацрта закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору.

XX

ФИНАНСИЈСКО И МАТЕРИЈАЛНО ПОСЛОВАЊЕ

На основу члана 52. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС", бр. 116/08... 101/13), члана 51. став 5. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 124/12) и члана 6. и 7. Судског пословника ("Сл. гласник РС", бр. 110/09... 89/13), председник Управног суда донео је План набавки за 2015. годину Су IV-28 13/15 од 30.01.2015. године и Одлуку о измени Плана набавки за 2014. годину Су I-1 91/15 од 25.06. 2015. године.

Управни суд закључио је уговоре о јавној набавци и то:

- уговор о јавној набавци тонера 3/15, Су IV 28 25/15 од 09.02.2015. године, са понуђачем **AIGO BUSINESS SYSTEM**, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера Lexmark E260/E260dn/E460/E460dn и E260A11E, 110 комада;

- уговор о јавној набавци тонера 4/15, Су IV 28 26/15 од 09.02.2015. године, са понуђачем **STYLOS DOO**, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера :

- HP LaserJet 2200/2100/2200 dn	C4096A	5 комада
- HP LaserJet 1000/1000W/
1005W/1006/1200/1220/3330	C7115A	3 комада
- HP LaserJet 1010/1015/1020/
1022/3030/3055/3052/M139f MFP	Q2612A	25 комада
- HP LaserJet M4555/M4556/enterprise
600M602dn	CE390A	45 комада;

- уговор о јавној набавци тонера 5/15 Су IV 28 27/15 од 09.02.2015. године, са понуђачем **ИНФОРМАТИКА АД**, којим је извршена набавка рачунарског материјала-тонера:

-Lexmark E460/460DN	E460X21	50 комада
-Lexmark MS410dn	50F5H00	5 комада;

- уговор о јавној набавци горива 1/15 Су IV 28 18/15 од 04.02.2015. године, са понуђачем **НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ АД.**, којим је извршена набавка горива за Партију 1, EVRO PREMIUM BMB 95 - 5.597 литара;

- уговор о јавној набавци горива 2/15, Су IV 28 19/15 од 04.02.2015. године, са понуђачем **НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ АД.**, којим је извршена набавка горива, EVRO DIZEL 4.947 литара.

Председник суда је у сарадњи са представницима УСАИД "Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт" спровела измештање и комплетно опремање дактилобироа у Седишту Управног суда, који се до тада налазио у више мањих неадекватних и недовољно опремљених просторија. Такође, у сарадњи са УСАИД "Пројекта за реформу правосуђа и одговорну власт" извршено је и опремање архиве Управног суда имајући

у виду да су постојећи капацитети били недовољни за смештај архивираних предмета Управног суда, као и да Законом о буџету Републике Србије за 2015. годину, нису предвиђена потребна средства за ове намене.

XXI

ЗАКЉУЧАК

Изузетни резултати рада Управног суда у првих шест месеци 2015. године, посебно су изражени у погледу решавања старих предмета према датуму иницијалног акта и спречавању настанка старих предмета, **с обзиром да је у извештајном периоду решено 4.757 предмета** (3 предмета из 2009. године, 9 предмета из 2010. године, 14 предмета из 2011. године, 983 предмета из 2012. године и 3.748 предмета из 2013), што је 49,88% од укупног броја решених предмета.

На овакву динамику решавања предмета у великој мери је утицао Програма решавања старих предмета за 2015. годину Су I-2 3/15 од 20.01.2015. године, хоризонтални трансфер и релокација судија Управног суда које су поступале у седишту и одељењима суда у складу са Годишњим распоредом послова Управног суда за 2015. годину Су I-2 183/14 од 10.12.2014. године, прерасподела предмета у периоду од средине децембра 2014. до почетка јануара 2015. године, као и велико залагање судија и судијских помоћника у остваривању програмских циљева.

Анализом испуњености планираних резултата који су предвиђени Програмом решавања старих предмета уочен је значајан напредак у успешнијем решавању старих предмета и убрзању судског поступка и поред чињенице да је у већини предмета било неопходно одржавање усмених јавних расправа (1.027) за чију припрему предмета, пресуђење и израду одлуке је потребно више времена, као и чињенице да је у току извештајног периода окончано 2 локалних избора, и одржано 12 избора за чланове Савета месне заједнице. Поступање по предметима заштите изборног права по својој природи и сложености захтева одлучивање у врло кратким роковима, што подразумева не само приправност и прековремени рад судија и запослених у суду, већ и потпуни приоритет решавања ових предмета. Ефикасном поступању суда допринела је и идентификација група предмета (према тужиоцу и туженом) и израда "пилот" одлука што је омогућило брже решавање осталих предмета у групи.

Повећање броја старих предмета са иницијалним актом из 2008., 2009., и 2010. године, настало је по доношењу одлука Уставног суда којима се усваја уставна жалба, поништава пресуда Управног суда и налаже доношење нове одлуке, као и доношења пресуда Врховног касационог суда којима се захтев за преиспитивање судске одлуке уважава, укида одлука Управног суда и предмет враћа на поновно одлучивање.

У првих шест месеци 2015. године изражен је изузетно велики број примљених предмета (10.933), Управни суд је савладао прилив са 87.22% и остварио укупан квалитет рада са 99,93%, као резултат изузетног залагања судија и запослених у суду и ефикасније организације рада суда. Поред остварених резултата рада суда у решавању предмета, судије Управног суда су у току 2015. године, уложили изузетан напор кроз учешће у радним групама за израду Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о управним споровима, Нацрта Закона о суђењу у разумном року, Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о експропријацији, Нацрта Закона о општем управном поступку, Нацрта Закона о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица, Нацрта закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору и Нацрта Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за оцењивање рада судијских помоћника.

Имајући у виду постигнуте резултате рада овог суда, повећан прилив предмета, разноврсност материје у којој суд поступа (преко 80 основа спора), проширење надлежности суда у извештајном периоду, као и евидентно уложени рад судија и судијских помоћника у решавању предмета, за ефикаснији и делотворнији рад овог суда, успешно спровођење реформских мера и кључних начела Националне стратегије правосуђа у периоду 2013. - 2018. године, обезбеђивање права грађана на суђење у разумном року, приступ суду под једнаким условима, праћење предвиђене динамике Програма решавања предмета, **неопходно је повећање како броја судија тако и повећање броја судијских помоћника и осталог судског особља Управног суда.**

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ СУДА

Судија Јелена Ивановић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Су I-2 183/14
Дана: 10.12.2014. године
Београд

На основу одредбе члана 34. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" бр. 116/08, 104/09, 101/10, 101/11 и 101/2013) и члана 45. - 48. Судског пословника ("Службени гласник РС" бр. 110/09, 70/11, 19/12 и 89/2013), по прибављеном мишљењу свих судија, председник Управног суда утврђује

ГОДИШЊИ РАСПОРЕД ПОСЛОВА
УПРАВНОГ СУДА
за 2015. годину

I
СЕДИШТЕ СУДА

Седиште Управног суда налази се у судској згради у ул. Немањина бр. 9 у Београду.

У седишту суда налазе се судска управа, писарница и друге пратеће службе.

Одељења изван седишта суда су у Крагујевцу, Нишу и Новом Саду.

Одељење Управног суда у Крагујевцу налази се у судској згради у Ул. кнеза Михајла бр. 2, Одељење Управног суда у Нишу налази се у судској згради у Ул. војводе Путника ББ а Одељење Управног суда у Новом Саду налази се у Бул. Михајла Пупина бр. 6.

У Одељењима изван седишта суда трајно се суди и предузимају друге судске радње у складу са Законом о уређењу судова и Судским пословником.

II

СУДСКА УПРАВА

Пословима судске управе руководи Председник суда, судија Јелена Ивановић,

за првог заменика председника Управног суда одређује се судија Душица Маринковић,

за другог заменика председника Управног суда одређује се судија Жељко Шкорић.

Послове секретара суда обављаће виши саветник Данијела Дупор.

III

СУДСКА ОДЕЉЕЊА

Судије се распоређују ради обављања послова у Припремном одељењу и Одељењу судске праксе.

IV

ПРИПРЕМНО ОДЕЉЕЊЕ

У Припремном одељењу обављају се послови предвиђени одредбом чл. 25. - 32. Закона о управним споровима и чл. 16. Судског пословника.

Припремно одељење се организује у Седишту Управног суда.

За судију који врши надзор над обављањем послова у Припремном одељењу одређује се Стево Ђурановић, а за заменика судија Ружа Урошевић.

Послове у Припремном одељењу ће обављати судијски помоћници и то:

1. Бојана Баић,
2. Александра Маркићевић,
3. Небојша Тојбашић.

V

ОДЕЉЕЊЕ СУДСКЕ ПРАКСЕ

Одељење судске праксе организује се у Седишту Управног суда.

За судије Одељења судске праксе одређују се:

1. Душанка Марјановић, за председника Одељења судске праксе,
2. Гордана Џакула, за заменика председника Одељења судске праксе,
3. Љиљана Максимовић,
4. Деса Симић,
5. Љиљана Петровић,
6. Радојка Маринковић,
7. Гордана Богдановић.

Поједине послове у овом Одељењу ће обављати судијски помоћници и то:

1. Стана Милутиновић,
2. Вукица Латиновић,
3. Зорана Брајовић,
4. Вера Маринковић,
5. Драгица Вранић,
6. Љиљана Петровић.

VI

СУДСКА ВЕЋА У СЕДИШТУ СУДА

1. ВЕЋЕ

1. Душанка Марјановић, председник већа
2. Гордана Богдановић, члан.

2. ВЕЋЕ

1. Јадранка Ињац, председник већа
2. Весна Лазаревић, члан
3. Јасминка Вукашиновић, члан.

3. ВЕЋЕ

1. Гордана Џакула, председник већа
2. Радојка Маринковић, члан.

4. ВЕЋЕ

1. Стево Ђурановић, председник већа
2. Гордана Гајић Салзбергер, члан
3. Маријана Тафра Мирков, члан.

5. ВЕЋЕ

1. Душица Маринковић, председник већа
2. Биљана Шундерић, члан.

6. ВЕЋЕ

1. Живана Ђукановић, председник већа
2. Јелена Тишма Јовановић, члан
3. Љиљана Јевтић, члан.

7. ВЕЋЕ

1. Обрад Андрић, председник већа
2. Слађана Бојовић, члан
3. Весна Даниловић, члан.

8. ВЕЋЕ

1. Жељко Шкорић, председник већа
2. Павел Јонаш, члан
3. Зоран Рељић, члан.

Председника већа замењује први члан истог већа.

Редовна попуна већа до састава од троје и петоро судија вршиће се између 1. и 2. већа, 3. и 4. већа, 5. и 6. већа и 7. и 8. већа. Попуну већа

врше други и први члан већа, наизменично, почевши од другог члана већа. Председник већа врши попуну уколико су одсутна оба члана већа.

У случају спречености већа које врши попуну већа до састава од троје и петоро судија, попуна ће се вршити између већа чија се попуна врши и већа које је означено редним бројем као прво веће након већа које је одређено за попуну у претходном ставу.

VII

СУДСКА ВЕЋА У ОДЕЉЕЊИМА ИЗВАН СЕДИШТА СУДА

I ОДЕЉЕЊЕ У КРАГУЈЕВЦУ

I-1 ВЕЋЕ

1. Љиљана Петровић, председник већа
2. Никола Китаровић, члан
3. Весна Чогурић, члан

I-2 ВЕЋЕ

1. Олга Петровић, председник већа
2. Мира Василијевић, члан

Другог члана већа попуњава Љиљана Петровић.

Председника већа замењује први члан истог већа.

Редовна попуна већа до састава од троје и петоро судија вршиће се између 1. и 2. већа. Попуну већа врше други и први члан већа, наизменично, почевши од другог члана већа. Председник већа врши попуну уколико су одсутна чланови већа.

У случају спречености већа које врши попуну већа до састава од троје и петоро судија попуну ће вршити судије из Седишта суда у складу са Годишњим распоредом послова почевши од 1. већа.

II ОДЕЉЕЊЕ У НИШУ

II-1 ВЕЋЕ

1. Деса Симић, председник већа
2. Драган Јовановић, члан

Другог члана већа попуњава Томислав Медвед.

II-2 ВЕЋЕ

1. Томислав Медвед, председник већа
2. Ненад Стојановић, члан

Другог члана већа попуњава Деса Симић.

II-3 ВЕЋЕ

1. Ружа Урошевић, председник већа
2. Деса Симић, члан
3. Томислав Медвед, члан

Председника већа замењује први члан истог већа.

Редовна попуна већа до састава од троје и петоро судија вршиће се између 1. и 2. већа. Редовну попуну 3. већа врше чланови 1. и 2. већа, наизменично, почев од 1. већа. Председник 3. већа врши попуну 1. и 2. већа уколико су одсутни чланови 1. и 2. већа.

У случају спречености већа које врши попуну већа до састава од троје и петоро судија попуну ће вршити судије из Седишта суда у складу са Годишњим распоредом послова почевши од 1. већа.

III ОДЕЉЕЊЕ У НОВОМ САДУ

III-1 ВЕЋЕ

1. Гордана Сукновић Бојација, председник већа
2. Владан Станојев, члан
3. Нада Балешевић, члан

III-2 ВЕЋЕ

1. Сузана Гудураш, председник већа
2. Станимирка Лаловић, члан

Другог члана већа попуњава Гордана Сукновић Бојација.

III-3 ВЕЋЕ

1. Биљана Тамбурковски Баковић, председник већа
2. Љиљана Максимовић, члан
3. Зорица Китановић, члан

Председника већа замењује први члан истог већа.

Редовна попуна 1. и 2. већа до састава од троје и петоро судија вршиће се између 1. и 2. већа. Попуну већа врше други и први члан већа, наизменично, почевши од другог члана већа. Председник већа врши попуну уколико су одсутни чланови 1. и 2. већа.

Редовну попуну 3. већа до састава од троје и петоро судија за предмете у којима се одржава расправа врше судије Одељења у Новом Саду, почев од 1. већа. Попуну већа врше други и први члан већа, наизменично, почевши од другог члана већа. Председници 1. и 2. већа врши попуну уколико су одсутни чланови 1. и 2. већа. У предметима у којима се не одржава расправа редовну попуну врше судије из Седишта суда у складу са Годишњим распоредом послова почевши од 1. већа.

У случају спречености већа које врши попуну већа до састава од троје и петоро судија попуну ће вршити судије из Седишта суда у складу са Годишњим распоредом послова почевши од 1. већа.

VIII

ПОСЕБНО ВЕЋЕ

У састав Посебног већа од троје судија одређују се председници већа у Седишту и Одељењима суда у Нишу и Новом Саду.

Седиште суда:

1. Душанка Марјановић,

2. Јадранка Ињац,
3. Гордана Џакула,
4. Стево Ђурановић.
5. Душица Маринковић,
6. Живана Ђукановић,
7. Обрад Андрић,
8. Жељко Шкорић.

Одељење суда у Нишу:

1. Деса Симић,
2. Томислав Медвед,
3. Ружа Урошевић,

Одељење суда у Новом Саду

1. Гордана Сукновић Бојација,
2. Сузана Гудураш,
3. Биљана Тамбурковски Баковић.

Судија известилац је истовремено и председник Посебног већа у својим предметима.

Председници већа у Седишту суда вршиће попуну Посебног већа од троје судија према редоследу који је утврђен овим Годишњим распоредом послова.

Редовну попуну Посебних већа у Одељењима врше председници већа из Седишта према редоследу који је утврђен овим Годишњим распоредом послова.

IX

РАСПОРЕЂИВАЊЕ ПРЕДМЕТА

Распоређивање предмета у Седишту суда и судским Одељењима вршиће се у складу са Судским пословником, тако да се обезбеди равномерна оптерећеност судија, по броју предмета, по њиховој старости у од-

носу на дан подношења иницијалног акта, и по другим критеријумима који су предвиђени Судским пословником.

Годишњи распоред послова Управног суда за 2015. годину саопштен је на Седници свих судија дана 10.12.2014. године и примењиваће се од 01.01.2015. године.

X

У случају потребе вршиће се измене и допуне овог распореда.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ СУДА

Судија Јелена Ивановић

**ПРАВНИ СТАВОВИ
И ЗАКЉУЧЦИ**

ПРАВНИ СТАВОВИ

I

1. Против решења о отуђењу или давању у закуп грађевинског земљишта у јавној својини које је донето до 05.04.2011. године по спроведеном поступку јавног надметања или прикупљања понуда није допуштена жалба, али учесник јавног надметања, односно прикупљања понуда и надлежно јавно правобранилаштво, односно други орган који заступа јединицу локалне самоуправе, аутономну покрајину односно Републику Србију, може покренути управни спор.

2. Против решења о отуђењу или давању у закуп грађевинског земљишта у јавној својини непосредном погодбом донетог до 05.04.2011. године није допуштена жалба, али надлежно јавно правобранилаштво, други орган који заступа јединицу локалне самоуправе, аутономну покрајину, односно Републику Србију може покренути управни спор.

3. Против решења о отуђењу или давању у закуп грађевинског земљишта у јавној својини донетог после 05.04.2011. године по спроведеном поступку јавног надметања или прикупљања понуда није допуштена жалба, али учесник јавног надметања, односно прикупљања понуда може покренути управни спор.

4. Против решења о отуђењу или давању у закуп грађевинског земљишта у јавној својини непосредном погодбом после 05.04.2011. године није допуштена жалба нити се може покренути управни спор.

5. Против решења којим је одбијен, односно одбачен захтев за отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта у јавној својини непосредном погодбом дозвољена је жалба, односно тужба, а против одлуке донете по жалби може се водити управни спор.

6. Против решења другостепеног органа којим је одбачена као недопуштена жалба изјављена против решења о отуђењу или давању у закуп грађевинског земљишта у јавној својини, може се водити управни спор.

Образложење

Након увида у предмете Управног суда 9 У 2697/12, II-4 У 5276/11, I 12 У 3792/12, II-3 У 5191/12 и 9 У 10734/12 утврђено је да је суд доносио различите одлуке у предметима отуђења и давања у закуп грађевинског земљишта у јавној својини, због чега је било нужно утврдити правне ставове на седници свих судија Управног суда.

У предмету **9 У 2697/12** поднета је тужба против решења Министарства финансија Републике Србије, Сектора за имовинско-правне послове, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против решења Општинске управе, Одељења за финансије и буџет општине Врњачка Бања, којим је одбијен захтев тужиоца за решавање имовинских односа давањем у закуп дела катастарске парцеле број 2146/4 ради исправке граница и припајања суседној парцели у циљу формирања урбанистичке целине и добијања дозволе за градњу. Одлучујући по поднетој тужби, Управни суд је тужбу уважио, оспорено решење поништио и предмет вратио на поновни поступак и одлучивање, будући да тужени орган није правилно оценио испуњеност законом прописаних услова за давање у закуп грађевинског земљишта у јавној својини непосредном погодбом. Поступајући на изложени начин, Управни суд је прихватио надлежност, односно закључио да је реч о управном акту чија се законитост оцењује у управном спору.

На сличан начин је поступљено и у предмету **II-4 У 5276/11** у коме је тужба такође уважена, али из других разлога, с тим што је чињенично стање нешто другачије, односно тужбом оспореним закључком Општинског већа општине Медвеђа је одбачен приговор тужиље изјављен на записник и одлуку Комисије општинског већа општине Медвеђа о давању у закуп грађевинског земљишта у јавној својини по спроведеном поступку јавне лицитације.

Насупрот наведеном, у предмету **I 12 У 3792/12** је тужба тужиоца одбачена, јер акт који се тужбом оспорава не представља акт о чијој се законитости одлучује у управном спору (члан 26. став 2. Закона о управним споровима), а тужбом је оспорено решење Министарства финансија Републике Србије, Сектора за имовинско-правне послове, којим је одбачена, као недопуштена, жалба тужиоца изјављена против решења Општинске управе, Одељења за финансије и буџет општине Врњачка Бања, којим је одбијен захтев тужиоца за давање на коришћење и уређење грађевинског земљишта у државној својини на основу Закона о планирању и изградњи.

У предмету **II-3 У 5191/12** одбијена је тужба изјављена против решења Министарства финансија Републике Србије, Сектора за имовинско правне послове, којим је такође одбачена као недопуштена жалба тужиоца изјављена против решења Одељења за урбанизам и инспекцијске послове општине Тутин, којим је одбијен захтев тужиоца за исправку граница суседних катастарских парцела применом Закона о планирању и изградњи. Тужени орган је своју одлуку о одбачају жалбе засновано на одредби члана 96. став 9. тачка 3. Закона о планирању и изградњи и констатовао да одлука о отуђењу или давању у закуп земљишта у јавној својини не представља управни акт, већ акт управљања. Управни суд је прихватио као правилне разлоге туженог органа и нашао да одлучивање по захтеву тужиоца, а затим и по жалби, не представља решавање у управној ствари, због чега се, по оцени суда, против оспореног решења не може водити управни спор. При том је суд нашао да је за одлучивање по захтеву тужиоца био надлежан суд опште надлежности.

У предмету **9 У 10734/2012** одбачена је тужба тужиоца изјављена против решења Републичке дирекције за имовину Републике Србије којим је отуђено непосредном погодбом грађевинско земљиште у јавној својини Републике Србије, јер то решење не представља акт коме је заштита обезбеђена у управном спору, у смислу Закона о управним споровима (решењем није одлучено о неком праву тужиоца, него му је, након спроведеног поступка непосредне погодбе, пренето земљиште у својину), нити је Законом о планирању и изградњи предвиђена могућност вођења управног спора против таквог акта.

У наведеним предметима реч је у суштини о истоврсним захтевима странака којима су покренути поступци, те различитом поступању другогостепеног органа, а потом и Управног суда.

Ради утврђивања правног става, неопходно је указати да се правила поступања у овој материји значајно разликују у зависности од тога да ли је решење донето пре или после доношења Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС" бр. 24/2011), као и од тога да ли је отуђењу или давању у закуп претходио поступак јавног надметања, прикупљања понуда или поступак непосредне погодбе.

За све наведене поступке заједничко је следеће:

- грађевинско земљиште у јавној својини се, сагласно одредби члана 97. став 1. Закона о планирању и изградњи, може отуђити из јавне својине или дати у закуп;

- да би се грађевинско земљиште у јавној својини отуђило или дало у закуп, надлежни орган мора да донесе решење о отуђењу грађевинског земљишта или решење о давању грађевинског земљишта у закуп;

- ова решења се доносе након спроведеног поступка јавног надметања и прикупљања понуда (који се покреће по службеној дужности) или након непосредне погодбе (на захтев странке).

Према одредбама члана 97. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС" бр. 72/2009 и 81/2009), дакле пре измена и допуна тог закона, даљи поступак је био регулисан на следећи начин:

а) - ако је решење донето после јавног надметања или после прикупљања понуда, оно је достављано свим учесницима у поступку и надлежном јавном правобранилаштву, односно другом органу који заступа јединицу локалне самоуправе, аутономну покрајину, односно Републику Србију;

- сваки учесник јавног надметања, односно прикупљања понуда и надлежно јавно правобранилаштво, односно други орган који заступа јединицу локалне самоуправе, аутономну покрајину, односно Републику Србију, су могли непосредно да покрену управни спор против решења о отуђењу или давању у закуп грађевинског земљишта у јавној својини;

- жалба није била допуштена против решења о отуђењу или давању у закуп јавног грађевинског земљишта по спроведеном поступку јавног надметања и прикупљања понуда, али је био дозвољен, по самом слову закона, управни спор;

- круг лица која су активно легитимисана у управном спору је такође био законом одређен;

б) Посебна је правна ситуација била у случају када се поступак отуђења или давања у закуп грађевинског земљишта у јавној својини спроводи на основу захтева странке, непосредном погодбом, будући да је у члану 97. став 4. Закона о планирању и изградњи било прописано да је надлежни орган и у том случају дужан да донесе решење.

Овакво решење, којим се удовољава захтеву странке, и које се доноси искључиво у случајевима предвиђеним одредбом члана 96. став 9. тачка 1) до 6) Закона о планирању и изградњи (међу којима је и исправка граница суседних парцела и формирање грађевинских парцела), није уживало правну заштиту по жалби нити по тужби подносиоца захтева, будући да је позитивно одлучено по захтеву странке-подносиоца захтева и то непосредном погодбом. Дакле, нема спора између органа и странке. Међутим, то решење се, сагласно одредби члана 97. став 6. Закона о планирању и изградњи, достављало надлежном јавном правобраниоцу, односно другом надлежном органу, који је на основу овлашћења из става 7. истог члана закона, могао да поднесе тужбу у року од 30 дана од дана достављања решења, односно да покрене управни спор, ако сматра да је решење донето супротно одредбама тог закона и посебним условима за уређење земљишта у јавном огласу.

Дакле, против решења којим је отуђено или дато у закуп грађевинско земљиште у јавној својини непосредном погодбом није била допуштена жалба али је био дозвољен управни спор који је могло да покрене искључиво надлежно јавно правобранилаштво, односно други орган који заступа јединицу локалне самоуправе, аутономну покрајну, односно Републику Србију, али не и подносилац захтева.

Законом о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 24/2011) у члану 42. измењен је члан 97. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/2009 и 81/2009-испр.), тако што је после става 4. који гласи:

"О отуђењу или давању у закуп грађевинског земљишта у јавној својини, по спроведеном поступку јавног надметања, прикупљања понуда или непосредне погодбе, надлежни орган доноси решење о отуђењу грађевинског земљишта или решење о давању грађевинског земљишта у закуп, које се доставља свим учесницима у поступку јавног надметања, односно прикупљања понуда".

додат нови став 5. који гласи:

"Решење из става 4. овог члана коначно је у управном поступку".

Истим чланом Закона о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи брисани су ставови 6. и 7. који гласе:

"Решење о отуђењу или о давању у закуп грађевинског земљишта из става 4. овог члана доставља се надлежном јавном правобранилаштву, односно другом органу које заступа јединицу локалне самоуправе, аутономну покрајину, односно Републику Србију.

Орган из става 6. овог члана има право да, ако сматра да је решење донето супротно одредбама овог закона и посебним условима за уређење земљишта садржаним у јавном огласу, поднесе тужбу надлежном суду, у року од 30 дана од дана достављања решења".

На овај начин искључена је могућност вођења управног спора од стране надлежног јавног правобранилаштва, односно другог органа који заступа јединицу локалне самоуправе, аутономну покрајину, односно Републику Србију у свим поступцима који за предмет имају отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта у јавној својини, а подносиоцу захтева за отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта у јавној својини након спроведеног поступка непосредне погодбе је и даље остало ускраћено право на подношење тужбе у управном спору, са истих разлога као и пре измене закона.

Поред наведеног, остала су начелно спорна још два правна питања:

- да ли је против решења којим је одбијен, односно одбачен захтев за отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта у јавној својини непосредном погодбом дозвољена жалба, односно управни спор и

- да ли се против решења другостепеног органа, којим је одбачен а као недопуштена жалба изјављена против решења о отуђењу или давању у закуп грађевинског земљишта у јавној својини може водити управни спор.

Ово посебно имајући у виду чињеницу да је законом прописано да су коначна само решења о отуђењу или давању у закуп грађевинског земљишта у јавној својини (без обзира на то у ком поступку су таква-позитивна решења донета), а нема одредбе која регулише питање одбијања или одбачаја захтева странке за отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта у јавној својини непосредном погодбом, због чега се основано може сматрати да у овом случају има места примени Закона о општем управном поступку. То значи да би против решења којим је одбијен или одбачен захтев странке жалба била допуштена ако је решење донео првостепени орган, а уколико је првостепено решење донео орган против чијег

решења није допуштена жалба, странка би имала право да покрене управни спор.

Како надлежни орган није у обавези да у сваком случају прихвати захтев странке за отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта у јавној својини непосредном погодбом, већ може, применом прописа којима се уређује општи управни поступак, да одбаци или одбије захтев странке која није пружила доказе, односно није испунила законом прописане услове за доношење позитивног управног акта, странка којој је одбачен или одбијен захтев за давање у закуп грађевинског земљишта у јавној својини непосредном погодбом има право да поднесе жалбу другостепеном органу, јер жалба у овом случају није ни једним законом искључена, а против одлуке донете по жалби може да води управни спор. Уколико је решење донео орган против чије одлуке се не може изјавити жалба, против тог решења странка може непосредно да покрене управни спор.

У вези другог спорног питања, сматрамо да се против решења другостепеног органа којим је одбачена, као недопуштена жалба може водити управни спор, јер је тим решењем одлучено о праву странке на правно средство.

(Правни став утврђен на седници свих судија 10.12.2014. године)

Образложење правног става сачинила
Ружа Урошевић судија Управног суда

II

Обвезник пореза на додату вредност коме је извршен промет добара и услуга није дужан да исправи одбитак претходног пореза који је по том основу остварио ако му је од стране истог добављача добара и услуга накнадно одобрен попуст - *cassa sconto* без измене уговорене цене добара и услуга.

Образложење

Према чињеничном стању тужилац је фирма регистрована за обављање претежне делатности издавање, справљање лекова по рецептури коју делатност обавља преко своје четири апотеке. У контролисаном периоду (пословна 2008. година) тужилац је од добављача (ДОО "D.") вр-

шио набавку робе, а од овога је 31.12.2008. године примио финансијско одобрење којим га добављач обавештава да му на укупно остварени промет у 2008. години одобрава каса сконто од 3% за плаћање до 30 дана, са напоменом да на основу овог одобрења нема право на одбитак ПДВ-а. Наведени документ тужилац је у књиговодству књижио налогом тако што је сторнирао - умањιο обавезу према добављачу и истовремено књижио приход - као остали финансијски приходи.

Према стању списка Пореска управа је код тужиоца вршила теренску контролу правилности обрачунавања и плаћања ПДВ-а за 2008. годину, с тим да је тужиочев порески период календарски месец. За конкретни предмет нема података да је контрола вршена код тужиочевог добављача, нити код тужиочевих апотека које се налазе у Кули, Црвенки, Сомбору и Сенти. Проведеном контролом неправилност је утврђена за порески период од 01.12.-31.12.2008. године, јер тужилац није правилно евидентирао износ на име одобреног каса сконто. Наиме, према ставу туженог за износ одобреног каса сконта пореска основица је умањена, те је тужилац, сагласно одредбама члана 31. став 1. Закона о порезу на додату вредност имао да исправи одбитак претходног пореза који је остварио. При том тужени налази да у ситуацији када добављач накнадно умањи пореску основицу то купцу - тужиоцу, према одредбама члана 21. став 3. Закона о порезу на додату вредност, не даје право да не изврши смањење претходног пореза.

Према наводима тужбе и ставу тужиоца, одобрени *cassa sconto* није умањιο пореску основицу, јер није умањена цена робе, нити је добављач извршио исправку исказаног ПДВ-а. Полазећи од чињенице да одредбе Закона о порезу на додату вредност не регулишу *cassa sconto*, нити су донети подзаконски акти који би га регулисали, треба имати у виду одредбу члана 9. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. РС" бр. 80/02 ... 20/09), који прописује да се пореске чињенице утврђују према њиховој економској суштини, одредаба Закона о порезу на додату вредност које регулишу пореску основицу, њено умањење, те обавезе пореског обвезника да исправи - умањи пореску основицу, као и одредбе Царинског закона ("Сл. гласник РС" бр. 73 ... 62/06), које регулишу царинску основицу, тј. вредност увезене робе, јер се ПДВ обрачунава и плаћа и на увоз робе.

Члан 1. став 2. Закона о порезу на додату вредност прописује да је ПДВ општи порез на потрошњу који се обрачунава и плаћа на испоруку

добара и пружање услуга, у свим фазама производње и промета добара и услуга, као и на увоз добара, осим ако овим Законом није друкчије прописано. Члан 17. став 1. наведеног Закона прописује да пореска основица код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим Законом није друкчије прописано. Став 3. тачка 1. истог члана Закона прописује да основица не садржи: попусте и друга умањења цене, који се примаоцу добара или услуга одобравају у моменту вршења промета добара или услуга.

Члан 21. став 1. наведеног Закона прописује да ако се измени основица за промет добара и услуга, који је опорезив ПДВ, обвезник који је испоручио добра или услуге дужан је да износ ПДВ-а, који дугује по том основу, исправи у складу са изменом. Према одредбама става 3. истог члана Закона, ако се основица накнадно измени - смањи, обвезник који је извршио промет добара и услуга може да измени износ ПДВ-а само ако обвезник коме је извршен промет добара и услуга исправи одбитак претходног ПДВ-а и ако о томе писмено обавести испоручиоца добара и услуга.

Члан 31. став 1. наведеног Закона прописује да ако до дође до измене основице опорезивог промета добара и услуга, обвезник коме је извршен промет добара и услуга дужан је да, у складу са том изменом исправи одбитак претходног пореза који је по том основу остварио. Члан 44. став 1. наведеног Закона прописује да ако обвезник у рачуну за испоручена добра и услуге исказе већи ПДВ од оног који у складу са овим Законом дугује, дужан је да тако исказан ПДВ плати, док у новом рачуну не исправи износ ПДВ-а.

Имајући у виду напред изнете одредбе Закона о порезу на додату вредност, према којима је: пореска основица износ накнаде коју обвезник прима или треба да прими за испоручено добро, да основица не садржи попусте и друга умањења цене који се примаоцу добара одобравају у моменту вршења промета добара, да се ПДВ исказује у рачуну за испоручено добро, произлази да *cassa sconto* одобрен, у конкретном случају, по реализованом годишњем промету, иако је умањио обавезу за испоручено добро, у смислу Закона о ПДВ не умањује пореску основицу. Не умањује је зато што је испоручилац добра примио у целини накнаду за испоручена

добра по испостављеним рачунима, у којима је исказана уговорена вредност робе. Дакле, и износ на име одобреног *cassa sconto* испоручилац добра је примио, и требало да прими, па га је по пријему (из одређених разлога, по сопственом избору) "дао" примаоцу добра. Уколико добављач за износ одобреног *cassa sconto* не умањи цену добра и не изда нови рачун са умањеном ценом, а тиме и ПДВ-ом, ПДВ посматран у овој фази промета је сагласан, јер су износи плаћеног ПДВ-а добављача и претходног ПДВ-а купца, тужиоца сагласни.

Даљи промет робе, формирање цене, евентуалне калкулације на рачун уштеде остварене одобреним *cassa sconto*, те износ накнаде коју испоручилац у даљем промету добра прими или треба да прими за испоручено добро јесте однос између испоручиоца добра бившег примаоца добра и новог - даљег примаоца добра, а тај однос у конкретном предмету није анализиран. Да је контролисан и да је у контроли утврђено да је у даљем промету робе продавац (бивши купац) умањео цену робе, па и коришћењем одобреног *cassa sconto*, била би ситуација умањења ПДВ-а због умањења цене, а не због одобравања *cassa sconto*. У конкретном случају, без сагледавања даљег тока промета робе, претпоставка да ће се одобрени *cassa sconto* прелити на умањење цене робе, подразумева претходно испуњење услова, да је роба (по протеклу пословне године) код купца.

За разлику од напред наведених одредаба Закона о ПДВ-у, Царински закон чије одредбе се примењују на основу члана 19. став 1. Закона о ПДВ-у, за царинску основицу, по чл. 46. -62. одређује трансакцијску вредност робе, која не мора бити и уговорена вредност робе. У вези наведеног за *cassa sconto*, схваћеног као попуст за куповину, релевантан је члан 56. који прописује да се у поступку утврђивања царинске вредности прихватају све врсте снижења цена и готовинских попушта која су уобичајена за увезену идентичну или сличну робу, ако су уговорени пре обављеног увоза и остварени у уговореном року. Дакле, да је конкретни *cassa sconto* остварен при увозу робе, не би био прихваћен за снижење царинске основице, јер није уговорен пре обављеног увоза.

Унапред уговорени *cassa sconto* није тема овог реферата, јер се за тај случај рачун сачињава према уговореној цени, дакле са смањењем на име *cassa sconto*, па и са ПДВ-ом на умањену цену.

На основу изнетог, произлази да конкретно одобрени *cassa sconto* купцу "у ланцу", на укупно остварен промет, на крају пословне године, не

умањује цену прометоване робе, осим ако купац не умањи цену ове робе, према којој је дужан да искаже ПДВ на законом прописан начин.

(Правни став утврђен на седници свих судија 10.12.2014. године)

Образложење правног става сачинила
Маријана Тафра Мирков, судија Управног суда

III

Полазна основица за утврђивање висине паушалног прихода применом става 2. члана 4. Уредбе о ближим условима критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приход од самосталних делатности ("Сл. гл. РС" бр. 65/01...31/05) у граду са више градских општина, одређује се према просечној заради оствареној у години која претходи години за коју се утврђује паушални приход, оствареној у градској општини на чијој територији се налази седиште радње предузетника

Образложење

У досадашњој пракси Управног суда постоје различите одлуке у поступцима оцене законитости другостепених решења пореских органа а у предмету утврђивања пореза на доходак грађана на приходе од обављања самосталне делатности за 2012 годину. Те различитости се заснивају на различитом тумачењу одредбе става 2. члана 4. Уредбе о ближим условима критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приход од самосталних делатности (Сл. гласник РС бр. 65/01 ... 31/05). На напред наведено, суду је указано дописом Министарства финансија пореске управе - Сектора за пореско правне послове - Регионалног одељења за другостепени поступак - Београд број 300-021-0400001/2015-1 1000. Другостепени орган је указао да је Суд различито поступао у предметима утврђивања пореске обавезе за 2012 годину на приход од обављања самосталне делатности за 2012 годину у граду Пожаревцу.

Један број већа Управног суда је прихватио став пореских органа да се просечна зарада у граду Пожаревцу одређује према зарадама и у општини Пожаревац и Градској општини Костолац а у другом случају одређена већа Управног суда нису прихватала схватање пореских органа, већ су уважавала тужбе, поништавала другостепена решења при чему је и

указано туженом органу да се има узети у обзир као полазна основица просечна месечна зарада остварена у градској општини на чијој се територији налази седиште радње предузетника.

Чланом 41. Закона о порезу на доходак грађана (Сл. гласник РС бр 80/2002 од 26.11 2002. године, објављена је измена која је интегрисана у тексту са применом од 01.01.2003. године а која је одредба важила до 30.05.2013. године) прописано је ставом 1. да ако су испуњени услови из члана 40. истог Закона паушални приход се утврђује, са критеријумима и елементима од тачке 1 до 9 при чему је тачком 1 регулисано да се као критеријум узима висина просечне месечне зараде по запосленом у Републици, општини, граду и округу остварене у години која претходи години за коју се утврђује паушални приход. Основом те одредбе донета је и Уредба о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приход од самосталних делатности ("Сл. гласник РС" бр. 65101 ... 31105). Одредбом члана 4. става 1 Уредбе прописано је да полазна основица за утврђивање висине паушалног прихода по групама из члана 3. Уредбе одређује се у односу на просечну зараду по запосленом остварену у Републици у години која претходи години за коју се утврђује порез (у даљем тексту: просечна месечна зарада). Ставом 2. прописано је да када је просечна месечна зарада из става 1. члана 4. остварена у граду, односно општини где је седиште радње предузетника мања или већа за више од 1 О % од просечне месечне зараде остварене у Републици, полазна основица за утврђивање висине паушалног прихода одређује се према просечној месечној заради оствареној у граду односно општини. Ставом 3. члана 4. Уредбе посебно је регулисано утврђивање висине паушалног прихода за град Београд а по просеку одговарајућних општина града Београда а на начин како је то ближе регулисано ставом 3.

Тумачећн став 2. Уредбе порески органи су сматрали да у граду са више градских општина просечну месечну зараду треба одредити у односу на збир месечних зарада појединачно остварених у свакој градској општини што је и прихваћено у групи предмета Управног суда, којим су тужбе одбијене (У. 15449/12 од 17.06.2014. године и У.16819/12 од 26.09.2013. године) док је у супротним одлукама у ком случају су тужбе уважене(У. 15979112 од 07.11.2014. године и У 16329/12 од 18.12.2013. године), изражено правно становиште да се просечна месечна зарада остварена у градској општини на чијој територији се налази седиште радње, те да орган није имао основа за при-

мену одредбе става 2. сходно применом става 3. Уредбе, будући да се став 3. искључиво односи на град Београд.

По схватању аутора правног става, правилно су поступала судска већа код којих је тужба уважена са правним мишљењем да су порески органи могли утврђивати просечну зараду остварену само у градској општини на чијој се територији налази седиште радње предузетника.

Тачно је да је у члану 41. Закона о порезу на доходак грађана означен град односно општина, међутим јасно је да се просечна зарада одређује у општини при чему нема значаја, да ли је у питању општина или градска општина. Дилему је разрешила измена одредбе члана

41. Закона о порезу на доходак грађана (Сл гласник РС бр. 47 од 29.04.2013. године) која измена је ступила на снагу 30.05.2013. године. Новелирана одредба става 1. тачке 1. члана 41. регулише да се висина просечне месечне зараде по запосленом, а као један од критеријума и елемента за утврђивање паушалног прихода одређује у Републици, општини, градској општини, односно граду у којем нису формиране градске општине, остварене у години која претходи години за коју се утврђује паушални приход.

Будући да је измењен члан 41. Закона о порезу на доходак грађана, јасно је да је законодавац новим решењем отклонио дилеме које су постојале применом одредбе члана 41. ранијег прописа а на основу кога је донета наведена Уредба без обзира што је члан 4. Уредбе остао неизмењен и након измене Закона.

(Правни став утврђен на седници свих судија 20.04.2015. године)

Образложење правног става сачинила
Деса Симић судија Управног суда

IV

Поступак накнадне контроле прихваћене царинске декларације се покреће по закону који је на снази у време покретања тог поступка а износ увозних дажбина се утврђује према стању робе и у складу са прописима који су важили на дан прихватања декларације.

(Правни став утврђен на седници свих судија 20.04.2015. године)

V

Право на подношење жалбе Управном суду има сваки одборник скупштине јединице локалне самоуправе само у случају када је та скупштина пропустила да донесе одлуку о престанку мандата одборника или о потврђивању мандата новом одборнику.

Право на подношење жалбе на одлуке скупштине јединице локалне самоуправе о престанку мандата одборника и потврђивању мандата новом одборнику има одборник, односно лице коме је доношењем те одлуке повређено право на мандат (одборник), односно на закону заснован интерес за потврђивање мандата (кандидат за одборника).

Напомена: Овим ставом измењен је правни став Управног суда утврђен на Седници свих судија одржаној 29.10.2012. године који је објављен у Билтену Управног суда бр. 3/2012 а који гласи: *"Право на подношење жалбе на одлуке скупштине јединице локалне самоуправе о престанку мандата одборника и потврђивању мандата новом одборнику има сваки одборник у тој скупштини јединица локалне самоуправе."*

Образложење

У судској пракси Управног суда се појавило, као спорно, питање активне легитимације одборника скупштине јединице локалне самоуправе у судском поступку покренутом пред Управним судом ради заштите мандата због тога што су у неким предметима биле одбачене жалбе одборника скупштине јединица локалне самоуправе изјављене против одлука о потврђивању мандата другим одборницима, као изјављене од неовлашћеног лица, док је у другим предметима суд прихватио активну легитимацију одборника (без посебне оцене) и донео одлуке у меритуму. Решавајући спорно правно питање, Управни суд је на седници свих судија, одржаној 29.10.2012. године утврдио следећи правни став: *Право на подношење жалбе на одлуке скупштине јединице локалне самоуправе о престанку мандата одборника и потврђивању мандата новом одборнику има сваки одборник у тој скупштини јединице локалне самоуправе.* (Правни став са образложењем је објављен у Билтену Управног суда бр. 3/2012).

Одредбом члана 31. став 2. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр. 129/07), прописано је да одборник има право на заштиту мандата, укључујући и судску заштиту, која се остварује сходном применом закона којим се уређује заштита изборног права у изборном по-

ступку. Закон којим се уређује заштита изборног права у изборном поступку је Закон о локалним изборима ("Службени гласник РС", бр. 129/07, 34/10 УС и 54/11), којим је у члану 1. прописано да се тим законом уређује избор и престанак мандата одборника јединица локалне самоуправе. Судска заштита у случају престанка мандата одборника као и потврђивања мандата новом одборнику, прописана је одредбама чланова 49., 56. и 54. став 3. истог закона.

Одредбом члана 49., Закона о локалним изборима прописан о је да је на одлуке скупштине јединице локалне самоуправе о престанку мандата одборника, као и о потврђивању мандата новом одборнику, допуштена жалба Управном суду (став 1.), да је жалба допуштена и у случају када скупштина пропусти да донесе одлуке из става 1. овог члана (став 2.), да у случају основаности жалбе из става 2. овог члана, суд доноси одлуку којом утврђује престанак мандата одборника, односно потврђује мандат новом одборнику (став 3.), да право на подношење жалбе из става 2. овог члана има сваки одборник (став 4.), да се жалба подноси у року од 48 часова од дана доношења одлуке скупштине јединице локалне самоуправе, односно од дана одржавања седнице на којој је скупштина пропустила да донесе одлуке из става 1. овог члана (став 5.), а да је Управни суд дужан да у року од 30 дана од дана добијања жалбе донесе решење о поднетој жалби (став 6.).

Одредбом члана 56. Закона о локалним изборима прописано је да мандат одборника почиње да тече даном потврђивања мандата (став 1.), да о потврђивању мандата одборника одлучује скупштина на конститутивној седници (став 2.), да конститутивну седницу скупштине сазива председник скупштине из претходног сазива у року од 15 дана од дана објављивања резултата избора (став 3.), да конститутивном седницом председава најстарији одборник, који је овлашћен и да сазове конститутивну седницу ако то у законском року не учини председник скупштине из претходног сазива (став. 4.), да о потврђивању мандата одборника, на основу извештаја верификационог одбора, скупштина одлучује јавним гласањем, у коме могу учествовати кандидати за одборнике којима су мандати додељени у складу са чланом 43. овог закона и који имају уверење изборне комисије јединица локалне самоуправе да су изабрани (став 5.), да када скупштина после конституисања одлучује о потврђивању мандата нових одборника, у гласању, поред одборника, могу учествовати и кандидати којима су мандати додељени

у складу са чланом 48. овог закона и који имају уверење изборне комисије јединица локалне самоуправе да су изабрани (став 6.), а да се против одлуке донете у вези са потврђивањем мандата одборника може изјавити жалба Управном суду у року од 48 часова од дана доношења одлуке скупштине јединица локалне самоуправе (став 7.).

Одредбом члана 54. став 3. Закона о локалним изборима прописано је да у поступку заштите изборног права суд сходно примењује одредбе закона којим се уређује поступак у управним споровима.

Из цитираних одредаба Закона о локалним изборима се може закључити да питање активне легитимације за подношење жалбе није регулисано законом, осим у случају када скупштина јединице локалне самоуправе пропусти да донесе одлуку о престанку мандата одборника и о потврђивању мандата новом одборнику. У том случају, према изричитој одредби члана 49. став 4. Закона о локалним изборима, сваки одборник има право на подношење жалбе.

Како питање активне легитимације за подношење жалбе Управном суду није изричито регулисано одредбама Закона о локалним изборима у случајевима када скупштина јединице локалне самоуправе донесе одлуку (било да је то одлука о престанку мандата одборника или одлука о потврђивању мандата новом одборнику), оцену активне легитимације мора да изврши суд применом одредбе члана 11. Закона о управним споровима, на чију примену упућује одредба члана 54. став 3. Закона о локалним изборима. То даље значи да жалбу против одлуке скупштине јединице локалне самоуправе може да поднесе само лице које сматра да му је управним актом повређено неко право (одборник) или на закону засновани интерес (кандидат за одборника). При том, одборник има активну легитимацију за подношење жалбе само против одлуке скупштине јединице локалне самоуправе којом је њему утврђен престанак мандата. Кандидат за одборника има право на подношење жалбе само против одлуке скупштине јединице локалне самоуправе којим је потврђен мандат новом одборнику, уколико сматра да је скупштина јединице локалне самоуправе требало да потврди мандат њему, а не другом одборнику. У прилог наведеном је одлука Управног суда у предмету 1 Уж. 621/12.

При решавању овог правног питања посебно треба имати у виду две чињенице:

1. Скупштина јединице локалне самоуправе је колегијални орган који доноси одлуке већином гласова одборника, па одборник не може бити активно легитимисан да оспорава одлуке донете од стране колегијалног органа чији је он члан и у чијем доношењу и сам учествује. Али, у случају кад колегијални орган није донео одлуку коју је био дужан да донесе, законом је прописано да сваки одборник има право да поднесе жалбу суду, али не у циљу поништавања неке одлуке којом је одлучено о нечијем праву или правном интересу, већ у циљу доношења одлуке од стране суда којом се утврђује престанак мандата одборника, односно потврђује мандат новом одборнику.

2. Заштита права грађана, па и самих одборника од незаконитог рада скупштине јединице локалне самоуправе није регулисана Законом о локалним изборима, већ Законом о локалној самоуправи (у одељку V ОДНОСИ ОРГАНА РЕПУБЛИКЕ, ТЕРИТОРИЈАЛНЕ АУТОНОМИЈЕ И ОРГАНА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ), којим је, у одредбама чланова 81.-85., регулисан поступак обуставе извршења, односно укидања или поништаја општинских и појединачних аката скупштине јединице локалне самоуправе, за које се утврди да нису у сагласности са уставом, законом или другим прописом.

Имајући у виду све наведено, седница свих судија Управног суда је утврдила горе наведене правне ставове.

(Правни став утврђен на седници свих судија 20.04.2015. године)

Образложење правног става сачинила
Љиљана Максимовић судија Управног суда

VI

Захтев за ванредно усклађивање војне пензије представља имовински захтев па су законски наследници корисника пензије овлашћени на подношење захтева и жалбе у управном поступку и тужбе у управном спору.

Образложење

Управни суд је у досадашњој пракси у предметима ванредног усклађивања војних пензија (11,06%), тужбе наследника корисника пензије, одбацивао применом члана 26. став 1. тачка 4. Закона о управним споровима, налазећи да наследници корисника пензије нису били странке у

поступку доношења решења по захтеву њиховог правног претходника, нити је оспореним решењем решавано о неком њиховом праву или на закону заснованом интересу, већ је решавано о личном праву корисника војне пензије, које се, сагласно члану 6. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС" бр. 34/03, 101/10), не наслеђује. Стога, Управни суд налази да наследници умрлог корисника војне пензије нису легитимисани за подношење тужбе у управном спору.

Уставни суд Републике Србије, одлучујући по уставној жалби наследника корисника војне пензије у предмету ванредног усклађивања (11,06%), у својој одлуци Уж 11272/13 од 28.03.2014. године изразио је правни став да се наследнику корисника војне пензије признаје својство странке у поступку по уставној жалби, што представља одступање од до тада установљене праксе Уставног суда, а у циљу заштите људских права лицу које је тренутком смрти оставиоца ушло у његова права и обавезе, јер се ради о имовинским правима која се наслеђују.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о Уставном суду ("Службени гласник РС" бр. 109/07, 99/11, 18/13), прописано је да државни и други органи, организације којима су поверена јавна овлашћења, политичке странке, синдикалне организације, удружења грађана или верске заједнице дужни су да, у оквиру својих права и дужности, извршавају одлуке и решења Уставног суда.

Одредбом члана 6. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС" бр. 34/03...142/14), прописано је да права из пензијског и инвалидског осигурања јесу лична права и не могу се преносити на друга лица. Одредбом члана 6. став 2. истог закона прописано је да права из пензијског и инвалидског осигурања не застаревају, осим права на потраживања доспелих а неисплаћених износа у случајевима утврђеним овим законом.

Полазећи од наведеног, суд налази да Захтев за ванредно усклађивање војне пензије (11,06%), представља имовински захтев, па законски наследници корисника пензија су овлашћени на подношење захтева и жалбе у управном поступку и тужбе у управном спору.

(Правни став утврђен на седници свих судија 20.04.2015. године)

Образложење правног става сачинила
Љиљана Максимовић судија Управног суда

ЗАКЉУЧЦИ
УСВОЈЕНИ НА 51. СЕДНИЦИ СВИХ СУДИЈА
УПРАВНОГ СУДА ОДРЖАНОЈ
10.12.2014. ГОДИНЕ

1. ЗАКЉУЧАК

У предметима утврђивања коефицијента плате полицијском службенику који је премештен на друго радно место због потребе службе суд ће убудуће поступати као у пресуди 9 У. 6265/10 од 25.03.2011. године.

Напомена:

Закључак је донет ради јединственог поступања у овим предмети-ма. Уз закључак се објављује извод из пресуде Управног суда 9 У. 6265/10 од 25.03.2011. године:

"Оспореним решењем одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења Министарства унутрашњих послова, Управе за људске ресурсе, Одељења за радно-правне послове и заступање 05/2-2 број 120-10217/2008 од 07.08.2008. године којим се тужиоцу, премештеном на радно место утврђивање увећаног стажа, у Одсеку за радне односе, Одељењу за радно-правне послове и заступање, Управи за људске ресурсе, утврђено под редним бројем 1.34 у Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова СТ 01 стр. пов. бр. 4911/2006-5 од 10.05.2006. године и СТ 01 стр. пов. бр. 1532/07-29 од 11.04.2007. године, утврђује укупни коефицијент плате и врши исплата плате почев о 14.05.2008. године, у складу са одредбама наведеног правилника и Правилника о платама запослених у Министарству унутрашњих послова стр. пов. бр. 3070/07-12 од 16.05.2007. године.

Тужбом поднетом Врховном суду Србије дана 17.12.2008. године, која је била заведена код тог суда под бројем У 8340/08 тужилац оспорава законитост решења туженог органа због непримењивања и неправилног примењивања закона и другог прописа приликом одлучивања, неправилно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, и због тога што је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак у погледу чињеничног ста-

ња. Наводи да је у овом случају требало применити одредбу члана 148. Закона о полицији, као и одредбу члана 19. Закона о платама државних службеника и намештеника, што произилази из члана 169. Закона о полицији. Истиче да Закон о полицији није предвидео да се полицијски службеници и остали запослени у Министарству премештају на неки други, посебан начин од оног који прописује Закон о државним службеницима, те да је Министарство унутрашњих послова било у обавези да одмах након премештаја реши о праву на плату тужиоца тако што ће применити закон који регулише плате државних службеника који се премештају због потреба посла, а који јасно и недвосмислено прописује да у случајевима када се запослени премешта његова плата остаје непромењена, односно остаје она коју је имао до премештаја. Сматра да институт премештаја не може да има за сврху самовољу, незаконито поступање државног органа и наношење штете запосленом због погрешне примене материјалног права, па предлаже да суд тужбу уважи и оспорено решење поништи као незаконито.

Тужени орган у одговору на тужбу наводи да у свему остаје при разлозима изнетим у образложењу оспореног решења и предлаже да суд тужбу одбије као неосновану.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, Управни суд, који је 01.01.2010. године, сагласно одредбама члана 29. став 1. и члана 90. став 1. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08 и 104/09), преузео нерешене предмете управних спорова покренутих пред Врховним судом Србије до 31.12.2009. године, је нашао да је тужба основана.

Основано се, по оцени Управног суда, тужбом указује да је приликом доношења оспореног и првостепеног решења погрешно примењено материјално право, чиме је повређен закон на штету тужиоца.

Законом о полицији ("Службени гласник РС", бр. 101/05) у члану 148, под насловом "Услови за премештај", прописано је да због потребе службе полицијски службеник може бити премештен на друго радно место, у складу са његовом стручном спремом и радним способностима, у истој или другој организационој јединици, у истом или другом месту рада, у складу са радно-правним прописима и прописима о државним службеницима.

Одредбом члана 169. истог закона је прописано да се на положај, дужности, права и одговорности запослених у министарству примењују прописи о радним односима у државним органима, ако овим законом и прописима донетим на основу овог закона није другачије одређено. Како Закон о полицији не садржи одредбе о одређивању плате, односно коефицијената полицијских службеника у случају премештаја на друго радно место, по оцени Управног суда у овом случају се имају применити одредбе члана 19. Закона о платама државних службеника и намештеника, које се примењују на државне службенике и намештенике у случају премештаја, а према којима државном службенику, који је трајно или привремено премештен на друго радно место, које је у истом звању као радно место са кога је премештен (одговарајуће радно место) одређује се коефицијент који је имао до премештаја. Стога тужилац има право да задржи коефицијент који је имао пре премештаја, јер је премештен на одговарајуће радно место у истом звању, што произлази из решења о премештају тужиоца које је, такође, донето применом одредаба Закона о државним службеницима. По оцени овог суда није спорно да се по посебним прописима утврђује висина коефицијента за запослене у Министарству унутрашњих послова, али запослени у овом министарству по општем пропису задржавају тако утврђен коефицијент у случају премештаја због потреба службе.

Одредбом члана 77. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), чијим је ступањем на снагу престао да важи Закон о управним споровима ("Службени лист СРЈ", број 46/96), прописано је да ће се поступци по тужбама поднетим до дана ступања на снагу овог закона окончати пред Управним судом по правилима поступка која су важила до дана ступања на снагу овог закона.

Стога је Управни суд, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, тужбу уважио и оспорено решење поништио, одлучујући као у диспозитиву пресуде на основу одредбе члана 41. став 2, у вези члана 38. став 2. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", број 46/96), а у поновном поступку тужени орган је везан правним схватањем и примедбама суда изнетим у овој пресуди, у смислу одредбе члана 61. истог закона."

2. ЗАКЉУЧАК

У предметима конверзије права коришћења неизграђеног грађевинског земљишта у право својине уз накнаду и убудуће ће се поступати по ставу суда израженом у пресуди 5 У. 7572/11 од 13.03.2014. године.

Напомена:

Закључак је донет ради јединственог поступања у овим предметима. Уз закључак се објављује извод из пресуде Управног суда 5 У. 7572/11 од 13.03.2014. године

"Оспореним решењем одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења Одељења за урбанизам и грађење Општинске управе општине С. П. број: 463-34/2011-III-04 од 01.02.2011. године, којим се у ставу 1. диспозитива усваја захтев М. Г. из Ш. за утврђивање права на конверзију права коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту у државној својини у право својине и то кп. бр. 1247/56, површине 07 а, 12 м2, уписане у лист непокретности број 755 КО С., а у ставу 2. диспозитива утврђује се право на конверзију права коришћења у право својине на грађевинском земљишту из тачке 1. у корист М. Г. из Ш., а у ставу 3. диспозитива утврђује се да за именованог није настала обавеза плаћања накнаде по основу конверзије права коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту из тачке 1. тог решења у право својине.

У тужби којом је покренуо управни спор и на усменој јавној расправи, тужилац истиче да је првостепени орган погрешно када је као основ за утврђивање висине накнаде за конверзију права коришћења узео записник Пореске управе који је заснован само на налазу вештака економско – финансијске струке, уместо на налазу сва три вештака предвиђен чланом 3. став 4. Уредбе о критеријумима и поступку за утврђивање висине накнаде по основу конверзије права за лица која имају право на конверзију уз накнаду ("Сл. Гласник РС", бр. 4/10...46/10). Цитираном одредбом Уредбе предвиђено је да се у поступку утврђивања тржишне вредности грађевинског земљишта и трошкова прибављања права коришћења одређује вештак грађевинске, геодетске, финансијске и друге струке, односно правна лица регистрована уз обављање послова процене тржишне вредности непокретности. То упућује да вештачење треба да обаве вештаци све три струке а не само финансијско – економске струке како је то

урадио првостепени орган у проведеном поступку, па како сматра да је повређен закон на штету тужиоца, предлаже да се тужба уважи, а оспорено решење поништи.

У одговору на поднету тужбу, тужени орган је остао при разлозима из оспореног решења и предложио је да се тужба одбије, као неоснована.

У одговору на поднету тужбу заинтересовано лице указује да је са Друштвеним фондом за грађевинско земљиште општине С. П. закључио Уговор о међусобним правима и обавезама 23.03.1993. године којим му је додељено на коришћење грађевинско земљиште ради изградње породичне стамбене зграде кат. парцела 1247/56 КО С. који је оверен у Општинском суду С. П. 23.03.1993. године и по том уговору платио је општини износ од 11.206.841,00 динара колико му је било и одређено од стране надлежног органа те општине. Након доношења Закона о планирању и изградњи поднео је захтев за конверзију права коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту у право својине у складу са чланом 104. наведеног закона надлежној служби првостепеног органа, који је након поступка вештачења тржишне вредности грађевинског земљишта за ту парцелу утврдио тржишну вредност грађевинског земљишта и трошкова прибављања права коришћења тог земљишта. Тиме је заинтересовано лице у потпуности испоштовало законску процедуру, правилно је спроведен поступак утврђивања висине накнаде по основу конверзије права за лица која имају право на конверзију, а сама чињеница да земљиште није изграђено поставља и питање чиме би се бавио и шта би процењивао вештак грађевинске или геодетске струке или неке друге струке како то тужилац у својој тужби наводи. У конкретном случају утврђена је висина тржишне вредности неизграђене парцеле као и ревалоризована вредност прибављања права коришћења за парцелу. Стога је тужба у целини неоснована и предлаже да се иста одбије.

Управни суд је одржао усмену јавну расправу у присуству заступника тужиоца, а у одсуству уредно позваног туженог органа и уредно позваног заинтересованог лица, применом одредбе члана 34. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), којим је прописано да је расправа обавезна ако је у управном поступку учествовало две или више странака са супротним интересима као што је овде случај.

По оцени навода у тужби, одговора на тужбу, списка предмета и навода странке изнетих на усменој јавној расправи, Управни суд је нашао да је тужба неоснована.

Према образложењу оспореног решења увидом у списе предмета утврђено је да је Милетић Гојко из Шида уз захтев за конверзију права коришћења на предметној парцели у право својине поднет првостепеном органу 10.09.2010. године, приложио препис листа непокретности број 755 КО С. из кога се утврђује да је предметно земљиште државна својина, власништво Републике Србије, са правом коришћења у корист подносиоца захтева, Уговор о међусобним правима и обавезама оверен у Општинском суду у П. Ов. бр. 1483/93 од 23.03.1993. године, као и записник Пореске управе Филијале Стара Пазова од 23.12.2010. године о утврђеној тржишној вредности грађевинског земљишта и трошковима прибављања права коришћења тог земљишта из кога се утврђује да је тржишна вредност предметног земљишта на дан 08.12.2010. године, утврђена у износу од 217.580,64 динара а да су трошкови прибављања 421.486,82 динара.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09 ... 64/10), прописано је да право коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту у државној својини, које је стечено ради изградње, у складу са раније важећим законима којима је било уређено грађевинско земљиште до 13. маја 2003. године или на основу одлуке надлежног органа може се конвертовати у право својине уз накнаду тржишне вредности тог земљишта у моменту конверзије права, умањене за износ стварних трошкова прибављања права коришћења, са обрачунатом ревалоризацијом до момента уплате по овом основу. Приликом утврђивања стварних трошкова прибављања непокретности не обрачунава се плаћена накнада за уређивање грађевинског земљишта. Ставом 2. истог члана закона, прописано је да по захтеву за конверзију права из става 1. овог члана решење доноси орган и јединица локалне самоуправе надлежна за имовинско – правне послове, на чијој територији се налази предметно грађевинско земљиште.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 3. Уредбе о начину и поступку остваривања права на конверзију права коришћења на грађевинском земљишту у право својине ("Службени гласник РС", бр. 46/10), прописано је да право на конверзију у складу са Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09 и 81/09 – исправка - у даљем тексту: Закон) и овом уредбом, имају: носиоци права коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту које је стечено ради изградње у складу са раније важећим законима којима је било уређено грађевинско земљиште до 13.

маја 2003. године или на основу одредбе надлежног органа, ако није приведено намени у складу са планским документом.

Одредбом члана 3. став 4. Уредбе о критеријумима и поступку за утврђивање висине накнаде по основу конверзије права за лица која имају право на конверзију уз накнаду ("Службени гласник РС", бр. 4/10, 24/2010, 46/10), прописано је да у поступку утврђивања тржишне вредности грађевинског земљишта и трошкова прибављања права коришћења из става 2. овог члана, Пореска управа закључком одређује вештака грађевинске, геодетске, финансијске и других струка, односно правно лице регистровано за обављање послова процене тржишне вредности непокретности, а накнаду за ангажовање ових лица сноси подносилац захтева.

Полазећи од напред наведеног, по оцени овог суда, правилно је закључио тужени орган, да је правилно поступио првостепени орган када је одлучио као у диспозитиву првостепеног решења. Ово из разлога што су се стекли услови из напред цитираних одредби члана 104. став 1. Закона о планирању и изградњи и члана 2. став 1. тачке 3. Уредбе о начину и поступку остваривања права на конверзију права коришћења на грађевинском земљишту у право својине, с обзиром да је подносилац захтева стекао право коришћења на предметном земљишту даном овером уговора у суду дана 23.03.1993. године, да је право коришћења стечено ради изградње породичне стамбене зграде у складу са прописима којима је било уређено грађевинско земљиште до 13. маја 2003. године и да то земљиште није приведено намени. Такође је правилна и одлука првостепеног органа у ставу 3. диспозитива, да у конкретном случају за конвертовано право коришћења у право својине тужилац није дужан да уплати накнаду, јер је иста донета правилном применом напред цитираних одредби члана 104. став 2. Закона о планирању и изградњи и члана 2. тачка 3. Уредбе о начину и поступку остваривања права на конверзију права коришћења на грађевинском земљишту у право својине, будући да је првостепени орган своју одлуку донео на основу достављеног Записника Министарства финансија Републике Србије, Пореске управе - Филијале Стара Пазова бр. 43-00187/10 од 23.12.2010. године, о утврђеној тржишној вредности грађевинског земљишта и трошковима прибављања права коришћења, заснованог на налазу вештака економско – финансијске области Гордане Бумбић од 08.12.2010. године по коме је утврђена тржишна вредност грађевинског земљишта од 217.850,64 динара, с тим да трошкови прибављања из-

носе 421.486,82 динара. Како се висина накнаде за конверзију права коришћења у право својине сходно наведеним приписима утврђује тако што се тржишна вредност умањује за износ стварних трошкова прибављања права коришћења, то у конкретном случају за подносиоца захтева није настала обавеза плаћања накнаде. Тужени орган је, по налажењу Управног суда, правилно нашао да су без утицаја на другачије решење ове управне ствари наводи жалбе којима се истиче да је првостепени орган погрешно када је за основ утврђивања накнаде за конверзију права коришћења узео Записник Пореске управе, који је заснован само на налазу вештака економско – финансијске струке, уместо на налазу сва три вештака предвиђена напред цитираном одредбом члана 3. став 4. Уредбе о критеријумима и поступку за утврђивање висине накнаде по основу конверзије права за лица која имају право на конверзију уз накнаду, као и наводи да је требало проверити да ли наведени Записник садржи све што је предвиђено материјалним прописом, будући да првостепени орган није надлежан да се упушта у поступак којим је Пореска управа одредила вештака и утврдила тржишну вредност и трошкове прибављања предметног земљишта а по одредбама наведене Уредбе Пореска управа одређује вештака одређене области или друго правно лице регистровано за обављање послова тржишне вредности и непокретности.

Суд је ценио наводе тужбе, па је нашао да су исти неосновани и без утицаја на другачију оцену законитости оспореног решења, будући да је тужени орган у образложењу оспореног решења дао детаљне и на закону засноване разлоге, које у свему као правилне прихвата и овај суд.

Са изложеног, налазећи да је оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је одлучио као у диспозитиву ове пресуде, на основу члана 46. став 2. Закона о управним споровима, применом члана 40. став 2. наведеног закона."

3. ЗАКЉУЧАК

Када суд није у могућности да достави писмено странкама које имају пребивалиште на територији КиМ на законом прописани начин због безбедносних разлога прекинуће поступак сагласно члану 223. став 1. тачка 2. ЗПП-а.

Напомена:

Закључак је донет ради јединственог поступања у овим предметима. Уз закључак се објављује извод из решења Управног суда П-9 У. 14216/14 од 19.01.2015. године.

"Тужилац је поднео тужбу Управном суду 04.11.2014. године, ради поништаја решења туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање - Дирекције Београд, број 01-02/182.6.4 14439/14 од 01.10.2014. године, при чему тужбу није потписао.

Како је поднета тужба била неуредна, то је решењем Управног суда, П-3 У. 14216/14 од 14.11.2014. године, наложено тужиоцу да у року од 15 дана од дана пријема тог решења, уреди поднету тужбу, на тај начин што ће враћену тужбу потписати и доставити суду у два примерка, уз упозорење да ће у случају непоступања по овом решењу у остављеном року, тужба бити одбачена.

Наведено решење Управног суда П-3 У. 14216/14 од 14.11.2014. године, са налогом за уређење тужбе, није било могуће доставити тужиоцу на адресу означену у оспореном решењу, обзиром да се пошиљка вратила неуручена, са напоменом достављача да достава није безбедна.

Одредбом члана 223. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...55/14), која се у управном спору сходно примењује на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), прописано је да ако законом другачије није прописано, прекид поступка суд може да одреди ако се странка налази на подручју које је због ванредних догађаја одсечено од суда.

Како у конкретном случају, није могуће доставити тужиоцу решење суда са налогом за уређење тужбе, суд је на основу цитиране одредбе члана 223. тачка 2. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења.

Одлуку из става II диспозитива овог решења, суд је донео на основу сходне примене одредбе члана 225. став 3. Закона о парничном поступку, којом је прописано да ће се, у случајевима из члана 222. тачка 6. и 7. и члана 223. тачка 2. овог закона, прекинути поступак наставити кад престану разлози за прекид, на предлог странке."

ЗАКЉУЧЦИ УСВОЈЕНИ НА 53. СЕДНИЦИ СВИХ СУДИЈА УПРАВНОГ СУДА ОДРЖАНОЈ 20.04.2015. ГОДИНЕ

1. ЗАКЉУЧАК

Нема места промени правног става израженог у досадашњим одлукама Врховног суда Србије и Управног суда и Управни суд ће поступати по правном ставу израженом у пресуди 1 У. 15495/12 од 12.07.2013. године.

Предлог Одељења судске праксе за доношење закључка утврђен на основу реферата судије Радојке Маринковић члана Одељења судске праксе сачињеног поводом захтева Јавног правобраниоца општине Шид за измену правног става Управног суда у правној ствари одређивање накнаде за коришћење грађевинског земљишта.

Напомена:

Закључак је донет ради јединственог поступања у овим предметима. Уз закључак се објављује образложење закључка из реферата судије Управног суда Радојке Маринковић и извод из пресуде 1 У. 15495/12 од 12.07.2013. године:

Образложење:

Управном суду обратио се Јавни правобранилац општине Шид, предлогом за измену правног става Управног суда заузетог у судским одлукама понетим по тужбама ЈП "Путеви Србије", ЈВП "Вода Војводине" Нови Сад и ЈП "Железнице Србије" ад Београд, против решења Општинског већа Шид, у правној ствари накнаде за коришћење грађевинског земљишта, према коме ови правни субјекти нису обвезници плаћања наведене накнаде за коришћење грађевинског земљишта на коме су изграђени путеви, пруге и водни објекти, јер се ради о јавним добрима.

Ради сачињавања овог реферата прибавила сам одлуке донете у предметима Управног суда У 10384/11, У 2790/12, У. 15667/12, и извршила увид у ове предмете. У наведеним предметима тужбу су поднели Јавно предузеће "Путеви Србије" из Београда, Јавно предузеће "Железнице Србије" и Јавно предузеће "Воде Војводине" Нови Сад, ради поништаја ре-

шења Општинског већа општине Шид изјављеног против решења Одељења за локалну пореску администрацију Општинске управе општине Шид, којим је тужиоцима утврђена накнада за коришћење грађевинског земљишта са позивом на одредбе члана 77. став 1. до 3. Закона о планирању и изградњи и члан 18. Одлуке о критеријумима и мерилима за утврђивање накнаде за коришћење грађевинског земљишта општине Шид, налазећи да су у смислу тих прописа тужиоци корисници парцела на којима се налази пут, пруга односно водни објекат, који су грађевински објекат те да се у конкретном случају ради о грађевинском земљишту. Према ставу Управног суда заузетом у пресудама донетим у наведеним предметима, као и у низу предмета донетих у истој правној ствари, јавни путеви, железничка инфраструктура и водни објекти су јавна добра, односно добра у општој употреби, те локална самоуправа не може утврђивати обавезу плаћања накнаде нити мерила за плаћање накнаде било као накнаде за коришћење изграђеног јавног било као накнаде за коришћење неизграђеног јавног или осталог грађевинског земљишта.

Одредбом члана 1. тачка 1. Закона о средствима у својини Републике Србије ("Службени гласник РС" бр. 53/95 ... 101/05) прописано је да су средства у својини Републике Србије, односно средства у државној својини природна богатства (земљиште, шуме, воде, водотоци, рудна блага и друга природна богатства) и добра у општој употреби (јавни путеви, паркови, тргови и улице и друга добра у општој употреби), као добра од општег интереса, за које је законом утврђено да су у државној својини.

Законом о јавној својини ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 88/13 и 105/2014) чијим ступањем на снагу је престао да важи Закон о средствима у својини Републике Србије, у члану 10. став 1. прописано је да су добра у општој употреби у јавној својини у смислу овог закона ствари које су законом одређене као добро од општег интереса (пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште, водно земљиште, водни објекти, заштићена природна добра, културна добра и др.), због чега уживају посебну заштиту, а ставом 2. члана 10. истог закона прописано је да се добрима у општој употреби у јавној својини у смислу овог закона, сматрају оне ствари које су због своје посебне природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом (јавни путеви, јавне пруге, тунел на јавном путу, прузи или улици, улице, тргови, јавни паркови, гранични прелази и др.). Према ставу 3. начин и послови искоришћавања и упра-

вљања добрима у општој употреби и добрима од општег интереса уређују се посебним законом.

Чланом 3. став 2. Закона о јавним путевима ("Сл. гласник РС" бр. 101/05 ... 123/07), прописано је да су јавни путеви добра у општој употреби у државној својини и на њима се могу стицати права коришћења, права служности и друга права одређена законом. Чланом 7. став 3. Закона о јавним путевима, прописано је да је управљање државним путевима делатност од општег интереса, а према члану 8. став 1. делатност управљања државним путевима обавља јавно предузеће које оснива Влада (јавно предузеће). Чланом 16. Закона о јавним путевима прописано је да финансирање и изградње и реконструкције, одржавање и заштите јавног пута обезбеђује се из 1) накнаде за употребу јавног пута, 2) буџета Републике Србије, 3) финансијских кредита, 4) улагање домаћих и страних лица и 5) државних извора у складу са закону. Према члану 21. Закона о јавним путевима средства од наплаћене накнаде из члана 17. овог закона за употребу државних путева приход су јавног предузећа, а средства наплаћена од тих накнада за употребу општинских путева и улица приход су управљача тих путева и улица. Чланом 22. Закона о јавним путевима, прописано је да средства од наплаћених накнада и члана 17. овог закона користе се за изградњу, реконструкцију, одржавање и заштиту јавних путева, као и за трошкове коришћења и отплату кредита за наведене намене.

Законом о железници ("Службени гласник РС", бр. 18/05), у члану 3. тачка 9. прописано је да железничка инфраструктура јесте пруга са свим припадајућим објектима, постројењима, уређајима и др., у функцији железничког саобраћаја, као добро у општој употреби у својини Републике Србије, које могу користити сви железнички превозници под једнаким условима. Чланом 7. став 1. Закона о железници, прописано је да је железничка инфраструктура добро у општој употреби у својини Републике Србије, а ставом 2. и 3. члана 7. прописано је да управљање железничком инфраструктуром је делатност од општег интереса коју обавља јавно предузеће. Чланом 8. Закона о железници прописано је да јавно предузеће врши послове одржавања железничке инфраструктуре, организовања и регулисања железничког саобраћаја, као и изградње, реконструкције и модернизације јавне железничке инфраструктуре, на основу програма на који сагласност даје Влада Републике Србије.

Законом о железници ("Службени гласник РС", бр. 45/2013) чијим ступањем на снагу је престао да важи Закон о железници ("Службени гласник РС", бр. 18/05), такође, у члану 7. прописује да је железничка инфраструктура добро у општој употреби у својини Републике Србије и да је управљање железничком инфраструктуром делатности од општег интереса.

Законом о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10) у члану 13. прописано је да су водни објекти у смислу овог закона грађевински и други објекти који заједно са уређајима који им припадају чине техничку, односно технолошку средину, а служе за обављање водне делатности. Према ставу 2. члана 13. водни објекти су добра од општег интереса, осим објекта која су правна и физичка лица изградила за своје потребе. Чланом 23. Закона о водама прописано је да јавно водопривредно предузеће основано за обављање водне делатности на одређеној територији управља водним објектима за уређење водотока и за заштиту од поплава на водама првога реда и водним објектима за одводњавање који су у јавној својини и брине се о њиховом наменском коришћењу, одржавању и чувању. Према члану 24. став 3. управљање водама Република Србија остварује преко Министарства и других надлежних министарстава, органа аутономне покрајине, органа јединице локалне самоуправе и јавног водопривредног предузећа.

Чланом 77. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" бр. 47/03 и 34/06), прописано је да накнаду за коришћење изграђеног јавног грађевинског земљишта и осталог грађевинског земљишта у државној својини плаћа власник објекта, а ставом 2. истог члана закона, изузетно накнаду из става 1. овог члана плаћа носилац права коришћења на објекту, односно посебном делу објекта, а ако је објекат односно посебан део објекта дат у закуп накнаду плаћа купац објекта, односно дела објекта.

Чланом 67. истог закона прописано је да је грађевинско земљиште земљиште на којем су изграђени објекти и земљиште које служи редовној употреби тих објеката, као и земљиште које је у складу са законом, одговарајућим планом предвиђено за изградњу и редовно коришћење објеката. Ставом 2. прописано је да се грађевинско земљиште користи према његовој намени и на начин којим се обезбеђује његово рационално коришћење у складу са законом. Према члану 71. Закона о планирању и изградњи општина уређује јавно грађевинско земљиште и стара се о његовом коришћењу према намени предвиђеној планом, у складу са законом, уређива-

ње јавног грађевинског земљишта врши се у складу са дугорочним, средњерочним и годишњим програмом уређивања, а да уређивање јавног грађевинског земљишта обухвата његово припремање и опремање. Према члану 72. истог закона, припремање земљишта обухвата истражне радње, израду геодетских и других подлога, изграду планске и пројектне документације, програма за уређивање земљишта, расељавање, рушење објеката који су планом за то предвиђени, санирање терена и друге радове, опремање земљишта обухвата изградњу објеката комуналне инфраструктуре и уређење јавних површина, а ради обезбеђења услова за уређење, коришћење, унапређење и заштиту грађевинског земљишта општина може да оснује предузеће, односно другу организацију или да вршење ових послова обезбеди на други начин у складу са статутом општине. Према члану 73. Закона о планирању и изградњи, финансирање и уређење јавног грађевинског земљишта обезбеђује се из средстава остварених од закупнине за грађевинско земљиште, накнаде за уређивање грађевинског земљишта, накнаде за коришћење грађевинског земљишта и других извора у складу са законом. Средства од накнаде за уређивање и коришћење грађевинског земљишта користе се за уређивање грађевинског земљишта и за изградњу и одржавање објеката комуналне инфраструктуре.

Полазећи од наведених одредаба Закона о средствима у својини Републике Србије, Закона о јавној својини, Закона о јавним путевима, Закона о железници Србије и Закона о водама Републике Србије, јавни путеви, железничка инфраструктура и водни објекти су јавна добра односно добра у општој употреби, која могу користити сви под једнаким условима. Даље, полазећи од наведених одредаба Закона о планирању и изградњи, којима је прописан појам грађевинског земљишта, као и намена прописане накнаде за коришћење јавног грађевинског земљишта и осталог грађевинског земљишта у државној својини, органи локалне самоуправе немају у одредби члана 77. став 1. као ни осталим одредбама Закона о планирању и изградњи, правни основ за утврђивање обавезе плаћања ове накнаде нити могу утврдити мерила за плаћање такве накнаде за добра у општој употреби, било као накнаде за коришћење изграђеног јавног било као накнаде за коришћење неизграђеног јавног или осталог грађевинског земљишта. Будући да из наведених законских прописа произлази и став Управног суда изражен у пресудама донетим у овој управној ствари, предлагем да седница свих судија донесе закључак: "Јавни путеви, железничка инфраструктура и водни објекти, законом су дефинисана јавна до-

бра односно у општој употреби, за која се не може утврђивати обавеза плаћања накнаде нити се могу утврђивати мерила за плаћање накнаде за коришћење изграђеног јавног нити накнаде за коришћење неизграђеног јавног или осталог грађевинског земљишта."

- Извод из пресуде 1 У. 15495/12 од 12.07.2013. године:

"Оспореним решењем одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења Општине Шид – Општинске управе – Одељења за локалну пореску администрацију број: 418-13-73/IV-2009 од 06.07.2009. године, којим је тужиоцу, као пореском обвезнику, утврђена накнада за коришћење грађевинског земљишта, за период од 01.01.2009. до 31.12.2009. године, за К.О. Ердвик, у укупном износу од 1.110.866,40 динара и наложена уплата у 12 једнаких месечних рата до 15. у месецу, а доспелих обавеза у року од 15 дана од дана пријема решења.

У тужби поднетој Управном суду дана 22.11.2012. године, тужилац оспорава законитост решења туженог органа, наводећи да су и првостепено, и другостепено решење неправилна и незаконита, јер су донета услед неправилне примене закона, другог прописа или општег акта, односно члана 77. ст. 1.-3. Закона о планирању и изградњи и члана 18. Одлуке о критеријумима и мерилима за утврђивање накнаде за коришћење грађевинског земљишта. Указује да не може бити обвезник плаћања накнаде за коришћење ни изграђеног ни неизграђеног грађевинског земљишта на којима се налазе јавни путеви и да су државни путеви, којима управља тужилац, који није ни корисник јавних путева, већ управљач на истим, добро у општој употреби у својини Републике Србије. Предлаже да суд тужбу уважи и оспорено решење поништи.

Тужени орган је у одговору на тужбу, преко Општинског јавног правобранилаштва општине Шид, истакао да је у смислу прописа које је цитирао, тужилац корисник спорних парцела, на којима се налази пут, који је грађевински објекат, те се у конкретном случају ради о грађевинском земљишту, па сматра да је тужиоцу оспореним решењем правилно утврђена накнада за коришћење грађевинског земљишта за 2009. годину. Предложио је да суд тужбу одбије као неосновану и обавезе тужиоца да туженом надокнади трошкове парничног поступка у складу са АТ, у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

По разматрању списка предмета ове управне ствари, оцени навода тужбе и одговора на тужбу туженог органа, Управни суд је нашао да је тужба основана.

Наиме, одредбом члана 1. тачка 1. Закона о средствима у својини Републике Србије ("Сл. гласник РС" бр. 53/95...101/08), прописано је да су средства у државној својини природна богатства, где спада земљиште и добра у општој употреби, где спадају јавни путеви који представљају добра од општег интереса. Одредбом члана 3. ст. 2. Закона о јавним путевима ("Сл. гласник РС" бр. 101/05 ... 123/07), прописано је да су јавни путеви добра у општој употреби и да су у државној својини. Одредбом члана 7. ст. 3. истог закона, прописано је да је управљање државним путевима делатност од општег интереса, а у члану 8. ст. 1. истог закона, да делатност управљања државним путевима обавља јавно предузеће које оснива Влада. Одредбом члана 77. ст. 1. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС" бр. 72/09...64/10), прописано је да накнаду за коришћење јавног грађевинског земљишта и осталог грађевинског земљишта у државној својини плаћа власник објекта, а сагласно ставу 2. истог члана, изузетно плаћа и носилац права коришћења на објекту, односно посебном делу објекта.

Према цитираним законским одредбама, путеви нису објекти већ јавна добра. Стога, по налажењу овог суда, органи локалне самоуправе за исте нису могли утврдити обавезу плаћања накнаде, нити утврдити мерила за плаћање такве накнаде, било као накнаде за коришћење изграђеног јавног, било као накнаде за коришћење неизграђеног јавног или осталог грађевинског земљишта.

Полазећи од изнетог и одредбе члана 33. ст. 2. Закона о управним споровима, којим је прописано да суд решава без одржавања усмене расправе само ако је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања и ако странке на то изричито пристају, Управни суд је нашао да су се, у конкретном случају, стекли услови за одлучивање законитости оспореног решења без одржавања усмене расправе. Ово стога, што је одлука суда у предметној ствари заснована на утврђеном постојању погрешне примене наведених законских одредби од стране туженог органа која ће бити отклоњена у поновном поступку одлучивања по жалби од стране туженог органа.

Са изнетих разлога, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је одлучио као у ставу првом дис-

позитива ове пресуде, на основу одредбе члана 40. ст. 2. и члана 42. ст. 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/09), с тим што је тужени орган везан примедбама суда изнетим у овој пресуди, у складу са одредбом члана 69. ст. 2. наведеног Закона.

Суд је одбио, као неоснован, захтев туженог органа за накнаду трошкова спора, с обзиром на успех туженог у овој правној ствари и одлучио као у ставу другом диспозитива ове пресуде, на основу одредбе чл. 66, 67. и 74. Закона о управним споровима, сходном применом чл. 150. и 153. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11)."

2. ЗАКЉУЧАК

У предметима у којима је предмет спора уклањање грађевинских објеката изграђених без одобрења надлежних органа Суд испитује само правилност поступка и испуњеност услова за доношење решења о рушењу, који су прописани Законом о планирању и изградњи па ће се и убудуће поступати као у пресуди овога суда 5 У. 29235/10 од 01.03.2012. године.

Напомена:

Закључак је донет ради јединственог поступања у овим предметима. Уз закључак се објављује образложење закључка из реферата судије Гордане Богдановић и извод из пресуде Управног суда 5 У. 29235/10 од 01.03.2012. године:

Образложење:

Градска општина Лазаревац - Одељење за инспекцијске послове, као првостепени орган, се обратио Управном суду дописом од 09.01.2015. године, у коме предлаже уједначавање судске праксе у предметима уклањања бесправно изграђених објеката на том подручју. Уз допис су достављене две пресуде овог суда у којима је супротно одлучено, а односе се на исту чињеничну и правну ситуацију, а она је следећа: на подручју општине Лазаревац Влада Републике Србије је утврдила општи интерес за спровођење експропријације у корист ПДРБ "Колубара", на чији захтев, а по службеној дужности, су покренути и вођени инспекцијски поступци у којима су донета првостепена решења, којима је налагано уклањање грађевинских објеката изграђених без одобрења надлежног органа.

Пресудом овог суда **5 У 29235/10 од 01.03.2012.** године одбијена је тужба З.В. против решења којим је одбијена његова жалба на решење о рушењу бесправно подигнутих грађевинских објеката, јер је суд нашао да је правилно примењен члан 176 став 1. тачка 1. Закона о планирању и изградњи.

Пресудом овог суда, Одељење у Нишу **II-2 У 1303/12 од 26.09.2014.** године уважена је тужба Р.Р. и поништено оспорено решење, јер је суд нашао да је тужилац основано у тужби указао да се предметни објекат налази на орто-фото снимку од 15.01.2007. године, и да је закључком Владе Републике Србије 05 бр. 465-8001/2009-3 од 17.12.2009. године дата сагласност да се у поступцима експропријације експропришу објекти који су регистровани на орто-фото снимку од 15.01.2007. године, независно да ли су ти објекти уписани у јавне књиге. Стога је суд нашао да је тужени требало да уважи жалбу тужиоца и поништи првостепено решење којим је наложено уклањање објекта, јер из наведених доказа произлази да је требало испитивати испуњеност услова за експропријацију предметног објекта, а не за рушење истог.

Закон о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС 72/09...145/14) у члану 176., на који су се правилно позвали управни органи при доношењу својих одлука, су прописана овлашћења грађевинског инспектора у вршењу инспекцијског надзора, и иста се односе на налагање обуставе извођења радова, започетих без одобрења надлежног органа, или уклањање истих.

Закључак Владе РС, на који се суд позвао у пресуди, односи се на сагласност Владе да у поступцима експропријације ПДРБ "Колубара", као корисник експропријације, подноси предлоге за административни пренос објеката који су регистровани на орто-фото снимку од 15.01.2007. године, независно од тога да ли су ти објекти уписани у јавне књиге о евиденцији непокретности и правима на њима, ако је експропријација неопходна за реализацију Стратегије развоја енергетике Републике Србије за период од 2015. године. Влада је, такође, сагласна да се може покренути поступак за експропријацију и оних објеката који су изграђени или започети после 15.01.2007. године, ако је за њих издата грађевинска дозвола, као и помоћних објеката, чија је изградња започета до 11.09.2009. године. **Ова сагласност се не односи** на објекте за које је, у складу са прописима о планирању и изградњи, покренут поступак инспекцијског надзора у циљу уклањања бесправно изграђе-

них објеката, за које се предлог за експропријацију односно административни пренос може поднети тек по окончању поступка.

Имајући у виду наведено, сматрам да је погрешан закључак изнет у пресуди Одељења у Нишу да се у поступку инспекцијског надзора, покренутог и вођеног на основу овлашћења из члана 176. (у конкретном случају став 1. тачка 1.) Закона о планирању и изградњи треба испитивати испуњеност услова за експропријацију .

Извод из пресуде Управног суда 5 У. 29235/10 од 01.03.2012. године:

"Оспореним решењем одбијена је жалба тужиоца изјављена против решења грађевинског инспектора Одељења за имовинско-правне, урбанистичко-грађевинске и стамбене послове и грађевинску инспекцију градске општине Лазаревац III-03 бр. 356-35/2010 од 11.10.2010. године, којим је тужиоцу наложено да у року од 15 дана од дана пријема тог решења, под претњом принудног извршења, о свом трошку, уклони бесправно изграђене објекте на к.п. бр. 734/2 и 722/4 КО Цветовац, ближе означене у диспозитиву тог решења, с тим да жалба изјављена на то решење не одлаже његово извршење.

Тужилац у тужби оспорава законитост решења туженог органа из свих разлога предвиђених Законом о управним споровима. Наводи да је неспорна чињеница да је тужилац власник к.п. бр. 734/2 и 722/4 КО Цветовац на којима су изграђени наведени помоћни објекти, али су сви ови објекти изграђени у периоду од 1976. до 1980. године од стране оца тужиоца, као помоћни објекти у функцији главног – стамбеног објекта и сви су изграђени као заменски објекти за раније експроприсане објекте тужиоцевог оца. Истиче да су наведене парцеле добијене од Рударског басена "Колубара" Лазаревац, ради пресељења домаћинства оца тужиоца и да у време градње наведених објеката за подручје КО Цветовац није постојао никакав плански акт нити пропис који би прописивао услове за изградњу објеката, па је тужени орган погрешно применио Закон о планирању и изградњи из 2009. године, а требало је да примени пропис који је важио у време изградње наведених објеката. Предложио је да суд тужбу уважи и поништи оспорено решење.

У одговору на тужбу, тужени орган је остао у свему при разлозима изнетим у образложењу оспореног решења и предложио је да суд тужбу одбије.

По оцени навода у тужби, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, решавајући без одржавања усмене расправе, у смислу члана 33. став 2. Закона о управним споровима, Управни суд је нашао да је тужба неоснована.

Правилно је, по оцени суда, одлучио тужени орган када је одбио жалбу тужиоца, налазећи да је првостепени орган правилно поступио када је ожалбеним решењем тужиоцу наложио да уклони бесправно саграђене објекте, у складу са одредбом чл. 176. став 1. тачка 1. и чл. 184. ст. 1. и 7. Закона о планирању и изградњи, за коју одлуку је дао разлоге које као довољне и на закону засноване, прихвата и овај суд.

Према одредби чл. 176. став 1. тачка 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09), у вршењу инспекцијског надзора грађевински инспектор је овлашћен да нареди решењем уклањање објекта или његовог дела, ако се објекат гради или је његово грађење завршено без грађевинске дозволе. У члану 184. став 1. наведеног закона је прописано да на решење урбанистичког, односно грађевинског инспектора може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана пријема решења, а у ставу 7. истог члана закона је прописано да жалба изјављена на решење из става 1. овог члана не одлаже извршење решења.

Из списка предмета произлази да је у поступку инспекцијске контроле утврђено да су на к.п. бр. 734/2 и 722/4 КО Цветовац изграђени објекти, ближе означени у диспозитиву првостепеног решења, без одобрења надлежног органа, што ни тужилац у тужби не спори. Из списка даље произлази да је дана 08.03.2010. године тужилац поднео захтев првостепеном органу за издавање накнадног решења о пријави радова за изградњу наведених објеката, који је решењем првостепеног органа III-03 бр. 351-1725/2010 од 22.04.2010. године одбијен. Стога је, и по оцени овог суда, правилно ожалбеним решењем од 11.10.2010. године тужиоцу наложено да уклони наведене објекте, у складу са наведеним одредбама закона.

Суд је оценио као неосноване наводе тужиоца да је у конкретном случају требало применити прописе који су важили у време изградње наведених објеката јер и по прописима који су били на снази у време изградње наведених објеката било је потребно одговарајуће одобрење надлежног органа, које тужилац није прибавио.

Оцењени су и остали наводи тужиоца али суд налази да исти не доводе у сумњу законитост оспореног решења, па како су исти наводи као наводи жалбе, правилно оцењени од стране туженог органа у оспореном решењу, то их суд није посебно образлагао.

Суд је решавао без одржавања усмене расправе, налазећи да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, у складу са одредбом чл. 33. став 2. Закона о управним споровима.

Са изнетих разлога, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је одлучио као у диспозитиву ове пресуде, на основу одредбе чл. 40. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09)."

3. ЗАКЉУЧАК

Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Аутономне покрајине Војводине, као другостепени орган у области просторно и урбанистичког планирања и изградње објеката на територији АП Војводине, у обављању законом поверених послова државне управе за решавање по жалби на првостепено решење о грађевинској дозволи јединице локалне самоуправе, донетој за грађење објеката који се граде на територије аутономне покрајине као и на првостепено решење о одобрењу извођења радова јединице локалне самоуправе који се изводе на територији аутономне покрајине, надлежан је за поништавање или укидање по основу службеног надзора истих првостепених решења на основу члана 139. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" бр. 72/2009, ...24/11...145/2014) и члана 11. став 1. тачка 2. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Службени гласник Републике Србије" бр. 99/2009, 67/2012).

Закључак је донет ради јединственог поступања у овим предметима. Уз закључак се објављује образложење закључка из реферата судије Управног суда Љиљане Петровић.

Образложење:

Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Аутономне покрајине Војводине обратио се Управном суду дописом од 14.05.2014. године, којим је указао на различите ставове суда у погледу надлежности овог органа за поступање по ванредном правном средству из члана 253. - 254. Закона о општем управном поступку-поништавање и укидање по основу службеног надзора у управним стварима из области урбанизма и изградње, позивајући се на пресуде овог суда III-4 У 12845/11 од 06.07.2012. године, I-2 У 23991/10 од 30.08.2012. године и III-11 У 13725/11 од 13.03.2014. године, с предлогом за заузимање јединственог правног става суда.

У допису наводи се да надлежност Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Аутономне покрајине Војводине за поступање по овом ванредном правном средству у наведеној управној области није била доведена у питање до пресуде Управног суда III-4 У 12845/11 од 06.07.2012. године, којом је тужба уважена и поништено решење Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Аутономне покрајине Војводине бр. 130-351-334/2011-02 од 31.10.2011. године.

Оспореним решењем Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Аутономне покрајине Војводине бр. 130-351-334/2011-02 од 31.10.2011. године укинута је по основу службеног надзора решење о грађевинској дозволи Градске управе за урбанизам и стамбене послове града Новог Сада бр. V-351-306/11 од 12.05.2011. године издато тужиоцу за реконструкцију постојећег вишепородичног објекта на парцели број 9953 КО Нови Сад I. Према образложењу ове пресуде, имајући у виду садржину законских одредби на које се тужени позвао у уводу оспореног решења-члан 139. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09...24/11) и члан 11 став 1. тач. 2. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Службени гласник РС", бр. 99/2009), основано се тужбом истиче да тужени орган није надлежан за укидање правноснажног решења о грађевинској дозволи по основу службеног надзора. Наиме, из наведених законских одредби, на које се тужени у уводу свог решења позвао, јасно произлази да је тужени орган надлежан за одлучивање по жалби против првостепеног решења о грађевинској дозволи јединице локалне самоуправе, која у конкретном случају није изјављена, а не за одлучивање по ван-

редном правном средству поништавање и укидање по основу службеног надзора из члана 253. Закона о општем управном поступку, па је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, те је Управни суд, на основу чл. 40. ст. 2. и чл. 43. ст. 1 Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), одлучио као у диспозитиву.

Пресудом овог суда I-2 У 23991/10 од 30.08.2012. године тужба је уважена, поништено решење Покрајинског секретаријата за архитектуру, урбанизам и градитељство Аутономне покрајине Војводина бр. 112-351-00017/2010-03 од 24.05.2010. године и предмет **враћен** надлежном органу на поновно одлучивање.

Оспореним решењем Покрајинског секретаријата за архитектуру, урбанизам и градитељство Аутономне покрајине Војводина бр. 112-351-00017/2010-03 од 24.05.2010. године укинута је по основу службеног надзора решење о одобрењу за изградњу Градске управе за урбанизам и стамбене послове града Новог Сада број V-351-3188/09 од 27.07.2009. године, издато тужиоцу као инвеститору за изградњу породичне стамбене зграде на кп. бр. 5842/4 КО Нови Сад.

Такође, и пресудом овог суда III-11 У 13725/11 од 13.03.2014. године тужба је уважена, поништено решење Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Аутономне покрајине Војводина бр. 112-351-54/2011-02 од 12.04.2011. године и **враћен** предмет надлежном органу на поновно одлучивање.

Оспореним решењем туженог од 12.04.2011. године укинута је по основу службеног надзора решење о грађевинској дозволи Општинске управе општине Бачка Паланка-Одељења за урбанизам и грађевинарство бр. IV-05-351-1708/2010 од 26.03.2010. године, којим је тужиоцу издата грађевинска дозвола за изградњу вишепородичног стамбено-пословног објекта на кат. парт. бр. 3569 КО Бачка Паланка-град.

У уводу оспореног решења у предмету овог суда I-2 У 23991/10 и у уводу оспореног решења у предмету III-11 У 13725/11, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Аутономне покрајине Војводина навео је исте прописе о надлежности као што је навео у уводу оспореног решења у предмету III-4 У 12845/11-члан 139. Став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09...24/11) и члан 11 став 1. тач. 2. Закона о утврђивању надлежности

Аутономне покрајине Војводине ("Службени гласник РС", бр. 99/2009). Међутим, Управни суд у пресудама I-2 У 23991/10 и III-11 У 13725/11 није оценио да Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Аутономне покрајине Војводина није надлежан за поступање по наведеном ванредном правном средству, већ је из других разлога датих у образложењима пресуда тужбе уважио, поништио оспорена решења и предмете вратио надлежном органу на поновно одлучивање.

Чланом 176. став 1. Устава Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 98/2006) предвиђено је да грађани имају право на покрајинску аутономију и локалну самоуправу коју остварују непосредно или преко својих слободно изабраних представника.

Чланом 178. став 1. прописано је да Република Србија може законом поверити аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе поједина питања из своје надлежности, а ставом 2. овог члана, да аутономна покрајина може одлуком поверити јединицама локалне самоуправе поједина питања из своје надлежности.

Одредбом члана 11. став 1. тачка 1. (-4) Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Службени гласник РС" бр. 99/2009, 67/2012) прописано је да АП Војводина, преко својих органа, у области просторног и урбанистичког планирања и изградње објеката у складу са законом: 1) издаје дозволе за изградњу и употребу објеката чије је издавање у надлежности министарства надлежног за послове урбанизма и грађевинарства а који се у целини граде на територији АП Војводина; 2) решава по жалби против решења општинске, односно градске управе са територије АП Војводине из области урбанизма и изградње објеката; 3) врши инспекцијски надзор у области просторног планирања и урбанизма на територији АП Војводине; 4) врши инспекцијски надзор у области изградње објеката. Ставом 2. члана 11. овог закона прописано је да се послови из става 1. тач. 4) овог члана врше као поверени.

Одредбом члана 139. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/2009,...24/11,...145/2014) прописано је да по жалби на решење о грађевинској дозволи јединица локалне самоуправе, као и на првостепено решење о одобрењу извођења радова из члана 145. овог закона јединице локалне самоуправе, решава министарство надлежно за послове грађевинарства а ставом другим овог члана закона, прописано је да се аутономној покрајини поверава решавање по жалби про-

тив првостепеног решења о грађевинској дозволи јединице локалне самоуправе донете за грађење објеката који се граде на територији аутономне покрајине као и на првостепено решење о одобрењу извођења радова из члана 145. овог закона јединице локалне самоуправе који се изводе на територији аутономне покрајине.

Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, према члану 55. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 4/2010...26/2012) у области просторног и урбанистичког планирања изградње објеката и становања, у складу са законом, обавља поверене послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине.

Ванредно правно средство поништавање и укидање по основу службеног надзора, један од ванредних начина заштите законитости решавања у управним старима предвиђен је чланом 253. и 254. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", бр. 30/10), с тим што су у члану 253. прописани разлози када се коначно решење може поништити односно укинути по основу службеног надзора а чланом 254. прописано је који је орган надлежан за поништавање и укидање, како се доноси решење, по чијој иницијативи, односно захтеву, као и рок за доношење решења и могућност улагања правних средстава против решења донесених у вршењу права надзора.

Одредбом члана 254. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да решење може поништити или укинути по основу службеног надзора другостепени орган, а ако нема другостепеног органа решење може поништити или укинути орган који је овлашћен да врши надзор над радом органа који је донео решење. Полазећи од изнетог Управни суд је закључио да је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Аутономне покрајине Војводине, као другостепени орган у области просторно и урбанистичког планирања и изградње објеката на територији АП Војводине, у обављању законом поверених послова државне управе за решавање по жалби на првостепено решење о грађевинској дозволи јединице локалне самоуправе, донетој за грађење објеката који се граде на територије аутономне покрајине као и на првостепено решење о одобрењу извођења радова јединице локалне самоуправе који се изводе на територији аутономне покрајине, надлежан за поништавање или укидање по основу службеног

надзора истих првостепених решења на основу члана 139. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" бр. 72/2009, ... 24/11 ... 145/2014) и члана 11. став 1. тачка 2. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине.

4. ЗАКЉУЧАК

У предметима издавања потврде односно сагласности или решења о потврди или сагласности на нацрт односно елаборат посебних делова зграда убудуће ће се поступати по ставу суда израженом у пресудама 15 У. 15763/10 (2009.) од 14.04.2011. године и 12 У. 15515/10 (2008.) од 20.06.2011. године.

Напомена:

Закључак је донет ради јединственог поступања у овим предметима. Уз закључак се објављује образложење закључка из реферата судије Љиљане Петровић и извод пресуде Управног суда 12 У. 15515/10(2008) и 15 У. 15763/10 (2009.):

Образложење:

Дописом 14.05.2014. године, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине обавестио је суд и о неуједначеним ставовима суда у погледу природе поступка "етажирања зграда" кроз "потврду нацрта односно елабората посебних делова зграда", о чему је приложио пресуде овог суда 12 У 15515/10 (2008) од 20.06.2011. године, 15 У 15763/10 (2009) од 14.04.2011. године, III-1 У 4789/11 од 14.03.2014. године и III-3 У 14329/11 од 25.02.2014. године. Предлаже се закључак:

У предметима издавања потврде односно сагласности или решења о потврди или сагласности на нацрт односно елаборат посебних делова зграда убудуће поступати по ставу суда израженом у пресудама 15 У 15763/10 (2009) од 14.04.2011. године и 12 У 15515/10 (2008) од 20.06.2011. године.

Ово стога што потврда односно сагласност или решење о потврди или сагласност на нацрт односно елаборат посебних делова зграда не представљају коначне управне акте, нити коначне појединачне акте из члана 3. и 4. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09) о чијој законитости се одлучује у управном спору.

Извод пресуде Управног суда 12 У. 15515/10(2008):

"Оспореним решењем је одбијена жалба тужиоца, изјављена против решења Секретаријата за урбанизам и стамбене послове Градске управе Града Н. С. бр. I-3-351-202/01 од 19.01.2005. године. Наведеним решењем је, у ставу првом диспозитива, потврђен Нацрт посебних делова зграда који се односе на кућу у ул. П. Д. бр. 54 у Новом Саду, саграђену на КП бр. 990, уписане у ЗКУЛ бр. I КО Нови Сад II, тако да се, као посебне целине, издвајају стан бр. 1 у приземљу зграде бр. 1, стан бр. 1 у приземљу зграде бр. 2, стан бр. 2 у приземљу зграде бр. 2 стан бр. 1 у приземљу зграде бр. 3 и стан бр. 1. у приземљу зграде бр. 5. Ставом другим диспозитива наведеног решења, одбијен је захтев за потврду Нацрта у делу који се односи на просторије бр. 1(кухиња) и број 2 (купатило) у згради број 4 и просторију бр. 1 (WC) у згради број 12а које су приказане као састави део стана бр. 1 у згради број 5 (тачка 1.); просторије бр. 1, 2 и 3 (шупе) у згради број 6, просторије бр. 1 и 2 (шупе) у згради број 9, просторије број 2 (остава) и број 3 (WC) у згради број 12 (тачка 2.); пословне просторије у згради број 10 и пословни простор у згради број 11 (тачка 3.). Ставом трећим диспозитива, одређено је да просторије број 5 (улаз на таван) и број 6 (пролаз) у приземљу зграде бр. 1, као и просторија број 1 (остава) у подруму зграде број 2 јесу заједничке просторије. Ставом четвртим диспозитива је одлучено и да станови за које је потврђен Нацрт посебних делова зграда могу бити предмет етажне својине, а да је Нацрт посебних делова зграда, израђен од стране Геодетског бироа "К." и Нацрт посебних делова зграде бр. Е-6/03 израђен од стране Геодетског бироа "Г.", су саставни део тог решења.

Тужилац је поднео тужбу у управном спору против оспореног решења Врховном суду Србије дана 08.10.2008. године, који се решењем У. 6783/08 од 13.11.2008. године огласио стварно ненадлежним и предмет уступио на надлежност Окружном суду у Новом Саду, који је заведен под посл. бр. У 8/09. У тужби, којом оспорава законитост решења туженог органа, тужилац истиче да су управни органи при одлучивању битно повредили правила поступка и да нису ценили кључни доказ, а то је Записник комисије за излагање на јавни увид података о непокретностима и правима на њима бр. 8144/04, из кога се види да постоје две парцеле, и то парцела бр. 990/1, на којој постоје три породичне стамбене зграде и две помоћне зграде, и парцела бр. 990/2, на којој постоје пословна зграда и помоћна зграда. Тужиочев објект носи број 10 и налази се на парцели

990/2, површине је 154м² и поред њега се на парцели налази и помоћни објекат од 12м². Сматра да управни органи правилно утврђују да је објекат бр. 10 легалан, али погрешно и супротно доказима закључују да је у питању помоћни објекат и да зато не може да буде предмет етажирања. Због повреде правила поступка погрешно су и неправилно утврђене чињенице, па предлаже да суд тужбу уважи, а оспорено решење поништи.

Тужени орган је, у одговору на тужбу, остао у свему при разлозима образложења оспореног решења и предложио да суд тужбу одбије.

Решавајући овај управни спор на основу чињеница које су утврђене у управном поступку у смислу одредбе члана 38. став 1. Закона о управним споровима ("Сл. лист СРЈ", бр. 46/96), који се, према одредби чл. 77. ст. 1. Закона о управним споровима ("Сл. гласник РС" бр. 111/09), има применити у овом случају, те испитујући законитост оспореног решења у складу са чланом 39. став 1. истог закона, Управни суд, који је, сагласно одредби чл. 29. ст. 1. у вези чл. 90. ст. 1. и чл. 98. Закона о уређењу судова ("Сл. гласник РС" бр. 116/08 и 104/09), 01.01.2010. године преузео нерешене предмете Врховног суда Србије и окружних судова у Републици Србији по тужбама поднетим до 31.12.2009. године, је, оценом навода тужбе, одговора на исту и списка предмета ове управне ствари, нашао да је тужба неоснована.

Полазећи од тога да нацрт посебних делова зграде представља технички документ који чини део главног пројекта на основу којег је издато одобрење за изградњу објекта и служи као један од доказа на основу којих се врши укњижење стана као посебног дела зграде, Управни суд је оценио да се потврда таквог нацрта не мора издати у форми решења, односно акта који има карактер управног одлучивања. С обзиром на изнето, Управни суд налази да је тужени орган требало да у поступку одлучивања по предметној жалби исту одбаци као недопуштену. Имајући, међутим у виду да тужени орган, доносећи оспорено решење није повредио закон на штету тужиоца, Управни суд је применом одредбе члана 41. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву пресуде."

Извод пресуде Управног суда 15 У. 15763/10 (2009.)

Оспореним решењем, у поступку по жалби Г. В., овде заинтересованог лица, поништено је решење Секретаријата за стамбено-комуналне послове, грађевинарство и привреду Општинске управе општине К. бр.

III-01-351-312/2006 од 14.10.2008. године и предмет враћен првостепеном органу на поновни поступак. Наведеним решењем првостепеног органа од 14.10.2008. године, у ставу 1. диспозитива, уважава се предлог тужилаца за обнову поступка који је окончан решењем првостепеног органа бр. III-01-351-312/2006 од 07.07.2006. године, а у ставу 2. диспозитива, поништава се решење Секретаријата за стамбено-комуналне послове, грађевинарство и привреду Општинске управе општине Кикинда бр. III-01-351-312/2006 од 07.07.2006. године и одбија се захтев Г. В., овде заинтересованог лица, за давање сагласности на израђени Елаборат етажне својине посебног дела објекта - један стан на спрату, пословно-стамбене зграде П+1 у Кикинди, на Тргу српских добровољаца бр. 49, на парцели бр. 4575/1, израђен од стране "Геоплан"-а из К. од јуна 2006. године.

У тужби коју су преко пуномоћника поднели дана 04.06.2009. године Окружном суду у Новом Саду, под пословним бројем У 337/09, тужиоци оспоравају законитост решења туженог органа и истичу да тужени погрешно поништава у целости ожалбено решење односно и први и други став тог решења, иако на 2. страни образложења решења, наводи да је првостепени орган правилно одлучио о предлогу за понављање поступка, са којих разлога сматрају да је оспорено решење незаконито. Наводе да је првостепени орган спровео комплетан поступак и донео на закону засновано и образложено решење, а да у акту Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица од 03.03.2008. године, стоји да посебан део зграде за који је израђен етажни елаборат не може ни бити легализован. Указују и на неправилности које су настале у вези са укњижбом посебног дела објекта, те предлажу да суд тужбу уважи и оспорено решење поништи, а туженог обавезе на накнаду трошкова поступка.

Управном суду су дана 01.01.2010 године, на основу члана 89. и 90. став 1. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08 и 104/09), уступљени предмети Врховног суда Србије и окружних судова у којим до 31.12.2009. године није донета коначна одлука, а за које је надлежан Управни суд, сагласно члану 29. став 1. истог закона, међу којима је и предмет тужилаца заведен код Окружног суда у Новом Саду под бројем У 337/09.

У одговору на тужбу, који је Управном суду достављен дана 22.04.2010. године, тужени орган је остао у свему при разлозима изнетим у образложењу оспореног решења и предложио да суд тужбу одбије, као неосновану.

Заинтересовано лице у одговору на тужбу, који је Управном суду достављен дана 09.03.2011. године, истиче да давање сагласности на етажни елаборат представља акт техничке природе, којим се цени техничка изведба издвајања стана из зграде као целине и формирања једне правно-техничке целине, те да исто не представља управну ствар, са којих разлога предлага да суд тужбу одбије као неосновану, а тужиоце обавезе да солидарно надокнаде трошкове поступка.

Решавајући овај управни спор на основу чињеница утврђених у управном поступку у смислу одредбе из члана 38. став 1. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96), и испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе у складу са одредбом из члана 39. став 1. истог Закона, Управни суд је оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, нашао да је тужба неоснована.

Правилно је, по оцени суда, тужени орган оспореним решењем поништио решење првостепеног органа од 14.10.2008. године, налазећи да је ожалбено решење донето битном повредом правила поступка, али није ваљано образложио разлоге за такву одлуку. Ово са разлога, што решење првостепеног органа III-01-351-312/2006 од 07.07.2006. године, а у вези са којим решењем су тужиоци поднели предлог за понављање поступка, по својој садржини и правној природи, не представља управни акт у смислу одредби члана 6. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96), којим је прописано да управни спор може да се води само против управног акта, а то је акт којим државни орган и предузеће или друга организација у вршењу јавних овлашћења решава о одређеном праву или обавези физичког лица, правног лица или друге странке у управној ствари. Наиме, наведеним решењем не одлучује се о појединачном праву, или обавези физичког или правног лица у каквој управној ствари, већ је по захтеву Г. В., дата сагласност на израђени Елаборат етажне својине посебног дела објекта, који је израђен од стране "Г." из К. од јуна 2006. године, и истим су прецизиране индикације предметног посебног дела које се односе на спратност, површину и положај тог посебног дела у оквиру стамбено-пословне зграде.

Према ставу Управног суда, имајући у виду изнето, како решење првостепеног органа о давању сагласности на израђени Елаборат етажне својине посебног дела објекта од 07.07.2006. године, нема карактер управног одлучивања, јер исто није донето у управној ствари у смислу одредби члана 6. Закона о управним споровима, то ни првостепени орган није пра-

вилно одлучио по захтеву тужилаца за понављање поступка који је окончан тим решењем, са којих разлога је тужени орган правилно поништио ожалбено решење али за исто није дао ваљане разлоге.

Оцењени су сви наводи тужбе, али суд налази да исти не доводе у сумњу законитост оспореног решења. Суд је као неосноване оценио наводе и тужилаца и заинтересованог лица за накнаду трошкова спора, имајући у виду да је одредбама члана 60. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96), прописано да у управним споровима свака странка сноси своје трошкове. Са изнетог, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужилаца, Управни суд је одлучио као у диспозитиву пресуде, применом одредбе члана 41. став 2. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96), који се примењује на основу одредбе члана 77. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09)."

5. ЗАКЉУЧАК

Правни ставови суда у поступцима поништавања решења Комисије за стамбена питања Владе Републике Србије изражени у одлукама Управног суда 14 У. 4748/12 од 16.05.2013. године, Врховног суда Србије У. 3505/03 од 18.11.2003. године и Окружног суда у Београду У. 510/03 од 25.06.2003. године, нису међусобно супротстављени, нити из њих произлази неуједначеност судске праксе, а измену изражених правних ставова и судске праксе не захтевају ни измене правних прописа у наведеној области.

Напомена:

Уз закључак се објављује образложење закључка из реферата судије Управног суда Радојке Маринковић:

Образложење:

Републичко јавно правобранилаштво је доставило Управном суду иницијативу за утврђивање правног става због неуједначеног поступања и различитих правних ставова судова надлежних за решавање у управним спорова, а у вези са одлукама Комисије за стамбена питања Владе Републике Србије.

Ради сачињавања овог реферата извршила сам увид у одлуку Управног суда 14 У 4748/12 од 16.05.2013. године, одлуку Врховног суда Србије У 3505/03 од 18.11.2003. године, те одлуку Окружног суда У 510/03 од 25.06.2003. године, а на које се у датој иницијативи позива Републички јавни правобранилац.

У предмету овога суда 14 У 4748/12 тужилац је поднео тужбу против решења Комисије за стамбена питања и расподелу службених зграда и пословних просторија Владе Републике Србије 34 број 360-1601/2012 од 08.03.2012. године којим је одбијена као неоснована његова жалба изјављена против одлуке Комисије за стамбена питања Владе Републике Србије 34 бр. 360-1030/2003 од 06.05.2003. године, којом се поништава решење 34 број 360-1601/97 од 25.04.1997. године, а којим је Општини Нови Београд пренето право једног давања у закуп на неодређено време на стану број 7, површине 57 м², у улици Страхињића Бана бр. 51 у Београду. Према разлозима из образложења наведене пресуде тужба је уважена из разлога што је одлуку донео колегијални орган, а у списима нема записника о већању и гласању доносиоца као колегијалног органа нити забелешке да је одлука једногласно донета. Осим тога из садржине одлуке произилази да је у овој правној ствари и у првом и другом степену одлучивала Комисије за стамбена питања Владе Републике Србије, што је у супротности са чланом 216. Закона о општем управном поступку.

У одлуци Врховног суда Србије У 3505/03 од 18.11.2003. године, одбачена је, као недопуштена, тужба истог тужиоца поднета против одлуке Комисије за стамбена питања Владе Републике Србије 34 бр. 360-1030/2003 од 06.05.2003. године, којом се поништава решење 34 број 360-1601/97 од 25.04.1997. године, а којим је Општини Нови Београд пренето право једног давања у закуп на неодређено време на стану број 7, површине 57 м², у улици Страхињића Бана бр. 51 у Београду. У образложењу наведене одлуке Врховни суд Србије је изразио став да је одлука Комисије за стамбена питања Владе Републике Србије, којом се поништава акт располагања, управни акт који ужива заштиту у управном спору, али како је у диспозитиву одлуке наведено да је коначна и није дата никаква правна поука, Врховни суд налази да је странка погрешно упућена на подношење тужбе у управном спору, уместо на изјављивање жалбе у управном поступку у складу са начелом двостепености из члана 12. Закона о општем управном поступку. Будући да ниједним законом који уређује ову област није прописано да жалба

против оспорене одлуке није допуштена, Врховни суд налази да је против оспореног акта допуштена жалба Влади Републике Србије.

Пресудом Окружног суда у Београду У 510/03 од 25.06.2003. године, уважена је тужба истог тужиоца против закључка Извршног одбора Скупштине општине Нови Београд, Ио I -360-62/03 од 26.03.2003. године, којим се поништава закључак Извршног одбора Скупштине општине Нови Београд, Ио III -360-107/97 од 27.05.1997. године, којим је тужиоцу дата сагласност да закључи уговор о закупу на неодређено време за двособан стан бр. 7, површине 57м² у Београду, као незаконит. У образложењу наведене пресуде, Окружни суда изражено је правно схватање према коме оспорени закључак има карактер управног акта и ужива правну заштиту у управном спору, јер је њиме применом ванредног правног средства прописаног Законом о општем управном поступку оглашен ништавим акт по основу кога је располагано предметним станом, односно који је био основ да тужилац стекне право закупа на предметном стану, те је доношењем оспореног закључка измењена правна ситуација и посредно одлучено о правима које је тужилац на предметном стану стекао. Међутим, како се применом ванредних правних средстава прописаних Законом о општем управном поступку могу поништавати, укидати и мењати само правноснажна решења донета у управном поступку у складу са одредбама члана 1. и 2. тога закона, којима се одлучује у управној ствари, то даље значи да се применом наведених одредаба ЗУП-а не могу поништавати, или мењати решења донета у неком другом поступку, а не у управном поступку и у некој другој ствари, а не у управној ствари. Како је у конкретном случају применом члана 258. ЗУП-а тужени огласио ништавим закључак који је био основ за располагање предметним станом, а на основу кога је тужилац стекао одређена имовинска права, та права могу бити предмет остваривања у парничном поступку, сагласно одредби члана 1 Закона о парничном поступку. Из наведеног се може уочити да су у наведеним судским одлукама изражени важећи правни ставови, који нису међусобно супротстављени:

1. Одлука Комисије за стамбена питања Владе Републике Србије којом се поништава акт располагања Комисије за стамбена питања Владе Републике Србије, има карактер управног акта и ужива заштиту у управном спору;

2. Законом није искључена двостепеност у одлучивању у овој правној ствари, те сагласно начелу двостепености прописаном у члану 12.

Закона о општем управном поступку, код одлучивања у поступку решавања стамбених потреба лица запослених код корисника друштвених средстава, странка има право на редовно, деволутивно правно средство;

3. Применом ванредних правних средстава прописаних Законом о општем управном поступку могу се поништавати, укидати или мењати само правноснажна решења донета у управном поступку у складу са одредбама члана 1. и 2. тога закона, које регулишу питања важења овог закона, те се применом наведених правних средстава не могу поништавати, укидати или мењати решења донета у неком другом поступку, а не у управном поступку и у некој другој ствари, а не у управној ствари;

4. Када је одлуку донео колегијални орган, у списима се мора налазити записник о већању и гласању доносиоца као колегијалног органа или забележка да је одлука једногласно донета.

Одредбом члана 8. став 1. и 2. Закона о средствима у својини Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 53/95...101/05) прописано је да о прибављењу и отуђењу непокретности које користе државни органи и организације, органи територијалних јединица и друге организације из члана 1. тачка 2. овог закона одлучује Влада Републике Србије, а о давању на коришћење односно у закуп непокретности које користе државни органи и организације одлучује Влада Републике Србије. Чланом 9. истог Закона прописано је да стамбене зграде и станови у државној својини даје се на коришћење запосленим, изабраним и постављеним лицима у органима, јавним службама и другим организацијама и у чл. 1. тач. 2 овог закона и другим лицима утврђеним законом, по основу закупа на неодређено и одређено време, да Влада прописује начин и критеријуме давања стамбених зграда и станова у закуп, те да је ништав уговор, други правни посао или акт којим се даје на коришћење стамбена зграда, односно стан у државној својини лицу које није наведено у ставу 1. овог члана.

На основу члана 9. у вези члана 29. Закона о средствима у својини Републике Србије, Влада је донела Уредбу о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини ("Службени гласник РС", бр. 41/2002 од 12. јула 2002. године). Према члану 23. наведене Уредбе, о решавању стамбених потреба запослених лица у државним органима и организацијама, председник Републике, Народна скупштина, Влада, Уставни суд, министарства и посебне организације, судови, јавна тужилаштва и Републичко јавно правобранилаштво од-

лучује Комисија за стамбена питања Владе Републике Србије. Стамбена комисија има непаран број чланова и исто толико заменика. Стамбена комисија има председника и заменика председника који су чланови комисије. Председника, чланове комисије и њихове заменике бира и разрешава Извршни орган односно Управни одбор корисника државних средстава. Стамбена комисија ради у седницама и одлучује већином гласова чланова комисије. Седницу стамбене комисије сазива председник комисије који председава и руководи радом седнице а у његовом одсуству или спречености његов заменик. На седници Стамбене комисије води се записник.

Наведена одредба члана 23. Уредбе из 2002. године измењена је 2004. године, ("Сл. гласник РС", број 88/2004), са применом од 11.08.2004. године, тако да у ставу I прописује да о решавању стамбених потреба запослених лица у складу са овом уредбом одлучују стамбене комисије корисника државних средстава наведених у члану 1. ове уредбе код којих су та лица запослена (у даљем тексту стамбена комисија), а ставом II прописано је да о приговорима на одлуку стамбене комисије одлучује извршни орган, односно Управни одбор корисника државних средстава, осим приговора на одлуке стамбене комисије државног органа и организације: председник Републике, Народна скупштина, Влада, Уставни суд, министарства и посебне организације, судови, јавна тужилаштва и Републичко јавно правобранилаштво, о којима одлучује Комисија за стамбена питања Владе Републике Србије.

Из наведеног произлази да је изменом Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини, која је ступила на снагу 11.08.2004. године, сагласно начелу двостепености, Комисија за стамбена питања Владе Републике Србије, одређена као другостепени орган који одлучује по приговорима против одлука првостепених стамбених комисија означених државних органа и организација.

Пословник Владе ("Сл. гласник РС", бр. 61/06,69/08,88/09), у члану 25. став 2. тачка 3) је до измена објављених у "Сл. гласнику РС", број 36/2011, као комисију владе прописивао Стамбену комисију. Изменама 36/2011, са ступањем на снагу 31.05.2011. године, у члану 25. прописује се као комисија Владе, Комисија за стамбена питања и расподелу службених зграда и пословних просторија, чија је надлежност одређена чланом 32. истог пословника, према коме ова комисија решава о приговорима на одлу-

ке стамбених комисија државних органа и организација и обавља друге послове, према прописима којима се уређује решавање стамбених питања изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини и одлучује о расподели службених зграда и пословних просторија на коришћење државним органима и организацијама.

Такође, Законом о јавној својини ("Сл. гласник РС", 72/2011, 88/2013 и 105/2014), којим је замењен Закон о средствима у својини Републике Србије, прописано је у члану 27. став 4. да о отуђењу непокретности у својини Републике Србије на којима постоји право коришћења из члана 18. овог закона и о заснивању хипотеке на тим непокретностима одлучује Влада, а према ставу 6. истог члана наведеног Закона, о давању у закуп непокретности из става 4., укључујући и отказ уговора, одлучује надлежни орган носиоца права коришћења на непокретности, сагласно члану 22. овог закона. Према чл. 22. став 1. Закона, носиоци права коришћења из чл. 18. овог закона имају право да ствар држе и да је користе у складу са природом и наменом ствари, да је дају у закуп и да њоме управљају у складу са овим и другим законом.

Одредбом члана 22. Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини ("Службени гласник РС", бр. 102/2010...117/2012 Одлука Уставног суда), која је сада на снази, одређене су стамбене комисије као првостепени органи и Комисија Владе РС, као другостепени орган.

6. ЗАКЉУЧАК

У предметима реституције имовине цркава и верских заједница Управни суд ће поступати сагласно ставу израженог у пресуди Врховног касационог суда Узп 397/14 од 05.02.2015. године.

Напомена:

Закључак је донет ради јединственог поступања у овим предметима. Уз закључак се објављује извод из пресуде Врховног касационог суда Узп 397/14 од 05.02.2015. године:

"Побијаном пресудом Управног суда 24 У 18936/13 од 10.12.2014. године уважена је тужба Републике Србије и поништено је делимично решење Агенције за реституцију Републике Србије - Јединице за конфесио-

налну реституцију број 46-00-00377/07 од 15.11.2013. године, које је донето по захтеву С.п.ц., Епархије б., С.п.ц. општине Г. и којим је усвојен захтев и на име одузете имовине и на име накнаде за одузету имовину утврђује се право својине С.п.ц. општине Г. на пољопривредном земљишту у укупној површини од 19.08.74ха на катастарским парцелама и у идеалним деловима означеним у диспозитиву тог решења, а које су биле уписане у лист непокретности бр. 5 КО Г. као пољопривредно земљиште у државној својини носиоца права коришћења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије. Решењем је обавезана Република Србија да С.п.ц. општини Г. пренесе у својину, а Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије истој преда у државину наведене непокретности у року од 30 дана од дана извршности решења. Органу надлежном за упис права на непокретностима је наложено да изврши упис права својине у корист С.п.ц. општине Г. – Епархије б., С.п.ц. са седиштем у Г. на непокретности из овог решења у јавне књиге у којима се врши упис права на непокретностима. У погледу преосталог дела захтева, који се односи на враћање површине од 25.89.59 ха обрадивог пољопривредног земљишта ће бити одлучено накнадно посебним решењем јер за решавање, још нису сазрели услови.

Захтев за преиспитивање судске одлуке су поднели Агенција за реституцију, Јединица за конфесионалну реституцију из Београда, заведен у Врховном касационом суду под бројем Узп 397/2014, и С.п.ц., Епархија б., С.п.ц. општина Г. из Г., чији је захтев заведен под бројем Узп 73/2015. Како се наведеним захтевима побија законитост исте пресуде Управног суда, 24 У 18936/13 од 10.12.2014. године, Врховни касациони суд је, на основу сходне примене одредбе члана 328. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11), на коју упућује одредба члана 74. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/09), спојио поступке по захтевима ради економичности поступка и доношења јединствене одлуке, тако што је списе предмета Узп 75/2015 спојио списима предмета Узп 397/2014, под којим бројем ће се даље водити.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде, поднетом на основу одредбе члана 49. став 2. тачка 3. Закона о управним споровима, због повреде закона и повреде правила поступка, подносилац, Агенција за реституцију, Јединица за конфесионалну реституцију из Београда истиче да је погрешан став Управног суда да диспозитив оспореног решења није ја-

сан и одређен и да није извршив, већ да је тај диспозитив управо јасан и одређен и извршив, а да су у више стотина случајева, на основу одредбе члана 30. и члана 33. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, таква решења и извршена. Указује на то, да је, за случај да је диспозитив неизвршив, такво решење суд требало да огласи ништавим, што није учинио. Наводи да Управни суд не разликује начин стицања својине на покретним и на непокретним стварима, те да не стоји повреда одредбе члана 198. став 2. Закона о општем управном поступку, како је то навео Управни суд. Сматра да је неоснован став Управног суда да парцела која се враћа треба претходно катастарски да се издвоји у посебну парцелу, које становиште би било и супротно одредби члана 27. Закона о пољопривредном земљишту, а поступање по налогу Управног суда из побијане пресуде би било правно недопуштено. Истиче да је Управни суд доношењем побијане пресуде повредио одредбу члана 32. став 1. Устава Републике Србије, као и Закон о управним споровима, Закон о парничном поступку, Закон о општем управном поступку, Закон о основама својинско правних односа, Закон о државном премеру и катастру и Закон о враћању имовине црквама и верским заједницама, па предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи, укине побијану пресуду и предмет врати Управном суду на поновно одлучивање.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде, поднетом на основу одредбе члана 49. Закона о управним споровима, подносилац С.п.ц., Епархија б., П.ц. општина Г. истиче да је пресуда донета уз повреду правила поступка из члана 26. став 1. тачка 4. Закона о управним споровима, јер је Управни суд имао законску обавезу да тужбу одбаци, будући да се оспореним управним актом не дира очигледно у право тужиоца или у његов на закону засновани интерес. Сматра да закон није био повређен, нити је могао бити повређен на штету тужиоца, имајући у виду разлоге на којима је суд засновао побијану пресуду. Наводи да је пресуда донета уз битне повреде правила поступка из члана 2. и члана 33. став 1. Закона о управним споровима, јер је Управни суд донео побијану пресуду на основу чињеница које нису утврђене на одржаној усменој јавној расправи. Наводи да је пресуда донета уз повреду одредби члана 29. у вези са чланом 10. став 2. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, као и уз повреду правила поступка из одредбе члана 198. став 2. Закона о општем управном поступку, јер је изрека оспореног управног акта јасна, одређена и извршива, а предмет враћања прецизно опредељен. Указује на

повреду одредбе члана 16. став 1. и став 4. Закона о основама својинско правних односа, јер деобу заједничке ствари могу да захтевају само сувласници, а не и Управни суд, као и повреду одредби члана 13. истог закона, јер деоба предметног земљишта не може да се изврши пре него што Агенција за реституцију донесе коначно решење у поступку реституције. Указује на одредбу члана 22. став 2. Закона о уређењу судова у вези са чланом 16. став 4. Закона о основама својинско правних односа и члана 148. Закона о ванпарничном поступку, којима је изричито прописано да је само основни суд у ванпарничном поступку надлежан да врши деобу заједничке имовине. Истиче да је Управни суд имао законску обавезу да тужбу одбаци, као непотпуну и неразумљиву, те да је Управни суд доношењем побијане пресуде повредио материјалноправне одредбе члана 76. Закона о државном премеру и катастру, погрешно заузимајући став да диспозитив оспореног решења није извршив. Доносећи побијану пресуду, суд је повредио право на заштиту имовине, право на имовину и право на правично суђење, а пресуда је донета супротно пракси тог истог суда, као и управној пракси Агенције за реституцију, о чему прилаже доказе. Предлаже да суд захтев уважи и укине побијану пресуду.

Противна странка није доставила одговор на захтеве.

Поступајући по поднетим захтевима и испитујући побијану пресуду у границама захтева у смислу одредбе члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" 111/09), Врховни касациони суд је нашао:

Захтеви су основани.

Према разлозима образложења побијане пресуде, основано се тужбом оспорава законитост решења туженог органа због повреде закона. Управни суд сматра да диспозитив оспореног решења није јасан, одређен и извршив, јер се не зна који део, односно делови катастарске парцеле број 1194 КО Г. се враћају у својину С.п.ц. општини Г., односно које делове Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије треба да црквеној општини преда у државину и на који орган надлежан за упис права на непокретностима треба да изврши упис права својине у корист С.п.ц. општине Г. По оцени Управног суда, чињеница да се С.п.ц. општини Г. враћа 190874/729720 идеалних делова на КП бр. 1194, а да се не зна на ком делу је парцела која се враћа у оквиру парцеле која има површину 72.97.20 ha, повређена је одредба члана 198. став 2. Закона о општем управном поступку, јер диспозитив решења није кратак и одре-

ђен, па се, по налажењу Управног суда, не може враћати имовина и утврђивати право својине на делу парцела ако та парцела претходно није катастарски издвојена у посебне парцеле, због чега је потребно да тужени орган у поновном поступку поступи по примедбама суда, те да, након правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, донесе нову и на закону засновану одлуку.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да се основано наводима захтева указује на то, да је пресудом повређен закон на штету подносилаца захтева. Оспореним делимичним решењем туженог органа од 15.11.2013. године усвојен је захтев С.п.ц. – Епархије б. – С.п.ц. општине Г. из Г. и на име одузете имовине утврђено право подносиоца на пољопривредном земљишту у укупној површини од 19.08.74 ha на катастарској парцели бр. 1194 на идеалним деловима како је то наведено у диспозитиву решења, при чему је парцела уписана у лист непокретности бр. 5 КО Г. као пољопривредно земљиште у државној својини носиоца права коришћења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде. Република Србија је обавезана да С.п.ц. општини Г. пренесе у својину, а Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије истој преда у државину наведене непокретности у року од 30 дана од дана извршности овог решења. Органу надлежном за упис права на непокретностима је наложено да изврши упис права својине у корист С.п.ц. општине Г. – Епархије б. – С.п.ц. са седиштем у Г. на предметној непокретности у јавне књиге у којима се врши упис права непокретности. Овакав диспозитив решења је, према налажењу Врховног касационог суда, у свему сачињен у складу са одредбом члана 198. став 2. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ" бр. 33/97 и 31/01, "Службени гласник РС" бр. 30/10), јасан је и одређен и подобан за извршење у складу са одредбама члана 30. и члана 33. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС" бр. 46/06), па су супротни наводи у разлозима образложења побијане пресуде неосновани. Физичка деоба парцеле на којој постоји право сусвојине није услов за враћање одузете непокретне имовине према Закону о враћању имовине црквама и верским заједницама, како то погрешно сматра Управни суд, јер се у конкретном случају ради о стицању права својине на основу одредбе члана 20. став 2. Закона о основама својинско правних односа, на начин и под условима одређеним Законом о враћању имовине црквама и верским заједницама, и то сусвојине на непокретности из члана 13. став

1. Закона о основама својинско правних односа, дакле, на ствари када је део сваког од сувласника одређен сразмерно према целини (идеални део). Стога је, по налажењу Врховног касационог суда, правно неутемељен став Управног суда да имовина не може да се враћа и утврђује право својине на делу парцеле, пре него што је та парцела претходно катастарски издвојена у посебне парцеле, а такође је и правно неутемељен налог да тужени орган, Агенција за реституцију, изврши парцелацију, односно физичку или цивилну деобу парцела које су предмет поступка, јер тај орган на такво поступање није овлашћен законом.

Тужбом у управном спору који је вођен у Управном суду под бројем 24 У 18936/13 Република Србија, као тужиља, је тужбу поднела против оспореног решења Агенције за реституцију – Јединице за конфесионалну реституцију од 15.11.2013. године због погрешне примене закона – одредбе члана 4. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама. Тужиља сматра да одредбом члана 4. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама није прописана обавеза, већ овлашћење Републике Србије, као обвезника враћања имовине, да уместо одузете да накнаду у виду друге одговарајуће имовине или да исплати новчану накнаду, па како се тужиља противила накнади у виду друге одговарајуће имовине, тужени није могао да донесе решење којим се захтев усваја. Сматра да није било места усвајању захтева до правноснажног окончања поступка по одредбама Закона о враћању имовине и обештећењу, јер се на овај начин доводе у неравноправан положај друге странке у поступцима враћања имовине.

Оцењујући законитост решења оспореног у управном спору које је донела Агенција за реституцију – Јединица за конфесионалну реституцију број 46-00-00377/07 дана 15.11.2013. године, Врховни касациони суд налази да је решење у свему правилно и на закону засновано, да су у поступку његовог доношења оцењене све релевантне чињенице и изведени докази битни за одлучивање у овој управној ствари, те да су за доношење решења дати правилни и јасни разлози, које у свему прихвата и овај суд.

Одредбом члана 4. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС" 46/06) је прописано да се одузета имовина враћа, по правилу, у натуралном облику или се накнађује у виду друге одговарајуће имовине, а тржишна новчана накнада се исплаћује само ако враћање у натуралном облику или у виду друге одговарајуће имовине није могуће.

Имајући у виду наведену законску одредбу, Врховни касациони суд налази да су неосновани наводи тужбе Републике Србије да је оспореним решењем повређена одредба члана 4. Закона на штету Републике Србије, нити је тужиља наводима тужбе, а ни присуством на усменој јавној расправи, доказала да ће спровођењем оспореног решења бити доведене у неравноправан положај друге странке у поступцима враћања имовине. Стога Врховни касациони суд налази да су наводи тужбе неосновани.

Врховни касациони суд је посебно ценио наводе захтева С.п.ц., Епархије б., С.п.ц. општине Г. који се односе на недостатак активне легитимације Републике Србије за подношење тужбе против оспореног решења, па је нашао да они нису основани. Како је оспореним решењем наложено, ставом два, Републици Србији да С.п.ц. општини Г. пренесе у својину, а Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, као држаоцу непокретности, преда у државину непокретности које су предмет враћања, овај суд сматра да постоји активна легитимација Републике Србије, досадашњег титулара својине, за подношење тужбе у управном спору у конкретном случају.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је нашао да су захтеви за преиспитивање побијане пресуде основани, па је, на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о управним споровима, уважио захтев за преиспитивање побијане пресуде Управног суда и исту преиначио тако што је тужбу одбио.

СЕНТЕНЦЕ

ПРОЦЕСНО ПРАВО

ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА ИЗРИЦАЊЕ ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 161. став 2. Закона о полицији
("Службени гласник РС", бр. 101/05...92/11)

Руководилац органа није законом овлашћен да уместо дисциплинског старешине изрекне дисциплинску меру, односно да одлучи о распоређивању полицијског службеника на друго (конкретно) радно место на којем се обављају послови за које је као услов прописана непосредно нижа стручна спрема.

Из образложења:

Наиме, из списка предмета и образложења оспореног решења, произлази да је првостепено решење донето у циљу извршења дисциплинске мере изречене коначним решењем дисциплинског старешине ДС бр. 116-121/2012 од 22.02.2013. године, којим је И. С. распоређен на друго радно место, на коме се обављају послови за које је као услов прописана непосредно нижа стручна спрема, у трајању до једне године, сагласно члану 159. став 1. тачка 2. Закона о полицији. Ово стога, што одредбама Закона о полицији није на посебан начин уређено питање извршавања наведене дисциплинске мере, а обзиром на то да се ради о распоређивању, то је у конкретном случају примењена одговарајућа одредба Закона о државним службеницима и то члан 93. став 2. Првостепени орган је при том имао у виду да Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова Републике Србије, Полицијској управи у В., за радно место на које се тужилац привремено распоређује није предвиђено звање, јер је то радно место без статуса, али је у образложењу свог решења навео да ће му након истека рока за који је изречена дисциплинска мера бити утврђено одговарајуће звање.

Тужени орган је, разматрајући изјављену жалбу, ожалбено решење, изјашњење првостепеног органа по наводима жалбе и списе предмета, утврдио да је првостепени орган правилно применио прописе приликом доношења решења којим је извршио привремено распоређивање жалиоца.

Ово стога, што је ожалбено решење донето као последица претходно окончаног дисциплинског поступка, са кога разлога је првостепени орган био у обавези да изврши одлуку дисциплинског органа, са циљем да се постигне сврха изречене дисциплинске мере. Ценећи наводе жалбе којима је указано да се првостепени орган погрешно позвао на одредбе члана 93. Закона о државним службеницима, тужени орган је нашао да су основани, али да ова повреда не представља разлог због ког би наведено решење требало поништити, будући да је ствар мериторно правилно решена. Са наведених разлога, Веће Жалбене комисије Владе је оценило да је првостепено решење правилно и на закону засновано, али не са разлога наведених у његовом образложењу, већ са разлога изнетих у образложењу овог решења.

Међутим, основано се, по оцени Управног суда, тужбом указује да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца. Наиме, пресудом Управног суда број II-2 У. 7650/13 од 12.07.2013. године, уважена је тужба и поништено решење Дисциплинске комисије Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Већа у Нишу, ДКТ број 7/13 од 29.03.2013. године, којим другостепеним решењем су одбијени као неосновани приговори независног полицијског синдиката Србије, браниоца одговорних радника и одговорних радника Г. Ђ., Н. С., С. И. и И. К., поднети на поменуто решење дисциплинског старешине Полицијске управе у Врању ДИСЦ. бр. 116-121/2012 од 22.02.2013. године. Како је првостепено решење у овој правној ствари донето са циљем извршења дисциплинске мере изречене решењем дисциплинског старешине Полицијске управе у В., ДИСЦ. бр. 116-121/2012 од 22.02.2013. године, које више није коначно, то је и ожалбено решење у овој правној ствари морало да се поништи, јер је отпао правни основ за његово доношење.

Осим наведеног, руководиоца првостепеног органа није био законом овлашћен да уместо дисциплинског старешине одлучи о распоређивању полицијског службеника на конкретно радно место, на којем се обављају послови за које је као услов прописана непосредно нижа стручна спрема. Наиме, "распоређивање на друго радно место на којем се обављају послови за које је као услов прописана непосредно нижа стручна спрема у трајању од шест месеци до једне године" је правни институт, односно назив изречене санкције - дисциплинске мере, а његова конкретизација се врши распоређивањем на тачно одређено радно место, од стране ди-

сциплинског старешине, који је према одредби члана 161. став 2. Закона о полицији ("Сл. гласник РС", бр. 101/2005..92/2011), од стране директора полиције, једини овлашћени полицијски службеник који може да води дисциплински поступак и одлучује о дисциплинској одговорности. Позивањем на одредбу члана 93. став 2. Закона о државним службеницима, којом је прописано да жалба не одлаже извршење решења из става 1. истог члана, којим је прописано да државни службеник може да буде привремено распоређен на друго одговарајуће радно место у истом државном органу због замене одсутног државног службеника или повећаног обима посла, при чему задржава сва права на свом радном месту, првостепени орган је погрешно применио материјално право и тиме повредио закон на штету тужиоца, што је тужени орган пропустио да правилно оцени.

(Пресуда Управног суда II-9У. 18509/13 од 26.02.2015. године)

Сентенцу сачинила: Елена Петровић,
судијски помоћник Управног суда

ИЗРИЦАЊЕ ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ ЗАПОСЛЕНОМ У МИНИСТАРСТВУ УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Члан 159. тачка 2. Закона о полицији
("Службени гласник РС", бр. 101/05...92/11)

Неизвршиво је решење дисциплинског старешине, којим је у дисциплинском поступку полицијски службеник оглашен одговорним за учињену повреду службене дужности, а којим му је изречена дисциплинска мера распоређивања на друго радно место на коме се обављају послови за које је као услов прописана непосредно нижа стручна спрема, уколико истим решењем није прецизно означено радно место на које се полицијски службеник распоређује.

Из образложења:

Имајући у виду наведено, основано се, по оцени Управног суда, тужбом указује да је у спроведеном поступку повређен закон на штету тужиоца, јер није поступљено у складу са примедбама и правним схватањем суда израженим у пресуди број II-2 У.12232/13 од 29.11.2012. године.

Наиме, првостепени орган је доношењем ожалбеног решења повредио одредбу члана 232. став 2. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", бр. 30/10), којом је прописано да ако другостепени орган нађе да ће недостатке првостепеног поступка брже и економичније отклонити првостепени орган, он ће својим решењем поништити првостепено решење и вратити предмет првостепеном органу на поновни поступак. У том случају, другостепени орган је дужан својим решењем да укаже првостепеном органу у ком погледу треба допунити поступак, а првостепени орган је дужан у свему да поступи по другостепеном решењу и да, без одлагања, а најдоцније у року од 30 дана од дана пријема предмета донесе ново решење.

Ово стога, што је другостепеним решењем од 14.03.2013. године, указано дисциплинском старешини да мора да прецизира повреду службене дужности која се одговорном раднику ставља на терет, на начин како му је то указано пресудом Управног суда, при чему он по наведеним примедбама није поступио, већ је поново навео да се радња извршења повреде службене дужности састоји у томе што је одговорно лице дало различите изјаве овлашћеним службеним лицима приликом вршења увиђаја на лицу места и истражном судији у току поступка, на који начин је поновио своју ранију одлуку.

Међутим, тужени орган у поступку по приговору није отклонио наведене повреде правила поступка учињене пред првостепеним органом, већ је потврдио првостепено решење, дајући опис радње извршења повреде службене дужности који не одговара радњи извршења због које је вођен дисциплински поступак и изречена дисциплинска мера.

Осим наведеног, неизвршиво је и непрецизно првостепено решење дисциплинског старешине којим је запосленом изречена дисциплинска мера распоређивања на друго радно место на коме се обављају послови на којима је као услов прописана непосредно нижа стручна спрема, имајући у виду да у диспозитиву тог решења није прецизно означено радно место на које се запослени распоређује. Наиме, распоређивање на друго радно место на коме се обављају послови за које је као услов прописана непосредно нижа стручна спрема у трајању од шест месеци до једне године, је једна од дисциплинских мера која се према члану 159 тачка 2. Закона о полицији ("Службени гласник РС", бр. 101/05...92/11) може изрећи за тешке повреде службене дужности, а њена конкретизација се врши распоређивањем на тачно одређено радно место, од стране дисциплинског старешине који изриче ту меру. Ово стога, што

тек уколико се запослени распореди на радно место са прописаном нижом стручном спремом, то представља санкцију за учињену повреду службене дужности, јер такво радно место подразумева и одређене последице, пре свега нижу зараду.

(Пресуда Управног суда II-9У. 14990/13 од 26.02.2015. године)

Сентенцу сачинила Елена Петровић,
судијски помоћник Управног суда

**ДОЗВОЉЕНОСТ ТУЖБЕ ПРОТИВ ЗАКЉУЧКА
О ИЗУЗЕЋУ СЛУЖБЕНОГ ЛИЦА**

Члан 3. став 1. Закона о управним споровима
("Службени гласник РС", бр. 111/09)

Против закључка другостепеног органа о одбијању захтева тужиоца за изузеће службеног лица, не може се водити управни спор.

Из образложења:

Тужилац је дана 09.04.2015. године, преко пуномоћника, поднео тужбу Управном суду ради поништаја закључка Министарства за рад, запошљавање и борачка и социјална питања Републике Србије, директора Инспектората за рад, број 164-03-00125/2015-01 од 26.02.2015. године, којим је одбијен као неоснован захтев за изузеће службеног лица Лидије Мићуновић, инспектора рада Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, инспектората за рад, Одељење инспекције рада за град Београд у предмету број 117-00-01832/2014-04.

У поступку претходног испитивања поднете тужбе, Управни суд је нашао да поднета тужба није дозвољена.

Одредбом члана 3. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), прописано је да у управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим оних у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита. Ставом 2. истог члана, прописано је да у управном спору суд одлучује и о законитости коначних појединачних аката којима се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, у погледу којих у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита. Ставом 3. прописано је да суд у управном спо-

ру одлучује и о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено и ставом 4. да се одредбе овог закона које се односе на управни акт примењују и на друге акте против којих се може водити управни спор. Чланом 4. истог закона, прописано је да је управни акт, у смислу тог закона, појединачни правни акт којим надлежни орган, непосредном применом прописа, решава о одређеном праву или обавези физичког или правног лица, односно друге странке у управној ствари.

По налажењу Управног суда, у конкретном случају, закључак Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Републике Србије број 164-03-00125/2015-01 од 26.02.2015. године којим је одбијен захтев за изузеће службеног лица, не представља акт у смислу члана 3. став 1. Закона о управним споровима, као ни коначни појединачни правни акт којим се решава о одређеном праву или обавези физичког или правног лица, односно друге странке у управној ствари, већ се ради о акту којим се одлучује о процесном питању у вези провођења поступка. Стога се, по налажењу суда, не може водити управни спор против закључка којим је одбијен предлог (захтев) за изузеће службеног лица, већ исти може да буде евентуално само разлог за оспоравање правилностиведеног поступка по жалби против решења којим је управна ствар решена, ако жалба није искључена у складу са одредбом чл. 212. ст. 3. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", бр. 33/97 и 31/2001 и "Службени гласник РС", бр. 30/2010). При том, суд је имао у виду да је у оспореном закључку тужиоцу дата погрешна правна поука, па налази да ово није од утицаја на доношење другачије одлуке, будући да погрешна правна поука не може утицати на другачију одлуку о правном карактеру акта донетог по захтеву странке за изузеће службеног лица.

С обзиром на наведено, Управни суд је тужбу одбацио применом одредбе члана 26. став 1. тачка 2. Закона о управним споровима. Како је тужба тужиоца одбачена, то суд није одлучивао о истакнутом захтеву за одлагање извршења тужбом побијаног закључка, као ни о траженим трошковима управног спора.

(Решење Управног суда број 25 У 5681/15 од 17.04.2015. године)

Сентенцу сачинила Маја Панић,
саветник Управног суда

**АКТИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА СТЕЧАЈНОГ УПРАВНИКА
У УПРАВНОМ СПОРУ**

Члан 3г Закона о Агенцији за лиценцирање стечајних управника
("Службени гласник РС", број 84/04 и 104/09).

Решењем Агенције за лиценцирање стечајних управника којим се усваја приговор подносиоца притужбе и предмет враћа супервизору на оцену рада стечајног управника, не решава се ни о каквом праву или на закону заснованом интересу стечајног управника па стечајни управник против тог решења не може да покрене управни спор.

Из образложења:

Тужбом поднетом Управном суду 14.08.2013. године, тужилац је оспорио законитост решења тужене Агенције за лиценцирање стечајних управника Београд, II број 05-500/2013-03 од 05.08.2013. године, којим се, тачком 1. диспозитива, усваја приговор овде заинтересованог лица, поднет 01.07.2013. године на извештај супервизора, VI број 26-137/2013-04 од 17.04.2013. године о извршеном испитивању рада стечајног управника, овде тужиоца, па се предмет враћа супервизору на поновни поступак испитивања рада стечајног управника. Тачком 2. диспозитива, налаже се супервизору да у поновном поступку испитивања рада стечајног управника испита чињенице на које је указано у приговору од 01.07.2013. године и допуни приговора од 19.07.2013. године.

У тужби и на расправи, преко пуномоћника, тужилац указује да су оспореним решењем нарушена основна правила поступања у управном поступку, јер је тужени орган практично прихватио проширење притужбе заинтересованог лица које је извршено по правном леку, тј. у приговору и проширењу приговора на извештај супервизора. Сматра да заинтересовано лице може да поднесе нову притужбу из разлога и на околности, које је изнео у приговору и допуни приговора по којој би супервизор поступао у новом поступку. Предлаже да Суд у спору пуне јурисдикције донесе пресуду којом ће уважити тужбу, поништити оспорено решење и одбити приговор заинтересованог лица на извештај супервизора, као и да му тужени орган накнади трошкове спора, и то: за данашњи приступ адвоката Суду у износу од 18.000,00 динара и за судске таксе за тужбу и пресуду у висини прописаној Законом о судским таксама.

Тужени орган је Суду доставио списе предмета и одговор на тужбу, у коме остаје код оспореног решења и предлаже да Суд одбаци тужбу, односно тужбу одбије.

Заинтересовано лице је дало одговор на тужбу, и на расправи остаје код датог одговора. Наводи да оспореним решењем није коначно решена ова правна ствар да би се против њега могао водити управни спор, па предлаже да Суд одбаци тужбу, а тужиоца обавезе да му накнади трошкове спора у износу од 30.000,00 динара на име састава одговора на тужбу од стране адвоката.

У поступку претходног испитивања тужбе, Управни суд је нашао да тужбу треба одбацити.

Одредбом члана 11. став 1. Закона о управним споровима, прописано је да тужилац у управном спору може да буде физичко, правно или друго лице, ако сматра да му је управним актом повређено неко право или на закону засновани интерес.

Одредбом члана 26. став 1. тачка 4. наведеног Закона, прописано је да ће судија појединац решењем одбацити тужбу ако утврди да се управним актом који се тужбом оспорава не дира очигледно у право тужиоца или у његов на закону засновани интерес (члан 11. став 1.), док је одредбом става 2. истог члана прописано да ако судија појединац пропусти да одбаци тужбу из разлога из става 1. овог члана, то ће учинити веће суда.

Оспореним решењем, донетим основом одредбе члана 3г став 6. Закона о Агенцији за лиценцирање стечајних управника ("Службени гласник РС", број 84/04 и 104/09) и члана 192. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", број 30/10), тачком 1. диспозитива, усваја се приговор овде заинтересованог лица, поднет 01.07.2013. године на извештај супервизора, VI број 26-137/2013-04 од 17.04.2013. године о извршеном испитивању рада стечајног управника, овде тужиоца, па се предмет враћа супервизору на поновни поступак испитивања рада стечајног управника, а тачком 2. диспозитива, налаже се супервизору да у поновном поступку испитивања рада стечајног управника испита чињенице на које је указано у приговору од 01.07.2013. године и допуни приговора од 19.07.2013. године.

Одредбом члана 3г Закона о Агенцији за лиценцирање стечајних управника ("Службени гласник РС", број 84/04 и 104/09), прописано је да супервизор започиње испитивање рада стечајног управника по службеној дужности или по притужби трећег лица (став 1); о извршеном испитивању рада стечајног управника супервизор саставља извештај (у даљем тексту: извештај супервизора) којим констатује да не постоје неправилности у раду стечајног управника, а у случају да утврди постојање неправилности у раду предлаже

покретање дисциплинског поступка (став 2); уколико супервизор током испитивања рада стечајног управника утврди постојање неправилности мањег значаја које се могу отклонити, он ће стечајном управнику наложити њихово отклањање у примереном року. Уколико стечајни управник поступи у складу са налогом супервизор ће у извештају констатовати да су утврђене неправилности отклоњене и да нема основа за покретање дисциплинског поступка (став 3); у случају да је у извештају супервизора констатовано да не постоје неправилности у раду стечајног управника, односно да су утврђене неправилности отклоњене у складу са ставом 3. овог члана супервизор доставља извештај управнику и подносиоцу притужбе, уколико је испитивање рада започето по притужби трећег лица (став 4); на извештај супервизора из става 4. овог члана подносилац притужбе има право приговора у року од три дана од дана пријема извештаја (став 5); о приговору из става 5. овог члана одлучује директор Агенције решењем (став 6); решење из става 6. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор (став 7);

Решењем Агенције за лиценцирање стечајних управника којим се усваја приговор подносиоца притужбе и предмет враћа супервизору на оцену рада стечајног управника, не решава се ни о каквом праву или на закону заснованом интересу стечајног управника, јер је оспорено решење донето у вршењу стручног надзора над његовим радом, па стога стечајни управник против тог решења не може да покрене управни спор.

Како се оспореним решењем не дира очигледно у право тужиоца или у његов на закону засновани интерес, у смислу цитиране одредбе члана 11. став 1. Закона о управним споровима, то Суд налази да тужилац није активно легитимисан за подношење тужбе у овом управном спору, па нису испуњени услови за покретање управног спора.

Са изложеног, Управни суд је применом одредбе члана 26. став 1. тачка 4. у вези става 2. истог члана Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), одлучио као у ставу I диспозитива овог решења.

(Решење Управног суда II-2 У. 13189/13 од 26.02.2015. године)

Сентенцу сачинио: Томислав Медвед,
судија Управног суда

НАДЛЕЖНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА ПОРЕСКЕ УПРАВЕ

(Члан 2а став 2. тач. 4., чл. 11., 160. тач. 76 и 165. Закона о пореском поступку и пореској администрацији
("Службени гласник РС" бр. 80/02...108/13))

Пореска управа надлежна је да одлучује по правним лековима уложеним против пореских управних аката донетих од стране организационих јединица Пореске управе и против пореских управних аката које од 01.01.2013. године донесу јединице локалне самоуправе у пореском поступку за изворне јавне приходе.

Из образложења:

Оспореним решењем Министарства финансија Републике Србије - Пореске управе - Сектора за пореско-правне послове и координацију - Регионално одељење за другостепени поступак Ниш одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца изјављена против решења Општинске управе Општине Дољевац - Пореског одељења број: 434-6/33/2013 од 18.10.2013. године, којим решењем је тужиоцу, као обвезнику локалне комуналне таксе, утврђена локална комунална такса за истицање фирме на пословном простору у Д., за период од 01.01.2013. до 31.12.2013. године, и то за делатност: изградња путева и аутопутева (F 4211), у износу од 50.000,00 динара.

Из списка предмета и образложења ожалбеног решења произлази да је тим решењем, а на основу чл. 2а. и чл. 54. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 80/02 ... 47/13), члана 60. а у вези са чланом 6. став 1. тачка 3. Закона о финансирању локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 62/06 ... 93/12) и чл. 2. и 5. Одлуке о локалним комуналним таксама ("Службени лист града Ниша" бр. 104/2012), Општинска управа општине Дољевац, Пореско одељење, као првостепени орган у том поступку, тужиоцу утврдила локалну комуналну таксу за истицање фирме на пословном простору и то за период од 01.01.2013. до 31.12.2013. године, у укупном износу од 50.000,00 динара. Одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против наведеног решења првостепеног органа, тужени орган је нашао да је тим решењем правилно утврђено да тужилац јесте обвезник локалне комуналне таксе у смислу одредбе члана 12. Закона о финансирању локалне самоуправе и члана 2. Одлуке о локалним комуналним таксама, те да је првостепени орган правилно одлучио када је применом прописа на које

се позвао у образложењу ожалбеног решења тужиоцу утврдио предметну обавезу. У уводу оспореног решења, тужени орган је као пропис о надлежности за поступање по жалби навео одредбу члана 215. Закона о општем управном поступку, као и одредбе чл. 11., чл. 160. тач. 7б. и чл. 165. Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

Код напред наведеног основано по оцени суда тужилац оспорава законитост решења туженог органа и правилност поступка у коме је исто донето. Ово стога, што из одредбе члана 11. Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Службени гласник РС", бр. 80/02 ... 108/13), а који је био на снази у време доношења оспореног решења, произлази између осталог, да пореска управа у оквиру послова државне управе води првостепени и другостепени порески поступак, али не и поступак одлучивања по правним лековима уложеним против решења које доносе јединице локалне самоуправе у поступцима утврђивања локалне комуналне таксе, као изворног прихода јединице локалне самоуправе. Одредбом члана 160. тачка 7б. истог закона, прописано је да пореска управа одлучује по правним лековима уложеним против пореских управних аката које од 01. јануара 2013. године доносе јединице локалне самоуправе у пореском поступку за изворне јавне приходе из члана 2а. став 1. тог закона. Одредба члана 165. Закона о пореском поступку и пореској администрацији на коју се тужени орган такође позвао у уводу оспореног решења, односи се на овлашћење пореске управе у пореском и прекршајном поступку. Међутим, одредбом члана 2а. став 2. тач. 4) прописано је да код утврђивања, наплате и контроле јавних прихода и споредних пореских давања из става 1. тог члана, покретања, вођења и изрицања казни у првостепеном прекршајном поступку у вези са јавним приходима из става 1. тог члана, као и код подношења захтева за покретање прекршајног поступка за пореске прекршаје, надлежни орган јединице локалне самоуправе има права и обавезе које по том закону има Пореска управа, осим права и обавеза које се односе на одлучивање по правним лековима уложеним против пореских управних аката које донесу организационе јединице Пореске управе, односно против пореских управних аката које од 01. јануара 2013. године донесу јединице локалних самоуправа у пореском поступку за изворне јавне приходе из става 1. тог члана. Сагласно цитираној одредби члана 2а. став 2. тачка 4) закона Пореска управа је надлежна да одлучује само по правним лековима уложеним против пореских управних аката независно од тога да ли су

иста донета од стране организационих јединица пореске управе или против пореских управних аката које од 01. јануара 2013. године донесу јединице локалних самоуправа у пореском поступку, за изворне јавне приходе из става 1. тог члана. Како накнада за утврђену комуналну таксу за истицање фирме на пословном простору не представља ни порез ни споредно пореско давање, нити одлучивање по жалби против тог решења представља одлучивање по правном леку изјављеном против пореског управног акта донетог у пореском поступку, то по оцени Управног суда Пореска управа није била надлежан да одлучује по жалби у овој управној ствари. Напред наведено сагласно је и одредбама члана 6. став 1. тачка 3. Закона о финансирању локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 62/06 ... 93/12), који локалну комуналну таксу дефинише као изворни приход јединице локалне самоуправе остварен на територији те јединице локалне самоуправе, као и одредби члана 60. истог закона, којом је прописано да јединица локалне самоуправе у целости утврђује, наплаћује и контролише јавне приходе из члана 6. тог закона почев од 01. јануара 2007. године.

Како је, са напред наведених разлога, у конкретном случају тужени орган решавао као ненадлежни орган, то је по оцени суда повређен закон на штету тужиоца. По оцени суда, тужени орган је био дужан, да као ненадлежни орган коме је жалба достављена по погрешној поуци о правном леку, списе предмета, применом одредбе члана 56. став 4. Закона о општем управном поступку, без одлагања врати надлежном првостепеном органу и о томе обавести тужиоца, уз налог првостепеном органу да жалбу са списима проследи надлежном другостепеном органу, што би у овом случају, а применом члана 46. тачка 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", број 129/07 и 83/14), било стварно и месно надлежно општинско веће, односно Општинско веће општине Дољевац.

(Пресуда Управног суда 17 У. 9319/14 од 02.10.2014. године)

Сентенцу сачинила Биљана Шундерић,
судија Управног суда

**ОДЛУЧИВАЊЕ СКУПШТИНЕ ЈЕДИНИЦЕ
ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА
ОДБОРНИКА ПРЕ ИСТЕКА ВРЕМЕНА НА КОЈЕ ЈЕ ИЗАБРАН**

члан 46. став 1. тачка 1. до 8. Закона о локалним изборима
("Службени гласник РС", број 129/07,... и 54/11)

Ако предлог за престанак мандата одборника пре истека времена на које је изабран, поднет скупштини јединице локалне самоуправе, очигледно није заснован на неком од законом прописаних разлога за престанак мандата одборника таксативно набројаних одредбом члана 46. став 1. тачка 1. до 8. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС", број 129/07,... и 54/11), онда скупштина није у обавези да донесе одлуку о престанку мандата одборника, у смислу одредбе члана 49. став 1. истог Закона, због чега нема ни пропуштања скупштине да донесе одлуку о престанку мандата одборника у смислу одредбе члана 49. став 2. истог Закона, па у том случају није допуштена жалба Управном суду у смислу наведене одредбе члана 49. став 2. Закона о локалним изборима, без обзира да ли је и на који начин скупштина одлучивала да се такав предлог стави на дневни ред седнице скупштине.

Из образложења:

Из достављених списка, а пре свега из записника са седнице Скупштине Општине Д. одржане 22.12.2014. године, произлази да је председница скупштине након отварања наведене седнице, обавестила присутне да је достављен предлог за допуну дневног реда, на основу одредбе члана 46. Пословника Скупштине општине Д., али да у смислу одредбе става 5. истог члана Пословника, предложена тачка дневног реда излази из оквира надлежности скупштине, због чега је не мора стављати на гласање и изјашњавање одборника, с обзиром да нема основа за стављање предлога на дневни ред. Из наведеног записника даље произлази да је жалилац предложио да се прочита предложена допуна дневног реда са образложењем, али да је председница скупштине појаснила да се предложена тачка дневног реда не чита, с обзиром да предлог гласи: "Доношење одлуке о престанку мандата С. И. због сукоба интереса", а пошто скупштина нема надлежност да смењује и одузима мандат одборницима, сматра да не треба да се меша у рад институције Агенције за борбу против корупције. Према наведеном записнику, како је жалилац изражавао сумњу, то је председница

скупштине затражила од одборника да се гласањем изјасне да ли се слажу да ова тачка не буде на дневном реду као допуна дневног реда, након чега су одборници са 15 гласова "за" и 7 гласова "против", без уздржаних гласова, усвојила предлог да се предложена тачка за допуну дневног реда не уврсти у дневни ред.

Према одредби члана 46. став 1. тачка 1. до 8. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС", број 129/07,... и 54/11), одборнику престаје мандат пре истека времена на које је изабран: 1) подношењем оставке; 2) доношењем одлуке о распуштању скупштине јединице локалне самоуправе; 3) ако је правноснажном судском одлуком осуђен на безусловну казну затвора у трајању од најмање шест месеци; 4) ако је правноснажном одлуком лишен пословне способности; 5) преузимањем посла, односно функције које су, у складу са законом, неспојиве с функцијом одборника; 6) ако му престане пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе; 7) губљењем држављанства; 8) ако наступи смрт одборника.

Одредбом члана 49. став 1. истог закона, прописано је да је на одлуке скупштине јединице локалне самоуправе о престанку мандата одборника, као и о потврђивању мандата новом одборнику, допуштена жалба Управном суду, а ставом 2. истог члана, прописано је да је жалба допуштена и у случају када скупштина пропусти да донесе одлуке из става 1. овог члана.

Код оваквог стања ствари, а имајући у виду цитиране одредбе Закона о локалним изборима, Суд налази да у конкретном случају жалба није допуштена. Ово због тога што, према налажењу Суда, Скупштина општине Димитровград на седници одржаној 22.12.2014. године, није пропустила да донесе одлуку о престанку мандата одборници Слађани Иванов због сукоба интереса утврђеног решењем директора Агенције за борбу против корупције, број 014-07-00-01207/2013-11 од 22.04.2014. године, у смислу одредбе члана 49. став 1. Закона о локалним изборима, с обзиром да у конкретном случају нису постојали законски разлози да наведеној одборници престане мандат пре истека времена на које је изабрана, таксативно набројани одредбом члана 46. став 1. тачка 1. до 8. Закона о локалним изборима, због чега у конкретном случају нема ни пропуштања Скупштине општине Димитровград да донесе одлуку о престанку мандата именованој одборници у смислу одредбе члана 49. став 2. истог Закона. Према налажењу Суда, ако предлог за престанак мандата одборника пре истека времена на које је изабран, поднет скупштини јединице локалне

самоуправе, очигледно није заснован на неком од законом прописаних разлога за престанак мандата одборника таксативно набројаних одредбом члана 46. став 1. тачка 1. до 8. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС", број 129/07,... и 54/11), онда скупштина није у обавези да донесе одлуку о престанку мандата одборника, у смислу одредбе члана 49. став 1. истог Закона, због чега нема ни пропуштања скупштине да донесе одлуку о престанку мандата одборника у смислу одредбе члана 49. став 2. истог Закона, па у том случају није допуштена жалба Управном суду у смислу наведене одредбе члана 49. став 2. Закона о локалним изборима, без обзира да ли је и на који начин скупштина одлучивала да се такав предлог стави на дневни ред седнице скупштине.

Како се у конкретном случају се не може узети да је Скупштина општине Д., пропустила да донесе одлуку о престанку мандата именованој одборници, због сукоба интереса утврђеног решењем директора Агенције за борбу против корупције, број 014-07-00-01207/2013-11 од 22.04.2014. године, имајући у виду да поднети предлог очигледно није заснован на неком од законом прописаних разлога за престанак мандата одборника пре истека времена на које је изабран, таксативно набројаних одредбом члана 46. став 1. тачка 1. до 8. Закона о локалним изборима, то у конкретном случају, Скупштина општине Д. није била у обавези да донесе одлуку о престанку мандата именованој одборници због наведеног разлога, због чега у конкретном случају нема ни пропуштања Скупштине општине Д. да донесе одлуку о престанку мандата именованој одборници у смислу одредбе члана 49. став 2. истог Закона. С обзиром да је у смислу одредбе члана 49. став 2. Закона о локалним изборима, жалба допуштена и у случају када скупштина пропусти да донесе одлуку из става 1. овог члана, а у конкретном случају се, према налажењу Суда, не може узети да је Скупштина општине Д. пропустила да донесе одлуку о престанку мандата именованој одборници због наведеног разлога, то жалба Управном суду у конкретном случају није допуштена у смислу одредбе члана 49. став 2. Закона о локалним изборима, без обзира да ли је и на који начин скупштина одлучивала да се такав предлог стави на дневни ред седнице скупштине.

(Решење Управног суда, II-3 Уж. 71/14 од 12.02.2015. године)

Сентенцу сачинио: Ненад Стојановић,
судија Управног суда

**НАДЛЕЖНОСТ МИНИСТРА ОДБРАНЕ
ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ЖАЛБИ**

Члан 141. став 1. и 2. Закона о Војсци Србије
("Службени гласник РС", број 116/2007, 88/09 и 101/10)

Решење које у каквој управној ствари доноси Начелник Генералштаба Војске Србије је решење донето у првом степену и против њега се може изјавити жалба министру одбране.

Из образложења:

Оспореним решењем Н. Н. је примљен на службу у Војску Србије, на неодређено време, у својству војног службеника, на формацијско место референта за физичко васпитање.

Тужитељица, тужбом поднетом 30. јуна 2010. године, а прецизираном 4. децембра 2010. године, која је код овог суда заведена под бројем П-3 У. 24124/10, оспорава законитост наведеног решења наводећи да је одлука о избору супротна општим и посебним условима конкурса. Истиче да није изабрана за наведено радно место, мада је од свих пријављених кандидата имала најбоље резултате на психолошком тестирању и физичкој провери, а пошто има високу просечну оцену са основних студија била је на дан провере од стране комисије рангирана као прва. Сматра да је оспорено решење незаконито, јер је кандидат који је примљен остварио знатно лошије резултате од ње и већине осталих кандидата, што се може утврдити увидом у записник конкурсне комисије од 14. априла 2010. године. Предлаже да Суд уважи тужбу и поништи оспорено решење.

Тужени орган је, у одговору на тужбу, остао у свему при разлозима датим у образложењу оспореног решења и предложио је да Суд одбије тужбу.

Управни суд је дана 25. октобра 2011. године одржао усмену јавну расправу у присуству свих странака, применом одредбе члана 34. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" број 111/09), те након тога у нејавној седници, одржаној 27. октобра 2011. године, донео пресуду којом је уважио тужбу, поништио оспорено решење и предмет вратио туженом органу на поновно одлучивање, из разлога ближе наведених у диспозитиву пресуде.

Заинтересовани Н. Н. је, преко свог пуномоћника, поднео Врховном касационом суду захтев за преиспитивање наведене пресуде Управног суда, па је тај суд, одлучујући о поднетом захтеву, донео пресуду, Узп 602/11 од 21. септембра 2012. године, којом је уважио захтев, укинуо пресуду Управног суда, II-3 У. 24124/10 од 27. октобра 2011. године и предмет вратио Управном суду на поновно одлучивање. Врховни касациони суд је тако одлучио, јер је нашао да овај суд у поступку који је претходио доношењу наведене пресуде није утврдио правну природу оспореног решења, односно да ли је то решење и на основу ког прописа коначно у управном поступку да би се против њега могла поднети тужба за покретање управног спора или је то првостепено решење против ког се могла изјавити жалба у ком случају се против њега не може водити управни спор.

Поступајући у извршењу пресуде Врховног касационог суда, Управни спор је прибавио списе предмета, те након тога 17. октобра 2014. године одржао усмену јавну расправу у присуству тужитељице и њеног пуномоћника и овлашћеног лица туженог органа.

По разматрању навода тужбе, одговора на тужбу, списка предмета и доказа изведених на усменој расправи, Управни суд налази да тужба није дозвољена.

Одредбом члана 14. Закона о управним споровима прописано је да се управни спор може покренути против управног акта који је донет у другом степену, као и против првостепеног управног акта против кога није дозвољена жалба у управном поступку. А, одредбом члана 26. став 1. тачка 6. наведеног закона, прописано је да ће судија појединац решењем одбацити тужбу ако утврди да се против управног акта који се тужбом оспорава могла изјавити жалба, па није уопште или није благовремено изјављена, или је жалилац одустао од жалбе у току другостепеног поступка.

Одредбом члана 141. став 1. Закона о Војсци Србије ("Службени гласник РС", број 116/2007, 88/09 и 101/10), прописано је да ако законом или прописом донетим на основу закона није одређена надлежност другог лица, за решавање у управним стварима у првом степену стварно је надлежан старешина команде, јединице или установе Војске Србије на положају команданта батаљона или старешина њему равног или вишег положаја, док је ставом 2. тог члана прописано да о жалби против решења старешине из става 1. овог члана решава старешина команде, јединице или установе Војске Србије, непосредно претпостављен старешини који је донео

првостепено решење. А, према одредби члана 15. став 1. Закона о одбрани ("Службени гласник РС", број 116/2007, 88/09 и 104/09), Генералштаб Војске Србије је у саставу Министарства одбране и врши послове из своје надлежности, у складу са законом и овлашћењима председника Републике и министра одбране. Најзад, одредбом члана 11. став 3. Уредбе о начелима и критеријумима за унутрашње уређење и систематизацију радних места у Министарству одбране ("Службени гласник РС", број 106/08), посебне унутрашње јединице Министарства одбране јесу: Секретаријат Министарства одбране, Кабинет министра одбране и Генералштаб Војске Србије, док се, према члану 16. став 1. исте уредбе, Генералштаб Војске Србије образује као највиши стручни и штабни организациони део Министарства одбране да би вршио послове који се односе на припрему и употребу Војске Србије у миру и рату, којим, према ставу 2. истог члана, командује начелник.

Тужитељица је тужбом оспорила решење, Пов. број 737-94 од 2. јуна 2010. године, које је донео Начелник Генералштаба Војске Србије, за које Суд налази да је, у смислу наведених одредаба Закона о Војсци Србије и Закона о одбрани, првостепено решење против кога је дозвољена жалба министру одбране. Наиме, по налажењу суда решење које у каквој управној ствари доноси Начелник Генералштаба Војске Србије је решење донето у првом степену и против њега се може изјавити жалба министру одбране. Ово због тога што је начелнику Генералштаба Војске Србије, који је на челу посебне унутрашње јединице Министарства одбране, непосредно претпостављени старешина, у смислу члана 141. став 2. Закона о Војсци Србије, министар одбране. Како у списима нема доказа да је тужитељица против оспореног решења изјављивала жалбу министру одбране, Управни суд је нашао да тужба није дозвољена.

Будући да је оспореном решењу дата погрешна поука о правном средству, да се против овог решења може покренути управни спор, по којој је тужитељица поступила, она због тога не може трпети штетне последице, па, на основу одредбе члана 200. став 6. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", број 30/10) има право да у року од 15 дана од дана достављања решења Управног суда, којим је њена тужба одбачена, поднесе жалбу министру одбране против решења Начелника Генералштаба Војске Србије, Пов. број 737-94 од 2. јуна 2010. године.

Због наведених разлога Управни суд је, на основу одредбе члана 26. став 2. у вези са ставом 1. тачка 6. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења.

(Решење Управног суда, II-2 У. 14068/12 од 23. октобра 2014. године)

Сентенцу сачинио: Томислав Медвед,
судија Управног суда

АКТИВНА ЛЕГИТИМАЦИЈА ПОСЛОДАВЦА У УПРАВНОМ СПОРУ

Члан 223. став 1., члан 228. став 2. и члан 231. став 1. и 3. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05, 61/09, 54/09, 32/13, 75/14)

Послодавац који је донео решење о утврђивању или решење о одбијању захтева за утврђивање репрезентативности синдиката код послодавца у смислу чл. 223. ст. 1. и члана 228. став 2. Закона о раду није активно легитимисан за подношење тужбе против решења Министра донетог по чл. 231. ст. 1. и 3. Закона о раду.

Из образложења:

Оспореним решењем утврђује се репрезентативност Синдиката "Н." - З. о. А.Д. са седиштем у К., код послодавца "З. о." А.Д. из К..

Тужилац у тужби, коју је поднео Управом суду, наводи да побија решење туженог органа из разлога што је засновано на погрешној примени Закона о раду, што у поступку доношења решења није поступљено по правилима поступка и што чињенично стање је непотпуно и нетачно утврђено и из чињеничног стања изведен неправилан закључак.

Решењем директора Застава оружје А.Д. број 2 од 31.01.2011. године, на основу члана 228. став 2. Закона о раду, донето је решење којим се одбија захтев за утврђивање репрезентативности синдиката "Н." регистрованог у регистру синдиката под регистарским бр. 21599 решењем од 16.03.2010. године. Према образложењу решења захтев је одбијен јер је утврђено да синдикат "Н." није доказао да има 322 члана као услов репрезентативности, већ да је то доказао за 204 запослена чије је чланство у

овом синдикату неспорно. Одлучне чињенице за неприхватање захтева за утврђивање репрезентативности су да је од 322 презентираних оригиналних приступница, седам без датума и као такве су невалидне за утврђивање репрезентативности, као и став послодавца да овај синдикат не испуњава опште услове за признавање репрезентативности предвиђене чланом 218. Закона о раду у погледу слободе синдикалног организовања и деловања.

Синдикат "Н." је дана 18.02.2011. године Одбору за утврђивање репрезентативности синдиката и удружења послодаваца, поднео захтев за утврђивање репрезентативности на нивоу послодавца.

Одбор за утврђивање репрезентативности синдиката и удружења послодаваца је под бројем 110-00-213/2011-02 од 30.09.2011. године, усвојио предлог да се одбије захтев за утврђивање репрезентативности "Н." уписаног у регистар синдиката решењем Министарства рада и социјалне политике број: 110-0-261/2010-02 од 16.03.2010. године под редним бројем 21599, а из разлога што одбор није постигао консензус у складу са чланом 28. Правилника о раду Одбора, јер је приликом доношења одлуке за утврђивање репрезентативности синдиката "Независност" за предлог гласало три члана одбора, један је био против, а један је био уздржан, због чега је закључено да се предложи министру рада и социјалне политике да донесе решење о одбијању захтева.

Према образложењу оспореног решења, тужени је нашао да синдикат "Н." има 354 чланова, да код послодавца има укупно 2144 запослена и да синдикат "Н." има више од 15% чланова од укупног броја запослених код послодавца, те испуњава услове репрезентативности, чиме су испуњени услови из члана 219. став 1. Закона о раду. Такође је нашао да синдикат "Независност" - Застава оружје испуњава и остале услове из члана 218. Закона о раду; да је основан и делује на начелима слободе синдикалног организовања и деловања; да је независан од државних органа и послодаваца; да се финансира претежно из чланарине и других сопствених извора и да је уписан у регистар синдиката.

Како је у овој ствари тужбу поднео тужилац З. о, А.Д. К., а оспореним решењем није одлучено о праву овог тужиоца, нити је повређен његов на закону заснован интерес, Управни суд је нашао да исти не може бити тужилац у овом управном спору, односно у смислу одредбе члана 11. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број

111/09), нема правни интерес за подношење тужбе против оспореног решења.

Тужилац је као надлежни орган донео дана 31.01.2011. године решење у смислу члана 223. став 1. и члана 228. став 2. Закона о раду, налазећи да нису испуњени услови за утврђивање репрезентативности синдиката код послодавца у корист заинтересованог лица али по налажењу суда овај тужилац није активно легитимисан за подношење тужбе против оспореног решења министра које је донето применом одредбе члана 231. став 1. Закона о раду, супротно његовој одлуци. Тужилац може, по налажењу суда, у смислу члана 233. став 3. Закона о раду поднети надлежном Одбору захтев за преиспитивање утврђене репрезентативности тек по истеку рока од три године од дана доношења решења Министра али не и да учествује као странка у поступку пред управним органима и у поступку пред Управним судом у предмету утврђивања репрезентативности синдиката код послодавца.

(Пресуда Управног суда I-21 У.7959/12 од 20.10.2014. године)

Сентенцу сачинио: Павел Јонаш,
судија Управног суда

УКИДАЊЕ И МЕЊАЊЕ ПРАВНОСНАЖНОГ РЕШЕЊА ПО ЗАХТЕВУ СТРАНKE

Члан 255. став 1. и 2. Закона о општем управном поступку
("Сл. лист СРЈ" бр. 33/97 и 31/01 и "Сл. гласник РС" бр. 30/10)

Правноснажно решење у управном поступку не може се укинути ни изменити по захтеву странке због непотпуно, нетачно и неправилно утврђеног чињеничног стања, односно због недостатака процесне природе насталих у току поступка у коме је донето решење неповољно по странку, чија се измена тражи, већ само због погрешне примене материјалног закона.

Из образложења

Из стања у списима предмета у образложења оспореног решења произлази да је првостепени орган одбио захтев тужиле од 02.11.2011. године јер је утврдио да је Пресудом Врховног суда Србије У- В 752/06

од 11.06.2008. године одбијена тужба тужиље против решења Одсека за стажирање ВП 1313 Београд УП-1 бр.16676-13/98 од 19.08.2003. године о одбијању захтева за решавање стамбеног питања доделом стана у закуп на неодређено време. Првостепени орган такође је у погледу оверених изјава Пријић Јандрије и Јакшић Милана обоје из Београда које је тужиља доставила уз поднети захтев "Да су упознати са чињеницом да је покојни Козан Душан тада официр ЈНА живео и службовао у Книну и да је поднео Молбу надлежним органима за решавање стамбеног питања 1950. године" утврдио да су у битном идентичне у погледу садржине, да се не наводи статус и својство даваоца изјава из ког би се могло утврдити да ли исти уопште могу имати таква сазнања, тим пре што и сами наводе да су им ове чињенице посредно познате из дружења са покојним Козар Душаном. По оцени првостепеног органа изјаве су наменски опредељене у правцу доказивања тврдње да је покојни Душан Козар поднео молбу стамбеном органу за време службе, која чињеница би, да постоји могла довести до другачијег решења ове правне ствари. Са изнетих разлога по оцени првостепеног органа тужиља не спада у круг лица која имају право на решавање стамбеног питања по одредби члана 52а Правилника о решавању стамбених питања у Министарству одбране ("Службени војни лист", бр. 38/05, 16/08, 26/08 и 39/08). Према образложењу оспореног решења, првостепени орган правилно је поступио када је захтев тужиље од 02.11.2011. године, за измену решења о давању службеног стана у решење о додели стана у закуп на неодређено време одбио, јер је утврдио да тужиља не испуњава услове из одредбе члана 52а Правилника о решавању стамбених питања у Министарству одбране ("Службени војни лист", бр. 38/05, 16/08, 26/08 и 39/08), будући да као тужиља удова покојног капетана 1. класе не спада у круг лица која имају право на решавање стамбеног питања по одредбама члана 52а Правилника, у вези члана 2. став 2. истог Правилника. При томе је тужени орган указао да је тужиљи службени стан 1992. године додељен на основу Наредбе ПУ ССНО инт. бр. 12/6-107/91 од 23.11.1991. године. Са изнетог тужени орган сагласно члану 230 став 1. Закона о општем управном поступку донео је одлуку као у диспозитиву оспореног решења.

Одредбом члана 255. став 1. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ" бр.: 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС" бр. 30/10) прописано је да ако је правноснажним решењем странка стекла неко право, а орган који је донео то решење сматра да је у том решењу не-

правилно примењен материјални закон, може решење укинути или изменити ради његовог усклађивања са законом само ако странка која је, на основу тог решења стекла право, пристане на то и ако се тиме не вређа право трећег лица. Пристанак странке је обавезан и за измену на штету странке правноснажног решења који је странци одређена обавеза. Ставом 2. истог члана прописано је да под условима из става 1. овог члана, а по захтеву странке, може се укинути или изменити и правноснажно решење које је неповољно за странку. Ако орган нађе да нема потребе да се решење укине или измени, дужан је да о томе обавести странку.

Код напред наведеног, правилно је по оцени суда у проведенном управном поступку одбијена жалба тужиле против решења првостепеног органа којим је одбијен захтев тужиле од 02.11.2011. године за измену решења о давању службеног стана у решење о додели стана у закуп на неодређено време, будући да у конкретном случају и по оцени суда нису испуњени услови из члана 255. став 1. и 2. Закона о општем управном поступку за примену овог ванредног правног средства. Ово стога јер из одредбе члана 255. став 1. Закона о општем управном поступку с позивом на коју је тужилца поднела захтев од 02.11.2011. године, произлази да се правноснажно решење може укинути или изменити само уколико орган сматра да је при доношењу решења неправилно примењен материјални закон, а у циљу његовог усклађивања са законом. Напред наведено, по оцени суда, значи да је решење донето применом погрешног материјалног закона а не меродавног или одговарајућег закона који је погрешно протумачен. Са изнетог по оцени суда правноснажна решења у управном поступку у смислу члана 255. став 1 и 2. Закона о општем управном поступку не могу се укинути ни изменити по захтеву странке због непотпуно, нетачно и неправилно утврђеног чињеничног стања, односно због недостатака процесне природе насталих у току поступка у коме је донето решење чија се измена тражи, већ само због погрешне примене материјалног закона.

Како тужилца захтев не заснива у смислу члана 255. став 1. и 2. Закона о општем управном поступку на томе је њена управна ствар решена неправилном применом закона, већ наводи да је због другачијег чињеничног стања чије постојање доказује изјавама сведока (да је супруг тужиле поднео молбу за решавање стамбеног питања), њена стамбена ствар требала бити другачије решена, применом друге одредбе – у решењу приме-

њеног прописа, то нису испуњени услови за измену решења применом овог ванредног правног средства.

(Пресуда Управног суда 25У9301/12 од 14.05.2015. године)

Сентенцу сачинила: Мира Стевић Капус,
судски саветник

ПРЕСТАНАК СЛУЖБЕ ЦИВИЛНОГ ЛИЦА У ВОЈСЦИ, ОДНОСНО ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА ВОЈНОГ СЛУЖБЕНИКА

Члан 199. став 2. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", број 30/10)

У правној ствари престанка службе цивилног лица у Војсци, односно престанка радног односа војног службеника, странка има правни интерес да се о њеном радно-правном статусу одлучи на један од законом прописаних начина, у ситуацији када првостепени управни орган, чије је решење поништено и коме је предмет враћен на поновни поступак, у прописаном року, по службеној дужности не спроведе поступак и не одлучи о њеном радно-правном статусу.

Из образложења

Оспореним закључком одбачена је жалба тужиоца поднета због ћутања управе, односно због непоступања Војне поште 9808 Београд, по решењу Војне поште 1102 Београд, Уп-2 број 28-2 од 07.06.2011. године, у правној ствари престанка службе цивилног лица у Војсци.

У тужби поднетој овом суду, тужилац оспорава законитост закључка туженог органа и наводи да након поништавања ранијег првостепеног решења којим му је престала служба цивилног лица у Војсци и враћања предмета на поновни поступак, првостепени орган није донео решење о његовом радно-правном статусу, због чега сматра да су испуњени услови за изјављивање жалбе због ћутања управе, у смислу одредбе члана 208. став 2. Закона о општем управном поступку, јер се по закону сматра као да је његов захтев одбијен, а да тужени орган у законом прописаном року није донео решење по његовој жалби због ћутања првостепеног органа, а то није учинио ни у даљем року од седам дана по његовом накнадном захтеву. Истиче да је погрешно закључивање туженог органа да се

поступак у вези његовог радно-правног статуса води по службеној дужности и да нема правни интерес за доношење решења у овој правној ствари, нити интерес да се поступак оконча и мериторно одлучи о његовом радно-правном статусу. Указује да се већ више од десет година налази ван радног односа и да живи на граници егзистенције, при чему из закључивања туженог органа произлази да управни органи не морају уопште да донесу решење о његовом радно-правном статусу, а да он као странка због таквог става надлежних органа, није у могућности да интервенише да се одлучи о његовом радно-правном статусу. Предлаже да Суд уважи тужбу и поништи оспорени закључак.

Тужени орган је у одговору на тужбу, остао у свему при наводима из образложења оспореног закључка и предложио да Суд одбије тужбу, а тужиоца обавезе да туженом накнади трошкове управног спора за састав одговора на тужбу, у износу од 6.000,00 динара.

Испитујући законитост оспореног закључка у границама захтева из тужбе, у смислу одредбе члана 41. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

У поступку који је претходио доношењу оспореног закључка утврђено је, а то произлази и из списка предмета ове правне ствари, да је тужилац 18.04.2012. године, изјавио жалбу Војној пошти 9808 Београд због ћутања управе, односно непоступања овог првостепеног органа по решењу Војне поште 1102 Београд, Уп-2 број 28-2 од 07.06.2011. године, којим је поништено решење Војне поште 3323 Ниш, број 3239-6/06 од 19.01.2007. године и предмет враћен Војној пошти 9808 Београд, као правном следбенику угашене Војне поште 3323 Ниш, на поновни поступак. Према налажењу туженог органа, странка нема право да поднесе жалбу због ћутања управе, у случају када надлежни орган управе у прописаном року не донесе решење у поступку који је покренут по службеној дужности, а вођење тог поступка није у интересу странке. Како је према налажењу туженог органа, поступак у коме је донето првостепено решење Војне поште 3323 Ниш, број 3239-6/06 од 19.01.2007. године, којим је тужиоцу престала служба цивилног лица у Војсци, покренут по службеној дужности и како се поступак ради извршења решења Војне поште 1102 Београд, Уп-2 број 28-2 од 07.06.2011. године, којим је поништено наведено првостепено ре-

шење Војне поште 3323 Ниш, број 3239-6/06 од 19.01.2007. године и предмет враћен Војној пошти 9808 Београд, као правном следбенику угашене Војне поште 3323 Ниш, на поновни поступак, такође води по службеној дужности, то према налажењу туженог органа, у конкретном случају тужилац нема правни интерес да се по службеној дужности води поступак, у коме је циљ утврђивање услова за престанак његове службе у Војсци, односно престанак његовог радног односа, због чега тужилац нема право да поднесе жалбу због непоступања првостепеног органа по његовом захтеву да му се реши радно-правни статус. Због тога је тужени орган оспореним закључком, у смислу одредбе члана 229. став 1. Закона о општем управном поступку, одбацио као недопуштену жалбу тужиоца поднету због ћутања управе, односно због непоступања следбеника првостепеног органа у извршењу другостепеног решења Војне поште 1102 Београд, Уп-2 број 28-2 од 07.06.2011. године. Према ставу туженог органа, тужилац ради заштите својих интереса може подносити одговарајуће захтеве стварно и месно надлежним органима, али нема законску могућност да подноси жалбу због ћутања управе у поступку који се води по службеној дужности ради заштите јавног интереса, а противно његовим личним интересима, јер је циљ поступка у коме првостепени орган ћути, престанак радног односа тужиоца.

Према одредби члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", број 30/10), у осталим стварима образложење решења садржи: кратко излагање захтева странака, утврђено чињенично стање, по потреби и разлоге који су били одлучни при оцени доказа, разлоге због којих није уважен који од захтева странака, правне прописе и разлоге који с обзиром на утврђено чињенично стање упућују на решење какво је дато у диспозитиву, док је одредбом члана 235. став 2. истог закона, између осталог прописано, да се у образложењу другостепеног решења морају оценити и сви наводи жалбе.

Код оваквог стања ствари, а имајући у виду цитиране одредбе члана 199. став 2. и 235. став 2. Закона о општем управном поступку, овај суд налази да је оспореним закључком повређен закон на штету тужиоца, јер образложење оспореног закључка не садржи разлоге који упућују на решење какво је дато у диспозитиву, при чему тужени орган није оценио све наводе жалбе, а те повреде су биле од значаја за доношење законите одлу-

ке у овој правној ствари. Ово због тога што се према налажењу овог суда, не може прихватити као правилан став туженог органа, да тужилац нема правни интерес да се по службеној дужности води предметни поступак, у коме је циљ утврђивање услова за престанак његове службе у Војсци, односно престанак његовог радног односа и да тужилац нема право да поднесе жалбу због непоступања првостепеног органа по његовом захтеву за решавање његовог радно-правног статуса. Наиме, према налажењу Управног суда, у правној ствари престанка службе цивилног лица у Војсци, односно престанка радног односа војног службеника, странка има правни интерес да се о њеном радно-правном статусу одлучи на један од законом прописаних начина, у ситуацији када првостепени управни орган, чије је решење поништено и коме је предмет враћен на поновни поступак, у прописаном року, по службеној дужности не спроведе поступак и не одлучи о њеном радно-правном статусу. Не може се прихватити као правилно налажење првостепеног органа, да овај орган није дужан да предузме ниједну законом прописану радњу у погледу решавања радно-правног статуса странке, јер сматра да је поништењем првостепеног решења, остало на правној снази раније решење о распоређивању странке на радно место, због чега није у обавези да у извршењу другостепеног решења којим му је предмет враћен на поновни поступак, одлучи о захтеву странке да јој буде решен радно-правни статус.

Суд је овај спор решио без одржавања јавне расправе, у смислу одредбе члана 33. став 2. Закона о управним споровима, којом је прописано да Суд решава без одржавања усмене расправе, само ако је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, или ако странке на то изричито пристану, будући да је због наведених повреда правила поступка оспорени акт незаконит, а што је овај суд могао да цени на основу стања списка предмета, без одржавања јавне расправе, при чему је одлука Суда у предметној правној ствари заснована на утврђеном постојању повреда правила поступка од стране туженог органа, које ће бити отклоњене у поновном поступку одлучивања по жалби.

Са изнетих разлога, налазећи да је оспореним закључком повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је, применом одредбе чл. 42. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитива ове пре-

суде, односно уважио тужбу, поништио оспорени закључак и предмет вратио надлежном органу на поновно одлучивање.

У извршењу ове пресуде тужени орган је дужан да донесе нову и на закону засновану одлуку, придржавајући се примедба Суда изнетих у пресуди, у року и на начин прописан одредбом чл. 69. став 2. Закона о управним споровима.

(Пресуда Управног суда II-3 У. 8344/12 од 10.04.2014. године)

Сентенцу сачинио: Ненад Стојановић,
судија Управног суда

ПОНИШТАЈ ПРАВНОСНАЖНОГ РЕШЕЊА О ИЗУЗИМАЊУ НАЦИОНАЛИЗОВАНОГ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

Члан 86. ст. 7. Закона о планирању и изградњи
("Службени гласник РС", бр. 47/03....39/09),

Нису испуњени законом прописани услови за поништај правноснажног решења о изузимању национализованог грађевинског земљишта, из члана 86. став 7. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03....39/09), уколико земљиште није приведено намени за коју је изузето, али је приведено другој намени у складу са Законом.

Из образложења:

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је решењем Општинске Скупштине Ниш, Народног одбора Општине Ниш, бр. 37559/1962 од 08.11-1962. године из поседа ранијих корисника изузето национализовано грађевинско земљиште у КО Ниш-Бубањ, ради изградње Новог гробља на потесу Ледена Стена у Нишу, а да је допунским решењем, Општинске скупштине Ниш, бр. 37559/1962 од 05.07.1963. године изузето из поседа ранијих власника национализовано грађевинско земљиште између осталих и кп. бр. 719/5 КО Ниш-Бубањ. Даље произлази да је сада пок. Драгомир Крстић, поднео 28.12.2006. године првостепеном органу захтев за поништај наведеног допунског решења о изузимању, у складу са одредбом члана 86. став 7. Закона о планирању и изградњи, те да је првостепени орган прибавио налаз и мишљење вештака

грађевинске струке 14.10.2008. године у коме је наведено да на кп. бр. 7194/14 и 7191/15 КО Ниш-Бубањ, нема изграђених објеката и да су исте самоникло растиње, односно да исто није приведено намени, а да је у току привођење намени кп. бр. 7191/5 и 7191/24 КО Ниш, према важећем урбанистичком плану, тако што су исте парцелисане за саобраћајницу, а део те саобраћајнице је већ изграђен. Након тога донето је првостепено решење 28.07.2011. године којим је ставом 1., поништено допунско решење о изузимању број 37559/1962 од 05.07.1963. године, у односу на катастарске парцеле ближе описане у ставу 1., док је ставом 2. диспозитива првостепеног решења одбијен, захтев у односу на кп. бр. 7191/5 и 7191/24, јер су исте приведене намени, а ставом 3. одбијен је захтев за поништај решења у односу на кп. бр. 7191/6, будући да је о истој већ одлучивано у другом поступку. Из списка даље произлази да је ГЈП изјављивало жалбу против тог првостепеног решења оспоравајући га у ставу 1. којим је усвојен захтев а која жалба је одбијена решењем другостепеног органа од 23.11.2011. године. У односу на став 2. првостепеног решења жалбу су изјавили овде тужиоци односно њихови правни претходници. Из списка произлази да је другостепени орган оцењујући законитост става 2. првостепеног решења нашао да је жалба неоснована, будући да је првостепени орган потпуно и правилно утврдио чињенично стање и да је вештак грађевинске струке дао налаз и мишљење да је на кп. бр. 7191/5 и 7191/24 КО Ниш, Бубањ, у току привођење намени према важећем урбанистичком плану, тако што су исте испарцелисане за саобраћајницу, као и да је део те саобраћајнице већ изграђен, те да у конкретном случају није испуњен услов из члана 86. став 7. Закона о планирању и изградњи.

Одредбом члана 86. став 7. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03, 34/06), прописано је да на захтев ранијег сопственика, односно његовог законског наследника, поништиће се правноснажно решење о изузимању градског грађевинског земљишта из његовог поседа, ако корисник градског грађевинског земљишта исто не приведе намени за коју је земљиште изузето, у року од годину дана од данаступања на снагу овог закона.

С обзиром на чињеницу да је у првостепеном поступку вештак грађевинске струке дао налаз и мишљење да је према важећем Регулационом плану "Ледена стена", објављеном у "Службеном листу Града Ниша", број 13/2000), коме је продужена важност према новом Закону о планира-

њу и изградњи ("Службени лист Града Ниша", број 28/2003 и 53/2003), на предметним кп. бр. 7191/5 и 7191/24 КО Ниш, Бубањ, насталим од 7191/5 од 4892 м2, у току привођење намени према важећем урбанистичком плану, на тај начин што су исте испарцелисане за саобраћајницу, при чему је део те саобраћајнице већ изграђен, то је по оцени, правилан закључак туженог органа да у конкретном случају нису испуњени законом прописани услови за поништај правноснажног допунског решења о изузимању, из члана 86. став 7. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03....39/09).

По оцени Управног суда нису испуњени законом прописани услови за поништај правноснажног решења о изузимању национализованог грађевинског земљишта, уколико земљиште није приведено намени ради које је изузето, али је приведено другој измењеној намени у складу са Законом. Ово посебно што би такво решење било правно и фактички неизвршиво, јер не би могло представљати подобну исправу за спровођење промене у евиденцији о правима на непокретностима, будући да је, неспорно утврђено да је на предметним кп. бр. 7191/5 и 7191/24 КО Ниш, Бубањ, насталим од 7191/5 од 4892 м2, у току привођење намени према важећем урбанистичком плану, на тај начин што су исте испарцелисане за саобраћајницу, при чему је део те саобраћајнице већ изграђен.

(Пресуда Управног суда II-I У. 3109/12 од 29.07.2014. године)

Сентенцу сачинила Драгана Ранђеловић,
саветник Управног суда

МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО

НАКНАДА ТРОШКОВА ПО ЗАХТЕВУ ЗА ИЗВРШЕЊЕ СУДСКЕ ОДЛУКЕ

Члан 71. став 2. Закона о управним споровима
("Службени гласник РС", број 111/09),

Подносилац захтева за доношење новог управног акта, у смислу одредбе члана 71. став 2. Закона о управним споровима, има право на накнаду трошкова насталих пред Управним судом у поступку поводом таквог захтева, у висини прописаној за састављање поднесака у управним споровима, ако надлежни орган управе донесе нови управни акт након подношења таквог захтева Управном суду.

Из образложења:

Решењем Управног суда, П-3 Уи. 256/14 од 25.12.2014. године, одбијен је захтев М. Ц. из В., за доношење решења у извршењу пресуде Управног суда, П-4 У. 3645/13 од 08.05.2014. године.

Посебним поднеском примљеним у Управни суд 29.01.2015. године, подносилац предлога за доношење допунског решења о трошковима поступка, наводи да је решењем Управног суда, П-3 Уи. 256/14 од 25.12.2014. године, одбијен његов захтев за доношење решења у извршењу пресуде Управног суда, П-4 У. 3645/13 од 08.05.2014. године, јер је тужени орган обавестио Суд да је у извршењу наведене пресуде донео решење, 02/1 број ВЛ-П 2211 од 27.11.2014. године, али да је Суд том приликом пропустио да одлучи о његовом опредељеном захтеву за накнаду трошкова насталих у поступку поводом захтева за доношење решења у извршењу наведене пресуде, у износу од 16.500,00 динара. Истиче да је због непоступања туженог органа по наведеној пресуди Управног суда, односно због неажурног рада органа управе и недоношења решења у законом прописаном року, био приморан да Управном суду поднесе захтев за доношење решења у извршењу наведене пресуде, чиме је тужени орган проузроковао покретање и вођење тог поступка пред Управним судом, због чега су тражени трошкови нужни и оправдани. Наводи да се на овај начин погодује пракси органа управе, који не поступају по пресудама Управног суда у законом прописаном року, чиме законски рок за доноше-

ње решења у извршењу пресуде губи значај, а остваривање права странке се продужава непримерено дуго. Предлаже да Суд допунским решењем обавезе тужени орган да му накнади трошкове поступка настале поводом захтева за доношење решења у извршењу наведене пресуде Управног суда, окончаном решењем Управног суда, II-3 Уи. 256/14 од 25.12.2014. године, и то за састав захтева за доношење решења у извршењу пресуде у износу од 16.500,00 динара, као и за састав поднеска за доношење допунског решења у износу од 8.500,00 динара.

Разматрајући поднети предлог за доношење допунског решења о трошковима поступка, Управни суд налази да је предлог основан.

Према одредби члана 74. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), на питања поступка решавања управних спорова која нису уређена овим законом сходно ће се примењивати одредбе закона којим се уређује парнични поступак.

Одредбом члана 356. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11,... и 55/14), прописано је да ако је суд пропустио да одлучи о свим захтевима о којима мора да се одлучи пресудом, или је пропустио да одлучи о делу захтева, странка може у року од 15 дана од дана достављања пресуде, да предложи парничном суду да се изврши допуна пресуде. Према одредби члана 357. став 4. Закона о парничном поступку, ако се предлог за допуну пресуде односи само на трошкове поступка, одлуку о предлогу доноси суд без одржавања рочишта. Одредбом члана 366. Закона о парничном поступку, прописано је да се одредбе члана 345, члана 352. став 2, члана 353. став 2, чл. 354. до 358, члана 361. став 2. и члана 362. овог закона сходно примењују и на решења.

У конкретном случају из списка произлази да је поступак за доношење решења у извршењу пресуде Управног суда, II-4 У. 3645/13 од 08.05.2014. године, покренут захтевом који је поднет Управном суду 18.08.2014. године, а да је тужени орган у том поступку обавестио Суд, да је у извршењу наведене пресуде донео решење, 02/1 број ВЛ-П 2211 од 27.11.2014. године, након чега је решењем Управног суда, II-3 Уи. 256/14 од 25.12.2014. године, одбијен захтев за доношење решења у извршењу наведене пресуде, при чему је у том поступку стављен захтев за накнаду трошкова за састављање захтева за доношење решења у извршењу пресуде, у износу од 16.500,00 динара, али је Суд наведеним решењем пропустио да одлучи о предметном захтеву.

Како је у конкретном случају решењем Управног суда, II-3 Уи. 256/14 од 25.12.2014. године, одбијен захтев за доношење решења у извршењу наведене пресуде, при чему је Суд наведеним решењем пропустио да одлучи о предметном захтеву, то је према налажењу Суда, предлог за доношење допунског решења о трошковима поступка насталих поводом захтева за доношење решења у извршењу наведене пресуде, основан. Према налажењу Суда, подносилац захтева за доношење новог управног акта, у смислу одредбе члана 71. став 2. Закона о управним споровима, има право на накнаду трошкова насталих пред Управним судом у поступку поводом таквог захтева, у висини прописаној за састављање поднесака у управним споровима, ако надлежни орган управе донесе нови управни акт након подношења таквог захтева Управном суду. У конкретном случају из списка произлази да је захтев за доношење решења у извршењу пресуде поднет Управном суду 18.08.2014. године, а да је тужени орган у извршењу наведене пресуде обавестио Суд да је у извршењу наведене пресуде донео другостепено решење од 27.11.2014. године, због чега, према налажењу Суда, надлежни орган није у законом прописаним роковима из члана 71. став 1. и 2. Закона о управним споровима, донео нови управни акт, већ је то учинио након подношења захтева Суду за доношење таквог акта, због чега је оправдано да надлежни орган управе накнади трошкове странке настале поводом поднетог захтева Суду за доношење таквог акта.

(Решење Управног суда, II-3 Уи. 256/14 од 12.03.2015. године)

Сентенцу сачинио: Ненад Стојановић,
судија Управног суда

ПРЕСТАНАК СЛУЖБЕ У ВОЈСЦИ СРБИЈЕ

Члана 132. закона о војсци Србије
("Службени гласник РС", бр. 116/07...101/10)

Чињеница да је цивилно лице на служби у Војсци Србије испунило услове за пензију, да би му радни однос престао по потреби службе, не може се утврђивати само на основу података из радне књижице.

Из образложења:

У образложењу оспореног решења тужена налази да је првостепени орган на основу увида у Извод из матичне књиге рођених, правилно

утврдио одлучну чињеницу која се односи на године тужиље, односно да је тужилца на дан 21.09.2012. године навршила 55 година, 4 месеца и 24 дана живота. Позивајући се на одредбу члана 204. став 2. Закона о раду, којом је прописано да је радна књижица јавна исправа, тужена налази да је тужилци на основу радне књижице правилно утврђен стаж осигурања који је тужилца на дан 21.09.2012. године остварила у трајању од 36 година, 2 месеца и 8 дана.

Са наведених разлога, тужена налази да је правилно поступио првостепени орган када је утврдио да су испуњени услови из члана 69. став 1. тачка 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", бр. 34/03...101/10), за стицање права тужиље на старосну пензију и применом одредбе члана 132. Закона о Војсци Србије ("Службени гласник РС", бр. 116/07...101/10), утврдио да тужилци престаје служба у Војци Србије.

Према одредби члана 45. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", бр. 34/03...101/10), прописано је, да се у стаж осигурања, у смислу одредбе члана 44. овог закона, рачуна и време које је осигураник провео у својству војног осигураника; Одредбом члана 46. наведеног Закона, прописано је, да се у стаж осигурања, у смислу члана 44. овог закона, рачуна време које је осигураник провео на раду по основу кога је био обавезно осигуран и за које је уплаћен допринос за пензијско и инвалидско осигурање. Одредбом члана 85. став 1. наведеног Закона, прописано је да пензијски стаж и зараде, накнаде, уговорне накнаде, односно основице осигурања, као и друге чињенице од утицаја на стицање и утврђивање права, осим налаза, мишљења и оцене органа вештачења, узимају се у обзир при остваривању права из пензијског и инвалидског осигурања, на основу података утврђених у матичној евиденцији.

Имајући у виду цитиране одредбе Закона, према оцени Суда, чињеница да је цивилно лице на служби у Војсци Србије испунило услове за пензију, да би му радни однос престао по потреби службе, не може се утврђивати само на основу података из радне књижице тог лица. Ово с разлога, јер је одредбом члана 132. Закона о Војсци Србије, прописано да цивилном лицу на служби у Војсци Србије, радни однос може престати по потреби службе ако је испунило услове за пензију, прописане законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање. Са изнетог, стаж осигурања тужиље није се могао утврђивати на основу радне књижице, већ на основу података добије-

них од надлежног Фонда за пензијско и инвалидско осигурање да лице може да оствари право на пензију, посебно имајући у виду одредбе члана 44-46. и члана 85. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, а које се, између осталог, односе на утврђивање стажа осигурања који се признаје при остваривању права из пензијског и инвалидског осигурању.

Будући да је тужила у жалбеним наводима указивала да не испуњава услове за пензију, који жалбени навод тужена није оценила, јер у образложењу оспореног решења није изнела разлоге због којих их сматра неоснованим, Суд налази да је тужена оспореним решењем учинила битне повреде правила поступка из члана 199. став 2. и члана 235. став 2. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ", број 33/97 и 31/01 и "Службени гласник РС", број 30/10), јер образложење оспореног решења не садржи разлоге који упућују на решење какво је дато у диспозитиву и не садржи оцену жалбених навода, а које наводе је тужила поновила и у тужби.

(Пресуда Управног суда II-2 У. 1775/13 од 23.10.2014. године)

Сентенцу сачинила Сандра Пауновић,
саветник Управног суда

НАКНАДА ТРОШКОВА ПО ЗАХТЕВУ ЗА ИЗВРШЕЊЕ СУДСКЕ ОДЛУКЕ

Члан 71. став 2. Закона о управним споровима
("Службени гласник РС", број 111/09),

Подносилац захтева за доношење новог управног акта, у смислу одредбе члана 71. став 2. Закона о управним споровима, има право на накнаду трошкова насталих пред Управним судом у поступку поводом таквог захтева, у висини прописаној за састављање поднесака у управним споровима, ако надлежни орган управе донесе нови управни акт након подношења таквог захтева Управном суду.

Из образложења:

Решењем Управног суда, II-3 Уи. 256/14 од 25.12.2014. године, одбијен је захтев М. Ц. из В., за доношење решења у извршењу пресуде Управног суда, II-4 У. 3645/13 од 08.05.2014. године.

Посебним поднеском примљеним у Управни суд 29.01.2015. године, подносилац предлога за доношење допунског решења о трошковима поступка, наводи да је решењем Управног суда, II-3 Уи. 256/14 од 25.12.2014. године, одбијен његов захтев за доношење решења у извршењу пресуде Управног суда, II-4 У. 3645/13 од 08.05.2014. године, јер је тужени орган обавестио Суд да је у извршењу наведене пресуде донео решење, 02/1 број ВЛ-П 2211 од 27.11.2014. године, али да је Суд том приликом пропустио да одлучи о његовом опредељеном захтеву за накнаду трошкова насталих у поступку поводом захтева за доношење решења у извршењу наведене пресуде, у износу од 16.500,00 динара. Истиче да је због непоступања туженог органа по наведеној пресуди Управног суда, односно због неажурног рада органа управе и недоношења решења у законом прописаном року, био приморан да Управном суду поднесе захтев за доношење решења у извршењу наведене пресуде, чиме је тужени орган проузроковао покретање и вођење тог поступка пред Управним судом, због чега су тражени трошкови нужни и оправдани. Наводи да се на овај начин погодује пракси органа управе, који не поступају по пресудама Управног суда у законом прописаном року, чиме законски рок за доношење решења у извршењу пресуде губи значај, а остваривање права странке се продужава непримерено дуго. Предлаже да Суд допунским решењем обавезе тужени орган да му накнади трошкове поступка настале поводом захтева за доношење решења у извршењу наведене пресуде Управног суда, окончаном решењем Управног суда, II-3 Уи. 256/14 од 25.12.2014. године, и то за састав захтева за доношење решења у извршењу пресуде у износу од 16.500,00 динара, као и за састав поднеска за доношење допунског решења у износу од 8.500,00 динара.

Разматрајући поднети предлог за доношење допунског решења о трошковима поступка, Управни суд налази да је предлог основан.

Према одредби члана 74. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), на питања поступка решавања управних спорова која нису уређена овим законом сходно ће се примењивати одредбе закона којим се уређује парнични поступак.

Одредбом члана 356. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11, ... и 55/14), прописано је да ако је суд пропустио да одлучи о свим захтевима о којима мора да се одлучи пресудом, или је пропустио да одлучи о делу захтева, странка може у року од 15 да-

на од дана достављања пресуде, да предложи парничном суду да се изврши допуна пресуде. Према одредби члана 357. став 4. Закона о парничном поступку, ако се предлог за допуну пресуде односи само на трошкове поступка, одлуку о предлогу доноси суд без одржавања рочишта. Одредбом члана 366. Закона о парничном поступку, прописано је да се одредбе члана 345, члана 352. став 2, члана 353. став 2, чл. 354. до 358, члана 361. став 2. и члана 362. овог закона сходно примењују и на решења.

У конкретном случају из списка произлази да је поступак за доношење решења у извршењу пресуде Управног суда, П-4 У. 3645/13 од 08.05.2014. године, покренут захтевом који је поднет Управном суду 18.08.2014. године, а да је тужени орган у том поступку обавестио Суд, да је у извршењу наведене пресуде донео решење, 02/1 број ВЛ-П 2211 од 27.11.2014. године, након чега је решењем Управног суда, П-3 Уи. 256/14 од 25.12.2014. године, одбијен захтев за доношење решења у извршењу наведене пресуде, при чему је у том поступку стављен захтев за накнаду трошкова за састављање захтева за доношење решења у извршењу пресуде, у износу од 16.500,00 динара, али је Суд наведеним решењем пропустио да одлучи о предметном захтеву.

Како је у конкретном случају решењем Управног суда, П-3 Уи. 256/14 од 25.12.2014. године, одбијен захтев за доношење решења у извршењу наведене пресуде, при чему је Суд наведеним решењем пропустио да одлучи о предметном захтеву, то је према налажењу Суда, предлог за доношење допунског решења о трошковима поступка насталих поводом захтева за доношење решења у извршењу наведене пресуде, основан. Према налажењу Суда, подносилац захтева за доношење новог управног акта, у смислу одредбе члана 71. став 2. Закона о управним споровима, има право на накнаду трошкова насталих пред Управним судом у поступку поводом таквог захтева, у висини прописаној за састављање поднесака у управним споровима, ако надлежни орган управе донесе нови управни акт након подношења таквог захтева Управном суду. У конкретном случају из списка произлази да је захтев за доношење решења у извршењу пресуде поднет Управном суду 18.08.2014. године, а да је тужени орган у извршењу наведене пресуде обавестио Суд да је у извршењу наведене пресуде донео другостепено решење од 27.11.2014. године, због чега, према налажењу Суда, надлежни орган није у законом прописаним роковима из члана 71. став 1. и 2. Закона о управ-

ним споровима, донео нови управни акт, већ је то учинио након подношења захтева Суду за доношење таквог акта, због чега је оправдано да надлежни орган управе накнади трошкове странке настале поводом поднетог захтева Суду за доношење таквог акта.

(Решење Управног суда, II-3 Уи. 256/14 од 12.03.2015. године)

Сентенцу сачинио: Ненад Стојановић,
судија Управног суда

ПРАВО НА ДОДАТАК НА ПЛАТУ ЗА ДОДАТНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ НА РАДУ

Члан 169. Закона о полицији ("Службени гласник РС", бр. 101/05, 63/09);
члан 26. став 1. Закона о платама државних службеника
и намештеника ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 101/07)

Запослени полицијски службеник који у одређеном временском периоду поред послова свог радног места ради и послове одсутног руководиоца има право на додатак на плату за додатно оптерећење на раду, применом Закона о платама државних службеника и намештеника.

Из образложења:

Према списима предмета, тужени је одлуку из диспозитива оспореног решења донео јер је нашао да је правилно првостепени орган одбио захтев тужиоца за исплату разлике у коефицијенту плате за обављање послова начелника Одељења за обезбеђење председника и одређених чланова владе, у периоду од 26.01.2006. године до 15.07.2008. године, јер у периоду када је жалилац замењивао начелника Одељења, позитивним прописима није било предвиђено увећање плате по основу обављања послова одсутног или непосредног руководиоца. Ценећи наводе жалбе којима се тражи да се предметна управна ствар реши применом Закона о платама државних службеника и намештеника, тужени налази да нису основани јер је за запослене у Министарству унутрашњих послова успостављен самосталан и независан систем обрачуна и исплате плате и свих елемената који чине плату, те се Закон којим се уређује плата државних службеника и намештеника у државним органима не

примењује на остваривање плате запослених који су распоређени на радна места у Министарству унутрашњих послова.

Према списима предмета и неспорном, тужилац је у периоду од 26.11.2006. године до 15.07.2008. године обављао послове начелника Одељења за обезбеђење председника и одређених чланова владе. У овом периоду наведено радно место није било попуњено, а тужилац је, за овај период, решењем надлежног органа, био распоређен на радно место заменика начелника Одељења за обезбеђење председника и одређених чланова владе, према којем је остварио право на плату. Према, такође, неспорном, у наведеном периоду, за одређене периоде, тужиоцу је исплаћено увећање плате по основу изузетних резултата у обављању послова свог радног места, када је по процени непосредног руководиоца био додатно оптерећен на раду.

По оцени суда основано тужилац тужбом оспорава правилност става туженог израженог у оспореном решењу. Наиме, у ситуацији када је неспорно да је тужилац у наведеном периоду обављао послове радног места начелника Одељења, неприхватљив је став оспореног решења да не постоји правна могућност да се тужиоцу за овај рад исплати плата адекватна оваквом раду. Ово стога јер се ради о раду обављеном у дужем временском периоду те овај, по оцени суда, нема карактер рада на замени одсутног радника, већ рада уместо одсутног радника. При том одредбе Закона о полицији, на које се оспорено решење позива, које регулишу права и обавезе запослених у Министарству унутрашњих послова не искључују правну могућност да се ситуације које нису обухваћене правном регулативом овог закона, правно реше применом Закона о платама државних службеника и намештеника, што тужилац поднетим захтевом тражи. Наиме, одредбама Закона о полицији ("Службени гласник РС", бр. 101/05, 63/09, које су важиле у време када је рад обављен) – чл. 146. није регулисана плата – увећање за рад на замени, на упражњеном радном месту. Међутим, одредбе члана 169. Закона о полицији прописују да се на положај, дужности, права и одговорности запослених у министарству примењују прописи о радним односима у државним органима, ако овим законом и прописима донетим на основу овог закона није друкчије одређено. Како одредбе Закона о полицији не регулишу право на исплату плате за рад уместо одсутног радника, по оцени суда, нема сметњи да се на овај случај примене одредбе Закона о платама државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 101/07) које регулишу додатке за додатно оптерећење на раду. Према одредбама члана 26. став 1. Закона о платама др-

жавних службеника и намештеника, ако по писменом налогу претпостављеног државни службеник ради и послове који нису у опису његовог радног места због тога што је привремено повећан обим посла или ради и послове одсутног државног службеника, има право на додатак за додатно оптерећење.

Код изнетог, погрешан је став туженог из оспореног решења, да нема правне могућности за одлучивање по захтеву тужиоца, када из изнетог произлази да ова постоји, а тужилац основано надокнаду тражи, како то и првостепени орган у свом решењу налази, само погрешно сматра да је исплатом надокнаде за изузетне резултате у обављању послова свог радног места (по оцени непосредног руководиоца) тужилац правилно надокнађен.

(Пресуда Управног суда III-25 У. 9394/13 од 03.04.2014. године)

Сентенцу сачинила Маријана Тафра Мирков,
судија Управног суда

ЗАПОШЉАВАЊЕ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ И ПЛАЋАЊЕ ПЕНАЛА

Члан 24. и члан 29. Закона о професионалној рехабилитацији особа са инвалидитетом ("Службени гласник РС", бр. 36/09)

Дом здравља, као послодавац, обавезан је да запошљава особе са инвалидитетом, а ако их не запосли плаћа пенале, јер као корисник средстава организација за обавезно социјално осигурање, у конкретном случају Фонда за обавезно социјално осигурање, није лице коме се плате обезбеђују из буџета Републике Србије, што је услов за посебан начин извршавања обавеза по Правилнику о начину праћења извршавања обавеза запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања те обавезе.

Из образложења:

Оспореним решењем одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца изјављена на решење Министарства финансија и привреде Републике Србије, Пореске управе, Филијале Свилајнац број 43115-1-00049-4/2012 од 13.09.2012. године, којим се тужиоцу тачком I диспозитива утврђује обавеза по основу пенала због неизвршавања обавеза запошљавања особа са

инвалидитетом, у Буџетски фонд за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом за месец јануар, фебруар, март, април, мај и јун 2012. године, у укупном износу од 1.692.600,00 динара, као и камате због неблаговремене уплате истих, обрачунате за дане кашњења у укупном износу од 100.990,07 динара, којим је тачком II диспозитива наложена уплата утврђене обавезе као и обрачунате камате, тачком III диспозитива наложено да сам обрачуна и уплати камату на неплаћени износ пенала од 14.08.2012. године до дана уплате и тачком IV диспозитива наложена уплата у року од 15 дана од дана пријема решења.

У тужби поднетој овом суду, којом оспорава законитост решења туженог због погрешне примене материјалног права, тужилац наводи да је у поступку по жалби указивао на погрешну примену материјалног права, односно да није у обавези да запошљава особе са инвалидитетом, нити је у обавези учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом, а тиме ни обавезе плаћања пенала, позивајући се да свој став заснива на одредбама члана 8. и 9. Правилника о начину праћења извршавања обавеза праћења запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања те обавезе. Али обзиром да тужени орган није уважио изнети став, тужбу подноси из истих разлога сматрајући да нема обавезу плаћања пенала због неизвршавања обавеза запошљавања особа са инвалидитетом за наведени обрачунски период у утврђеном износу. Предложио је да суд поништи оспорено решење.

Из списка ове управне ствари и образложења ожалбеног решења произлази да у поступку канцеларијске контроле извршавања обавеза запошљавања особа са инвалидитетом по Закону о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом ("Службени гласник РС", бр. 36/09), првостепени орган утврдио и записником број 43115-1-00049-2/2012 од 14.08.2012. године и допуном записника бр. 43115-1-00049-3/2012 од 27.08.2012. године констатовао да је тужилац у контролисаном периоду, с обзиром на број запослених радника, имао обавезу запошљавања пет особа са инвалидитетом за период 01.01.2012. године до 30.06.2012. године по члану 24. наведеног закона, али да их није запослио нити је по члану 29. истог закона платио пенале за сваку особу са инвалидитетом коју није запослио, па је на основу члана 47. наведеног закона донео ожалбено решење као у диспозитиву.

По оцени Управног суда, имајући у виду утврђено чињенично стање и пропис на основу кога је донето ожалбено решење, правилно је тужени орган одбио жалбу тужиоца изјављену против решења првостепеног органа од 13.09.2012. године и за своју одлуку је дао довољне и на закону засноване разлоге које прихвата суд.

Суд је ценио наводе тужбе да тужилац није у обавези да запошљава особе са инвалидитетом нити је у обавези учешћа у финансирању зарада са инвалидитетом, а тиме ни обавезе плаћања пенала позивајући се да свој став заснива на одредбама члана 8. и 9. Правилника о начину праћења извршењу обавеза плаћања особа са инвалидитетом и начину доказивања те обавезе, али је нашао да није основан.

Чланом 24. став 1. Закона о професионалној рехабилитацији особа са инвалидитетом ("Службени гласник РС" бр. 36/09) прописано је да обавеза запошљавања, у смислу овог закона, јесте обавеза сваког послодавца који има најмање 20 запослених да има у радном односу одређени број особа са инвалидитетом.

Чланом 29. став 1. истог закона прописано је да послодавац који не запосли особе са инвалидитетом у складу са чланом 24. овог закона плаћа пенале у висини троструког износа минималне зараде утврђене у складу са прописима о раду, за сваку особу са инвалидитетом коју није запослио.

Чланом 2. став 1. Правилника о начину праћења извршавања обавеза запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања те обавезе ("Службени гласник РС", бр. 33/2010 и 48/2010) прописано је да послодавац који има обавезу запошљавања особа са инвалидитетом јесте свако домаће или страно правно или физичко лице које има најмање 20 запослених и не сматра се новооснованим послодавцем у складу са законом, односно Република Србија за запослене у државним органима, аутономна покрајина за запослене у покрајинским органима и јединица локалне самоуправе за запослене у органима јединице локалне самоуправе.

Чланом 8. став 1. наведеног Правилника, прописано је да Република Србија као послодавац за директне и индиректне буџетске кориснике којима се плате обезбеђују из буџета Републике Србије, обавезу запошљавања особа са инвалидитетом извршава опредељивањем средстава у буџету за текућу годину, за намене субвенција зарада особа са инвалидитетом

запослених у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, за побољшање услова рада, унапређење производних програма и друге сврхе, у складу са законом.

Чланом 9. истог Правилника, прописано је да Министарство надлежно за послове запошљавања, на основу података добијених од пореске управе о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом за све директне и индиректне буџетске кориснике којима се плата обезбеђују из буџета Републике Србије, у складу са буџетским календаром, у финансијском плану предлаже Министарству надлежном за послове финансија износ средстава потребан за извршење обавезе запошљавања особа са инвалидитетом за Републику Србију, ради планирања обима Републичког буџета за наредну годину.

Из наведених одредаба произлази да ниједан послодавац није изузет од обавезе запошљавања особа са инвалидитетом, односно плаћања пенала, с тим што је чланом 8. наведеног Правилника прописан начин извршавања те обавезе од стране Републике Србије као послодавца за директне и индиректне буџетске кориснике којима се плате обезбеђују из буџета Републике Србије.

Како тужилац, као послодавац није корисник буџетских средстава односно лице коме се плате обезбеђују из буџета Републике Србије, што је услов за посебан начин извршавања обавеза по Закону о професионалној рехабилитацији особа са инвалидитетом, већ је корисник средстава организација за обавезно социјално осигурање, у конкретном случају Фонда за здравствено осигурање, Управни суд је нашао, да је ожалбено и оспорено решење донето правилном применом материјалног права.

Како је Управни суд нашао да закон није повређен на штету тужилаца, то је применом члана 40. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), одлучио као у диспозитиву пресуде.

(Пресуда Управног суда I-2 У 15198/12 од 24.09.2014. године)

Сентенцу сачинила Олга Петровић,
судија Управног суда

НАКНАДА ЗАРАДЕ И УСВОЈЕЊЕ

Члан 74. Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник РС", број 107/05...119/12) и члан 97. став 1, став 3. и 4. Закона о раду ("Службени гласник РС", број 24/05...32/13)

Лице које одсуствује са рада због упућивања детета на прилагођавање пре заснивања усвојења има право на накнаду зараде.

Из образложења:

У поступку који је претходио доношењу оспореног решења утврђено је да је тужила запослена код приватног предузетника ТР "М.", почев од 01.04.2013. године, да је решењем Центра за социјални рад општине В., број 9-560-136/12 од 07.05.2013. године, мал. А. Д. упућен на узајамно прилагођавање у породицу Д. Б.а и А. од 07.05.2013. године, које упућивање ће трајати до одлуке о усвојењу, али не дужи од шест месеци и да је на основу приложених извештаја о привременој спречености за рад тужила привремено спречена од 07.05.2013. године, због неге детета до три године, дијагноза: адаптивни период Z60.1.

Како по одредби члана 74. Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник РС", број 107/05...119/12), као основ за исплату накнаде зараде осигураника није предвиђен адаптивни период, односно прилагођавање пре усвојења - Z60.1., а у вези са којом дијагнозом је тужили утврђена привремена спреченост за рад, то је, по оцени туженог, правилно одлучио првостепени орган када је решењем број 133-34/013-186 од 17.07.2013. године, одбио захтев послодавца – предузетника Трговинске радње "М." из Л., за признавање права на накнаду зараде за време привремене спречености за рад за радницу А. Д., овде тужилу, због неге детета млађег од 3 године, почев од 07.05.2013. године, па надаље, док та спреченост траје.

Тужени орган, у вези навода истакнутих у жалби, налази да Закон о здравственом осигурању не признаје право на накнаду зараде због привремене спречености за рад адаптивног периода – прилагођавање пре усвојења, а како Закон о раду у конкретном случају признаје право на накнаду зараде, тужила би евентуално могла да оствари ово право по прописима о дејој и социјалној заштити.

Међутим, по оцени Управног суда и првостепено и другостепено решење су донета уз погрешну примену материјалног права, односно одредбе члана 74. Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник РС", број 107/05...119/12).

Према одредби члана 97. став 1. Закона о раду ("Службени гласник РС", број 24/05...32/13), прописано је да, хранитељ, односно старатељ детета млађег од пет година живота има право да, ради неге детета, одсуствује са рада осам месеци непрекидно од дана смештаја детета у хранитељску, односно старатељску породицу, а најдуже до навршених пет година живота детета.

Ставом 3. истог члана Закона, право из ст. 1 и 2. овог члана има и лице коме је, у складу са прописима о усвојењу, упућено дете на прилагођавање пре заснивања усвојења, а по заснивању усвојења – и један од усвојилаца.

Ставом 4. истог члана Закона, прописано је да за време одсуства са рада ради неге детета, лице које користи право из става 1. - 3. овог члана има право на накнаду зараде у складу са законом.

Одредбама члана 97. став 1, став 3. и 4. Закона о раду, уређено је питање одсуствовања са рада ради неге детета, због упућивања детета на прилагођавање пре усвојења, које одредбе Закона, по оцени Суда, представљају правни основ за признавање предметног права, док се питање накнаде зараде уређује у складу са одредбама Закона о здравственом осигурању, као системског закона, којим се, између осталог, обезбеђује исплата накнаде зараде за време привремене спречености за рад. То даље, значи да, по налажењу Суда, лице које одсуствује са рада због упућивања детета на прилагођавање пре заснивања усвојења има право на накнаду зараде.

Будући да је решењем Центра за социјални рад општине В., број 9-560-136/12 од 07.05.2013. године, мал. А. Д., упућен на узајамно прилагођавање у породицу тужиле, по ком основу је послодавац поднео захтев за признавање права на накнаду зараде за време привремене спречености за рад за радницу А. Д., овде тужилу, због неге детета млађег од 3 године, почев од 07.05.2013. године, па надаље, док та спреченост траје, по оцени Суда, тужилца остварује право сагласно цитираном члану 97. став 1. у вези става 3. и 4. Закона о раду.

Са наведеног, тужени орган није могао оспореним решењем да одбије жалбу тужиле, налазећи да је основом одредбе члана 74. Закона о здрав-

ственом осигурању, правилно првостепени орган поступио када је одбио захтев послодавца за признавање права на накнаду зараде за време привремене спречености за рад тужиље, због неге детета млађег од 3 године, почев од 07.05.2013. године, зато што наведена одредба Закона, као основ за исплату зараде не предвиђа адаптивни период, односно прилагођавање пре усвојења. Стога, Суд налази да је тужени орган погрешно применио материјално право, будући да оспореним решењем није санкционисао погрешну примену материјалног права учињену од стране првостепеног органа.

(Пресуда Управног суда II-2 У. 16896/13 од 27.11.2014. године)

Сентенцу сачинила Сандра Пауновић,
саветник Управног суда

ДОСТАВА РАЧУНА СОПСТВЕНИМ КОРИСНИЦИМА УСЛУГА

Члан 3. Закона о општинским услугама
("Службени гласник РС", број 18/05 и 30/10)

Не може се од стране инспектора за поштанске услуге забранити уручење рачуна јавног комуналног предузећа корисницима комуналних услуга, преко запослених радника у предузећу, јер се уручење рачуна на такав начин не сматра обављањем поштанских услуга.

Из образложења:

Оспореним решењем одбијена је жалба тужиоца, јер је тужени орган оценио да је првостепено решење правилно и на закону засновано, а наводи жалбе неосновани. Из списка предмета произлази да је инспектор за поштанске услуге дана 18.07.2013. године извршио инспекцијски преглед у просторијама пословног седишта тужиоца, коме је присуствовао директор предузећа, Ј. С., која је изјавила да се од укупног броја рачуна, преко запослених лица у предузећу, доставља око 91.000 рачуна корисницима услуга на кућне адресе. Како је утврдио да се тужилац неовлашћено бави преносом и уручењем поштанских пошиљака – рачуна корисницима својих услуга са статусом физичких лица, без дозволе надлежног органа, инспектор за поштанске услуге је, позивајући се на одредбе члана 90. став 1. тачка 7. подтачка 2. и став 2. Закона о поштанским услугама ("Службени гласник РС" број 18/05 и 30/10), донео првостепено решење, број 345-07-00515/2013-07 од 19.08.2013. године, којим се тужиоцу, као привред-

ном субјекту, забрањује обављање поштанских услуга и налаже одговорном лицу у предузећу да обустави пренос и уручење поштанских пошиљака до прибављања дозволе надлежног органа.

Одредбом члана 3. став 1. тачка 1. Закона о поштанским услугама, прописано да су поштанске услуге услуге које обухватају пријем, пренос и уручење поштанских пошиљака, као и да пренос поштанских пошиљака подразумева технолошке процесе код поштанског оператора од места пријема до места уручења поштанске пошиљке.

Код оваквог чињеничног и правног стања, по оцени Управног суда, основано тужилац тужбом указује да је оспореним решењем повређен закон на његову штету, јер се предаја рачуна физичким лицима за извршене услуге тужиоца не могу сматрати уручењем поштанске пошиљке. Појам услуге подразумева да се услужна делатност обавља у корист трећег лица, са или без накнаде, а не у сопствену корист, јер нико сам себи не може да пружа услугу, па достава својих рачуна сопственим корисницима преко запослених лица и лица ангажованих на основу Уговора о делу не представља поштанску услугу. С тога се, по оцени Управног суда, не може од стране инспектора за поштанске услуге забранити уручење рачуна јавног комуналног предузећа корисницима комуналних услуга, преко запослених радника у предузећу, јер се уручење рачуна на такав начин не сматра обављањем поштанских услуга.

(Пресуда Управног суда II-4.У.17146/13 од 09.10.2014. године)

Сентенцу сачинио: Драган Јовановић,
судија Управног суда

ПОНИШТАЈ ПРАВНОСНАЖНОГ РЕШЕЊА О ИЗУЗИМАЊУ НАЦИОНАЛИЗОВАНОГ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

Члан 86. ст. 7. Закона о планирању и изградњи
("Службени гласник РС", бр. 47/03....39/09)

Нису испуњени законом прописани услови за поништај правноснажног решења о изузимању национализованог грађевинског земљишта, из члана 86. став 7. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03....39/09), уколико земљиште није приведено намени за коју је изузето, али је приведено другој намени у складу са Законом.

Из образложења:

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је решењем Општинске Скупштине Ниш, Народног одбора Општине Ниш, бр. 37559/1962 од 08.11-1962. године из поседа ранијих корисника изузето национализовано грађевинско земљиште у КО Ниш-Бубањ, ради изградње Новог гробља на потесу Ледена Стена у Нишу, а да је допунским решењем, Општинске скупштине Ниш, бр. 37559/1962 од 05.07.1963. године изузето из поседа ранијих власника национализовано грађевинско земљиште између осталих и кп. бр. 719/5 КО Ниш-Бубањ. Даље произлази да је сада пок. Драгомир Крстић, поднео 28.12.2006. године првостепеном органу захтев за поништај наведеног допунског решења о изузимању, у складу са одредбом члана 86. став 7. Закона о планирању и изградњи, те да је првостепени орган прибавио налаз и мишљење вештака грађевинске струке 14.10.2008. године у коме је наведено да на кп. бр. 7194/14 и 7191/15 КО Ниш-Бубањ, нема изграђених објеката и да су исте самоникло растиње, односно да исто није приведено намени, а да је у току привођење намени кп. бр. 7191/5 и 7191/24 КО Ниш, према важећем урбанистичком плану, тако што су исте парцелисане за саобраћајницу, а део те саобраћајнице је већ изграђен. Након тога донето је првостепено решење 28.07.2011. године којим је ставом 1., поништено допунско решење о изузимању број 37559/1962 од 05.07.1963. године, у односу на катастарске парцеле ближе описане у ставу 1., док је ставом 2. диспозитива првостепеног решења одбијен, захтев у односу на кп. бр. 7191/5 и 7191/24, јер су исте приведене намени, а ставом 3. одбијен је захтев за поништај решења у односу на кп. бр. 7191/6, будући да је о истој већ одлучивано у другом поступку. Из списка даље произлази да је ГПП изјављивало жалбу против тог првостепеног решења оспоравајући га у ставу 1. којим је усвојен захтев а која жалба је одбијена решењем другостепеног органа од 23.11.2011. године. У односу на став 2. првостепеног решења жалбу су изјавили овде тужиоци односно њихови правни претходници. Из списка произлази да је другостепени орган оцењујући законитост става 2. првостепеног решења нашао да је жалба неоснована, будући да је првостепени орган потпуно и правилно утврдио чињенично стање и да је вештак грађевинске струке дао налаз и мишљење да је на кп. бр. 7191/5 и 7191/24 КО Ниш, Бубањ, у току привођење намени према важећем урбанистичком плану, тако што су исте испарцелисане за саобраћајницу, као и да је део те

саобраћајнице већ изграђен, те да у конкретном случају није испуњен услов из члана 86. став 7. Закона о планирању и изградњи.

Одредбом члана 86. став 7. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03, 34/06), прописано је да на захтев ранијег сопственика, односно његовог законског наследника, поништиће се правноснажно решење о изузимању градског грађевинског земљишта из његовог поседа, ако корисник градског грађевинског земљишта исто не приведе намени за коју је земљиште изузето, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

С обзиром на чињеницу да је у првостепеном поступку вештак грађевинске струке дао налаз и мишљење да је према важећем Регулационом плану "Ледена стена", објављеном у "Службеном листу Града Ниша", број 13/2000), коме је продужена важност према новом Закону о планирању и изградњи ("Службени лист Града Ниша", број 28/2003 и 53/2003), на предметним кп. бр. 7191/5 и 7191/24 КО Ниш, Бубањ, насталим од 7191/5 од 4892 м², у току привођење намени према важећем урбанистичком плану, на тај начин што су исте испарцелисане за саобраћајницу, при чему је део те саобраћајнице већ изграђен, то је по оцени, правилан закључак туженог органа да у конкретном случају нису испуњени законом прописани услови за поништај правноснажног допунског решења о изузимању, из члана 86. став 7. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03....39/09).

По оцени Управног суда нису испуњени законом прописани услови за поништај правноснажног решења о изузимању национализованог грађевинског земљишта, уколико земљиште није приведено намени ради које је изузето, али је приведено другој измењеној намени у складу са Законом. Ово посебно што би такво решење било правно и фактички неизвршиво, јер не би могло представљати подобну исправу за спровођење промене у евиденцији о правима на непокретностима, будући да је, неспорно утврђено да је на предметним кп. бр. 7191/5 и 7191/24 КО Ниш, Бубањ, насталим од 7191/5 од 4892 м², у току привођење намени према важећем урбанистичком плану, на тај начин што су исте испарцелисане за саобраћајницу, при чему је део те саобраћајнице већ изграђен.

(Пресуда Управног суда II-I У. 3109/12 од 29.07.2014. године)

Сентенцу сачинила Драгана Ранђеловић,
саветник Управног суда

**ВАНБРАЧНА ЗАЈЕДНИЦА И ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА
НА ПОРОДИЧНУ ПЕНЗИЈУ**

Члан 28а. Закона о пензијском и инвалидском осигурању
("Службени гласник РС", бр. 34/03...93/12)

За остваривање права на породичну пензију од утицаја је временски период који се односи на дужину трајања брачне заједнице пре смрти осигураника или корисника старосне или инвалидске пензије, па је без утицаја чињеница што су брачни другови пре закључења брака живели у ванбрачној заједници.

Из образложења:

Из списка предмета ове управне ствари произлази да је у поступку који је претходио доношењу оспореног решења утврђено да је умрли корисник старосне пензије рођен 06.04.1941. године, затим да је из извода из матичне књиге венчаних која се воде за подручје М. текући број 1 за 2012. годину утврђено да је удова В. М., овде тужиља, закључила брак са сада покојним В. С. дана 06.01.2012. године, који је у тренутку закључења брака имао навршених 70 година, као и да је од момента закључења брака (06.01.2012. године) до момента смрти покојног В. С., 01.03.2012. године прошло мање од две године.

Одредбом члана 28а. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", бр. 34/03...93/12), прописано је да ако је умрли осигураник или умрли корисник старосне или инвалидске пензије у тренутку закључења брака навршио године живота из члана 19. тачка 1) овог закона, брачни друг може стећи право на породичну пензију под условом да имају заједничко дете или да је брак трајао најмање две године.

Према оцени Управног суда, код овако утврђеног чињеничног и правног стања ствари, правилно је поступио тужени орган када је оспореним решењем одбио, као неосновану, жалбу тужиље изјављену против првостепеног решења, с обзиром да је у поступку код првостепеног органа без повреда правила поступка, правилно и потпуно утврђено чињенично стање, па је правилно примењено и материјално право када је одлучено као у диспозитиву првостепеног решења. Ово из разлога што тужиља не испуњава законом прописане услове за остваривање права на породичну пензију, будући да према напред цитираној одредби наведеног закона брачни друг умрлог корисника старосне или инвалидске пензије може

стећи право на породичну пензију само под условом да имају заједничко дете или да је брак трајао најмање две године, што у конкретној ситуацији није случај, јер тужила и њен сада покојни супруг нису имали деце, а од момента закључења брака до момента смрти пок. С. В. је прошло мање од две године.

Суд је ценио наводе истакнуте у тужби, па је нашао да су ти наводи неосновани и без утицаја на другачију оцену законитости оспореног решења. Ово због тога што је тужбом оспорено решење, према стању у списима предмета, засновано на потпуно и тачно утврђеном чињеничном стању на које су правилно примењене напред цитиране одредбе наведеног закона, а у образложењу побијаног решења, јасно су наведене све чињенице које су у току поступка утврђене, као и релевантни прописи и разлози којима се руководио тужени орган приликом доношења решења. Наиме, одредбом члана 27. став 1. тачка 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, прописано је да право на породичну пензију могу остварити чланови породице умрлог корисника старосне или инвалидске пензије, док се по члану 28. став 1. истог закона, чланом породице умрлог осигураника, односно корисника права из члана 27. овог закона сматра, између осталих и брачни друг, с тим што је стицање тог права за брачног друга додатно условљено напред цитираним чланом 28а. наведеног закона дужином трајања брачне заједнице. По о цени суда, а имајући у виду наведене законске одредбе, дужина трајања ванбрачне заједнице, на чему тужилац посебно инсистира у жалби и тужби није од значаја за решавање ове управне ствари, јер ванбрачни друг према изричитој законској одредби не улази у круг лица који би могли остварити право на породичну пензију, без обзира на разлоге, због којих, у конкретном случају раније није дошло до закључења брака, а тиме ни колико је трајала ванбрачна заједница, пре закључења брака, будући да се временски период трајања ванбрачне заједнице, не може урачунати у време које је прописано чланом 28а. Закона о пензијском и инвалидском осигурању као услов за остваривање права на породичну пензију.

(Пресуда Управног суда I-20 У.6604/13 од 11.09.2014. године)

Сентенцу сачинио: Жељко Шкорић,
судија Управног суда

**ПРАВО НА ОТПРЕМНИНУ ОФИЦИРА, ПОДОФИЦИРА
И ПРОФЕСИОНАЛНИХ ВОЈНИКА ПРИМЉЕНИХ У СЛУЖБИ
У ВОЈСЦИ НА ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ**

Члан 88. став 2. Закона о Војсци Србије ("Сл. гласник РС", број 116/07, 88/09 и 101/10), члан 44. став 1. Правилника о платама и другим новчаним примањима професионалних припадника Војске Србије ("Сл. војни лист", број 28/11)

Официр, подофицир и професионали војник примљен у служби у Војсци на одређено време има право на отпремнину ако му служба престане из једног од три разлога: истеком уговореног рока, зато што је оглашен неспособним за дужност за коју је примљен на одређено време и ако му служба у Војсци престане због укидања формацијског места

Из образложења:

Оспореним решењем одбијена је тужиочева жалба против решења Војне поште 4989 Куршумлија, инт. број 1-842 од 27. марта 2014. године, којим је одбијен његов захтев за признавања права на отпремнину након престанка професионалне војне службе на одређено време ради истека уговореног рока. У образложењу оспореног решења се наводи да је тако одлучено, јер је и тужени орган нашао да тужилац није лице, коме би, основном члана 44. став 1. Правилника о платама и другим новчаним примањима професионалних припадника Војске Србије, припадало право на отпремнину након престанка професионалне војне службе по наведеном основу.

У тужби против оспореног решења тужилац, као основно, наводи да је био на служби у Војсци од 6. септембра 2010. до 5. марта 2014. године, да му је професионална војна служба по уговору на одређено време престала истеком уговореног рока, те да управо из тог разлога, у смислу наведене одредбе Правилника, има право на отпремнину. Додаје, да се тужени орган, када је одбио његову жалбу, неосновано позвао на мишљење Министарства одбране од 15. новембра 2013. године, будући да тај орган није могао да даје тумачење прописа, нити поменуто мишљење може да замени пропис који је по питању отпремнине професионалних војника недвосмислен. Сматра да је оспореним решењем повређен закон на његову штету и предлаже да Суд уважи тужбу и поништи оспорено решење.

Тужени орган је дао одговор на тужбу, у коме остаје у свему при разлозима из образложења оспореног решења. Предлаже да Суд одбије тужбу.

Након оцене навода тужбе, одговора на тужбу, као и списка предмета ове управне ствари, испитујући законитост оспореног решења у смислу члана 41. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), Управни суд је нашао да је тужба основана.

Одредбом члана 88. став 2. Закона о Војсци Србије ("Службени гласник РС", број 116/07, 88/09 и 101/10), прописано је да официру у радном односу на одређено време, подофициру у радном односу на одређено време и професионалном војнику коме престане служба у Војсци Србије истеком уговореног рока, због тога што је оглашен неспособним за дужност за коју је примљен на одређено време или ако му служба у Војсци Србије престане због укидања формацијског места, припада отпремнина у висини до троструког износа бруто зараде која би му припадала у последњем месецу пре престанка службе, зависно од временаведеног у служби на одређено време. А, према члану 44. став 1. Правилника о платама и другим новчаним примањима професионалних припадника Војске Србије ("Службени војни лист", број 28/11), официру у на одређено време, подофициру на одређено време и професионалном војнику коме престане служба у Војсци истеком уговореног рока ако није обновио уговор о раду, због тога што је оглашен неспособним за дужност за коју је примљен на одређено време или ако му служба у Војсци Србије престане због укидања формацијског места, припада отпремнина у висини бруто плате која би му припадала у последњем месецу пре престанка службе, зависно од временаведеног у служби на одређено време, и то: 1) до 10 година – у износу једномесечне плате са минулим радом; 2) преко 10 до 15 година – у износу двомесечне плате са минулим радом; 3) преко 15 година – у износу тромесечне плате са минулим радом.

У конкретном случају одлучне чињенице за законито решење ове правне ствари међу странкама нису спорне, а докази који их потврђују налазе се у списима предмета. Није спорно да је тужилац био професионални војник по уговору на одређено време, да му је престала служба у Војсци истеком уговореног рока, као и да је поднео захтев за признавање права на отпремнину. Надаље, међу странкама није спорно да је решењем Војне поште 4989 Куршумлија, инт. број 1-842 од 27. марта 2014. године, одбијен његовог захтев, а овде оспореним решењем одбијена његова жалба против тог првостепеног решења. Међу странкама је спорно да ли тужилац, као професионални војник по уговору на одређено време има право на отпремнину након што му

служба престане истеком уговореног рока. Решавајући ово, међу странкама спорно питање, Суд налази да није основано схватање војних управних органа да професионални војник по уговору на одређено време нема право на отпремнину након што му служба престане истеком уговореног рока. Наиме, Суд налази да војни управни органи погрешно тумаче одредбе наведених чланова Закона и Правилника, које, по схватању Суда, прописују да официр, подофицир и професионали војник примљен у служби у Војсци на одређено време има право на отпремнину ако му служба престане из једног од три разлога: истеком уговореног рока, зато што је оглашен неспособним за дужност за коју је примљен на одређено време и ако му служба у Војсци престане због укидања формацијског места. До оваквог схватања Суд је дошао језичким тумачењем члана 88. став 2. Закона и члана 44. став 1. Правилника, у којима су у склопу формулације члана ова три разлога престанка службе на одређено време јасно раздвојена зарезима, као и логичким тумачењем тих одредби, будући да ти разлози представљају основ за престанак службе на одређено време прописани одредбом члана 112. став 1. и став 2. тачке 1. и 6. Закона. Зато је тужени орган, одлучујући о тужиочевој жалби требало да уважи жалбу и поништи наведено решење првостепеног органа од 27. марта 2014. године, којим је погрешно примењен материјални пропис. Како је тужени орган оспореним решењем одбио тужиочеву жалбу, на основу истоветне погрешне примене материјалног прописа, тим решењем је повредио закон на тужиочеву штету.

Суд је овај спор решио без одржавања усмене јавне расправе, у смислу члана 33. став 2. Закона о управним споровима, јер није утврђивао чињенице, већ је нашао да је оспорени акт незаконит због погрешне примене материјалног прописа, а што је могао да цени на основу увида у списе, без одржавања усмене јавне расправе.

Са изнетих разлога налазећи да је оспореним решењем закон на тужиочеву штету, Управни суд је, на основу одредбе члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

(Пресуда Управног суда, II-2 У. 7405/14 од 27. новембра 2014. године)

сентенцу сачинио: Томислав Медвед,
судија Управног суда

**ПРАВНА ПРИРОДА ЗАХТЕВА ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА
У ПОСТУПКУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ, СА АСПЕКТА ТАРИФЕ
О НАГРАДАМА И НАКНАДАМА ТРОШКОВА ЗА РАД АДВОКАТА**

Тарифа о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката
("Службени лист СРЈ", бр. 54/98...11/02, "Службени лист СЦГ",
бр. 32/03...5/06 и Службени гласник РС", бр. 129/07...15/12).

Захтев за заштиту права у поступцима јавних набавки представља правно средство - поднесак којим се покреће поступак, те стога подносиоцу тог захтева не припада награда увећана за 100% од награде прописане за поднеске којима се покреће поступак (тужбе, предлози, молбе), у смислу тарифног броја 10. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Из образложења¹

Из списка предмета произлази да су тужиоци поднели Управном суду тужбе којима је оспорена законитост решења Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, број 4-00-1423/2012 од 2.10.2012. године, којим су усвојени захтеви тужилаца за заштиту права и у целини поништен отворени поступак јавне набавке радова ближе описаних у диспозитиву оспореног решења, наручиоца Републике Србије, града Београда, Градске општине Савски венац (став 1.) и наручилац обавезан за тужиоцима накнади трошкове заштите права у износу од 114.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема решења (ст. 2. до 4.).

Законитост наведеног решења туженог органа оспорена је у погледу одредаба ст. 2. до 4. диспозитива тог решења, којима је тужени орган обавезао наручиоца да тужиоцима накнади трошкове заштите права у износу од по 114.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема решења (60.000,00 динара на име таксе и 54.000,00 динара на име ангажованог адвоката), уместо тражених износа од стране тужилаца, и то: тужилац СГЗР "К." из Београда – износ од 340.000,00 динара (60.000,00 динара за републичку административну таксу и 280.000,00 динара за ангажованог адвоката), тужилац "В." из Београда – износ од 360.000,00 динара

¹ Иако се сентенца односи на једно од два спорна питања која су се поставила пред Суд у одлучивању у овом предмету, у циљу потпунијег сагледавања ове ствари, дат је целовит приказ образложења пресуде, с обзиром на то да, према сазнању већа, питање трошкова поступка јавне набавке није у пракси Суда разматрано са аспеката који су дати у пресуди.

(60.000,00 динара за републичку административну таксу и 300.000,00 динара за ангажованог адвоката) и тужилац "ГЈ 47" доо из Београда – износ од 435.000,00 динара (60.000,00 динара на име таксе и 375.000,00 динара на име ангажованог адвоката).

У тужбама тужилаца СГЗР "К." из Б. и "В." из Б. се наводи да захтев за заштиту права једино може третирати као правни лек у поступку јавне набавке, због чега је тражена надокнада по тарифним броју 10. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Тужилац указује да захтев за заштиту права има све карактеристике правног лека, а суштина правних лекова и јесте заштита права странака у поступку, у овом случају лица која имају намеру да учествују у поступку јавне набавке, а посебно лица која имају интерес да закључе уговор о јавној набавци. С тим у вези, тужилац наводи да је, према подели на одређене врсте правних лекова, захтев за заштиту права у поступцима јавних набавки, у првом степену, када одлуку доноси наручилац, ремонстративни правни лек (одлуку о таквом леку доноси орган који је донео одлуку која се оспорава истим), док у другом степену, пред Републичком комисијом за заштиту права у поступцима јавних набавки, добија карактер деволутивног правног лека (одлуку о таквом правном леку доноси другостепени орган, као виши орган у процедури одлучивања). Тужилац сматра да наведено потврђује и став туженог органа који је у свом решењу број 4-00-1523/2011 од 25.12.2012. године, објављеном на сајту тог органа, истакао да је захтев за заштиту права "дозвољен правни лек". Оспоравајући висину додељеног износа на име трошкова поступка, тужилац истиче да Адвокатска тарифа веома јасно, у делу вредности поступка, даје категоризацију у динарској вредности, а не у "поенима", те тарифа за вредност спора није 1000 поена, већ реална вредност поступка, а то је 22.345.055,41 динара. Тужилац предлаже да суд, у спору пуне јурисдикције, донесе мериторну одлуку којом ће уважити тужбу, поништити оспорено решење и обавезати тужени орган да тужиоцу надокнади трошкове поступка који је пред њим вођен у износу од 340.000,00 динара, као и да надокнади трошкове овог спора, и то: на име састава тужбе - износ од 70.000,00 динара, на име разгледања – увида у списе – износ од 35.000,00 динара, као и трошкове судских такси по ТТ.

У тужби тужиоца "Г." доо из Б., поднетој Управном суду дана 7.11.2012. године, заведеној под бројем 14546/12, оспорена је законитост става 2. диспозитива решења туженог органа, којим је наручилац обавезан

да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 114.000,00 динара. Тужбом је оспорен начин на који је тужени обрачунао и доделио тужиоцу, на име трошкова поступка који је пред тим органом вођен, износ од свега 114.000,00 динара (60.000,00 динара на име таксе и 54.000,00 динара на име ангажованог адвоката), уместо тражених 435.000,00 динара (60.000,00 динара на име таксе и 375.000,00 динара на име ангажованог адвоката), према Адвокатској тарифи објављеној у "Службеном гласнику", број 15/12. Тужилац истиче да наведена тарифа, у делу који се односи на вредност поступка јасно даје категоризацију у динарској вредности, а не у поенима, те да стога у конкретном случају вредност спора није 900 поена, већ реална вредност, а то је 22.345.055,41 динара. Наведена вредност спора, по мишљењу тужиоца, јасно опредељује и припадајућу накнаду за специфициране предузете радње, и то такође у динарима, а не у поенима. Предложено је да суд, у спору пуне јурисдикције, донесе мериторну одлуку којом ће уважити тужбу, поништити оспорено решење и обавезати тужени орган да тужиоцу надокнади трошкове поступка који је пред њим вођен у износу од 435.000,00 динара, као и да надокнади трошкове овог спора, и то: на име састава тужбе - износ од 75.000,00 динара, на име разгледања – увида у списе – износ од 37.500,00 динара, као и трошкове судских такси по ТТ.

Тужени орган је суду доставио одговоре на тужбе идентичне садржине, указујући најпре на околност да је Управни суд, у управним споровима који су вођени под бројем 19 У 12689/10 и 20 У 10590/10, донео решења којим су одбачене тужбе за поништај решења донетих по захтевима за заштиту права у поступцима јавних набавки, те је стога предложио да суд одбаци и предметне тужбе. Опреза ради, тужени је у одговорима навео да је одлука о трошковима у предметном поступку донета применом одредби члана 116. Закона о јавним набавкама, а у складу са тарифним бројем 7. и 15. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени лист СРЈ", бр. 54/98...11/02, "Службени лист СЦГ", бр. 32/03...5/06 и Службени гласник РС", бр. 129/07...15/12). У погледу начина и висине обрачуна трошкова поступка, тужени орган наводи да је исте обрачунао на следећи начин: Ставом 1. тарифног броја 7. Тарифе, предвиђено да за састављање тужбе, предлога, молбе, захтева и других поднесака којима се покреће поступак у процењивим предметима, адвокату припада награда према вредности спора, и то за вредност спора од 400.000 до 800.000 поена, награда од 900 поена. Чланом 9. Тарифе одређена да је

вредност поена, и иста, према Одлуци о измени Тарифе ("Службени гласник РС", број 15/12), важећој у време доношења оспореног решења, износи 30,00 динара. Процењена вредност предметне јавне набавке, према одлуци нарочиоца о покретању поступка јавне набавке, износи 22.345.055,41 динар. Полазећи од наведеног, тужени орган је утврдио да тужиоцима на име састављање захтева за заштиту права, као поднеска из става 1. тарифног броја 7. Тарифе, припада награда од 27.000,00 динара (900 поена x 30,00 динара), док им половина наведеног износа припада на име састављања осталих поднесака у смислу тачке 3. тарифног броја 7. Тарифе (изјашњење о настављању поступка) и на име увида у списе предмета. Имајући у виду да су уз поднете захтеве за заштиту права приложена уредна пуномоћја за заступање тужилаца од стране адвоката, чији се печат налази на примерку поднетог захтева и писменог изјашњења о наставку поступка заштите права, то је тужени орган, применом одредбе члана 116. став 3. Закона о јавним набавкама, доделио максималан могући износ накнаде на име састава захтева, писменог изјашњења и вршења увида у списе предмета, те су стога неосновани захтеви тужилаца за признавање трошкова поступка у износима који прелазе износ додељених трошкова. Тужени сматра да је бесмислена аргументација тужилаца да вредност надокнаде треба утврдити у динарима, а не у поенима, будући да се вредност надокнаде у динарској вредности која се признаје адвокатима на име заступања у овим поступцима заштите одређује применом тарифног броја 7. из Тарифе, као подзаконског акта путем којег се утврђује награда и накнада трошкова за рад адвоката. У одговорима је предложено да суд тужбе одбије као неосноване.

По налажењу Суда, тужбеним наводима отворена су два спорна питања од значаја за оцену законитости оспореног решења туженог органа.

Прво спорно питање је да ли је тужени орган правилно поступио када је висину додељених трошкова обрачунао у односу на одређени број припадајућих поена у смислу Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени лист СРЈ", бр. 54/98...11/02, "Службени лист СЦГ", бр. 32/03...5/06 и Службени гласник РС", бр. 129/07...15/12).

Друго спорно питање је да ли захтев за заштиту права у поступцима јавних набавки представља правни лек у смислу тарифног броја 10. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, па стога подно-

сиоцу тог захтева припада награда увећана за 100% од награде прописане за поднеске којима се покреће поступак (тужбе, предлози, молбе).

Разматрајући питање правилности обрачуна висине додељених трошкова у односу на одређени број припадајућих поена, Суд је имао у виду одредбе Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", број 116/08), који је важио у време доношења оспореног решења и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени лист СРЈ", бр. 54/98...11/02, "Службени лист СЦГ", бр. 32/03...5/06 и Службени гласник РС", бр. 129/07...15/12), такође важеће у време одлучивања туженог органа.

Одредбама члана 116. Закона о јавним набавкама, којима је уређено питање трошкова поступка, прописано да је подносилац захтева за заштиту права дужан да на одређени рачун буџета Републике Србије уплати таксу у износу од 60.000,00 динара, односно 30.000,00 динара, ако је у питању јавна набавка мале вредности (став 1.), да свака странка у поступку сноси трошкове које проузрокује својим радњама (став 2.), да ако је захтев за заштиту права основан, наручилац мора подносиоцу захтева за заштиту права на писмени захтев надокнадити трошкове настале по основу заштите права (став 3.), а ако захтев за заштиту права није основан, подносилац захтева за заштиту права мора наручиоцу на писмени захтев надокнадити трошкове настале по основу заштите права (став 4.), при чему странке у захтеву морају прецизно да наведу трошкове за које траже накнаду (став 5.), те да о трошковима одлучује Републичка комисија чија одлука је извршни наслов (став 7.).

Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени лист СРЈ", бр. 54/98...11/02, "Службени лист СЦГ", бр. 32/03...5/06 и Службени гласник РС", бр. 129/07...15/12), важећом у време доношења оспореног решења, одређују се награде и накнаде трошкова за рад адвоката и то бројем поена за поједине радње, процентуално од вредности предмета радње и паушално у одређеним случајевима (члан 1.), при чему се награда за рад адвоката утврђује према важећој Тарифи у време обрачуна (члан 8.), а вредност поена износи 30,00 динара (члан 9.).

Одељком IV, пододељак 2. (Остали поступци), Тарифни број 7. (састављање поднесака у процењивим предметима), прописано је да за састављање тужбе, предлога, молбе, захтева и других поднесака којима се покреће поступак у процењивим предметима, адвокату припада награда према вредности спора, и то:

Вредност спора		Награда
од		до
-	2.500 поена	80 поена
2.500 поена	7.500 поена	120 поена
7.500 поена	15.000 поена	160 поена
15.000 поена	25.000 поена	240 поена
25.000 поена	50.000 поена	300 поена
50.000 поена	100.000 поена	440 поена
100.000 поена	200.000 поена	600 поена
200.000 поена	400.000 поена	800 поена
400.000 поена	800.000 поена	900 поена
800.000 поена	па навише	1.000 поена

Наведеним тарифним бројем 7. Тарифе предвиђено је и да за састављање одговора на тужбу, приговора на предлог и осталих образложених поднесака или поднесака који садрже чињеничне наводе, адвокату припада награда из става 1. овог тарифног броја (став 2.), као и да за састављање осталих поднесака адвокату припада 50% награде из става 1. овог тарифног броја (став 3.).

Полазећи од наведених одредаба Закона и Тарифе, Управни суд је оценио да су неосновани тужбени наводи којима се правилност одлучивања туженог органа о висини додељених трошкова поступка спори указивањем на то да се вредност спора одређује у односу на реалну новчану вредност спора, а не у односу на вредност поена. Ово стога што из цитираних одредаба Тарифе, по схватању Суда, следи да су параметри за одређивање висине награде адвоката у процењивим предметима вредност поена, вредност спора изражена у поенима до које се долази поделом новчане вредности спора и вредности поена утврђене тарифом и износ награде, такође изражене у поенима, а чији се новчани износ добија множењем утврђене вредности награде и вредности поена прописане тарифом. Следом изнетог, Суд је оценио да је правилно поступио тужени орган када је у овој ствари вредност награде обрачунао тако што је, имајући у виду да,

вредност предметне јавне набавке износи 22.345.055,41 динара, тужиоцима признао награду на име састављање захтева за заштиту права од стране адвоката у износу од 27.000,00 динара (900 поена x 30,00 динара), као и половину наведеног износа на име састављања изјашњења о настављању поступка и увида у списе предмета.

Разматрајући питање да ли захтев за заштиту права у поступцима јавних набавки представља правни лек у смислу тарифног броја 10. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, па стога подносиоцу тог захтева припада награда увећана за 100% од награде прописане за поднеске којима се покреће поступак (тужбе, предлози, молбе), Управни суд је имао у виду да је Закон о јавним набавкама у одељку VII – ЗАШТИТА ПОНУЂАЧА И ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА, прописивао да се образује Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки, као самосталан и независан орган Републике Србије, који обезбеђује заштиту права понуђача и јавног интереса у поступцима јавних набавки (члан 100. став 1.), да захтев за заштиту права може да поднесе свако лице које има интерес да закључи уговор о конкретној јавној набавци (подносилац захтева), као и Управа за јавне набавке, јавни правобранилац и државни орган или организација која је овлашћена да врши надзор над пословањем наручиоца (члан 106. ст. 1. и 2.), да се захтев за заштиту права подноси наручиоцу и може се поднети у току целог поступка јавне набавке, против сваке радње наручиоца, осим ако овим законом није другачије одређено (члан 107. ст. 1. и 2.), при чему захтев за заштиту права задржава даље активности наручиоца у поступку јавне набавке до доношења одлуке о поднетом захтеву за заштиту права, ако Републичка комисија на предлог наручиоца не одлучи другачије (члан 108. став 1.).

Наведеним законом је предвиђено да ће после претходног испитивања, наручилац решењем одлучити о захтеву за заштиту права тако што ће усвојити захтев и у целини или делимично поништити поступак јавне набавке уколико је захтев основан или одбити захтев за заштиту права као неоснован (члан 111. став 1. тач. 1) и 2)), с тим да решење из члана 111. став 1. тачка 2) овог закона садржи и позив подносиоцу захтева за заштиту права да се најкасније у року од три дана од дана пријема решења писмено изјасни да ли ће наставити поступак пред Републичком комисијом, као и обавештење о последицама пропуштања рока за изјашњење (члан 112. став 1.), као и да Републичка комисија одлучује о поднетом захтеву

за заштиту права на основу пријема писменог изјашњења подносиоца захтева о наставку поступка (члан 113. став 1.).

Тарифним бројем 10. ст. 1. и 2. наведене Тарифе (правни лекови), предвиђено је да за састављање правних лекова адвокату припада награда увећана за 100% од награде прописане за поднеске којима се покреће поступак (тужбе, предлози, молбе), с тим да за састављање одговора на изјављене правне лекове адвокату припада 50% од награде прописане у претходном ставу, с тим да у компликованим случајевима ова награда може износити 100%.

Полазећи од наведених одредаба Закона и Тарифе, Суд је оценио да захтев за заштиту права у поступцима јавних набавки представља правно средство - поднесак којим се покреће поступак, те стога подносиоцу тог захтева не припада награда увећана за 100% од награде прописане за поднеске којима се покреће поступак (тужбе, предлози, молбе), у смислу тарифног броја 10. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Разматрајући питање правне природе захтева за заштиту права у поступцима јавних набавки, Суд је имао у виду специфичност тог поступка, односно разлоге и циљ његовог увођења у правни поредак Републике Србије, јавни интерес на коме се овај поступак заснива, али и интерес учесника у поступку који су заинтересовани за закључење уговора о јавној набавци. Питање заштите наведених интереса, законодавац је уредио тако што је, сагласно цитираним одредбама Одељка VII Закона о јавним набавкама, предвидео могућност подношења захтева за заштиту права од стране лица која имају интерес за закључење уговора о јавној набавци, али и круга лица са другачијим (у одређеним ситуацијама опречним) интересом: Управа за јавне набавке, јавни правобранилац и државни орган или организација која је овлашћена да врши надзор над пословањем наручиоца (члан 106. ст. 1. и 2. Закона).

Законодавац је, имајући у виду сложеност и значај овог поступка уредио и питање контроле његовог спровођења, тако што је прописао да се захтев за заштиту права може поднети наручиоцу у току целог поступка јавне набавке, против сваке радње наручиоца, осим ако овим законом није другачије одређено (члан 107. ст. 1. и 2.).

Из наведеног, по схватању Суда, следи да захтев за заштиту права у поступку јавне набавке, по својој садржини и обухвату примене, пред-

ставља правно средство којим се иницира поступак контроле, односно заштите наведених интереса, и то у свим фазама поступка, укључујући и оне које претходе одлучивању о избору понуђача. Суд, стога, оцењује да се поднети захтев не може уподобити правном леку у смислу цитиране одредбе тарифног броја 10. Тарифе, већ правном средству којим се иницира заштита права, у смислу наведеног тарифног броја. Ово стога што правни лек (редовни и ванредни)¹ подразумева постојање формално – правног акта одлучивања о праву и на закону заснованом интересу лица које је легитимисано за његово изјављивање, односно пропуштање органа да о томе одлучи, док се у конкретном случају ради о радњи наручиоца предузетој у циљу спровођења јавне набавке којом се не одлучује непосредно о праву и на закону заснованом интересу одређеног лица, већ стварају претпоставке за даље вођење поступка јавне набавке. Прописивање контролног механизма у тој фази, по схватању Суда, представља правну могућност да се иницира питање заштите права учесника поступка до чије би повреде могло да дође незаконитим одлучивањем на основу незаконито предузете радње у току спровођења поступка јавне набавке. Суд налази да на овакав став не утиче ни чињеница да подношење захтева за заштиту права ствара претпоставку за подносиоца да у случају одбијања захтева, путем изјашњења, обезбеди деволутивно одлучивање од стране Републичке комисије, будући да је у том случају реч о новој правној ситуацији, различитој од оне у којој је захтев иницијално поднет, која подразумева испуњеност одређених претпоставки и предузимање одређених радњи од стране лица које је овлашћено да дâ изјашњење о наставку поступка.

(Пресуда Управног суда 12 У. 14372/12 од 09.03.2015. године)

Сентенцу сачинио: мр Зоран Рељић,
судија Управног суда

¹ Према тарифном броју 11. важеће Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени гласник РС", број 121/12), за састављање правних лекова, редовних и ванредних, адвокату припада награда увећана за 100% од награде прописане за поднеске којима се покреће поступак из Тарифног броја 9 (став 1.), односно за састављање одговора на изјављене правне лекове адвокату припада 50% од награде прописане у претходном ставу, с тим да у компликованим случајевима ова награда може износити 100%.

РЕФЕРАТИ

Ружа Урошевић,
судија Управног суда

ПОСТУПАК ЗА ВРАЋАЊЕ ИМОВИНЕ И ОБЕШТЕЋЕЊЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Процес стварања нормативних и других услова за враћање одузете имовине, у циљу исправљања историјских неправди, учињених непосредно после Другог светског рата, започет је 1991. године доношењем и ступањем на снагу Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизмирених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа ("Службени гласник РС" број 18/91, 20/92 и 42/98). Након тога, донети су и други прописи који су прописивали услове и начин враћања одређене имовине, међу којима су: Закон о изменама и допунама Закона о расправљању имовинских односа насталих самовласним заузећем земљишта у друштвеној својини ("Службени гласник РС" број 50/92), Закон о враћању утрина и пашњака селима на коришћење ("Службени гласник РС" број 16/92), Закон о условима и начину враћања имовине стечене радом и пословањем задруга после 1. јула 1953. године ("Службени гласник РС" број 46/90) и Закон о задругама ("Службени лист СРЈ" број 41/96 и 12/98 и "Службени гласник РС" број 101/05 и 34/06). Како су се ови закони углавном односили само на пољопривредно земљиште, било је нужно да се, у складу са демократским принципима и идејом о нужности поштовања принципа легалитета, а посебно права својине, донесе општи пропис о денационализацији, којим би се свима гарантовало право на повраћај неоправдано и неосновано одузете имовине.

У јуну 2005. године ступио је на снагу Закон о пријављивању и евидентирању одузете имовине ("Службени гласник РС" број 45/2005) којим је у члану 10. прописано да ће се враћање одузете имовине црквама и верским заједницама уредити посебним законом. Посебан закон - Закон о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама донет је 30.05.2006. године и утемељен на традиционалним правним начелима имовинског и облигационог права - **пре свега на начелу да је право сво-**

јине природно и неотуђиво право које никоме не може бити одузето без ваљаног правног основа и правичне накнаде.

У члану 1. тог Закона прописано је да се овим законом уређују услови, начин и поступак враћања имовине која је на територији Републике Србије одузета од цркава и верских заједница, као и од њихових задужбина и друштава (у даљем тексту: цркве и верске заједнице), применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији и других прописа који су донесени и примењивани у периоду од 1945. године, као и свим другим актима којима је вршено одузимање те имовине, без тржишне накнаде, а у члану 3. је дато значење појединих израза употребљених у закону, па се, према тој одредби, **под прописима** из члана 1. Закона **подразумевају прописи АВНОЈ-а, ДФЈ, ФНРЈ и СФРЈ, као и прописи НР Србије и СР Србије, којима је после Другог светског рата, по разним основама или без основа, држава у сопствену корист или у корист других правних и физичких лица, одузимала имовину од цркава и верских заједница, док се под актима одузимања подразумевају правни акти који су имали непосредно дејство, као што су прописи, пресуде, одлуке, решења, други правни акти, као и материјалне радње државних органа, путем којих је имовина одузимања.**

Из изложеног произлази да се законодавац определио за парцијалну и поступну денационализацију по врсти имовине и по групама субјеката, стварајући ослонац и услове за општу денационализацију којом треба да се оконча поступак враћања или накнаде имовине бившим власницима у Србији.

Доношењем Закона о враћању имовине и обештећењу ("Службени гласник РС" бр. 72/2011 - у даљем тексту: Закон) коначно је решено отворено питање права људи којима је после Другог светског рата од стране државе одузета имовина без накнаде, односно без одговарајуће накнаде. Тада су, низом привредно-политичких мера државе, ствари у приватној својини, како покретне, тако и непокретне, прешле у државну, односно друштвену својину. Најзначајније међу овим мерама су биле аграрна реформа, национализација, конфискација и секвестрација, путем којих је из приватне у државну својину прешло пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште, грађевинско земљиште, али и привредна предузећа, станови и стамбене зграде.

Закон је објављен 28.09.2011. године, а ступио је на снагу осмог дана од објављивања, односно 06.10.2011. године. Тим Законом су, у покушају да се исправи историјска неправда, уређени услови, начин и поступак враћања одузете имовине и обештећења за одузету имовину, која је на територији Републике Србије, применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији као и других прописа, на основу аката о подржављењу, после 09.03.1945. године одузета од физичких и одређених правних лица и пренесена у општеном државну, друштвену или заједничку својину. Одредбе овог Закона се примењују и на враћање имовине чије је одузимање последица Холокауста на територији која данас чини територију Републике Србије.

Поступак враћања имовине

Закон је подељен у седам глава, с тим што је Глава четврта у целини посвећена поступку за враћање имовине и обештећење. Одредбом члана 11. Закона прописано да се **поступак по захтеву спроводи по одредбама тог Закона, а да се на питања која нису уређена тим Законом, примењује одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.** И одредбом члана 140. став 1. Закона је такође прописано да по захтеву за враћање имовине поступак води Агенција за реституцију (у даљем тексту: Агенција) у складу са тим Законом и законом којим се уређује општи управни поступак.

Странке у поступку

У члану 39. Закона, што је прилично ретко у нашим прописима, експлицитно је наведено ко су странке у поступку враћања имовине, а то су:

- **лице по чијем је захтеву покренут поступак,**
- **лице које има правни интерес, а није подносилац захтева,**
- **обвезник враћања и**
- **републички јавни (државни) правобранилац.**

Подносиоци захтева су сви бивши власници одузете имовине, односно њихови законски наследници и правни следбеници. Ова лица имају право на подношење захтева без обзира на то да ли су поднела пријаву у складу са Законом о пријављивању и евидентирању одузете имовине ("Службени гласник РС" бр. 45/05), иако је тим законом било прописано да подношење пријаве представља услов за подношење захтева за остваривање права

на повраћај одузете имовине или обештећење за ту имовину, у складу са посебним законом, односно да се захтев за остваривање права по посебном закону може поднети само ако је пријава одузете имовине поднета до 30.06.2006. године Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије.

У пракси се појавило као спорно питање да ли су потомци супруге бившег власника правни следбеници бившег власника, те као такви овлашћени за подношење захтева за враћање одузете имовине и обештећење. Одлучујући по тужби подносилаца захтева за враћање одузете имовине (унука из другог брака супруге бившег власника одузете имовине), Управни суд је изразио став да **потомци супруге бившег власника, који нису потомци самог власника одузете имовине, нису законски наследници бившег власника одузете имовине и не спадају у круг лица која имају право на враћање одузете имовине и обештећење.**

Своју одлуку Управни суд је образложио на следећи начин:

" Из разлога образложења оспореног решења произлази да је тужени орган одбио жалбу тужилаца, тако што је своју одлуку засновао на чињеници да нису законски наследници бившег власника, те да не спадају у круг лица која имају право на враћање имовине и обештећење, у складу са чланом 5. став 1. тачка 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. Ово стога, што се својство корисника права, према наведеном члану признаје само бившем власнику и законском наследнику бившег власника, а тужиоци не спадају у круг законских наследника бившег власника, нити се право представљања примењује на супружнике оставиоца.

Одредбом члана 5. став 1. тачка 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу ("Службени гласник РС", број 72/2011), прописано је да право на враћање имовине или обештећење има домаће физичко лице које је бивши власник одузете имовине, а у случају његове смрти или проглашења умрлим – његови законски наследници, утврђени у складу са прописима који уређују наслеђивање у Републици Србији и са одредбама овог закона.

Одредбом члана 9. став 1. Закона о наслеђивању ("Сл. гласник РС", бр. 46/95 и 101/2003) прописано је да први наследни ред чине оставиочеви потомци и његов брачни друг, а одредбом става 2. истог члана, да оставиочева деца и његов брачни друг наслеђују на једнаке делове.

Одредбом члана 10. истог закона прописано је да ако оставиочево дете не може или неће да наследи, његов део на једнаке делове наслеђују

његова деца (унуци оставиоcheви), а кад неки од оставиоcheвих унука не може или неће да наследи, његов део на једнаке делове наслеђују његова деца (праунуци оставиоcheви) и тако редом све док има оставиоcheвих потомака.

Одредбом члана 11. Закона о наслеђивању, прописано је да ако оставилац нема потомства, брачни друг не наслеђује у првом наследном реду, већ у складу са одредбом члана 12. у другом наследном реду наслеђује заједно са оставиоcheвим родитељима и њиховим потомством.

Имајући у виду наведено чињенично и правно стање ове управне ствари, правилно је, по оцени Управног суда, оспореним решењем одбијена жалба тужилаца будући да је, у поступку који је претходио доношењу оспореног решења, правилно утврђено да тужиоци не спадају у круг лица која имају право на враћање одузете имовине или обештећење. Ово стога, што је из доказа приложених уз захтев за остваривање права, утврђено да је власник предметне имовине био Нешић Милован, који је преминуо не оставивши иза себе потомство, те је његову целокупну имовину наследила супруга, Нешић Мара као једини законски наследник. Како је Нешић Мара из каснијег брака родила ћерку, Јокић Милицу, чија деца се у управном поступку јављају као подносиоци захтева за враћање одузете имовине, иако су потомци супруге бившег власника а не потомци самог власника одузете имовине, то је суд нашао да је њихов захтев правилно одбијен као неоснован, јер се према цитираним одредбама закона, право на враћање признаје само бившем власнику и његовим законским наследницима. Осим тога, имовина која је предмет захтева за враћање, није ни била у својини бившег власника у тренутку његове смрти да би могла бити предмет заоставштине која је направљена иза њега и коју је наследила његова супруга.

Суд је ценио и навод тужбе којим тужиоци указују да им је суд у оставинском поступку признао статус законских наследника бившег власника одузете имовине али је нашао да исти није истинит. Наиме, из Решења Првог општинског суда у Београду, V О бр. 1208/06 утврђује се да су овде тужиоци оглашени за наследнике по основу законског реда наслеђивања само на заоставштини своје мајке, покојне Загорац Милице. Околност да је њихова мајка једини наследник Нешић Маре, супруге бившег власника одузете имовине, не може довести до универзалне сукцесије у односу на тужиоце, јер они нису били ни у каквом родбинском односу са првим супругом њихове баке, а ни до примене права представљања, јер се

у смислу одредбе члана 10. цитираног Закона о наслеђивању, то право не примењује на супружнике оставиоца."¹

Обвезник враћања имовине у натуралном облику је Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, јавно предузеће, привредно друштво или друго правно лице чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, привредно друштво са већинским друштвеним капиталом и задруга, укључујући и привредна друштва и задруге у поступку стечаја и ликвидације, а који је, на дан ступања на снагу овог закона, власник, држалац или носилац права коришћења, односно права располагања на подржављеној имовини. Када је у питању неизграђено грађевинско земљиште за које није поднет захтев за конверзију у року од 60 дана од дана ступања на снагу Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС и 24/11), или се не изврши конверзија права коришћења у право својине уз накнаду у року од две године од дана подношења захтева за конверзију, обвезник враћања је носилац права коришћења на грађевинском земљишту, под условом да је он, као купац у уговору о продаји капитала закљученим у поступку приватизације, прихватио враћање имовине.

Република Србија је обвезник обештећења у виду обвезница или у новцу.

Правни положај републичког јавног правобраниоца је врло специфичан, будући да се јавља као странка у поступку и као законски заступник Републике Србије, као странке у поступку – обвезника. Улога републичког јавног правобраниоца, као законског заступника Републике Србије, произлази из његових овлашћења прописаних у члану 9. Закона о јавном правобранилаштву ("Службени гласник РС" бр. 43/91), према коме Републичко јавно правобранилаштво у судским и управном поступку заступа Републику Србију и њене органе и организације, ради остваривања њихових имовинских права и интереса. Међутим, републички јавни правобранилац је и странка у поступку, као државни орган који има самостално право и дужност да у своје име реагује у случају повреде закона на штету државе, државног органа или другог правног лица које по закону заступа, а о чијим се правима, обавезама или непосредном правном интересу решава у поступку. Да ли ће доћи до процесне конфузије у

¹ Пресуда Управног суда 9 У 4737/2013 од 17.10.2013. године.

случају када се републички јавни правобранилац јавља у улози законског заступника једног државног органа и заштитника права, обавеза или интереса другог, остаје да се види у пракси.

Покретање поступка

Поступак за враћање имовине и обештећење се покреће подношењем захтева **Агенцији за реституцију – надлежној подручној јединици, у року од две године од дана објављивања јавног позива на веб сајту Министарства финансија**. Образац захтева је прописан Правилником о обрасцу захтева за враћање одузете имовине, односно обештећење, начину и поступку пријема и обраде захтева, списку пошта у којима се врши подношење захтева и облику и садржини извода из захтева ("Службени гласник РС" бр. 94/2011). Захтев се подноси преко шалтера поште, с тим што се надлежност подручне јединице Агенције утврђује према пребивалишту, односно боравишту бившег власника у Републици Србији у време одузимања имовине. У случају спора око месне надлежности подручних јединица, директор Агенције решава сукоб надлежности тако што одређује која ће подручна јединица Агенције бити надлежна.

Што се тиче организационе структуре Агенције, треба рећи да она има следеће организационе јединице:

- Јединицу за конфесионалну реституцију;
- Јединицу за реституцију Београд;
- Јединицу за реституцију Крагујевац;
- Јединицу за реституцију Ниш и
- Јединицу за реституцију Нови Сад.

Према ставу Управног суда, усвојеном на седници свих судија 31.03.2014. године "Агенција за реституцију – Јединица за конфесионалну реституцију је надлежна да одлучује по сваком захтеву цркве или верске заједнице поднетом за враћање имовине или обештећење на основу Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама."

Наведени став је произашао из предмета Управног суда у коме се појавило као спорно питање надлежности Агенције за реституцију да одлучује по захтевима за обештећење за одузету имовину, будући да је подносилац захтева свој захтев засновао на чињеници да му није исплаћена

тржишна новчана надокнада. Управни суд је уважио тужбу изјављену против закључка којим је одбачен захтев за реституцију због ненадлежности и у образложењу пресуде навео:

"Из образложења оспореног закључка произлази да је тужилац поднео захтев туженом дана 30.09.2008. године за исплату тржишне вредности за непокретност експроприсану решењем Одељења за привреду и финансије Скупштине општине Савски венац од 29.03.1973. године, која је експроприсана у потпуности уз накнаду у корист Дирекције за изградњу и реконструкцију града Београда. Тужени орган је одбацио наведени захтев тужиоца, наставши да Законом о враћању имовине црквама и верским заједницама није предвиђена могућност да тужени води поступак одређивања или исплате накнаде за експроприсану непокретну имовину, већ да је за решавање о захтеву надлежна општинска управа општине на чијој се територији налази непокретност.

Међутим, основано се, по оцени Управног суда, тужбом оспорава законитост закључка туженог органа, будући да се у конкретном случају ради о поступку враћања одузете имовине, који је предвиђен одредбом члана 1. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама ("Сл. гласник РС" бр. 46/06), којом је прописано да се овим законом уређују услови, начин и поступак враћања имовине која је на територији Републике Србије одузета од цркава и верских заједница, као и од њихових задужбина и друштава, применом прописа о аграрној реформи, национализацији, секвестрацији и других прописа који су донесени и примењивани у периоду од 1945. године, као и свим другим актима којима је вршено одузимање те имовине, без тржишне накнаде.

Наиме, суд налази да је тужени орган био надлежан за одлучивање по захтеву тужиоца, јер се у конкретном случају не ради о исплати накнаде за експроприсану непокретност, већ о захтеву у смислу члана 4. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, којим је прописано да се одузета имовина враћа по правилу у натуралном облику или се накнађује у виду друге одговарајуће имовине, а тржишна новчана накнада се исплаћује само ако враћање у натуралном облику или у виду друге одговарајуће имовине није могуће. Дакле, један од начина враћања имовине је и исплата тржишне новчане накнаде, коју је тужилац и захтевао, сматрајући да му је извршено одузимање имовине без тржишне накнаде, у смислу цитираног члана Закона о враћању имовине црквама и верским заједница-

ма. Код изнетог, Агенција за реституцију-Јединица за конфесионалну реституцију је надлежна да одлучује о сваком захтеву цркве или верске заједнице поднетом за враћање имовине или обештећење на основу Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама.

Осим тога, одбацујући захтев тужиоца због ненадлежности, по оцени Управног суда, тужени орган је повредио правила поступка прописана одредбом члана 56. став 4. Закона о општем управном поступку ("Сл. лист СРЈ" бр. 33/97 и 31/01 и "Сл. гласник РС" бр. 30/10), којом је прописано да када орган поштом добије поднесак за чији пријем није надлежан, а несумњиво је који је орган надлежан за пријем, послаће поднесак без одлагања надлежном органу, односно суду и о томе ће обавестити странку. Дакле, уколико је тужени орган сматрао да није надлежан, по налажењу суда, није могао да одбаци захтев тужиоца закључком због ненадлежности, већ је био дужан да достави предмет надлежном органу, а то је, у конкретном случају, Општинска управа градске општине Савски венац, како у самом образложењу оспореног закључка тужени и наводи."²

Законом је прописано, у члану 42., које податке садржи захтев, као и који се докази, у оригиналу или овереној копији, прилажу уз захтев. Посебно је, и то изричито, прописано које податке захтев мора да садржи, односно који се докази обавезно прилажу уз захтев, под претњом правних последица пропуштања.

Стога је битно рећи да захтев мора да садржи податке о:

- **бившем власнику** - име, име једног родитеља и презиме, датум и место рођења, пребивалиште, односно боравиште у време одузимања имовине и држављанство, односно назив и седиште задужбине;

- **одузетој имовини на коју се захтев односи** – врста, назив, величина, односно површина, место где се непокретност налази, број катастарске парцеле по старом и важећем премеру, изглед и стање имовине у време одузимања, односно одговарајући подаци за покрене ствари;

- **подносиоцу захтева** – име, име једног родитеља и презиме, податке о рођењу, пребивалишту, држављанству, јединствени матични број грађана, име, презиме и пребивалиште пуномоћника, односно назив и се-

² Пресуда Управног суда 9 У. 3151/2013 од 27.05.2013. године

диште задужбине, податке о лицу које представља задужбину и лицу које заступа задужбину.

Уз захтев се обавезно прилажу докази:

- **за податке о бившем власнику и подносиоцу захтева** – извод из матичне књиге рођених, односно умрлих, извод из регистра у коме је задужбина уписана, пуномоћје, а ако подносилац захтева нема стално пребивалиште на територији Републике Србије и пуномоћје за лице овлашћено за пријем писмена, као и други доказ на основу којег се могу несумњиво утврдити тражени подаци;

- **за податке о основу, времену и акту одузимања** – исправа о подржављењу имовине или назив, број и година службеног гласила у коме је објављен акт, уз конкретно навођење предмета одузимања и сл.;

- **за податке о правној вези подносиоца захтева са бившим власником** – извод из матичне књиге, решење о наслеђивању, извод из регистра правних лица, односно други доказ на основу којег се може несумњиво утврдити правна веза подносиоца захтева са бившим власником.

Обавезе подношења захтева, као што је већ речено, нису ослобођена ни лица која су поднела пријаву одузете имовине Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије у складу са Законом о пријављивању и евидентирању одузете имовине. Напротив, одредбом члана 64. Закона је прописано да ће пријаве са пратећом документацијом које су поднете Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије на основу Закона о пријављивању и евидентирању одузете имовине, Републичка дирекција за имовину Републике Србије, у року од три месеца од дана ступања на снагу овог Закона, доставити подносиоцима пријава препорученом пошљицом на адресу наведену у пријави. У случају када више лица поседује потврде о извршеном евидентирању одузете имовине под истим бројем, пријава са пратећом документацијом ће се доставити првом потписнику пријаве. Дакле, сви који су поднели пријаве Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије, поштујући важећи закон, морали су поново да поднесу захтев Агенцији са пратећом документацијом. Такође, није постојала законска сметња да лица која нису пријавила одузету имовину Републичкој дирекцији за имовину, у законом прописаном року поднесу Агенцији захтев за враћање имовине и обештећење.

Одлучивање по захтеву

Доста полемике у јавности је изазвало законско решење из члана 43. Закона према коме ће **захтев, који не садржи податке и уз који нису приложени докази из члана 42. став 7. Закона, бити одбачен као неуредан, а да против акта о одбачају није дозвољена жалба, већ се против њега може покренути управни спор.**

На први поглед се чини да ће непотпун захтев странке бити одбачен кршењем начела општег управног поступка о пружању помоћи неурој странци, и супротно одредби члана 58. Закона о општем управном поступку којом је прописано да ако поднесак садржи неки формални недостатак који спречава поступање по поднеску или ако је неразумљив или непотпун, орган који је примио такав поднесак учиниће све што треба да се недостаци отклоне и одредиће подносиоцу рок у коме је дужан да то учини. То се може саопштити подносиоцу телефоном или усмено ако се подносилац затекне код органа који саопштава да поднесак садржи недостатке. О учињеном саопштењу орган ће ставити забелешку на спису. Ако подносилац отклони недостатке у одређеном року сматраће се да је поднесак био од почетка уредан. Ако подносилац не отклони недостатке у одређеном року, па се услед тога не може поступати по поднеску, орган ће закључком одбацити такав поднесак. На ову последицу подносилац ће се нарочито упозорити у позиву за исправку поднеска. Против тог закључка дозвољена је посебна жалба.

Међутим, ако се има у виду изричита одредба Закона, којом је прописано које податке захтев мора да садржи и који докази се обавезно прилажу уз захтев, свако поступање странке, па и неуре, супротно императивној законској норми, мора да води санкционисању таквог понашања, односно одбачају захтева.

Иако је законска одредба јасна и не предвиђа обавезу првостепеног органа да наложи подносиоцу да уреди захтев, у пракси је било случајева када је орган налагао подносиоцу да уреди захтев, у смислу члана 42. и 43. закона, што исти није учинио, па му је тек након истека рока за уређење захтева, захтев одбачен као неуредан. При одбијању тужбе у таквом случају Управни суд се руководио следећим разлозима:

"Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је тужилац дана 16.11.2012. године поднео туженом органу захтев за враћање одузете имовине, односно обештећење, при чему тужилац уз

поднети захтев није доставио исправу о подржављењу имовине, нити је наведен назив, број и година службеног гласила у коме је објављен акт, уз конкретно навођење предмета одузимања. Из списка предмета и образложења оспореног решења даље произлази да је тужени орган својим дописом број 46-010172/2012 од 15.1.2014. године наложио тужиоцу да, између осталог, достави туженом органу и исправу о подржављењу у оригиналу или овереној фотокопији. Поступајући по наведеном допису од 15.1.2014. године тужилац је уз поднесак од 14.2.2014. године приложио уверење РГЗ СКН Ћуприја број 952-2/2014-29 од 10.2.2014. године којим наведени орган обавештава тужиоца да у својој архиви не поседује тражени акт о подржављењу, као и да није у могућности да га изда тужиоцу.

Одредбама члана 42. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 108/2013) прописано је да захтев садржи податке основу, времену и акту одузимања (став 3. тачка 4), при чему се уз захтев се прилажу, у оригиналу или овереној фотокопији, као докази за податке из става 3. тачка 4) овог члана - исправа о подржављењу имовине или назив, број и година службеног гласила у коме је објављен акт, уз конкретно навођење предмета одузимања и сл. (став 4. тачка 3), с тим уз захтев се обавезно прилажу и докази из става 4. тач. 1), 3) и 4) овог члана (став 7).

Одредбом члана 43. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, прописано је да ће се захтев који не садржи податке из члана 42. став 7. овог закона и уз који нису приложени докази из тог става одбацити као неуредан.

Полазећи од наведених законских одредаба, те како је несумњиво утврђено да тужилац уз поднети захтев није приложио доказ из члана 42. став 4. тачка 3) Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, који доказ је тужилац био обавезан да приложи у смислу одредбе члана 42. став 7. наведеног закона, нити је наведени доказ тужилац приложио уз поднесак од 14.2.2014. године, а што се ни наводима тужбе не оспорава, Управни суд је оценио да је тужени орган правилно поступио када је оспореним закључком одбацио предметни захтев тужиоца, као неуредан, применом одредбе члана 43. став 1. наведеног закона. Суд је при том оценио да су неосновани наводи тужиоца да као неука странка није био обавештен о документацији која је неопходна за подношење предметног захтева од стране туженог органа. Ово стога што из списка предмета несумњиво произлази да је тужени орган, пре доношења оспореног закључка, својим до-

писом број 46-010172/2012 од 15.1.2014. године наложио тужиоцу да свој захтев допуни таксативно наведеном документацијом, између осталог и исправом о подржављењу, при чему тужилац својим поднеском од 14.2.2014. године, није поступио по наведеном налогу туженог органа и уредио предметни захтев. Суд је такође, ценио и остале наводе тужбе, али је нашао да се истим не доводи у питање законитост и правилност оспореног закључка, имајући у виду утврђено чињенично стање."³

То наравно не значи да је било оправдано да се тој странци ускрати и право на жалбу против закључка којим је захтев одбачен, имајући у виду да је поступак за враћање имовине и обештећење двостепен, односно да је за одлучивање у другом степену надлежно Министарство финансија. Ово посебно стога, што је оваквим законским решењем повређено једно од основних људских права – право на правно средство гарантовано одредбом члана 36. став 2. Устава Републике Србије, према којој свако има право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се одлучује о његовом праву, обавези или на закону заснованом интересу.

Вероватно са циљем да се оправда искључење жалбе, у члану 43. став 3. Закона је прописано да лице чији је захтев одбачен у смислу става 1. тог члана, има право да нови захтев поднесе до истека рока из члана 42. став 1. Закона. Ова одредба је непотребна, чак сувишна, ако се има у виду да закључак о одбацивању захтева може стећи само формалну, а не и материјалну правноснажност. Иста правна ситуација настаје и кад захтев буде правоснажно одбијен, јер решење о одбијању захтева не стиче материјалну правоснажност. То значи да је у случају да захтев странке буде правоснажно одбијен, она такође има право да поднесе нови захтев до истека рока из члана 42. став 1. Закона, иако то у закону није наведено.

Искључење права на жалбу против закључка о одбачају захтева као неуредног, даје могућност покретања управног спора пред Управним судом ради оцене законитости тог акта, као и могућност коришћења ванредног правног средства - захтева за преиспитивање судске одлуке пред Врховним касационим судом, који до сада, према статистичким подацима Управног суда, ниједна странка није користила.

³ Пресуда Управног суда I-12 У. 7192/14 од 06.06.2014. године

У једном случају је странка поднела **жалбу** Врховном касационом суду против пресуде Управног суда којом је одбијена њена тужба поднета против закључка Агенције за реституцију, Подручне јединице Крагујевац којим је одбачен, као неуредан, захтев тужиоца за враћање одузете имовине, односно обештећење, али је решењем Врховног касационог суда жалба одбачена као недозвољена, са следећим одбразложењем:

"Одредбама члана 49. до 65. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/09), који је ступио на снагу дана 30.12.2009. године, као ванредна правна средства против правноснажним одлука Управног суда прописани су захтев за преиспитивање судске одлуке и понављање поступка, а одредбом члана 7. став 2. истог закона је изричито прописано да се против пресуде донете у управном спору не може изјавити жалба (правноснажна пресуда). При томе ниједном одредбом Закона о управним споровима није прописана жалба, као правно средство.

Имајући у виду да је у конкретном случају жалилац поднео жалбу овом суду дана 09.08.2014. године против пресуде Управног суда I-12 У. 7192/14 од 06.06.2014. године, а не неко од Законом о управним споровима прописаних ванредних правних средстава, Врховни касациони суд је, на основу наведених прописа и члана 30. став 1. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС" бр. 116/08 и 104/09), одлучио као у диспозитиву решења."⁴

Захтев странке – подносиоца захтева, може бити одбачен и са других разлога, у ком случају се сходно примењују одредбе Закона о општем управном поступку. То значи да ће у том случају странка моћи да изјави жалбу другостепеном органу, ако је по том закону жалба допуштена.

Одредбе Закона којима су прописани рокови за доношење првостепене и другостепене одлуке у поступку по захтеву за враћање имовине и обештећење, су такође различити у односу на одредбе о роковима у Закону о општем управном поступку.

Чланом 208. Закона о општем управном поступку прописано је када се поступак покреће поводом захтева странке, односно по службеној дужности, ако је то у интересу странке, а пре доношења решења није потребно спроводити посебан испитни поступак, нити постоје други разлози због којих се не може донети решење без одлагања (решавање претходног пита-

⁴ Решење Врховног касационог суда Уж. 11/2014 од 27.08.2014. године

ња и др.) орган је дужан да донесе решење и достави га странци што пре, а најдоцније у року од једног месеца од дана предаје уредног захтева, односно од дана покретања поступка по службеној дужности, ако посебним законом није одређен краћи рок. У осталим случајевима, кад се поступак покреће поводом захтева странке, односно по службеној дужности ако је то у интересу странке, орган је дужан да донесе решење и достави га странци најдоцније у року од два месеца, ако посебним законом није одређен краћи рок. Правна последица недоношења првостепеног решења у законом прописаном року, према ставу 2. истог члана, је право странке да поднесе жалбу по протеклу рока за решавање, као да је њен захтев одбијен.

У члану 46. Закона је прописано да је Агенција дужна да о потпуном захтеву одлучи најкасније у року од шест месеци, а у случају посебно сложених предмета у року од годину дана од дана пријема потпуног захтева. Пропуштање ових рокова би водило примени наведеног института управног права - жалбе због ћутања управе, иако то посебно није прописано овим законом.

Када су у питању рокови за доношење одлуке по жалби, одредбом члана 237. Закона о општем управном поступку прописано је да се решење по жалби мора донети и доставити странци што пре, а најдоцније у року од два месеца од дана предаје жалбе, ако законом није предвиђен краћи рок. Недоношење решења по жалби у наведеним роковима, представља разлог за подношење тужбе због ћутања управе у управном спору, против другостепеног органа, сагласно одредби члана 15. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/2009).

Међутим, одредбом члана 48. Закона је прописан, не краћи, него дужи рок за доношење одлуке по жалби. Према ставу 2. тог члана, **министарство надлежно за финансије је дужно да одлучи о поднетој жалби у року од 90 дана од дана пријема, а према ставу 3. истог члана, против другостепеног решења може да се покрене управни спор. И наравно, ни овде није прописано, а евидентно је, да се управни спор може покренути и против другостепеног органа, ако по протеклу прописаног рока од 90 дана и даљег рока од седам дана по поновљеном тражењу, не донесе одлуку по жалби.**

Уколико не одбаци захтев, Агенција одлучује о његовој основности након спроведеног посебног испитног поступка. Решењем о враћању имовине и обештећењу утврђује се корисник, имовина која се враћа,

односно за коју се даје обештећење, висина основице обештећења и аконтације, обвезник, начин и рокови за извршење одређених обавеза, као и брисање евентуалних терета. У случају са Агенција утврди да не постоји законски основ за враћање имовине или обештећење, доноси решење о одбијању захтева. **Остаје нејасно због чега је законодавац предвидео да се првостепено решење Агенције доставља само подносиоцу захтева, обвезнику и републичком јавном правобраниоцу, а не и лицу које има правни интерес, коме је ex lege признато својство странке у овом поступку. А достављање решења је од пресудне важности управо код коришћења правних средстава. Ово због тога што само лице коме је решење достављено може да користи правно средство, будући да је рок за коришћење правних средстава везан искључиво за дан достављања решења.**

Правна средства

Доследан у пропустима или намери, законодавац у члану 48. став 1. Закона прописује да против првостепеног решења могу изјавити жалбу министарству за послове финансија, као другостепеном органу, само подносилац захтева, обвезник и републички јавни правобранилац, а не и лице које има правни интерес, коме је законом признато својство странке у поступку.

Код одбацивања захтева је експлицитно наведено да се против закључка не може изјавити жалба, док је у овом случају посредно, кроз навођење учесника у поступку који имају право да поднесу жалбу, **право на жалбу ускраћено експлицитно само носиоцу правног интереса, чиме је повређено његово уставно право на правно средство.**

Ако се има у виду да се поступак пред Агенцијом води применом правила управног права, сасвим је логично што је законом прописано да се против другостепеног решења може покренути управни спор. **Управни спор се води пред Управним судом, подношењем тужбе против другостепеног решења у року од 30 дана од дана достављања решења странци.** Уз тужбу се доставља оригинал или копија решења које се тужбом оспорава. Против одлуке Управног суда донете по тужби није допуштен захтев за преиспитивање судске одлуке, будући да је тужби претходило двостепено одлучивање у управном поступку, осим у случају када је суд одлучивао у пуној јурисдикцији, односно када је сам решио о захтеву подносиоца захтева уместо првостепеног органа.

Законом је предвиђена и могућност да се у управном спору оспорава законитост акта првостепеног органа. То је случај када Агенција донесе закључак којим одбацује захтев за враћање имовине и обештећење, као неуредан. **Будући да против овог закључка није допуштена жалба, он постаје коначан даном достављања подносиоцу захтева, па се против њега може покренути управни спор** на начин и у року наведеном код тужбе против решења Министарства финансија, као другостепеног органа. **Иако се против одлуке донете по тужби, изјављеној против закључка првостепеног органа, по општим правилима управно-судског поступка, може поднети Врховном касационом суду захтев за преиспитивање судске одлуке, до сада је, како је већ речено, забележен само један случај обраћања овом суду, и то жалбом, која је одбачена као недозвољена.**⁵

Исти је случај када је у питању одлучивање Агенције за реституцију, односно њене организационе јединице - Јединице за конфесионалну реституцију, која је, на основу члана 63. став 2. Закона, преузела предмете, средства за рад, архиву и запослене у Дирекцији за реституцију, а која је, до доношења Закона, била надлежна за одлучивање по захтевима за враћање имовине црквама и верским заједницама. **Јединица за конфесионалну реституцију одлучује у једном степену, односно против њених одлука није допуштена жалба, већ се може покренути тужбом управни спор, а против одлуке донете у управном спору се, такође, може поднети захтев за преиспитивање судске одлуке Врховном касационом суду.**

И наравно да ту није крај судске заштите. Иако до сада није познато да је поводом примене Закона о враћању одузете имовине и обештећењу донета нека одлука по овом правном средству, **у правном систему Републике Србије постоји уставна жалба**, као делотворан правни лек, будући да Уставни суд, у случају повреде уставом загарантованог права, може да поништи одлуку Управног суда и предмет врати на поновно одлучивање.

Број управних спорова и начин решавања

Према статистичким подацима Управног суда, у периоду од 01.01.2010. до 03.04.2015. године, **против решења Дирекције за реституцију, која је одлучивала само о захтевима црква и верских заједница, било је поднето 235 тужби.** Управни суд је донео одлуке по свим тужба-

⁵ Решење Врховног касационог суда Уж 11/2014 од 27.08.2014. године

ма и то на следећи начин: 11 тужби је уважио, 209 тужби је одбио, 2 тужбе је одбацио, у 10 случајева је поступак обуставио, а 3 предмета је решио на други начин.

Против наведених одлука Управног суда, **Врховном касационом суду је поднето 112 захтева за преиспитивање судске одлуке**, који су решени на следећи начин: 111 захтева је одбијено а 1 захтев је одбачен.

Против одлука Агенције за реституцију донетих у првом степену (одлуке Јединице за конфесионалну реституцију и закључци подручних јединица Агенције за реституцију о одбачају захтева као неуредног) у истом периоду је **поднето 1258 тужби**. Управни суд је решио 650 предмета, и то на следећи начин: 38 тужби је уважио, 545 тужби је одбио, 46 тужби је одбацио, 14 поступака је обуставио, 1 поступак је прекинуо и 6 предмета је решио на други начин.

Врховном касационом суду је поднето 58 захтева за преиспитивање судске одлуке, и то само против одлука Управног суда донетих против одлука Агенције за реституцију – Јединице за конфесионалну реституцију, који су решени на следећи начин: 56 захтева је одбијено а 1 захтев је одбачен.

Против одлука Министарства финансија-Сектора за имовинскоправне послове, као другостепеног органа, **поднето је Управном суду 890 тужби**. Управни суд је решио 186 предмета и то на следећи начин: 61 тужбу је уважио, 92 тужбе је одбио, 9 тужби је одбацио, 16 поступака је обуставио, 3 поступка је прекинуо и 4 предмета решио на други начин.

Против ових одлука Управног суда је поднет један захтев за преиспитивање судске одлуке Врховном касационом суду. Како се против тих одлука Управног суда не може поднети захтев за преиспитивање судске одлуке, Врховни касациони суд је одбацио тај захтев као недозвољен.

Весна Даниловић,
судија Управног суда

ПОКРЕТАЊЕ УПРАВНОГ СПОРА ТУЖБОМ У ОБЛИКУ ЕЛЕКТРОНСКОГ ДОКУМЕНТА

Закон о управним споровима¹ и поступање са електронским документима

Новину, коју је Закон о управним споровима² унео у управни спор, чини могућност подношења тужбе "у облику електронског документа, у складу са законом".³

Одредбом члана 21. Закона, прописано је да суд може доставити акте странци у облику електронског документа, уз претходни изричит приста-нак странке. Поступање са електронским документима обавља се у складу са законом којим се уређује електронски документ. Ако електронски документ који је предат суду не може бити прочитан или не испуњава техничке услове из става 5. овог члана, суд ће о томе без одлагања обавестити подносиоца, позвати га да поднесак уреди у остављеном року и указати му на последице таквог пропуштања. Начин, техничке услове предаје и утврђивање времена предаје поднесака и достав аката у облику електронског документа, као и друга питања везана за поступање са електронским документом, ближе се уређују Судским пословником. Ако је законом прописано да акт треба да буде потписан од стране одређеног лица, сматра се да је тај услов испуњен за акт у облику електронског документа, када је на крају електронског документа наведено име и презиме одговарајућег лица и електронски документ је потписан квалификованим потписом.⁴

Важећим Судским пословником ("Службени гласник РС" бр. 110/2009, 70/2011, 19/2012, 89/2013) прописано је да се у судовима, по

¹ Објављен у "Службеном гласнику РС" бр. 111/09

² У даљем тексту : Закон

³ Чл. 21. ст. 1. Закона

⁴ Чл. 21. ст. 2., 3., 4., 5. и 6. Закона

правилу, у раду користи ИКТ за обраду текста, вођење свих врста евиденција (уписници, помоћне књиге и сл.), обраду и прикупљање статистичких података, електронску размену података, штампање (омоти списка, доставнице и сл.), рачуноводствене послове, праћење прописа и судске праксе, као и у судској управи и писарници. У том случају не воде се уписници и помоћне књиге у писаној форми, већ се сав поступак евидентира у електронској форми. У раду са ИКТ, сходно се примењују посебни прописи и одредбе овог пословника. У судовима који располажу скенерима, писмена се скенирају (поднесци странака са прилозима, доставнице о обавезној личној достави, судске одлуке, писани докази и сл.)⁵. Суд може у раду користити интерну рачунарску мрежу или вршити размену података у оквиру Правосудног имформационог система са другим правосудним органима коришћењем ИКТ, размењивати податке са другим државним органима, примати податке од тужилаца који имају велики број тужби, као и примати предлоге за извршење, водећи рачуна о заштити тајности података. У овом случају, суд може странкама и другим државним органима извештаје давати на исти начин.⁶

Електронски документ

Законом о електронском документу⁷ уређени су услови и начин поступања са електронским документом у правном промету, управним, судским и другим поступцима, као и права, обавезе и одговорности привредних друштава и других правних лица, предузетника и физичких лица, државних органа, органа територијалне аутономије и органа јединица локалне самоуправе и органа, предузећа, установа, организација и појединаца којима је поверено вршење послова државне управе, односно јавних овлашћења (у даљем тексту: органи власти) у вези са овим документом.⁸

Истим законом дефинисан је појам електронског документа као скуп података састављен од слова, бројева, симбола, графичких, звучних и видео записа садржаних у поднеску, писмену, решењу, исправи или било ком другом акту који сачине правна и физичка лица или органи власти ради коришћења у правном промету или у управном, судском или другом

⁵ Чл. 139. Судског пословника

⁶ Чл. 140. Судског пословника

⁷ Објављен у "Службеном гласнику РС" бр. 51/2009

⁸ Чл. 1. Закона о електронском документу

поступку пред органима власти, ако је електронски израђен, дигитализован, послат, примљен, сачуван или архивиран на електронском, магнетном, оптичком или другом медију. Израђује се применом било које доступне и употребљиве информационо – комуникационе технологије, ако законом није другачије одређено. Електронски документ који представља архивску грађу, израђује се у стандардизованим форматима који задовољавају потребе трајног архивирања, у складу са законом којим се уређује архивска грађа. Електронски документ који је изворно настао у електронском облику сматра се оригиналом, а који је настао дигитализацијом изворног документа чија форма није електронска, сматра се копијом изворног документа. Електронски документ, који је настао дигитализацијом изворног документа, чија форма није електронска има исту правну снагу као и изворни документ: 1) ако је дигитализацију обавио орган власти у вршењу својих надлежности и овлашћења, односно правно лице или предузетник у обављању својих делатности; 2) истоветност са изворним документом квалификованим електронским потписом потврдило овлашћено лице органа власти, односно овлашћено лице правног лица или предузетник.⁹

Законом о електронском документу прописано је да електронски документ садржи унутрашњу и спољну форму приказа, да се унутрашња форма приказа састоји од техничко-програмске форме записивања садржине електронског документа. Спољна форма приказа састоји се од визуелног или другог разумљивог приказа садржине електронског документа на екрану рачунарског или другог електронског уређаја¹⁰. Електронски документ не може имати копију у електронском облику. Копија електронског документа на папиру израђује се овером штампаног примерка спољне форме приказа електронског документа. Копија електронског документ на папиру мора да садржи ознаку да се ради о копији електронског документа, при чему оверу обавља овлашћено органа власти за електронски документ у оквиру надлежности и овлашћења одређеног органа власти, односно овлашћено лице правног лица или предузетник за електронски документ из делатности правног лица, односно предузетника. Наведено овлашћено лице својеручним потписом и печатом потврђује истоветност копије електронског документа на папиру са спољном формом приказа електронског документа. Копија оригиналног

⁹ Чл. 2. и 5. истог Закона

¹⁰ Чл. 6. истог Закона

електронског документа има доказну снагу оригинала, односно овереног преписа тог документа.¹¹

Потврда о пријему електронског документа је доказ да је тај документ примљен од стране примаоца. Потврду о пријему електронског документа издаје прималац или информациони посредник. Потврда о пријему електронског документа може бити сачињена у форми електронског документа. Обавеза издавања потврде о пријему електронског документа и елементи садржаја потврде уређују се посебним прописима или вољом странака, ако законом није другачије одређено.¹²

Сваки примљени електронски документ сматра се посебним документом, осим ако је више пута примљен истоветан документ прималац је знао или је морао знати да је реч о истоветном документу.¹³

Подносак израђен као електронски документ физичка и правна лица (странке) достављају органима власти путем електронске поште на адресу електронске поште која је од стране органа власти одређена за пријем електронских поднесака или другим електронским путем, у складу са законом. Орган власти који је примио подносак из става 1. овог члана, електронским путем, без одлагања, потврђује странци пријем поднеска. Поднесци решења, исправе или било који други акти које сачине органи власти достављају се странкама, на њихов захтев, електронским путем. Електронски документ из става 3. овог члана орган власти доставља странци на адресу електронске поште која је од стране странке одређена за пријем електронских докумената или посредством јавног поштанског оператора.¹⁴

Достављање електронских документа између органа власти обавља се путем електронске поште или другим електронским путем, у складу са посебним прописом.¹⁵

Квалификовани потпис

Дефиниција и употреба електронског потписа у правним пословима и другим правним радњама, прописани су Законом о електронском потпису

¹¹ Чл. 7. истог Закона

¹² Чл. 8. истог Закона

¹³ Чл. 9. истог Закона

¹⁴ Чл. 10. истог Закона

¹⁵ Чл. 11. истог Закона

¹⁶, па је чл. 1. наведеног Закона прописано да се тим законом уређује употреба електронског потписа у правним пословима и другим правним радњама, пословању, као и права, обавезе и одговорности у вези са електронским сертификатима, ако посебним законима није другачије одређено, а одредбе овог закона примењују се на општење органа, општење органа и странака, достављање и израду одлуке органа у електронском облику у управном, судском и другом поступку пред државним органом – ако је законом којим се уређује тај поступак прописана употреба електронског потписа.

"Електронски потпис" је дефинисан као скуп података у електронском облику који су придружени или су логички повезани са електронским документом који служе за идентификацију потписника, а "квалификовани електронски потпис" – електронски потпис којим се поуздано гарантује идентитет потписника, интегритет електронских докумената, и онемогућава накнадно порицање одговорности за њихов садржај, и који испуњава услове утврђене овим законом.¹⁷

Квалификовани електронски потпис мора да испуњава услове прописане наведеним Законом и то:

- да је искључиво повезан са потписником;
- недвосмислено идентификује потписника;
- настаје коришћењем средстава којима потписник може самостално да управља и која су искључиво под надзором потписника;
- директно је повезан са подацима на које се односи и то на начин који недвосмислено омогућава увид у било коју измену изворних података;
- формиран средствима за формирање квалификованог електронског потписа¹⁸;
- проверава се на основу квалификованог електронског сертификата потписника

Квалификовани електронски потпис у односу на податке у електронском облику има исто правно дејство и доказну снагу као и својеручни потпис, односно својеручни потпис и печат, у односу на податке у папирном облику.¹⁹

¹⁶ Објављен у "Службеном гласнику РС" 135/2004

¹⁷ Чл. 2, ст. 1, тач. 2) и 3) истог Закона

¹⁸ Чл. 7. истог Закона

¹⁹ Чл. 10. истог Закона

Министарство надлежно за информационо друштво прописује техничко-технолошке поступке за формирање квалификованог електронског потписа и критеријуме које треба да испуне средства за формирање квалификованог електронског потписа.²⁰

Електронски сертификат, у смислу овог закона, је електронска потврда којом се потврђује веза између података за проверу електронског потписа и идентитета потписника. Електронске сертификате издаје сертификационо тело. Сертификационо тело у смислу овог закона јесте правно лице које другим правним и физичким лицима пружа услуге издавања електронског сертификата, као и друге услуге повезане са ово делатношћу.²¹

Надлежни орган води евиденцију сертификационих тела.²²

Техничко-технолошки поступци за формирање квалификованог електронског потписа и критеријуми које треба да испуне средства за формирање квалификованог електронског потписа прописани су Правилником о техничко-технолошким поступцима за формирање квалификованог електронског потписа и критеријумима које треба да испуне средства за формирање квалификованог електронског потписа.²³

Тужба у управном спору као електронски документ

Да би по тужби, предатој Управном суду у облику електронског документа, Суд могао да поступа, потребно је да садржи елементе, прописане чл. 22. ст. 1. и 2. Закона, уколико се тужбом оспорава какав коначни управни или појединачни акт, односно, прописане ст. 3. истог члана Закона, уколико се тужба подноси због ћутања управе.²⁴ Тужба у оба случаја, у смислу чл. 21. ст. 6. Закона, мора бити потписана квалификованим електронским потписом.

²⁰ Чл. 11. истог Закона

²¹ Чл. 12. истог Закона

²² Чл. 14. истог Закона

²³ Објављен у "Службеном гласнику РС" бр. 26/2008, у даљем тексту : Правилник

²⁴ Чл. 22. ст. 1., 2., и 3. Закона : "Тужба мора да садржи име и презиме, адресу и место становања, односно назив и седиште тужиоца, означање управног акта против кога је тужба поднета, разлоге због којих се тужба подноси, предлог у ком правцу и обиму се предлаже поништавање управног акта, као и потпис тужиоца. Уз тужбу мора да се приближи оригинал или копија акта против кога се тужба подноси. Уз тужбу поднету због ћутања управе прилаже се копија захтев, односно, жалбе, копија захтев о накнадном тражењу из члана 19. овог закона и доказ о предаји ових поднесака надлежном органу.

Да би овај услов за уредност тужбе – електронског документа - био испуњен, потребно је да странка има валидан квалификовани електронски сертификат, када може и да врши квалификовано електронско потписивање, "али, само ако се придржава одређених прописаних норми и стандарда при потписивању."²⁵ Наиме, "средства (софтвер) и начин потписивања докумената квалификованим електронским потписом морају да задовољавају све услове и стандарде прописане Правилником о техничко-технолошким поступцима за формирање квалификованог електронског потписа и критеријумима које треба да испуне средства за формирање квалификованог електронског потписа", што значи да "софтвер којим се врши потписивање електронског документа мора да задовољи одређене међународне стандарде и протоколе који су усвојени и примењују се такође и у Републици Србији. То у пракси значи да формат документа у електронском облику као и програм за потписивање морају да задовоље техничке стандарде ETSI TS 102 778 (PAAdES) Part 2.²⁶ Формат докумената који задовољава наведени стандард је ADOBE.pdf формат електронског документа, а програми којима може да се врши потписивање **квалификованим електронским потписом** су:

13. Adobe Acrtobat ver. 10 или новија (комерцијална – плаћена апликација)

14. Adobe Reader ver. 11.0 или новија (бесплатна апликација која се слободно може преузети и инсталирати са интернета)

15. JsignPDF - бесплатан апликација отвореног кода, која се може преузети са интернета.

У нашем окружењу најчешће се употребљава програм **Adobe Reader ver. 11.0 који се може бесплатно преузети са интернета.**"²⁷

При том, "велики број апликација омогућава електронско потписивање документа, као на пример: Microsoft Word, Microsoft Excel, Foxit Phantom PDF, Open Office, као и многе друге - плаћене или бесплатне апликације за процесирање текста, креирање или преглед .pdf докумената и сл. Међутим све те апликације немају интегрисане протоколе за утиски-

²⁵ Из Дописа Слободана Шолајића, дипл. ел. инж. и систем администратора у Управном суду, упућеном тужиоцу Д.М. дана 03. 12. 2014. год.

²⁶ Исто

²⁷ Исто

вање електронског сертификата, шифарских алгоритама и протокола за аутоматску аутентификацију и валидацију сертификата преко интернета на серверима издаваоца сертификата и стога оне утискују обичан електронски потпис али не и КВАЛИФИКОВАНИ електронски потпис. Посутпање по документима достављеним у другим форматима и без **квалификованог** електронског потписа у супротности је са одредбама Закона о електронском документу."²⁸

У случају да тужба није снабдевена квалификованим електронским потписом, јер овај вид потписивања није извршен путем програма означеним под тачкама 1., 2. и 3., већ је, нпр. креирање /потписивање вршено помоћу неких од апликација, које омогућавају електронско потписивање докумената, али не и квалификованим електронским потписом²⁹, будући да ти програми не задовољавају наведене прописане стандарде³⁰, сматраће се да тужба није уредна, јер није потписана, и подносиоцу тужбе у виду електронског документа, биће наложено отклањање недостатака тужбе у складу са чл. 25 Закона.³¹ Поступајући по таквом налогу суда, тужилац може поново доставити тужбу у виду електронског документа, потписану **квалификованим електронским потписом** или доставити своју тужбу путем поште или непосредно суду, својеручно потписану.

Дакле, осим што се морају користити наведене апликације за потписивање квалификованим потписом, "те апликације морају претходно бити и исправно конфигурисане, како би при потписивању уносиле у документ протоколе за квалификовано потписивање"³², што значи да, ако странка и поседује квалификовани електронски сертификат, издат од стране надлежног сертификационог тела, да би потпис на електронском документу имао карактер и квалитет квалификованог електронског пот-

²⁸ Исто

²⁹ Пример таквих апликација садржани у тексту, означеном фуснотом 28.

³⁰ Погледати фусноту 26

³¹ Чл. 25. Закона : ако је тужба непотпуна или неразумљива, судија појединац позваће тужиоца да у остављеном року отклони недостатке тужбе и указаће му на последице ако не поступи по захтеву суда. Ако тужилац у остављеном року не отклони недостатке у тужби који спречавају рад суда, судија појединац из става 1. овог члана решењем ће одбацили тужбу као неуредну, ако не нађе да је оспорени управни акт ништав. Ако судија појединац пропусти да одбаци тужбу као неуредну, то ће учинити веће.

³² Погледати фусноту 25.

писа, морају се користити стандардизоване, прописане апликације, које морају претходно бити и исправно конфигуриране.³³

При том, према чл. 18 Правилника, апликација за израду квалификованог електронског потписа (SSCA) из члана 15. ст. 1.³⁴ правилника треба да буде у складу са следећим стандардом CEN Workshop Agreement 14170 "Security requirements for signature creation applications", а апликација за проверу квалификованог електронског потписа (SSVA) из члана 15. ст. 2. правилника³⁵ треба да буде у складу са следећим стандардом CEN Workshop Agreement 14171 "General guidelines for electronic signature verification", како је то прописано чл. 19. наведеног Правилника.

Поступак провере квалификованог електронског потписа обухвата и поступак провере квалификованог електронског сертификата потписника, који се састоји од: 1) провере рока важности датог сертификата; 2) провере података о сертификационом телу које је издало квалификовани електронски сертификат потписника, 3) провере да ли се дати сертификат налази на листи опозваних сертификата, при чему је могуће извршити и додатне провере, уколико је то дефинисано у Правилима надлежног сертификационог тела које је издало квалификовани електронски сертификат.³⁶

Формирање и провера квалификованог електронског потписа се врши применом: 1) средстава за формирање квалификованог електронског потписа (SSCD); 2) безбедне апликације за формирање и проверу квалификованог електронског потписа (SSCA I SSVA, респективно); 3)

³³ Ближи услови, које мора да задовољи квалификовани електронски потпис, формирање квалификованог електронског потписа, својства које средство за формирање квалификованог потписа мора да има, усклађеност евалификованог електронског сертификата, поступак провере квалификованог електронског потписа, апликације за израду квалификованог електронског потписа и тд. прописани су наведеним Правилником.

³⁴ Чл. 15. ст. 1. Правилника : Безбедна апликација за израду квалификованог електронског потписа (SSCA-Secure Signature Creation Application) се користи заједно и неодвојиво од SSCD.

³⁵ Чл. 15. ст. 2 Правилника : SSCA у себи може да садржи и безбедну апликацију за проверу квалификованог електронског потписа (SSVA-Secure Signature Verification Application) и валидацију квалификованог електронског сертификата потписника, као и приказ резултата.

³⁶ Чл. 12. Правилника

техничких компонената сертификационих тела: 4) квалификованог електронског сертификата.³⁷

Тужба због ћутања управе у облику електронског документа

Да би тужба због ћутања управе, предата Управном суду у облику електронског документа, била уредна, осим што мора садржавати елементе из наведеног чл. 22. ст. 3. Закона, те бити снабдевена **квалификованим електронским потписом тужиоца**, потребно је нагласити и то да се: копија захтева, односно жалбе, копија захтева о накнадном тражењу из члана 19. Закона и доказ о предаји ових поднесака надлежном органу, који се морају уз тужбу због ћутања управе поднети суду, као доказ о испуњености услова за покретање спора због ћутања, морају суду, по становишту аутора, доставити путем поште или непосредно суду.

Наиме, будући да у складу са чл. 7. Закона о електронском документу електронски документ не може имати копију у електронском облику, то је потребно да, уколико је и ове поднеске тужилац достављао надлежном органу у форми електронског документа, у складу са истим чланом наведеног Закона, ст. 2., 3., 4., 5. и 6. тужилац достави суду копију електронских документа – доказа о испуњености услова за покретање спора због ћутања управе - на папиру, чији штампани примерак спољне форме приказа електронског документа мора бити оверена на начин прописан наведеним чл. 7.³⁸ Осим наведеног, тужилац мора да достави суду и потврду о пријему електронског документа, као доказ да је тај документ примљен од стране примаоца, коју потврду о пријему електронског документа издаје прималац или информациони посредник и то све на начин прописан чл. 8. Закона о електронском документу.³⁹

У случају да на наведени начин подносилац тужбе због ћутања у облику електронског документа не поступи, имајући у виду да на страни тужиоца стоји обавеза да доказе о испуњености услова за покретање спора због ћутања достави уз тужбу, то ће се таква тужба сматрати неуредном и бити, као таква, одбачена, без налагања отклањања недостатака поднете тужбе.⁴⁰

³⁷ Чл. 13. Правилника

³⁸ Видети фусноту 11.

³⁹ Видети фусноту 12

⁴⁰ Решење Управног суда 22 У 19237/13 од 31. 01. 2014. године

Закључак

Имајући у виду да је могућност предаје тужбе суду у облику електронског документа новина у пракси судова у Републици Србији, да је за такав вид покретања спора код суда потребно да у судовима за то буду обезбеђени одговарајући технички услови, како би се ова електронска документа достављала суду у складу са позитивно-правним прописима, то је неопходно и да се начин, технички услови предаје иницијалних поднесака и доставе аката у облику електронског документа, као и друга питања везана за поступање са електронским документом прецизно и детаљно регулишу и Судским пословником (што за сада није случај), како би се обезбедило правилно, безбедно, и у складу са Законима и подзаконским актима, који регулишу ову материју, коришћење ове могућности од стране учесника у споровима код суда (и надлежних органа, чија законитост у доношењу аката и поступања су предмет оцене, конкретно, код Управног суда), што може допринети лакшој комуникацији странака са судом и лакше покретање спора, али уз озбиљну, одговорну стручну и строго контролисану правилну примену и коришћење оваквог начина кореспондирања, због деликатности саме материје.

Такође је неопходно и информисање, па и едуковање грађана у вези са тим, како би били упознати са правилним коришћењем ове законске могућности, како грађани, у случају да су неуке странке, не би били у заблуди да поднесци, једноставно достављени суду путем електронске поште (као што је сада у пракси случај), сами по себи имају карактер иницијалног акта у облику електронског документа, јер овај карактер немају, уколико не испуњавају прописане услове или како не би били у заблуди да су њихови иницијални акти снабдевени квалификованим потписом, а да то, заправо, нису, те да би им боља информисаност и едукованост помогла да лакше, брже, правилно и у складу са законским прописима, који представљају позитивно-правни оквир за коришћење ове могућности, обезбеде себи приступ суду и правди, што је и циљ њиховог обраћања суду.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

БИЛТЕН судске праксе Управног суда /
главни и одговорни уредник Стево Ђурановић. -
бр. 5, 2015- . - Београд (Булевар војводе Мишића
37/II) : Intermex, 2015 - (Београд : "DIS Public").
- 22 cm

Три пута годишње
ISSN 2217-4109 = Билтен судске праксе
Управног суда
COBISS.SR-ID 179854860